

Afdeling **Beleid en Programmering**
Onderwerp **Moties en toezeggingen in relatie tot de cultuurnota**

Bezoekadres
Europaweg 8

Postadres
Postbus 268
9700 AG Groningen

E-mailadres
info@ocsw.groningen.nl

Website
gemeente.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 62 54 Bijlage(n) 1.

Ons kenmerk OS 12.3123274

Datum **20 JUN 2012** Uw brief van

Behandeld
door L. Lanjouw

Geachte heer, mevrouw,

Bijgevoegd treft u *Tegen de stroom in*, onze Concept Cultuurnota voor de periode 2013-2016. In deze brief gaan we kort in op de Concept Cultuurnota en informeren wij u over de moties, initiatiefvoorstellen en toezeggingen die de afgelopen tijd in relatie tot de Cultuurnota zijn gedaan.

Tegen de stroom in

Zoals bekend bedreigen forse ingrepen van Rijk en provincie onze culturele infrastructuur. Ingrepen die zijn ingegeven door de economische crisis en door veranderende opvattingen over kunst en cultuur

Als gemeente gaan we hier niet in mee. Wij houden onverminderd vast aan de waarde van kunst en cultuur en blijven hierin investeren. Financieel, maar ook anderszins. Samen met onze cultuurinstellingen willen wij zoveel mogelijk mensen laten ervaren hoe bijzonder cultuur kan zijn. Allereerst als persoonlijke verrijking, maar ook als sociaal en economisch instrument.

Deze opstelling is al jaren de kracht van cultuurstad Groningen. Kunst zoekt nieuwe wegen, daagt uit, gaat tegen de stroom in. Dat doet ons cultuuraanbod bij uitstek, met prikkelende talenten, producties en presentaties, in stad, Ommelanden, binnen- en buitenland, in goede én in slechte tijden.

Tegen de stroom in blijft Groningen staan voor cultuur. Sterker, houden wij de ambitie een culturele topstad te blijven. Dat is het uitgangspunt van onze nieuwe cultuurnota 2013-2016.

Cultuurnota 2013-2016

Groningen is de tweede cultuurstad van Nederland. Grote kracht is het hoogwaardige en uitgebreide cultuuraanbod, dat goed aansluit op de vraag. Dat maakt Groningen bijzonder aantrekkelijk om te wonen, werken en verblijven, en dat houden we graag zo. Behoud van deze kracht - en daarmee van onze positie als cultuurstad in de Nederlandse top 5 - is dan ook uitgangspunt van onze nieuwe cultuurnota.

Als stad beschikken we over een vrijwel complete culturele keten. Onder meer beeldende kunst, letteren en podiumkunsten hebben schakels op het gebied van productie, presentatie en talentontwikkeling. Cultuureducatie is voor alle disciplines een speerpunt. Een zo compleet mogelijke culturele keten is een voorwaarde voor een landelijk kernpunt, met een internationale uitstraling en een noordelijke verantwoordelijkheid.

Met *Tegen de stroom in* zetten we in op een blijvende positie van cultuurstad Groningen in de landelijke top 5. Dat doen we door de kwaliteit, diversiteit en eigenheid van ons cultuuraanbod zoveel mogelijk te waarborgen en waar mogelijk te versterken. Geen makkelijke opgave. Zeker de voornemens van het Rijk slaan diepe gaten in onze culturele infrastructuur, met gevolgen voor instellingen als het Grand Theatre, NND, Club Guy & Roni en Noorderlicht.

Tegen de stroom in houdt de culturele keten zoals deze nu in Groningen bestaat, zoveel mogelijk intact. Zo blijft de productiefunctie voor theater, niet langer ondersteund door het Rijk, voor de stad behouden. Ook nemen we onze verantwoordelijkheid voor instellingen met (inter)nationale allure. Hoewel we van meet af aan hebben gezegd bezuinigingen van andere overheden niet te (kunnen) compenseren, maken we onze eigen keuzes.

Tegen de stroom in investeert Groningen opnieuw in kunst en cultuur en daar zijn we trots op. Een solide toekomst als cultuurstad vereist wel een culturele sector die past bij de eisen van deze tijd. Dat vraagt om stevige investeringen in professionalisering, bereik en ondernemerschap. Dat is een duidelijke afspraak die we met onze culturele instellingen willen maken en waarvoor we ook in 2013 en 2014 incidentele middelen beschikbaar stellen.

Behoud van de kwaliteit en diversiteit van het cultuuraanbod betekent blijvende aandacht voor alle lagen van de culturele keten, van de top en het middensegment, maar ook voor de basis. Daartoe investeren wij verder in cultuureducatie en kunstbeoefening in de vrije tijd. Want waar de basis voor cultuur landelijk smaller wordt, blijven wij hierin nadrukkelijk investeren. *Tegen de stroom in*.

Lobby voor de BIS

In mei publiceerde de Raad voor Cultuur *Slagen in cultuur*, zijn advies voor de nieuwe rijkscultuurnota. Het resultaat is een mokerslag voor onze stad. Het advies biedt nog slechts ruimte aan twee Groninger instellingen (NNO en NNT) in de culturele basisinfrastructuur (BIS). Vanzelfsprekend leggen wij ons niet bij dit advies neer. Wij willen alles op alles zetten om het Rijk duidelijk te maken dat het advies van de Raad voor Cultuur niet past bij de rijksopvattingen over spreiding en kwaliteit. Kansen zien wij vooral voor Club Guy & Roni, die nipt werd gepasseerd voor de enige dansplek in de BIS, en voor Noorderlicht, die nu in de race is voor een vrijgekomen plek in de BIS voor presentatie-instellingen beeldende kunst. Ook zullen wij ons tot het uiterste inspannen de plek voor het jeugdtheater, waarvoor negatief werd geadviseerd over Theater de Citadel, voor onze stad te behouden.

Wij voeren hiertoe een intensieve lobby en voelen ons hierbij zeer gesterkt door de mededeling van de fracties van uw raad om de landelijke fracties op hun verantwoordelijkheid in deze zaak te zullen aanspreken. Onze eigen acties op een rij:

- een brief namens de stad aan staatssecretaris Zijlstra van Cultuur, de Raad voor Cultuur en aan een aantal relevante kamerleden;
- idem namens het Noordelijk landsdeel;
- idem namens de Noordelijke cultuurinstellingen, vakopleidingen en VNO/NCW Noord;
- een gesprek in landsdelig verband met de Noordelijke kamerleden op 8 juni;
- een gesprek met de staatssecretaris van Cultuur op 20 juni;
- vinger aan de pols bij de herziene aanvraag voor de plek jeugdtheater.

Moties, initiatiefvoorstellen en toezeggingen

Tegen de stroom in moet in zijn definitieve vorm door uw raad in november worden vastgesteld. De afgelopen periode zijn er al wel initiatiefvoorstellen, moties en toezeggingen geweest in relatie tot de Cultuurnota. Wij geven hieronder puntsgewijs aan wat hiermee is gedaan en in hoeverre en op welke plek deze informatie terug te vinden is in de Cultuurnota. Wij houden hierbij de nummering aan van de lijst uit de raadscommissie OenW van 9 mei jl..

A. Openstaande toezeggingen

1. Permanente ateliers

Naar aanleiding van onderzoek naar de atelierproblematiek in Groningen willen we de komende jaren investeren in het aantrekkelijker maken van het huren van een tijdelijk atelier. Dit doen we door beheer en toewijzing in zijn geheel bij CareX onder te brengen, die als verhuurder van tijdelijke leegstand een naam heeft opgebouwd. In dat kader wordt ook een speciale website

gelanceerd, die een actueel overzicht van de beschikbare ateliers geeft, de organisatie van panden inzichtelijk maakt en centrale inschrijving regelt. HaViK en CareX bundelen kennis en krachten om de toewijzing en één aanspreekpunt voor kunstenaars te organiseren. Op pagina 23 en 24 van de concept Cultuurnota wordt uitgebreid op dit onderdeel ingegaan.

2. Stimuleringsprojecten

In zijn advies Amateurkunst (2010) concludeert de Kunstraad dat het gemeentelijk beleid voor amateurverenigingen te weinig sturend en stimulerend is. De Basisregeling Amateurkunst (BAK) kent vooral rituele aanvragen voor betrekkelijk lage subsidies. Daarmee is de regeling in de eerste plaats gericht op instandhouding en niet op vernieuwing of topkwaliteit in de amateurkunst. De Kunstraad adviseert derhalve opheffing van de BAK. Wij volgen het advies van de Kunstraad en stoppen de BAK per 2013. In plaats daarvan zetten we in op vernieuwing en kwaliteitsverbetering in de amateurkunst. Hiertoe verhogen we het stimuleringsbudget amateurkunst, dat we - ditmaal 'ontschot' - onderbrengen bij de Kunstraad. Met het budget stimuleren we vernieuwende en excellente amateurkunst.

3. Bespreking individuele instellingen

In de concept Cultuurnota worden alle instellingen die voor de komende periode een subsidieaanvraag hebben ingediend, individueel besproken.

4. Museum/accommodatievisie

Wij willen een intensieve samenwerking tussen alle stedelijke erfgoedinstellingen om de geschiedenis van de stad goed voor het voetlicht te brengen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid om het Grafisch Museum en het Noordelijk Scheepvaartmuseum te laten fuseren en in één pand samen te laten komen. Dit nieuwe huis van de Groninger geschiedenis is minder kwetsbaar, kan zich op bredere thema's richten en heeft meer kansen op het gebied van bereik en educatie. Dit sluit inhoudelijk aan bij de lijn die het Scheepvaartmuseum al heeft ingezet. Wel vraagt het concept erom eerst de basis bij beide instellingen op orde te brengen. In het advies van de kunstraad wordt voorgesteld structureel 50 duizend euro in te zetten voor het ontwikkelen van één erfgoedinstelling. Wij willen dit bedrag echter aanwenden voor op orde te brengen van de basis bij de instellingen en stellen aanvullend een tweejarige bijdrage beschikbaar voor de realisering van de fusie-instelling.

Wat betreft de accommodatievisie: op dit moment wordt gewerkt aan een gemeentebrede accommodatievisie. Daarvoor moet eerst de inventarisatie worden afgerond van alle gemeentelijke gebouwen in de stad. Aan de hand van deze bevindingen zal een gemeentelijke beleidsvisie worden geformuleerd. In de Concept Cultuurnota gaan wij alleen in op de veranderde

c.q. verschuivende functie van het Grand Theatre, mede als gevolg van de ophanden zijnde sluiting van het Kruithuis. Zie in dat licht ook ons antwoord op de motie onderhoud Kruithuis/Stadsschouwburg, als laatste punt in deze brief.

5. Nuances Productiefunctie

Het Grand Theatre bracht als broedplaats voor (inter)nationale gezelschappen vele initiatieven voort die zich elders in het land of internationaal hebben doorontwikkeld. Het niet ondersteunen van deze functie, zoals de Kunstraad voorstelt, leidt tot verdwijnen van de basisfaciliteiten voor productie in onze stad en tot verschraling van de productiemogelijkheden voor andere podiuminstellingen als Noorderzon, Jonge Harten Festival, De Noorderlingen, Club Guy & Roni en Station Noord. Het model dat de Kunstraad voorstaat - inkoop van productiefaciliteiten op projectbasis - kan alleen als bepaalde basisfaciliteiten beschikbaar zijn (huisvesting, kennis, artistieke begeleiding, technische en productionele ondersteuning). De komende twee jaar geven wij het Grand Theatre de kans zich in een nieuwe rol als faciliterende organisatie voor productie te bewijzen. Voor de jaren 2013 en 2014 stellen wij een afnemende incidentele bijdrage beschikbaar om de omslag naar een nieuw verdienmodel te kunnen maken. Wij vragen het Grand Theatre voor 1 september 2012 hiervoor samen met de stedelijke instellingen die productiefaciliteiten afnemen, een herzien transparant plan te schrijven met een begroting waaruit blijkt wat elke betrokken partij bijdraagt. In 2014 laten wij de instellingen over uitvoering van dit plan visiteren.

De gezelschappen Noord Nederlands Toneel (NNT), De Citadel en Club Guy & Roni willen toegroeien naar één stadsgezelschap. De Raad voor Cultuur adviseert positief over de aanvraag van het NNT, stelt voor de functie jeugdtheater in Groningen een nieuwe aanvraagronde open en ziet geen plaats voor Club Guy & Roni of het NNT in de BIS. Structurele subsidiëring van het NNT achten wij - conform het Kunstraadadvies - wenselijk, maar wij kiezen ervoor de extra bijdrage die de Kunstraad voorstelt, te halveren om ook andere initiatieven te kunnen honoreren. Daarnaast ondersteunen wij Club Guy & Roni de komende jaren structureel en matchen samen met de provincie de bijdrage van het Fonds Podiumkunsten. Hoe de samenwerking tot het stadsgezelschap verder vorm krijgt is mede afhankelijk van de uitkomst van de nieuwe aanvraagronde voor jeugdtheater voor het Noorden. Zodra daarover duidelijkheid is vragen wij hiervoor een aangepast plan van betrokken partijen. In 2014 laten wij de instellingen over uitvoering van dit plan visiteren.

6. Motie Groningse Nieuwe (nr. 23)

Het specifieke budget voor Groningse Nieuwe wordt voor de komende cultuurnotaperiode afgeschaft. De ervaring heeft geleerd dat met name instellingen die zich al bezighouden met talentontwikkeling de weg naar dit budget weten te vinden. Wij zijn van mening dat deze instellingen hun activiteiten op dit vlak vanuit hun reguliere middelen moeten bekostigen. Alleen bij het CBK hebben wij het door de Kunstraad geadviseerde bedrag specifiek voor talentontwikkeling verhoogd met € 25.000.

Ter compensatie van het afschaffen van het budget voor Groningse Nieuwe wordt het incidentenbudget van de Kunstraad voor de jaren 2013 en 2014 verhoogd. Dit is in lijn met wat het afgelopen half jaar besproken is met een aantal popinstellingen en tijdens de bespreking van de sectoranalyse podiumkunsten.

B. Initiatiefvoorstellen

7. Crowdfunding

In de concept Cultuurnota geven we aan dat we andere financieringsmodellen voor kunst en cultuur verder willen onderzoeken. Het initiatiefvoorstel van de PvdA voor onderzoek naar crowdfunding hebben wij uitgezet bij de Kunstraad. Aangezien het bij crowdfunding gaat om de directe relatie tussen de initiatiefnemer en 'crowd', is een goed platform cruciaal. Het Amsterdamse Voordekunst loopt voorop als platform voor crowdfunding. Samen met deze organisatie wil de Kunstraad een website inrichten voor Groningse projecten en instellingen adviseren over de mogelijkheden van crowdfunding. We evalueren deze pilot na een jaar en kijken vervolgens op welke wijze we het project voortzetten en definitief onderbrengen.

C. Moties

8. 'Omdat de veldspelers de doelpunten moeten maken' (popvisie) (motie nr. 10)

- bij het uitvoeren van de popvisie het veld de ruimte te geven om zich verder te ontwikkelen
- zich vooral faciliterend op te stellen hierbij
- voortdurend intensief met het popveld te overleggen over het in uitvoer brengen van deze popvisie.

De popsector is bij uitstek een sector waar sprake is van ontwikkelingen. Het popveld speelt in op deze actuele ontwikkelingen en wij willen dat proces ondersteunen. We willen de bestaande popinstellingen daarom faciliteren bij

het ten uitvoer brengen van hun beleidsplannen en vragen de instellingen om actuele strategische beleidsinformatie.

Gezien het traject dat er nu loopt in het kader van de Cultuurnota, hebben we geen speciale bijeenkomsten georganiseerd met de popsector, maar dat gaan we wel tweejaarlijks doen, zoals we ook hebben aangegeven in onze popvisie *No guts, no glory*.

Wat betreft de aanvraag van Muziek over Groningen (SMOG) geeft de Kunstraad aan dat men er in slaagt met veel enthousiasme en weinig middelen festivals neer te zetten waar Gronings aanbod een kans krijgt zich te laten zien. Op het gebied van talentontwikkeling ontbreekt echter een duidelijke visie en leidt de veelheid aan activiteiten tot een gebrek aan focus. Binnen het rijkelijk voorziene popaanbod in Groningen ziet de Kunstraad geen ruimte voor nog een meerjarig gesubsidieerde festivalorganisatie. De activiteiten van SMOG verdienen eerder inbedding binnen de bestaande structuur van podia dan in een eigen organisatie. Wij zijn het daarmee eens. Over het Productiehuis Popcultuur constateert de Kunstraad dat er binnen het cultuurbudget onvoldoende ruimte is voor een aparte Groningse organisatie voor talentontwikkeling en vernieuwing in de popcultuur. Hij acht het niet langer wenselijk om naast de Popfabryk een aparte structuur voor talentontwikkeling in de popmuziek in het Noorden overeind te houden. Ook daar zijn wij het mee eens.

9. Motie 'Duiden van een popvisie' (motie nr. 11)
 - de beleidsmatige aspecten van de popvisie vooral als beschrijvend te beschouwen en voorgenomen beleid mee te nemen als intentie richting de behandeling van de nieuwe cultuurnota 2012-2016 (sic!)
 - conform deze raadsuitspraak om te gaan met het in uitvoering brengen van wat in de popvisie is neergelegd.

De doelstellingen zoals deze zijn geformuleerd in de popvisie *No guts, no glory*, zijn meegenomen in de concept Cultuurnota 2013 – 2016. In de popvisie worden tien doelstellingen genoemd. Deze zijn deels samengevoegd en terug te vinden op pagina 13 t/m 17 in de concept Cultuurnota. Wij zullen vooral inzetten op intensivering van samenwerkingsverbanden en ondersteunen van toekomstige initiatieven.

10. Onderhoud Stadsschouwburg/Kruithuis (motie 12)
 - te onderzoeken wat de precieze kosten zijn en de uiterlijke uitvoeringstermijn van het benodigde onderhoud van het Kruithuis en de Stadsschouwburg
 - de bevindingen van dit onderzoek voor de vaststelling van de Kadernota Cultuur presenteren aan de raad

In ons raadsvoorstel van 28 oktober 2011 (kenmerk: OS 11.2766791) met als onderwerp ‘Wegwerken achterstallig onderhoud OPSB en revitalisering publieksruimten OP’ merkten wij volledigheidshalve op dat wij bij de besluitvorming hierover in 2005 expliciete maatregelen met betrekking tot het Kruithuis buiten beschouwing hebben gelaten. Daarbij zijn toen wel alle opties voor het Kruithuis benoemd. In het raadsvoorstel gaven wij ook aan dat we op basis van de meest recente inzichten en adviezen van de Kunstraad zouden besluiten over de aanpak van het Kruithuis.

Het Kruithuis is te klein en voldoet op geen enkele wijze meer aan de eisen van deze tijd. De beperkte omvang van speelvloer en zaal maken de exploitatie verliesgevend (ca. € 40.000 op jaarbasis). Verbouwing is geen optie, omdat binnen de huidige regels (meer beenruimte, dus nog minder zitplaatsen) dit leidt tot een nog groter exploitatietekort.

Door de landelijke stelselwijziging in de sector cultuur en de forse bezuinigingen door Rijk en provincie is het noodzakelijk de positionering van de podia in de stad opnieuw te bezien. In de cultuurnota ‘Eigentijds en eigenwijs’ gaan wij hier dan ook uitgebreid op in (pag. x t/m x). Voornaamste punt hierin is het beter benutten van het Grand Theatre als presentatieplek middenin de binnenstad. Het aanbod dat voorheen in het Kruithuis was te zien, kan een plek krijgen in het Grand Theatre. Hierbij volgen wij het advies van de Kunstraad en zullen wij ook vanuit het programmeringsbudget van De Oosterpoort/Stadsschouwburg middelen toewijzen om dit aanbod daadwerkelijk mogelijk te maken.

In ons raadsvoorstel van 28 oktober 2011 gaven wij voorts ook aan dat we nog een zorgpunt hebben met betrekking tot het casco van De Stadsschouwburg. Bij de besluitvorming over het wegwerken van het achterstallig onderhoud en de revitalisering van de publieksruimten hebben wij in 2005 tevens geregeld, dat de budgetten voor het planmatig onderhoud voor de panden De Oosterpoort en de Stadsschouwburg werden bijgesteld. Deze bijstelling was zodanig dat de organisatie van De Oosterpoort en de Stadsschouwburg in staat moest zijn zorg te dragen voor een adequate instandhouding van de panden. Dit is de afgelopen jaren ook zo geweest.

Zeer recent is gestart met de onverwachte, maar noodzakelijke sanering van de asbesthoudende kanalen boven het plafond van de Grote Zaal van De Oosterpoort. Bij brieven van 26 april (kenmerk OS 12.3056087) en 22 mei 2012 (kenmerk: OS 12.3090089) hebben wij uw raad hierover geïnformeerd. Dat het casco van de Stadsschouwburg kwetsbaar is (Rijksmonument) en binnen enkele jaren weer een stevige opknapbeurt vergt, gaven wij al aan in onze brief van 28 oktober 2011. Wij gaan ervan uit dat deze aanpak in 2013 moet starten.

De financiële dekking van de aanpak van het casco van de Stadsschouwburg binnen de exploitatie van de werkmaatschappij OPSB was al een uiterst

moeilijke en is gelet de onverwachte extra lasten als gevolg van de aanleg van nieuwe luchtbehandelingkanalen uitgesloten. Wij hebben echter - gezien de beperkte middelen - geen extra budget binnen de concept Cultuurnota uitgetrokken om dit probleem op te lossen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Cultuurstad Groningen:

Tegen de stroom in

Concept Cultuurnota gemeente Groningen 2013-2016

19 juni 2012

Inhoud

Voorwoord	4
Inleiding	6
Leeswijzer	6
Samenvatting	6
Bezuinigingen	8
Proces	8
Tijdpad	9
Beleidsplannen instellingen en advies Kunstraad	9
Gemeentelijke structuur	9
Rijk en provincie	10
Budget	11
1. Collegeprogramma	13
2. Visie	13
3. De culturele keten	13
4. Doelstellingen cultuurbeleid	14
5. Sectoren cultuurbeleid	15
5.1 Podiumkunsten	15
<i>Stand van zaken</i>	15
<i>Wat willen we bereiken?</i>	16
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	17
5.2 Beeldende kunst	20
<i>Stand van zaken</i>	20
<i>Wat willen we bereiken?</i>	21
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	22
5.2.1 Atelierbeleid	24
<i>Wat willen we bereiken?</i>	24
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	24
5.3 Letteren	25
<i>Stand van zaken</i>	25
<i>Wat willen we bereiken?</i>	26
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	26
5.4 Erfgoed	27
<i>Stand van zaken</i>	27
<i>Wat willen we bereiken?</i>	28
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	28

5.5. Groninger Forum	29
<i>Stand van zaken</i>	29
<i>Wat willen we bereiken?</i>	29
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	29
5.5.1 Stripmuseum	30
6. Deelname aan cultuur	30
6.1 Cultuureducatie	30
<i>Stand van zaken</i>	30
<i>Wat willen we bereiken?</i>	31
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	31
6.2 Amateurkunst	33
<i>Stand van zaken</i>	33
<i>Wat willen we bereiken?</i>	33
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	34
7. Kunst en economie	35
<i>Stand van zaken</i>	35
<i>Wat willen we bereiken?</i>	36
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	36
7.1 Crowdfunding	36
8. Internationalisering	36
<i>Stand van zaken</i>	36
<i>Wat willen we bereiken?</i>	37
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	37
9. De Kunstraad Groningen	38
<i>Stand van zaken</i>	38
<i>Wat willen we bereiken?</i>	39
<i>Wat gaan we doen en met wie?</i>	39

Appendix I: Financiële paragraaf concept Cultuurnota 2013-2016

Appendix II: Overzicht subsidiebesluiten concept Cultuurnota 2013-2016

Voorwoord

Groningen is op veel gebieden een culturele topstad en daar zijn we trots op. Op de ranglijst van de Culturele Index - een totaalscore voor de omvang en diversiteit van het cultuuraanbod in een stad - bezetten we de tweede plek, direct achter Amsterdam. Groningen is een echte popstad, ons letterenaanbod behoort tot het beste van het land en onze festivals zijn internationaal gewaardeerd. Daar past een stevige ambitie bij en die hebben we: een vaste plek in de top 5 van Nederlandse cultuursteden.

Daarom investeren we de komende vier jaar opnieuw in kunst en cultuur. Als financier, als schepper van voorwaarden en als pleitbezorger. Dat doen we vanuit de vaste overtuiging dat cultuur waardevol is. Allereerst als persoonlijke verrijking, maar óók als sociaal en economisch instrument. Want kunst en cultuur maken de stad tot magneet voor liefhebbers, toeristen, nieuwe bewoners, studenten, ondernemers en creatief talent.

Cultuur is belangrijk voor onze concurrentiepositie als stad. Een goed cultuuraanbod trekt creatief en economisch potentieel, wat weer aantrekkelijk is voor het bedrijfsleven. Zoals econoom Gerard Marlet concludeert in zijn onderzoek van begin 2012 *Het belang van cultuurstad Groningen*: naast de universiteit is het grote en diverse cultuuraanbod dé pijler onder de aantrekkingskracht en economische vitaliteit van onze stad.

Daartegenover staan de crisis en de toenemende twijfel bij Nederlanders over de waarde van kunst en cultuur. Dat vertaalt zich in bezuinigingen van Rijk en provincie, die hard ingrijpen op onze culturele infrastructuur. Als gemeente gaan we hier niet in mee. Sterker: de komende twee jaar trekken wij - tegen de stroom in - extra geld uit voor kunst en cultuur. Maar daarmee kunnen we genoemde bezuinigingen niet compenseren. Wij doen dan ook een dringend beroep op het Rijk om haar verantwoordelijkheid te nemen. Dat betekent alsnog opname van onze top in dans en beeldende kunst in de Basisinfrastructuur (BIS) en het veiligstellen van onze BIS-plek voor jeugdtheater.

Bezuinigingen of niet, als stad maken wij op cultuurgebied onze eigen keuzes. Op basis waarvan, staat in onze kadernota *Ruimte voor vernieuwing, vernieuwing voor ruimte*. Groningen blijft zich onderscheiden als eigentijdse en eigenwijze cultuurstad, met een hoogwaardig en divers aanbod, en waar mogelijk een complete culturele keten. Het resultaat is een cultuurnota die ook in deze moeilijke tijden de culturele keten in onze stad vrijwel geheel overeind houdt.

Daar zijn we trots op, maar daarmee zijn we er nog niet. Want een eigentijdse culturele infrastructuur vraagt een omslag in de sector zelf. Halverwege de cultuurnotaperiode komen we hier nadrukkelijk op terug met een visitatie. Instellingen moeten laten zien dat zij hun plek in onze cultuurnota verdienen door investeringen in professionalisering, samenwerking, synergie, cultureel ondernemerschap, educatie en bereik.

Ook dát zijn elementen van een culturele topstad. Worden we hier als stad nog sterker in, dan kunnen we samen met partners als scholen, maatschappelijke instellingen en het bedrijfsleven blijven staan voor een zo divers en compleet mogelijk cultuuraanbod. Een aanbod dat midden in de samenleving staat, avontuurlijk is en van internationale allure. Een aanbod waarmee we ons met gemak nestelen in de nationale top 5.

Ton Schroor, wethouder Cultuur van de gemeente Groningen

Inleiding

Leeswijzer

In deze concept cultuurnota schetsen we in de inleiding kort de context waarbinnen we het beleid voor de komende jaren hebben moeten formuleren: de bezuinigingen door Rijk en provincie en de daarmee gepaard gaande veranderingen op landelijk en regionaal niveau. Vervolgens wordt het proces geschetst, inclusief tijdpad en de beoordeling van de beleidsplannen van de instellingen door de Kunstraad. We lichten nog eens de indeling toe die wij hanteren binnen het gemeentelijk cultuurbeleid, kortom het verschil tussen kernvoorzieningen, specifieke voorzieningen en incidentele activiteiten. Tot slot gaan we dieper in op het beleid van Rijk en provincie in relatie tot ons eigen beleid en het beschikbare budget.

In de hoofdstukken 2 tot en met 4 verwoorden we achtereenvolgens onze ambities op het gebied van kunst en cultuur vanuit ons collegeprogramma en onze visie op cultuur, en geven we uitleg over de gedachte van de culturele keten(s). De doelstellingen uit de Kadernota *Ruimte voor vernieuwing, vernieuwing voor ruimte*, september 2011 vastgesteld, worden in hoofdstuk 4 nogmaals op een rij gezet.

In hoofdstuk 5 komen de verschillende cultuurdisciplines aan bod (Podiumkunsten, Beeldende kunst, Letteren en Erfgoed). Daarbij geven we steeds aan wat de huidige stand van zaken is, wat we de komende jaren willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen en met wie. Hierbij komt ook het Groninger Forum aan de orde. Amateurkunst, cultuurdeelname en cultuureducatie worden aan het eind van hoofdstuk 5 apart belicht. In de hoofdstukken 6 en 7 gaan we nader in op de beleidsterreinen 'Kunst en economie' en 'Internationalisering'. Tot slot belichten we werkwijze en -terrein van de Kunstraad Groningen.

Samenvatting

In de concept Cultuurnota *Tegen de stroom in* werken we onze culturele ambities voor de periode 2013-2016, zoals verwoord in ons collegeprogramma en onze kadernota cultuur, nader uit. We geven aan welke culturele organisaties de komende vier jaar subsidie ontvangen voor activiteiten die bijdragen aan onze doelstellingen (Groningen in de top 5 van cultuursteden van Nederland, met een groot bereik en aandacht voor talentontwikkeling).

We willen een evenwichtige en complete culturele keten van functies (presentatie, productie, talentontwikkeling en educatie) in meerdere culturele disciplines. Van instellingen vragen we een zakelijke bedrijfsvoering, een krachtige visie op cultureel ondernemerschap, toezicht volgens de Code Cultural Governance, en - in samenwerking met andere partijen - een sluitend aanbod voor cultuureducatie. Een aantal instellingen wordt incidenteel ondersteund in 2013 en 2014 om deze omslag in werken te stimuleren. In 2014 laten we grotere instellingen op de genoemde punten visiteren.

We houden onze kernvoorzieningen op peil. Wel zijn we voornemens het Kruithuis te sluiten. De programmering van het Kruithuis vangen we in samenwerking met De Oosterpoort en de Stadsschouwburg op in het Grand Theatre.

In navolging van het advies van de Kunstraad maken we het CBK meer dienstverlenend aan de sector beeldende kunst. Van de nieuwe directie van het Groninger Museum vragen we een aangepast meerjarig beleidsplan, dat aansluit op de reorganisatie.

We werken verder aan ontwikkeling van het Groninger Forum in relatie tot onze culturele infrastructuur. We maken de fusiecombinatie van Muziekschool en Kunstencentrum tot spin in het web van amateurkunst. We verminderen de subsidie op de BackOffice van de bibliotheek.

Wij willen een intensieve samenwerking tussen alle stedelijke erfgoedinstellingen om de geschiedenis van de stad goed voor het voetlicht te brengen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid het Grafisch Museum en het Noordelijk Scheepvaartmuseum te laten fuseren en onder te brengen in één pand.

In lijn met het advies van de Kunstraad verhogen we de subsidie aan het Noord Nederlands Toneel, de festivals Noorderzon, Noorderlicht en Noorderslag, aan het Jonge Harten Festival en aan dansgezelschap Club Guy & Roni. We geven Simplon een hogere subsidie dan de Kunstraad adviseert, maar vragen meer uitwerking van het cultureel ondernemerschap. We subsidiëren deels de basisfaciliteiten van het Grand Theatre voor presentatie en productie. We vragen daarvoor een nieuw plan van het Grand Theatre én de partners waarmee het Grand Theatre nauw samenwerkt. We vragen een hogere eigen bijdrage van deelnemers aan De Noorderlingen en het Haydn Jeugd Strijkorkest. We stoppen de subsidierelaties met NND, Theater De Steeg, Kunstruimte 09, Jungle Warriors, Musica Antiqua Nova en de USVA.

We ontwikkelen met Rijk en provincie een samenhangend programma voor cultuureducatie in het basisonderwijs. Met het CJP zetten we, ondanks het wegvallen van de rijkssubsidie, de Cultuurkaart voor het voortgezet onderwijs voort. We stoppen de Basisregeling Amateurkunst, maar vergroten het stimuleringsbudget voor amateurs. We 'ontschotten' onze budgetten bij de Kunstraad en voegen deze waar mogelijk samen met die van de provincie. We verhogen het subsidiebudget van de Kunstraad om voldoende ruimte te houden voor vernieuwing. We stoppen met de uitreiking van de Hendrik de Vriesprijs.

Bezuinigingen

Onze culturele infrastructuur heeft het moeilijk. Een opeenstapeling van ontwikkelingen heeft gevolgen voor het cultuuraanbod in onze stad:

- bezuinigingen door het Rijk, met name door het wegvallen van de subsidies voor productiehuizen en het verminderen van de instellingen die vallen onder de BIS (landelijke Basis Infrastructuur);
- een bezuiniging op het Fonds Podiumkunsten, terwijl er door ingrepen in de BIS juist méér instellingen een beroep op moeten doen;
- bezuinigingen door de provincie Groningen op kunst en cultuur in stad en provincie;
- de afbouw van gesubsidieerde banen;
- minder besteedbaar vermogen van burgers door de crisis.

Hoewel wij ‘tegen de stroom in’ in cultuur investeren, is het onmogelijk onze huidige culturele infrastructuur overeind te houden. Ook voor ons zijn harde keuzes onvermijdelijk. Onze eigen visie op cultuur in de stad Groningen staat daarbij voorop.

Proces

Onze huidige cultuurnota *Cultuurstad Groningen: gewoon bijzonder!* loopt af op 31 december 2012. Per 1 januari 2013 gaat onze cultuurnota voor de periode 2013-2016 in. De gemeenteraad stelde op 28 september 2011 onze kadernota cultuur *Ruimte voor vernieuwing, vernieuwing voor ruimte* vast. Deze bevat onze visie en de doelen die we de komende cultuurnotaperiode met ons beleid willen halen.

Gaat de kadernota vooral over de ‘wat-vraag’, deze cultuurnota gaat vooral over de ‘hoe-vraag’: hoe gaan we als gemeente met culturele instellingen aan de doelstellingen werken en hoe worden de hiervoor beschikbare middelen verdeeld? We vroegen culturele organisaties die activiteiten willen uitvoeren, passend in onze nieuwe cultuurnota, ons hun beleidsplannen voor de periode 2013-2016 te sturen. Dit leidde tot 53 aanvragen, ingediend in drie termijnen.

Aanvragers bij BIS of rijksfondsen gaven we de kans één sterk beleidsplan voor gemeente en rijk te schrijven. Vandaar het uitstel voor deze groep van de oorspronkelijke deadline van 1 december 2011 naar 2 januari 2012. Drie partijen in bijzondere omstandigheden - het Groninger Museum, de Stedelijke Muziekschool en de Kunstencentrum Groep - kregen uitstel tot 15 februari.

Wij vroegen de Kunstraad op basis van onze kadernota over alle beleidsplannen te adviseren. Het resultaat, te vinden op www.kunstraadgroningen.nl, verscheen begin april 2012. Wij danken de Kunstraad voor zijn gedegen werk en voor de getoonde flexibiliteit ten opzichte van de verschillende inzendtermijnen. Het Kunstraadadvies weegt zwaar bij de vormgeving van deze cultuurnota. Waar wij afwijken, geven wij een motivering.

Tijdpad

Vóór definitieve vaststelling van de Cultuurnota volgt in 2012 nog een aantal stappen:

19 juni:	vaststellen concept Cultuurnota door het college van B&W;
21 juni t/m 22 juli:	inspraakperiode voor eenieder die wil reageren op de concept Cultuurnota. Wij informeren de culturele instellingen over de inspraakprocedure, maken hier melding van op onze website en plaatsen een advertentie in de Gezinsbode;
19 juli:	inspraakavond, waarop schriftelijke inspraak kan worden toegelicht;
Begin augustus	bekendmaking subsidiebesluiten Fonds Podiumkunsten;
1 september	deadline herziening plannen Grand Theatre en partners;
18 september	Prinsjesdag: bekendmaking subsidiebesluiten rijk;
16 oktober:	vaststellen nota van aanbieding en eindverslag van de inspraak door het college van B&W;
16 oktober:	hoorzitting over de Cultuurnota door de raad;
8 november:	bespreking Cultuurnota in raadscommissie Onderwijs & Welzijn;
28 november:	vaststellen Cultuurnota 2013- 2016 door de raad;
1 januari 2013:	Cultuurnota 2013-2016 gaat in.

Beleidsplannen instellingen en advies Kunstraad

In zijn cultuurnota-advies stelt de Kunstraad dat bij de instellingen die een beleidsplan hebben ingediend veel enthousiasme, inzet en passie voelbaar is. Ook wij koesteren deze bijzondere kwaliteit van ons cultuurveld: zonder dat zou Groningen nooit de cultuurstad kunnen zijn die zij nu is.

Daar tegenover staat forse kritiek. Volgens de Kunstraad gaan veel beleidsplannen uit van 'business as usual'. Dat uit zich in het *meer* geld aanvragen terwijl er fors minder beschikbaar is, maar ook in onvoldragen plannen op het gebied van samenwerking, cultuureducatie, cultureel ondernemerschap en publieksbereik. Nut en noodzaak tot serieuze investeringen in deze thema's dringen tot veel aanvragers niet door.

Dit vinden wij zeer zorgelijk. De kritische opmerkingen van de Kunstraad over het gebrek aan Cultural Governance is illustratief voor de professionaliseringslag die de kunstsector nu snel moet maken. Wij zien hier de komende jaren strikt op toe en toetsen dit in de zomer van 2014 met een visitatie. Het is in het belang van de stad én de instellingen zelf dat onze cultuursector maximaal op de toekomst is voorbereid en sterker uit deze crisis tevoorschijn komt.

Gemeentelijke structuur

In onze cultuurnota's onderscheiden we drie categorieën culturele voorzieningen:

- I. Kernvoorzieningen maken voor de lange termijn onderdeel uit van het gemeentelijke beleid. Ze leggen met een breed aanbod voor een breed publiek de basis voor de culturele infrastructuur in de schakels Educatie (Muziekschool, Kunstencentrum, Bibliotheek- en archief) en Presentatie (CBK, Martiniplaza, OPSB, Groninger Museum). De schakel Productie rekenen we niet tot de gemeentelijke kerninstellingen, maar beschouwen we als aanvullend en ondersteunen we meerjarig of incidenteel.

- II. Specifieke voorzieningen geven door een specialisatie in product of doelgroep een specifieke kleuring aan het culturele klimaat. Een subsidietoekenning geldt voor vier jaar. Specifieke instellingen leveren aanvullende activiteiten in de schakels Talentontwikkeling (werkplaatsen, productiehuisen, netwerkorganisaties) en Presentatie (musea, nichepodia, kleinschalige presentatie-initiatieven). Daarnaast kunnen initiatieven op het gebied van Productie (dans-, muziek- en toneelgezelschappen) worden ondersteund. Ook de taken van de rijksgezelschappen op lokaal niveau voor cultuureducatie en talentontwikkeling rekenen wij tot de specifieke voorzieningen, evenals een aantal grotere evenementen. Wij subsidiëren geen dubbelingen in het aanbod.
- III. Incidentele voorzieningen of activiteiten worden in principe eenmalig en vaak op projectbasis gerealiseerd. Subsidiëring gebeurt met een eenmalige bijdrage, meestal na een inhoudelijke afweging door de Kunstraad. Met behulp van incidentele subsidies stimuleren we samenwerking, experiment, innovatie en zichtbaarheid van cultuur in de stad.

Rijk en provincie

Beleid van gemeente, provincie en Rijk is nauw verweven. Veel culturele instellingen in onze stad worden door meerdere overheden gesubsidieerd. De verdeling in grote lijnen:

- het rijk zorgt voor instandhouding van de landelijke basisinfrastructuur (BIS);
- de provincie zorgt voor spreiding van cultuur en participatie;
- de gemeente zorgt voor afname van cultuur en voor de fysieke infrastructuur.

Wijzigingen in het beleid van Rijk en provincie hebben gevolgen voor onze stad. Het Rijk bezuinigt 25% op de Basisinfrastructuur in de stad voor de periode 2013-2016 en de provincie 14%.

Rijk

Sinds 2009 kent het Rijk de landelijke Basisinfrastructuur (BIS). Deze wordt voor de periode 2013-2016 grondig herzien. Draagvlak, ondernemerschap en educatie krijgen veel meer nadruk. Productiehuisen verdwijnen. De nieuwe BIS kent acht landelijke, geografisch gespreide kernpunten, waaronder Groningen. Onze stad behoudt de functies theater, symfonieorkest en jeugdtheater. De Raad voor Cultuur adviseert de aanvragen voor de functies dans en beeldende kunst uit Groningen niet toe te kennen. We blijven ons richting Rijk en Raad voor Cultuur sterk maken voor het behoud van deze functies. We vinden het onacceptabel en onbegrijpelijk dat het aantal BIS-plekken door het advies voor het Noorden wordt gereduceerd tot vier en voor de stad tot twee.

Tot de BIS behoren ook de landelijke fondsen: het Fonds Podiumkunsten, het Fonds Cultuurparticipatie, het Mondriaan Fonds (beeldende kunst) het Letterenfonds en het nieuwe Fonds voor de Creatieve Industrie (o.a. architectuur, vormgeving, gaming). Voor aanvragers bij het Fonds Podiumkunsten telt inbedding in de regio. IJkpunt is de subsidiëring door andere overheden. Het Fonds Cultuurparticipatie komt wederom met een matchingsregeling voor gemeenten en provincies. Richtte dit fonds zich de vorige periode op cultuureducatie én cultuurparticipatie, nu ligt de focus exclusief op cultuureducatie in het primair onderwijs.

Als gemeente nemen we deel aan dit programma, genaamd *Cultuureducatie met kwaliteit*, door het beschikbare rijksgeld (140 duizend euro) te 'matchen'.

Het Rijk wil voor de zomer van 2012 convenanten met de landsdelen sluiten over

- de prestaties van BIS-instellingen;
- Fondstoekenningen in relatie tot regionale inbedding;
- de plannen voor educatie van steden en provincies.

Op Prinsjesdag 2012 maakt het kabinet de subsidiebesluiten 2013-2016 bekend.

G9 en landsdeel Noord

Onder de naam G9 is Groningen een van de negen steden die pleit voor concentratie van de landelijke basisinfrastructuur in deze steden. Het Rijk heeft acht van deze steden, waaronder Groningen, aangewezen als cultureel kernpunt. In G9-verband maken we afspraken op het gebied van kunst en cultuur over inhoud, positionering, structuur en de lobby richting het Rijk. Daarnaast vormen we met Leeuwarden en de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe het Landsdeel Noord. We positioneren ons hierin als kernpunt met een regionale verantwoordelijkheid.

Provincie Groningen

De provincie heeft wettelijke taken op het gebied van archeologie, monumenten en archieven. Daarnaast stimuleert de provincie actieve deelname aan kunst en cultuur, de instandhouding van de Collectie Groningen en de versterking van economie en het vestigingsklimaat via de kunsten. In maart 2012 stelden de provinciale staten *Het verhaal van Groningen* vast, de provinciale cultuurnota 2013-2016. Onderdeel hiervan is een bijdrage aan kunst en cultuur in de stad, vooral voor professionele kunsten, talentontwikkeling en erfgoed. Deze bijdrage kort de provincie met 14%. Mede naar aanleiding van het rijksprogramma *Cultuureducatie met kwaliteit* willen wij met de provincie een gemeenschappelijk programma voor cultuureducatie onderzoeken.

Budget

Ons gemeentelijk cultuurbudget voor de komende periode bedraagt jaarlijks 30 miljoen euro. In 2013 en in 2014 wordt dit eenmalig met 1 miljoen aangevuld. Mediabeleid, volksfeesten, Groninger Archieven en Martiniplaza staan in de gemeentelijke cultuurbegroting, maar vallen buiten het bestek van deze cultuurnota. Een groot deel van het resterende cultuurbudget is gereserveerd voor het op peil houden van de kernvoorzieningen (De Oosterpoort en Stadsschouwburg, Groninger Museum, Centrum Beeldende Kunst, Kunstencentrum Groep/Stedelijke Muziekschool en Biblionet).

De Kunstraad adviseerde over de verdeling van 9,3 miljoen euro structureel en 1,3 miljoen incidenteel. Dat is inclusief Biblionet, maar exclusief de bedragen voor de overige kernvoorzieningen. Dit vanwege eerdere bezuinigingsopdrachten in de huidige periode of andere bijzondere omstandigheden. Het incidentele budget van 2 miljoen euro voor 2013 en 2014 gebruiken we vooral voor de noodzakelijke ombuiging naar meer professionalisering en ondernemerschap bij culturele instellingen.

Maatschappelijke banen

Een aantal culturele instellingen heeft tot 2015 één of meerdere maatschappelijke banen. Enkele instellingen hebben in hun begroting na 2015 een bedrag opgenomen om deze banen regulier te maken. Vanaf 2015 is hiervoor vanuit gemeentelijke middelen geen bijdrage meer beschikbaar.

Vanwege forse bezuinigingen van het rijk op het participatiebudget bouwen wij de gesubsidieerde arbeid in Groningen gefaseerd af. Een aantal gesubsidieerde banen bij culturele instellingen komt in aanmerking voor het 200banenplan dat ongewenste gevolgen voor de maatschappelijke infrastructuur opvangt. Met de betrokken instellingen hebben we afspraken gemaakt over de financiering van deze banen. Deze regeling loopt af per 1 januari 2015. In de periode tot 2015 bezien we samen met de instellingen of en zo ja hoe deze banen regulier gemaakt kunnen worden.

De (loonkosten)subsidie uit het participatiebudget voor maatschappelijke banen in de cultuursector die niet onder het 200banenplan vallen, bouwen we stapsgewijs af.

Om het activiteitsniveau te kunnen handhaven, moeten instellingen alternatieve inkomstenbronnen aanboren door het vragen van een (hogere) bijdrage van deelnemers of betrokken participanten. Een andere mogelijkheid is de inzet van mensen met een participatiebaan.

In het inhoudelijk overzicht van instellingen en subsidiebesluiten (Appendix II) geven we per instelling de status van de maatschappelijke banen aan.

In de komende hoofdstukken gaan we in op onze culturele ambities vanuit het collegeprogramma, hoe deze zijn vertaald in de kadernota en hoe deze concreet worden uitgewerkt in deze cultuurnota.

1. Collegeprogramma

Ons collegeprogramma 2010-2014 verwoordt onze ambities voor kunst en cultuur:

1. *Groningen blijvend in de top 5 cultuursteden van Nederland*: een belangrijke kwaliteit van Groningen is dat er altijd wat gebeurt. Groningen bruist! En dat moet zo blijven;
2. *een breed aanbod aan culturele voorzieningen*: de stad moet een breed spectrum aan culturele voorzieningen bieden in soort en discipline;
3. *voortzetten ontwikkeling Forum/Oostwand Grote Markt*: de bouw van het Forum en de ingrepen in de Oostwand van de Grote Markt vergroten als samenhangend project de (culturele) aantrekkingskracht van Groningen;
4. *bevorderen van deelname aan cultuur en sport door alle Stadgers*: onze voorzieningen en programma's en activiteiten voor doelgroepen die uit zichzelf minder gemakkelijk meedoen bevorderen de deelname aan cultuur.

2. Visie

De Groningse culturele infrastructuur is oorspronkelijk, divers en van hoge kwaliteit. Centraal staat onze ambitie om top 5-cultuurstad van Nederland te zijn. Groningen is culturele hoofdstad van het Noorden en geografisch kernpunt binnen de landelijke culturele basisinfrastructuur. Er is een complete culturele keten die zich over de disciplines uitspreidt. Stadgers worden aangemoedigd deel te nemen aan kunst en cultuur om zich te verrijken, ontwikkelen en vermaken. Kinderen en jongeren krijgen voldoende culturele bagage om op de toekomst in onze samenleving te zijn voorbereid. Cultuur creëert een economische spin-off en heeft een wisselwerking met de economie. Met dit alles dragen we bij aan een goed geïnformeerde stedelijke samenleving en een levendig cultureel klimaat, waarin het voor iedereen prettig is om te wonen, werken, studeren, verblijven en ondernemen.

3. De culturele keten

De culturele infrastructuur in onze stad zien wij als een keten van de functies leren (educatie en talentontwikkeling), produceren en presenteren. Idealiter krijgen deze functies in alle disciplines en op verschillende artistieke niveaus vorm. Aan de top staan de (inter)nationale manifestaties en instellingen. Deze worden gevoed met kennis, talent en innovatie door een middensegment. Aan de basis staan de cultuurdeelnemers, variërend van amateur tot professioneel (ook: scholen, verenigingen, wijkorganisaties). De kunstvakopleidingen leiden op tot professionele kunstenaars.

De keten ontleent zijn kracht aan samenwerking en samenhang. De segmenten staan in voortdurende wisselwerking met elkaar en met de 'buitenwereld'. Hoe breder de basis, hoe groter

- a) de kans op ontdekking en doorstroming van nieuw talent,
- b) het draagvlak voor manifestaties en gezelschappen,
- c) de kans op nieuwe impulsen voor de stedelijke economie.

Andersom draagt de top weer bij aan belangstelling, draagvlak, bereik en economische spin-off als het gaat om kunst en cultuur.

In Groningen streven wij waar mogelijk complete ketens na. Kortom: op elk gebied de drie basisfuncties en een doorstroming van basis naar top. Niet dat wij 'alles' willen en kunnen hebben. Daartoe ontbreken het geld en de infrastructuur (zoals vakopleidingen). Maar de insteek is voorzieningen zo goed mogelijk op elkaar te laten aansluiten, aanvullend te laten zijn op het aanbod en missende schakels te voorkomen.

4. Doelstellingen cultuurbeleid

In de cultuurnotaperiode 2013- 2016 zetten we in aansluiting op onze visie in op de volgende drie doelstellingen:

1. Kwaliteit en authenticiteit

Groningen heeft een rijke culturele infrastructuur met een bijzonder authentiek karakter. De stad heeft hierdoor een grote aantrekkingskracht op liefhebbers van kwaliteit en oorspronkelijkheid. De kwaliteit van de Groningse cultuur vertaalt zich in de organisatie van de culturele instellingen. Deze is professioneel, proactief, heeft het vermogen extern geld te genereren en zoekt naar een bundeling van krachten.

Subdoelen:

- een hoogwaardig, authentiek, eigenzinnig en divers aanbod dat bijdraagt aan de unieke culturele identiteit van Groningen;
- behoud en toegankelijk maken van de collectie Groningen;
- behoud van status als landelijk en regionaal kernpunt;
- instellingen met een sterk artistiek en organisatorisch profiel, in staat draagvlak te genereren door externe partners en publiek aan zich te binden, en daardoor met (internationale) uitstraling.

2. Vergroten van cultuurbereik, participatie en waarde voor de stad

Inwoners van de stad zijn 'culturele burgers' en worden op alle leeftijden op laagdrempelige en interactieve wijze gestimuleerd actief of passief deel te nemen aan kunst en cultuur. Ze zijn zich bewust van hun eigen identiteit in relatie tot hun directe leefomgeving en het verleden. Instellingen zoeken actief naar aansluiting met Stadgers en bezoekers, en naar natuurlijke samenwerkingspartners in het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen. Hiermee vergroten zij hun economische, toeristische en maatschappelijke waarde voor de stad.

Subdoelen:

- voor alle Groningse cultuurinstellingen is educatie een kerntaak;
- een groter percentage Stadgers is - liefst actief - deelnemer;
- een versterkte en wederzijds profijtelijke relatie tussen de cultuursector, het bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen.

3. Talentontwikkeling

Groningen is een *City of Talent*. Talentvolle makers en kunstenaars hebben in onze stad de kans om te wonen en te werken, hun werk te presenteren en zich te ontwikkelen. De stad kent een complete keten van talentontwikkeling, productie en presentatie in meerdere disciplines.

Subdoelen:

- Groningen is een culturele broedplaats;
- een volledige carrière - van opleiding tot productie, presentatie en experiment - is mogelijk in meerdere kunstdisciplines;
- amateur beoefenaars kunnen zich ontwikkelen via de culturele loopbaan.

5. Sectoren cultuurbeleid**5.1 Podiumkunsten****Stand van zaken**

Op het gebied van de podiumkunsten heeft onze stad een gevarieerd en uitgebreid aanbod. Theater, dans en muziek in alle soorten en verbindingen: Groningen heeft het. Onderzoeker Gerard Marlet concludeert in zijn rapport *Het belang van cultuurstad Groningen* (2012) dat Groningen met zijn culturaanbod de tweede plaats in Nederland bezet, direct na Amsterdam. Dat willen we graag zo houden.

Ons theatersegment kent een vrijwel complete keten, slechts een kunstvakopleiding ontbreekt. Het nieuwe rijksbeleid zorgt voor een verzwakking van de keten van podiumkunsten. Productiehuizen verliezen hun plek in de Basisinfrastructuur (BIS) en het budget van het Fonds Podiumkunsten (o.a. voor festivals) wordt fors kleiner. Talentontwikkeling brengt het Rijk onder bij de grote gezelschappen, wat de doorstroom van jong talent in de keten onder druk zet. Behoud van de functies productie en talentontwikkeling vraagt cofinanciering van gemeenten en provincies.

Het sectoradvies podiumkunsten (2011) van de Kunstraad vormde de opmaat voor gesprekken met en tussen instellingen. Onderwerpen waren een betere samenwerking en nieuwe verdienmodellen. Met het document 'De Groninger eendracht' formuleerde een aantal instellingen een gezamenlijke visie op theater en dans. De Oosterpoort en de Stadsschouwburg (OPSB) ontwikkelde zich de afgelopen jaren tot een actief betrokken partner van de hele keten. Samen met instellingen zorgt de OPSB voor een goed op elkaar afgestemde programmering en marketing.

Het Noord Nederlands Toneel (NNT) versterkte zijn positie als stadsgezelschap, onder andere door langere speelperioden in de Stadsschouwburg en het betrekken van Stadgers. Wel zitten de slechte zichtlijnen de zaalcapaciteit van de schouwburg en daarmee een rendabele exploitatie in de weg. Mede om die reden wordt een vlakke vloertheater met 400 stoelen gemist.

Het Jonge Harten Festival ontwikkelde zich de afgelopen jaren tot prominent theaterfestival voor jongeren, met veel specifieke marketingkennis. Noorderzon groeide uit tot één van de toonaangevende festivals in Europa en participeert in het Europese NXTSTP netwerk. Deze samenwerking van acht Europese festivals coproduceert en programmeert met ondersteuning van de Europese Unie.

Jeugdtheater de Citadel betekent voor veel kinderen in de stad de eerste kennismaking met theater, meestal in de veiligheid van de schoolomgeving. Het Rijk vraagt een omslag naar jeugdtheater dat behalve op scholen, ook op grotere podia is te zien.

Groningen kent een goede dansketen. Hoewel een opleiding klassieke of moderne dans ontbreekt, zijn er dans- en balletscholen en is er een vakopleiding showmusicaldans. De BIS brengt het aantal dansplekken terug van zeven naar vier. Dat zet de keten onder druk. Met Noord Nederlandse Dans (NND) hadden we een internationaal stadsgezelschap in de BIS, met Club Guy & Roni een aanstormend internationaal gezelschap bij het Fonds (NFPK). De Raad voor Cultuur adviseert het Rijk beide instellingen niet op te nemen in de BIS. Dat heeft grote gevolgen voor de keten voor dans, vooral voor talentontwikkeling en educatie.

De stad heeft een complete keten voor popmuziek. De festivals en podia garanderen samen een bruisend popklimaat. Dat past bij een stad waarvan de helft van de inwoners jonger dan 35 is. Volgens de *Atlas voor gemeenten* is Groningen landelijk gezien popstad nummer twee. Eurosonic/Noorderslag vergrootte met twee buitenpodia haar bereik in de stad. Het festival is live te volgen op internet en tv. Er is een breed georiënteerde lokale popscene met ruimte voor experiment en talent. Vraag en aanbod vinden elkaar in muziekwinkels, evenementen, kroegen, repetitieruimtes en podia.

De Academie voor Popcultuur in Leeuwarden levert stagiaires en starters in de popsector, het Noorderpoort College biedt een popopleiding op MBO-niveau. Ook Urban House helpt bij de professionele uitoefening van rap, hiphop en aanverwante stijlen. In onze popvisie *No Guts No Glory* (2011) geven we aan dat samenwerking en afstemming in de programmering, marketing en techniek voorwaarden zijn om het bestaande niveau van de popsector - mét behoud van diversiteit - op peil te houden.

Ook klassieke muziek heeft een complete keten. Het NNO behoudt zijn plaats in de BIS als symfonieorkest met een functie voor de hele noordelijke regio. Het NNO wist de afgelopen periode nieuwe doelgroepen aan te boren met symfonische arrangementen op basis van popmuziek en door samen te werken met popmuzikanten. Er zijn veel koren, orkesten en ensembles voor klassieke muziek in de stad. Samen met de Stedelijke Muziekschool, privé docenten en het Prinses Christina Concours zorgen zij voor een brede basis met een rijke structuur en een voortraject voor talentontwikkeling. De kunstvakopleiding voor klassieke en lichte muziek krijgt een Master of Music.

Wat willen we bereiken?

Voor de podiumkunsten willen we:

- a. een positie in de landelijke top 5, met voldoende en gevarieerd aanbod;
- b. dat instellingen door samenwerking effectiever worden;
- c. de productiefunctie voor theater behouden;
- d. een goed en compleet educatief aanbod.

Wat gaan we doen en met wie?

1. Presentatie

De Groningse culturele infrastructuur is oorspronkelijk en van hoge kwaliteit. We dragen er zorg voor dat de verschillende podia en festivals in de stad een hoogwaardig en divers aanbod uit binnen- en buitenland kunnen blijven brengen. De binnenstad is podium voor culturele evenementen. Groningen is volgens de *Atlas voor gemeenten* met dat aanbod goede tweede achter Amsterdam. Daarmee maken we onze ambitie om top 5-cultuurstad van Nederland te zijn meer dan waar. Zeker zo belangrijk: voor dat aanbod is voldoende vraag. Om in de nieuwe situatie met een beperkter rijksbudget zo goed mogelijk te blijven presteren, moeten instellingen krachtige coalities sluiten om het bereik en het maatschappelijk en financieel draagvlak voor het aanbod te vergroten.

Zo vindt de Kunstraad dat het Grand Theatre samen met de OPSB aan de Grote Markt onder andere het kleiner gemonteerde theater- en dansaanbod en het jeugdtheater van het Kruithuis moet programmeren. We nemen dit advies over en verbinden daaraan de voorwaarde dat het Grand Theatre en de OPSB hiervoor een nauwe financiële en inhoudelijke samenwerking aangaan. Dat is mede van belang omdat wij voornemens zijn in 2013 het Kruithuis te sluiten. De kosten voor achterstallig onderhoud wegen niet op tegen de baten ervan. Daarnaast blijft het Grand Theatre van belang als presentatieplek voor festivals als Eurosonic Noorderslag, Noorderzon en Jonge Harten Festival, en voor de eigenzinnige programmering waar het Grand Theatre om bekend staat. Wij vragen de OPSB en het Grand Theatre voor 1 september 2012 hiervoor samen een herzien plan in te dienen met een nieuwe visie op de presentatiefunctie met bijbehorende organisatievorm en begroting. In 2014 laten wij de instellingen over de uitvoering van dit plan visiteren.

Het rijk snoeit fors in het aanbod voor de middenpodia. Daartoe rekenen we ook de grote zaal van de Stadsschouwburg. Welke gevolgen dit heeft, is niet te zeggen. Minder aanbod kan leiden tot vraaguitval, maar ook tot een hogere bezettingsgraad. Nieuwe podia in de directe regio (Assen) beïnvloeden de exploitatie eveneens. Wij vragen de OPSB, samen met de andere podia, een programmering- en marketingstrategie te ontwikkelen die hier goed op inspeelt.

Er zijn voldoende accommodaties voor de presentatie van theater en dans. De omstandigheden, zoals zaalcapaciteit en daarmee samenhangend de verdienmogelijkheden, zijn niet voor elke zaal optimaal. De druk op het totale cultuurbudget van onze stad maakt het niet mogelijk de komende cultuurnotaperiode ingrijpende verbeteringen, zoals een vlakke vloertheater, te realiseren.

Wij stellen de popinstellingen als voorwaarde vanuit hun eigen aanbod samen te werken en afstemming te zoeken met alle festivals, evenementen, eenmalige initiatieven en het kroegencircuit. Zo blijven er goede presentatiemogelijkheden voor bands van alle niveaus en stijlen, zowel talent als topacts. Met de sector zoeken we een goede balans tussen veelzijdige presentatiemogelijkheden in het kroegencircuit, de mate van geluidsoverlast en de leefbaarheid in het centrum.

De Kunstraad vindt dat Simplon zich strategischer moet opstellen en meer eigen inkomsten moet genereren. Hij adviseert de gemeentelijke bijdrage te verlagen. Wij wijken af van dit advies en stellen een hogere bijdrage beschikbaar. Simplon laat stijgende bezoekcijfers zien en een deel van de subsidie aan Simplon is bedoeld voor het aflossen van een langjarige lening voor verbouwingskosten. Wel verzoeken we Simplon binnen een jaar een nieuw plan in te dienen waaruit blijkt hoe de organisatie meer eigen inkomsten kan genereren.

2. Productie

De ketengedachte vraagt een aantrekkelijk productieklimaat. Dat geldt zeker voor Groningen als culturele hoofdstad van het Noorden en landelijk cultureel kernpunt. Door de ligging van Groningen kan talent in relatieve luwte tot wasdom komen. Het is belangrijk dat Groningen als *City of Talent* kunst en cultuur importeert, maar ook produceert en exporteert.

Het Grand Theatre bracht als broedplaats voor (inter)nationale gezelschappen vele initiatieven voort die zich elders in het land of internationaal hebben doorontwikkeld. Het niet ondersteunen van deze functie, zoals de Kunstraad voorstelt, leidt tot verdwijnen van de basisfaciliteiten voor productie in onze stad en tot verschraling van de productiemogelijkheden voor andere podiuminstellingen als Noorderzon, Jonge Harten Festival, De Noorderlingen, Club Guy & Roni en het gezamenlijke initiatief van podiuminstellingen Station Noord. Het model dat de Kunstraad voorstaat - inkoop van productiefaciliteiten op projectbasis - kan alleen als bepaalde basisfaciliteiten beschikbaar zijn (huisvesting, kennis, artistieke begeleiding, technische en productionele ondersteuning).

De komende twee jaar geven wij het Grand Theatre de kans zich in een nieuwe rol als faciliterende organisatie voor productie te bewijzen. Wij kennen subsidie toe om de basisorganisatie in stand te houden en de basisfaciliteiten van het gebouw te exploiteren. Wij stellen hiervoor een hoger bedrag beschikbaar dan de Kunstraad adviseert, om deze functie in ieder geval beschikbaar te houden. Voor het daadwerkelijk produceren van voorstellingen wordt het Grand Theatre afhankelijk van externe financieringsbronnen. Wij stellen als voorwaarde dat de organisatie een zakelijk en transparant verdienmodel hanteert, prioriteiten stelt bij de productiewensen van gezelschappen en festivals uit de stad en de presentatiefunctie niet ten koste laat gaan van de productiefunctie. In de huidige begroting van betrokken partijen is niet uitgewerkt welke kosten gemoeid zijn met producties waar zij bij betrokken zijn. Voor de jaren 2013 en 2014 stellen wij een afnemende incidentele bijdrage beschikbaar om de omslag naar een nieuw verdienmodel te kunnen maken. Wij vragen het Grand Theatre ons hiervoor uiterlijk 1 september 2012 een herzien plan aan te leveren, samen met NNT, Club Guy & Roni, Noorderzon, Jonge Harten en de Noorderlingen. Dit plan bevat een visie op de productiefunctie en een inzichtelijke begroting waaruit blijkt wat elke betrokken partij bijdraagt. In 2014 laten wij de instellingen over de uitvoering van dit plan visiteren.

De gezelschappen NNT, De Citadel en Club Guy & Roni willen toegroeien naar één stadsgezelschap. De Raad voor Cultuur adviseert positief over de aanvraag van het NNT

als groot theatergezelschap, stelt voor de functie jeugdtheater in Groningen een nieuwe aanvraagronde open en ziet geen plaats voor Club Guy & Roni of NND in de BIS voor de functie dans. Wij leveren een aanvullende structurele bijdrage aan het NNT. In de dansketen vervult Club Guy & Roni een belangrijke productiefunctie. Wij ondersteunen Club Guy & Roni de komende jaren structureel en matchen samen met de provincie de bijdrage van het Fonds Podiumkunsten. Hoe de samenwerking vorm krijgt, is mede afhankelijk van de uitkomst van de nieuwe aanvraagronde voor jeugdtheater voor het Noorden. Zodra daarover duidelijkheid is vragen wij hiervoor een aangepast plan van betrokken partijen. In 2014 laten wij de instellingen over de uitvoering van dit plan visiteren.

De Raad voor Cultuur adviseert de aanvragen uit het Noorden voor dans in de landelijke Basisinfrastructuur niet te honoreren. Als het kabinet dit advies overneemt, wordt het advies van de Kunstraad en onze beslissing op de aanvraag van NND voor een bijdrage uit de cultuurnota irrelevant. Met het verdwijnen van het NND verdwijnt voor Groningen en het hele Noorden een belangrijk instituut voor dans. Achtereenvolgens vervulden Reflex, Galili Dance en NND de functie dans in Groningen met hoge kwaliteit op landelijk en internationaal niveau. Dat straalde af op de stad en leidde tot nieuwe initiatieven als Club Guy & Roni. Club Guy & Roni heeft de strijd om een plek in de BIS niet op kwaliteit, maar op anciënniteit verloren. Wij roepen het Rijk op de toekomst van dans in het Noorden veilig te stellen en talentontwikkeling, educatie en internationalisering voor dans in Groningen én het Noorden te behouden.

Wij willen dat zoveel mogelijk kinderen en jongeren in Groningen én in het Noorden jeugdtheater van topkwaliteit kunnen beleven. De Raad voor Cultuur adviseerde negatief over Jeugdtheater De Citadel wegens het niet halen van de eigen inkomstennorm (17,5%). Het rijk stelt nu een nieuwe aanvraagronde open voor jeugdtheater in het Noorden. Een eigen artistiek profiel, een netwerk van scholen en organisatorische inbedding van jeugdtheater in het bredere netwerk van podiumkunsten in de stad, is om reden van profilering, zichtbaarheid en efficiency van groot belang. Wij reserveren budget voor jeugdtheater met als standplaats Groningen en vragen het NNT en Club Guy & Roni jeugdtheater te blijven betrekken bij de vorming van een stadsgezelschap.

De productie van popmuziek, -concerten en -festivals krijgt op vele plekken en niveaus gestalte. Spelen in bands is vooral particulier initiatief. Pop is bij uitstek een sector waar marktwerking goed functioneert. Wij zien geen noodzaak dit deel van de productie te ondersteunen. Wel ondersteunen we Eurosonic Noorderslag als aanjager van de productie van Europese popmuziek, die zo onze stad internationaal op de kaart zet.

Tot slot is er ruimte voor lokale en regionale producties van zowel talent dat zich professioneel wil ontwikkelen als ambitieuze amateurs.

3. Talentontwikkeling

Groningen is een *City of Talent*. Talentvolle makers en kunstenaars hebben in onze stad de ruimte om te wonen en te werken, hun werk te presenteren en zich te ontwikkelen.

De Jeugdtheaterschool (JTS), Station Noord en De Noorderlingen bieden de podiumkunsten hiervoor een goede basis. De positie van De Noorderlingen hierin en het landelijke succes rechtvaardigen een plek in onze cultuurnota.

Wel vinden wij met de Kunstraad een hogere bijdrage van ouders aan deze intensieve vorm van talentontwikkeling redelijk. De Noorderlingen wil de kosten verlagen door goedkopere huisvesting. Waar mogelijk helpen wij bij deze zoektocht.

Behoud van talentontwikkeling op alle niveaus is het uitgangspunt bij klassieke muziek. Voor het Peter de Grote Festival volgen we het advies van de Kunstraad: festival en Summer Academy zijn een meerwaarde voor het kunstvakonderwijs, maar de kosten van het laatste zijn niet subsidiabel. Ook het Haydn Jeugd Strijkorkest heeft een waardevolle plek binnen de keten van talentontwikkeling, maar gezien het beperkte bereik, is ook hier een grotere rol weggelegd voor ouders, vrienden en donateurs.

Talentontwikkeling in de popmuziek heeft een brede basis in de stad. Op veel plekken kan popmuziek live worden beluisterd, en er zijn voldoende oefenruimtes en mogelijkheden om op te treden. Jaarlijks is er aanwas van muzikanten, onder meer door de toeloop van studenten. Vanaf jonge leeftijd ondersteunen wij het muziekonderwijs, bijvoorbeeld via de Muziekschool. Combinatiefunctionarissen zorgen voor actieve kennismaking en beoefening van (pop)muziek in het basisonderwijs.

4. Educatie

Niet bij alle podiumkunstinstanties is de functie cultuureducatie voldoende ingevuld. Zoals aangegeven in onze kadernota, willen wij hierin de komende periode samen met de instanties investeren. Met het plan voor een matchmaker stelt de podiumsector veel te zien in onderlinge samenwerking voor cultuureducatie. Wij vinden dit een goede basis voor een samenhangend programma van de podiuminstellingen, opgehangen aan een doorlopende leerlijn. Wij verbinden geen extra subsidie aan dit initiatief.

Een goed educatieprogramma genereert afzet en daarmee inkomsten. Daarnaast reserveren instanties budget voor de vormgeving van hun cultuureducatieaanbod. Niet-rijksge subsidieerde instanties kunnen aansluiten bij ons programma met het Rijk, *Cultuureducatie met kwaliteit*. Gezien de beperkte bezetting van sommige instanties, het centreren van specifieke kennis en het hebben van één aanspreekpunt, kan het benoemen van een vertegenwoordiger voor cultuureducatie zinvol zijn.

5.2 Beeldende kunst

Stand van zaken

Zeker als het om presentatie gaat heeft Groningen de potentie ook op beeldende kunstgebied een ware cultuurstad te zijn, aldus de Kunstraad in zijn sectoradvies *De (ont)ketening der kunsten* uit 2011. Daarbij is er sprake van een volledige keten, met schakels op het gebied van presentatie, productie en talentontwikkeling, inclusief Academie Minerva en de masteropleiding Frank Mohr.

Het Groninger Museum - in 2010 van binnen en buiten gerevitaliseerd en verduurzaamd - is een publiekstrekker van belang. Ook Noorderlicht geniet als fotofestival én -galerie internationaal aanzien. Daarbij heeft de stad, onder regie van het CBK, in de openbare ruimte een kunstcollectie van formaat. Een aantal kleinere instellingen completeert het beeld met prestaties op het gebied van talentontwikkeling en het artistieke experiment.

Hoewel er een complete keten is voor beeldende kunst, ontbreekt volgens de Kunstraad een goede samenhang. Zo heeft het Groninger Museum weinig verbindingen met de rest van de sector en zijn kleinere instellingen inhoudelijk en publieksmatig teveel naar binnen gericht. Het ontbreekt over de gehele linie aan afstemming, al dan niet vanuit de veronderstelling dat dit gevolgen heeft voor de artistieke autonomie.

Samenwerking is voor de beeldende kunstsector echter noodzaak om meer effectiviteit te genereren in zichtbaarheid, publieksbereik, cultuureducatie en ondernemerschap. Hierbij kunnen de grote instellingen optreden als regievoerder, maar blijven de inzet en betrokkenheid van de hele sector een voorwaarde. Het in 2011 gestarte sectorbrede overleg, *Crossing Arts*, is hiertoe een goede aanzet.

Zowel NP3 als Noorderlicht vroeg het Rijk opname als presentatie-instelling in de culturele Basisinfrastructuur. NP3 deed dit voor het eerst, Noorderlicht maakte al onderdeel uit van de BIS. De Raad voor Cultuur adviseerde over beide aanvragen negatief. Dat heeft vooral gevolgen voor Noorderlicht, die hiermee vanaf 2013 een jaarlijkse rijksondersteuning verliest van een half miljoen euro.

Mede door het kunstvakonderwijs telt Groningen relatief veel beeldend kunstenaars. Dat maakt de stad levendig en interessant. Met de sector hebben we de afgelopen jaren oplossingen gezocht voor de schaarste aan goede, betaalbare werkruimte. Daarbij hechten wij als gemeente aan broedplaatsen, waar kunstenaars kunnen produceren en presenteren, en jonge kunstenaars door interactie de kans krijgen zich te ontwikkelen.

De afgelopen jaren werden de broedplaatsen WEP (2010) en MOBi (2011) opgericht en zijn voorzieningen getroffen voor tijdelijke ateliers in panden onder CareX-beheer. Het onderzoeksrapport *Kunstenaar in Groningen, onderzoek atelierbehoefte Groningen* (begin 2011) vormde de opmaat voor een discussie met de atelierorganisaties over mogelijke verbeteringen. Eerste stap hierin is de bouw in 2012 van één website met het totale vraag en aanbod van ateliers in onze stad.

De ontwikkelingen in de beeldende kunst vragen een andere inzet op het gebied van talentontwikkeling. Het afschaffen vanaf 2012 van de WWIK, inkomensregeling voor beeldend kunstenaars, is illustratief voor de omslag in het denken over de artistieke beroepspraktijk. Wie klaar is voor een carrière in de kunst, moet klaar zijn voor de markt. Talentontwikkeling gaat steeds meer samen met de ontwikkeling van cultureel ondernemerschap.

Wat willen we bereiken?

Voor de beeldende kunst willen we in de stad:

- a. een complete culturele keten van (inter)nationale allure;

- b. meer regie, zichtbaarheid en samenhang;
- c. een effectief productieklimaat voor beeldend kunstenaars.

Wat gaan we doen en met wie?

1. Presentatie

Een culturele topstad biedt hoogwaardig en eigenzinnig aanbod uit binnen- en buitenland. Daarin slagen we als het om de beeldende kunst gaat, het Groninger Museum en Noorderlicht voorop. Beide instellingen ontdekken en presenteren internationaal talent, dragen een volstrekt eigen signatuur en trekken daarmee (inter)nationaal veel aandacht van publiek en media.

Een verlies van de BIS-positie van Noorderlicht is een zware slag voor Groningen. Wij vinden de presentatie- en productiefunctie van Noorderlicht belangrijk voor zowel de stad als het Noorden als geheel. Behoud hiervan is een opgave voor alle Noordelijke overheden. Wij zullen Noorderlicht ondersteunen bij het verder mobiliseren van deze overheden en blijven het belang van Noorderlicht bepleiten bij het Rijk.

Een nieuwe directie en Raad van Toezicht van het Groninger Museum presenteren nog dit jaar een herzien beleidsplan op basis van de geplande reorganisatie. De reorganisatie was nodig na tekorten op de revitalisatie en een provinciale bezuiniging. Het museum houdt zijn internationale ambities met minimaal een A-tentoonstelling per jaar en wil met een mix van presentaties meerdere doelgroepen tegelijk bereiken.

We vragen de grotere instellingen het voortouw te nemen in het creëren van meer samenhang in de culturele keten. Hierin is afstemming in programmering en publiciteit van belang, maar ook een brug slaan tussen regionale, nationale en internationale kunst. Vanzelfsprekend blijven de kwaliteitseisen en artistieke visie van de instellingen hierbij leidend, om de status van Groningen als culturele en eigenzinnige topstad te borgen.

Zo kan het Groninger Museum zich nog meer opstellen als publicitair boegbeeld (óók als 'poort naar de stad') en meer afstemming zoeken in de programmering en bijbehorende activiteiten. Samen optrekken biedt het museum ook perspectief in regionaal en bovenregionaal verband. Te denken valt aan arrangementen in samenwerking met steden als Oldenburg, Bremen, Hamburg en Assen.

De kleinere beeldende kunstinstellingen bieden vaak presentaties als eigen productie of in het kader van talentontwikkeling. Juist deze presentaties maken een verder bezoek aan de stad voor beeldende kunstliefhebbers de moeite waard. Ook hier zorgt een betere afstemming in programmering en publiciteit voor meer zichtbaarheid en een effectiever publieksbereik. Gezamenlijke of samenhangende presentaties kunnen hieraan bijdragen.

Het CBK kan in dit proces optreden als verbinder en regisseur. Kleinere instellingen kunnen profiteren van haar kennis en ervaring op het gebied van marketing, publiciteit, educatie en ondernemerschap. Zo kan gezamenlijk worden geïnvesteerd in gemeenschappelijke doelen. Het CBK stelt zich dienstverlenend aan deze doelen op en profileert zich minder dan voorheen als speler met een eigen missie.

2. Productie

Onze beeldende kunstsector ontleent kracht aan zijn diversiteit en vrijwel complete keten. De productiefunctie speelt hierin een voorname rol. Dat geldt voor de grote internationale tentoonstellingen (Groninger Museum, Noorderlicht), maar ook voor het kleinere artistieke experiment. Deze zoektocht in de relatieve luwte draagt evenzeer bij aan het imago van Groningen als stad waar het in artistiek opzicht ‘gebeurt’.

De Kunstraad is positief over de artistieke productie van kleinere instellingen als Galerie Sign en NP3. Tegelijkertijd wordt vastgesteld dat de hang naar organisatorische autonomie het voortbestaan van deze instellingen bedreigt. Ook hier is afstemming en samenwerking het devies, waarbij duidelijke rollen en het aanvullend zijn op elkaar – ook in de richting van lokaal talent – voor de hand liggen.

Meer over het productieklimaat voor de beeldende kunst in *5.2.1 Atelierbeleid*.

3. Talentontwikkeling

Ondanks de vrijwel complete keten, blijft kunsttalent niet vanzelf in onze stad. Bij een internationaal gerichte beeldende kunstsector hoort de doorstroom van talent naar andere pleisterplaatsen, zoals de Randstad en het buitenland. Van belang is het in de stad aanwezige kunsttalent artistiek en professioneel goed te begeleiden. Niet alleen de kunstenaars zelf, maar bijvoorbeeld ook curatoren en organisatorisch talent.

Voor deze talentontwikkeling kent onze stad een sterke infrastructuur. Er zijn verbindingen tussen de kunstvakopleidingen Minerva en Frank Mohr en de lokale kunstsector, die de komende jaren verder kunnen worden uitgediept. Ook andere opleidingen, zoals de studie Kunsten, Cultuur en Media aan de Rijksuniversiteit Groningen, worden steeds meer bij de beroepspraktijk betrokken.

De rol van het CBK richting Groninger kunstenaars verandert in navolging van het Kunstraadadvies. Digitalisering en een grotere eigen verantwoordelijkheid maken de traditionele informatiefunctie minder nodig. Belangrijker zijn de promotie en ontwikkeling van lokale kunstenaars, ook op het gebied van ondernemerschap. Het CBK heeft op dit pad al grote stappen gezet met masterclasses en het programma Kunst op Maat, dat bedrijven en kunstenaars aan elkaar verbindt.

Wij vragen het CBK samen met broedplaatsen criteria op te stellen voor coaching, talentontwikkeling, en uitwisseling en in de uitvoering een faciliterende, dan wel begeleidende rol op zich te nemen. Starters zijn hierbij een belangrijke doelgroep. Wij stellen een bedrag beschikbaar aan het CBK voor het (doen) uitvoeren van projecten op het gebied van talentontwikkeling, coaching en uitwisseling in broedplaatsen.

4. Educatie

Beeldende kunst heeft de naam ontoegankelijk te zijn. Dat maakt de slag die zij op het gebied van cultuureducatie moet maken des te belangrijker. De sector heeft inhoudelijk veel te bieden, maar gaat gebukt onder versnippering en de laboratoriumfunctie. Kleine instellingen hebben moeite mankracht vrij te maken voor de specifieke kennis en inzet die nodig is voor een kwalitatief goed en vraaggericht cultuureducatief aanbod.

De komende jaren willen wij hierin investeren. Doel is een samenhangend programma van alle gesubsidieerde beeldende kunstinstellingen, opgehangen aan een doorlopende leerlijn. De niet rijks gesubsidieerde instellingen kunnen aansluiten bij ons programma *Cultuureducatie met kwaliteit*. Gezien de beperkte bezetting van kleine instellingen, kan voor cultuureducatie één vertegenwoordiger worden benoemd. Investerings van allen blijven hierbij vanzelfsprekend.

5.2.1 Atelierbeleid

Wat willen we bereiken?

Wij willen op het gebied van ateliers in de stad:

- a. voldoende betaalbare werkruimte;
- b. een transparante toewijzing van werkruimte;
- c. een eerlijke verdeling van de schaarste.

Wat gaan we doen en met wie?

a. Voldoende betaalbare werkruimte

Groningen kent veel tijdelijke, relatief goedkope ateliers. De toewijzing van deze ateliers kan echter beter gestroomlijnd. Uiteindelijk willen de meeste kunstenaars een permanent atelier. Dat is echter voor veel kunstenaars niet op te brengen. Voor de betaalbare permanente ateliers, waarin wij in het verleden samen met corporaties hebben geïnvesteerd, is dan ook een lange wachtlijst.

Het onderzoek naar onze atelierproblematiek stelt voor dat we van de nood een deugd maken. Gezien de onbereikbaarheid van een permanent atelier voor elke kunstenaar, willen we investeren in het aantrekkelijker maken van het huren van een tijdelijk atelier. Dit doen we door beheer en toewijzing in zijn geheel bij CareX onder te brengen, die als verhuurder van tijdelijke leegstand een naam heeft opgebouwd.

b. Transparante toewijzing van werkruimte

In 2013 lanceren we de website die in nu in overleg met vertegenwoordigers van alle atelierpanden wordt ontwikkeld. Beheerder wordt CareX. De website biedt een actueel overzicht van de beschikbare ateliers, maakt de organisatie van panden inzichtelijk en maakt centrale inschrijving mogelijk. Wij nemen de suggestie van de Kunstraad niet over om de toewijzing van atelierruimte aan het CBK over te dragen. Wel vinden we met de Kunstraad dat belangenbehartiging en toewijzing niet in een hand moet. Huurdersvereniging voor Kunstenaars/Art Indeed (HaViK) en CareX bundelen kennis en krachten om de toewijzing en één aanspreekpunt voor kunstenaars te organiseren. Voor 2013 en 2014 stellen wij aan CareX - voor beheer van de website en de toewijzing van atelierruimte - incidenteel een bedrag beschikbaar. Vanaf 2015 is CareX in staat zelf de kosten voor haar inzet terug te verdienen door verhuur, beheer en onderhoud van (tijdelijke) atelierpanden.

c. Eerlijke verdeling van de schaarste

We houden aandacht voor voldoende doorstroming in de permanente ateliers. Nieuwe huurders moeten op den duur doorstromen. Met verhuurders onderzoeken we of nieuwe huurcontracten voor bepaalde tijd kunnen worden afgesloten. Vanaf dat moment vervalt

het principe van permanente ateliers. Dit voorkomt langdurig niet-gebruik door de huurder en verdeelt de schaarste zo eerlijk mogelijk. CareX en de atelierpanden stellen hiervoor samen regels op. Met CareX en CBK onderzoeken we hoe we de soms te snelle doorstroming in de bestaande starterateliers beter kunnen regelen. De komende periode investeren we niet in nieuwe (starter)ateliers.

5.3 Letteren

Stand van zaken

Groningen staat in de top vijf van letterensteden door zijn vele dichters en schrijvers en brede aanbod van literaire activiteiten. Bij de discipline letteren zijn alle onderdelen van de culturele keten aanwezig: instellingen geven invulling aan productie, presentatie, talentontwikkeling en educatie.

Het Poëziepaleis heeft Groningen als basis, maar opereert landelijk. Zij organiseert nationale dichtwedstrijden als *Kinderen en Poëzie* voor het basisonderwijs en *Doe Maar Dicht Maar* voor het voortgezet onderwijs. Door de uitbreiding in 2009 met de activiteiten van *Kinderen en Poëzie* stimuleert het Poëziepaleis inmiddels ook poëzietalent van 6-18 jaar. De slotavonden hebben in Groningen plaats en dragen bij aan onze positie van toonaangevende letterenstad.

De afgelopen jaren haalden we als eerste stad met een kinderstadsdichter de landelijke media, dankzij het Poëziepaleis. Groningen was al de eerste stad die om de twee jaar een stadsdichter kiest. Deze cultuurnotaperiode waren dit Anneke Claus en Stefan Nieuwenhuis. Dit leverde veel goede poëzie op, maar ook de onlangs gelanceerde website van Dichtstad Groningen. Daarnaast verenigde Stichting Literaire Activiteiten Groningen (SLAG) de Poëziefestivals in één organisatie en breidde hun activiteiten uit. Ook de bibliotheek en het Groninger Forum droegen bij aan het aanbod van literaire activiteiten.

In 2011 stelde uw raad de bibliotheekvisie 2011-2016 vast. Hierin formuleren wij onze beleidsdoelstellingen voor het bibliotheekwerk in de stad. De speerpunten:

- de bestrijding van laaggeletterdheid;
- de functie van de bibliotheek als huis van de letteren;
- educatie en dan met name het voorkomen van taalachterstanden;
- participatie in het Groninger Forum.

De visie gaat in op de kernfuncties die wij bij de dienstverlening aan de Stadgers van de bibliotheek verwachten. Ook benoemt de visie het belang van de wijkfilialen voor onze culturele én sociale infrastructuur.

Wat willen we bereiken?

Wij willen op het gebied van letteren in de stad:

- a. behoud van onze positie in de top vijf van letterensteden;
- b. een complete keten met een betere onderlinge samenwerking;
- c. realisering van de beleidsdoelen uit de bibliotheekvisie.

Wat gaan we doen en met wie?

1. Presentatie

Met *Dichters in de Prinsentuin*, de *Poëziemarathon* en *Het Grote Gebeuren* organiseert SLAG even hoogwaardige als laagdrempelige festivals met landelijke uitstraling. Deze activiteiten dragen in belangrijke mate bij aan de positie van Groningen als nationale letterenstad. Om deze activiteiten op peil te kunnen houden, ondersteunen we SLAG op hetzelfde niveau als voorheen. Hiermee wijken we af van het advies van de Kunstraad. Het plan van SLAG en het Poëziepaleis voor meer samenwerking versterkt onze infrastructuur voor de letteren. De organisaties worden minder kwetsbaar en vullen elkaar aan op het gebied van talentontwikkeling en educatie. Wel verwachten we een intensievere samenwerking met andere stedelijke organisatoren van literaire activiteiten, vooral met de bibliotheek en het Groninger Forum. Ook moet de vernieuwde organisatie van SLAG per 1 juni 2013 voldoen aan de Code Cultural Governance.

Zoals gesteld in de bibliotheekvisie, verwachten wij van de bibliotheek een actieve rol in het faciliteren en ondersteunen van kleinere letterenorganisaties als SLAG. Ook gaat de bibliotheekorganisatie gefaseerd over in de structuur van het Groninger Forum. Van de bibliotheek verwachten wij de komende tijd dan ook een belangrijke bijdrage aan de activiteiten van het Groninger Forum.

We hebben grote waardering voor de prestaties van Biblionet en de Openbare Bibliotheek Groningen. Dit formuleren wij ook in de bibliotheekvisie. Vanwege de druk op de cultuurnota middelen volgen we desondanks de Kunstraad in zijn advies om 213 duizend euro te bezuinigen op het bibliotheekwerk. Dit willen we in de backoffice van Biblionet realiseren om de volgende redenen:

- de doelen en subsidiabele activiteiten van de bibliotheekvisie hebben voor ons prioriteit;
- ondanks de financiële druk blijven we inzetten op de instandhouding van de wijkfilialen;
- in haar conceptversie van de nieuwe bibliotheekwet voert het ministerie van OCW grote veranderingen door in de taakverdeling van overheden. Op basis hiervan willen we met de provincie onderzoeken welke dienstverlening wij van Biblionet verwachten. Taken op het gebied van innovatie en digitalisering worden landelijk opgepakt. Daardoor verwachten wij dat in de backoffice een efficiëncyslag kan worden gemaakt.

2. Productie

Met hun uitwerking op het literaire klimaat spelen SLAG en het Poëziepaleis een grote rol in de productiefunctie van onze stad. Als gemeente stimuleren we de productie verder via het opdrachtgeverschap, bijvoorbeeld aan de stadsdichter. De meeste productie heeft echter plaats zonder gemeentelijke steun, door de inzet van uitgevers. Groningen is de Nederlandse stad met de meeste dichters per vierkante meter. Ook de afgelopen jaren kregen Groningse schrijvers en dichters weer nationale aandacht.

3. Talentontwikkeling

De verkiezing van stadsdichter is van belang voor talentontwikkeling in de poëzie en de

kwaliteit van de literaire infrastructuur. De continue stroom goede aanmeldingen en nieuwe aanwas rechtvaardigt verder het vervolgen van dit project. Het Poëziepaleis en SLAG, samen verantwoordelijk voor talentontwikkeling, tonen dat een literaire carrière op elke leeftijd kan worden ingezet. Talent uit *Doe Maar Dicht Maar* kan zich bijvoorbeeld bij *Dichters in de Prinsentuin* verder ontwikkelen. Wij verwachten dat de voorgenomen samenwerking van SLAG en het Poëziepaleis de talentontwikkeling in de letteren verder stimuleert.

4. Educatie

Als het gaat om poëzie, kinderen en jongeren, heeft Het Poëziepaleis waardevol aanbod op het gebied van productie, talentontwikkeling en educatie. Momenteel is de instelling deel van de BIS. Vanaf 2013 wordt Het Poëziepaleis, met een kleiner budget, ondersteund vanuit het Letterenfonds. Dat vraagt een andere blik op de mogelijkheden en inrichting van de organisatie. Wij stellen in 2013 en 2104 aanvullende financiering beschikbaar, onder meer voor de ontwikkeling van meer cultureel ondernemerschap.

Vanwege het grote succes maken we de kinderstadsdichter onderdeel van onze nieuwe cultuurnota. Wij stellen hiervoor jaarlijks 5 duizend euro beschikbaar. Het Poëziepaleis geeft begeleiding aan de nieuwe kinderdichter en organiseert aanverwante workshops op scholen. Wij profileren ons hiermee als *City of talent* en brengen een grote groep kinderen in contact met poëzie.

5.4 Erfgoed

Stand van zaken

Wij vinden het belangrijk dat Stadgers de stadsgeschiedenis kennen en zich bewust zijn van hun eigen identiteit in relatie tot het verleden van hun directe leefomgeving. Daartoe subsidiëren wij erfgoedinstellingen. Naast presentatie, productie en educatie is het beheer van de eigen collectie hierbij kerntaak, en talentontwikkeling juist weer niet. Daarmee verschilt de erfgoedsector wezenlijk van andere disciplines.

Het Noordelijk Scheepvaartmuseum, het Grafisch Museum en de Groninger archieven, inclusief het Oorlogs en Verzetscentrum Groningen (OVCG), verzorgen de presentatie op het gebied van erfgoed. Het Groninger Forum en het Groninger Museum geven nog beperkt invulling aan hun erfgoedtaak. De historische collectie van het Groninger Museum is de afgelopen jaren weinig aan het publiek getoond.

Het Scheepvaartmuseum werkte de afgelopen jaren hard aan een fysieke verbinding met het water, zoals geadviseerd in onze vorige cultuurnota. Er is een schip aangekocht en gerestaureerd, en er zijn vergevorderde plannen voor een museumcafé aan het water. Het publieksbereik is verder vergroot met festivals als Winterwelvaart. Het Grafisch Museum is de vorige cultuurnota gestart als vrijwilligersorganisatie en maakte een professionaliseringsslag. Voor deze cultuurnota ontwikkelde het museum een ambitieus plan voor de toekomst, maar de organisatie blijft kwetsbaar. Het OVCG kreeg (inter)nationale aandacht voor haar website en boek over het Scholtenhuis.

De georganiseerde erfgoedtentoonstellingen zorgen voor een toenemende interesse bij het publiek voor de geschiedenis van de stad. Wel vindt de Kunstraad de historische musea kwetsbaar door de kleine formaties en het gebrek aan financiële armslag. Hoewel de bezoekersaantallen nog niet op het gewenste niveau zijn, wordt de laatste tijd sterk ingezet op vergroting hiervan en op het bereiken van nieuwe doelgroepen.

De samenwerking tussen de instellingen kan beter. Separaat zijn de collecties vaak interessant voor een beperkt publiek. Meer programmatische samenwerking maakt het aanbod aantrekkelijker voor publiek, scholen en sponsors. Zo kunnen ook marketing en educatie versterkt worden. De geschiedenis van de stad is nu weinig zichtbaar en de historische taak van het Groninger Forum is van een andere orde. Daar wordt de geschiedenis meer gezien in het perspectief van de actualiteit en het heden.

Wat willen we bereiken?

Op het gebied van erfgoed willen we in de stad:

- a. verregaande inhoudelijke en organisatorische samenwerking;
- b. onze historische collectie vaker en meer in samenhang tonen.

Wat gaan we doen en met wie?

a. Verregaande inhoudelijke en organisatorische samenwerking

Wij willen een intensieve samenwerking tussen alle stedelijke erfgoedinstellingen om de geschiedenis van de stad goed voor het voetlicht te brengen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid om het Grafisch Museum en het Noordelijk Scheepvaartmuseum te laten fuseren en te laten samenkomen in één pand. Met de fusie ontstaat een minder kwetsbare instelling, die zich op bredere thema's kan richten en meer kansen heeft op het gebied van bereik en educatie. Dit sluit inhoudelijk aan bij de lijn die het Scheepvaartmuseum al heeft ingezet. Wel vraagt het concept erom eerst de basis bij beide instellingen op orde te brengen.

De afgelopen jaren hebben Scheepvaartmuseum en Grafisch Museum veel bereidheid tot samenwerking met verschillende instellingen getoond. Beide instellingen weten ook met inzet en creativiteit veel te bereiken. Er is sprake van een kleine staf die weinig (financiële) ruimte heeft voor het opzetten van nieuwe initiatieven. Het oprichten van één erfgoedinstelling heeft alleen kans van slagen als de financiële problemen bij de instellingen worden opgelost. In het advies van de Kunstraad wordt voorgesteld structureel 50 duizend euro in te zetten voor het ontwikkelen van één erfgoedinstelling. Wij willen met dit bedrag echter de basis bij de instellingen op orde brengen en stellen aanvullend een tweejarige bijdrage beschikbaar voor de realisering van het onderzoeken van intensieve samenwerking.

b. Onze historische collectie vaker en in meer samenhang tonen.

Beheer en behoud van de collecties is een kerntaak van museale instellingen. We vinden het echter essentieel dat de Collectie Groningen zoveel mogelijk wordt getoond aan het publiek. Van de erfgoedinstellingen verwachten we hiertoe verregaande samenwerking. Daarbij staat het presenteren van de collectie in een steeds wisselende context voorop. Van belang is dat de instellingen zowel organisatorisch als inhoudelijk de taken helder verdelen. Dat wordt extra belangrijk omdat zowel het Groninger Forum als het

Noordelijk Scheepvaartmuseum van de collectie gebruik gaat maken. Hiervoor moet de komende cultuurnotaperiode een samenwerkingsovereenkomst worden opgesteld.

5.5 Groninger Forum

Stand van zaken

Groningen werkt aan het Groninger Forum, als vernieuwend concept voor kunst en cultuur voor iedereen. Er wordt druk gebouwd aan de fysieke realisatie als onderdeel van de herinrichting Oostzijde van de Grote Markt. In het Forum werken Groninger Museum, Bibliotheek Groningen, Groninger Archieven/GAVA, filmtheater Images, de Volksuniversiteit Groningen en Debatcentrum DwarsDiep samen. Met het Groninger Museum moet het Groninger Forum dé publiekstrekker voor de stad worden.

Cultuur is een belangrijke inhoudelijke pijler van het Groninger Forum, maar de beoogde doelen liggen evengoed op andere terreinen, zoals economie, toerisme en internationalisering. In de Forumvisie (2011) en het Programma van Eisen Forum op hoofdlijnen (2012) zijn de belangrijke doelen voor het Groninger Forum geformuleerd.

Wat willen we bereiken?

We willen met het Groninger Forum:

- a. activiteiten integraal aanbieden en verder ontwikkelen;
- b. ontwikkelingen voor een breed publiek toegankelijk maken;
- c. de 'place-to-be' creëren voor iedereen.

Wat gaan we doen en met wie?

Binnen de cultuursector vervult het Forum na opening aan de Nieuwe Markt een spilfunctie. Dat doet zij niet alleen met activiteiten van de partners (Groninger Museum, Biblionet, Liga 68 en Groninger Archieven), maar ook door samenwerking met andere cultuuraanbieders. Deze samenwerking beperkt zich niet tot de stad, maar wordt ook in de regio, in het land en op internationaal niveau gezocht.

Kernbegrip in deze samenwerking is 'vernieuwing'. Kortom: het zoeken naar nieuwe invalshoeken om te komen tot nieuwe producten. Hierbij wordt ook de rol van Groningen belicht op het gebied van energie, duurzaamheid en gezondheid. Het Forum wordt zo een niet te missen partner in de creatieve industrie. Het faciliteren van de stedelijke (en regionale) cultuursector is een andere belangrijke taak. Dat kan met expertise, met het gebouw of door co-producties aan te gaan. Vooral jonge en nieuwe kunstenaars en culturele initiatieven moeten zo de mogelijkheid krijgen zich te ontwikkelen.

Het Forum biedt het reguliere aanbod van de instellingen die deel gaan uitmaken van het Forum integraal aan. Dit gebeurt aan de hand van thema's en de actualiteit, en gebeurt vanuit de verschillende disciplines (woord, beeld, geschiedenis).

Het medialab (nieuwe digitale media) heeft een belangrijke rol in de presentatie vanuit de opdracht nieuwe media voor een breed publiek toegankelijk te maken.

Als eigen productie heeft het Forum de opdracht een jaarlijks terugkerend festival te

ontwikkelen. Dat festival moet passen binnen de stedelijke festivalkalender en inhoudelijk onderscheidend zijn van het huidige festivalaanbod. Haar educatieve activiteiten stemt het Forum af op de vraag van onderwijsinstellingen en zijn gericht op het vergroten van de cultuurdeelname van specifieke doelgroepen. De periode tot en met 2014 wordt gebruikt om de activiteiten van de partners organisatorisch onder te brengen in het Forum. Vanaf 2015 is het Forum integraal verantwoordelijk voor deze activiteiten.

5.5.1 Stripmuseum.

Het Nederlands Stripmuseum bestaat zeven jaar en is onderdeel van recreatiespecialist Libéma. Het museum is met financiële en inhoudelijke steun van de gemeente tot stand gekomen, maar ontvangt geen exploitatiesubsidie. In 2014 eindigt het contract met de huidige exploitant, Libéma. Ook loopt dan het huurcontract voor het pand aan de Westerhaven af. Libéma is niet bereid de exploitatietekorten langer te dragen.

Voorjaar 2012 begonnen het Stripmuseum en het Groninger Forum met een gezamenlijk onderzoek naar een eventueel samengaan in het Forum. De uitkomst van de eerste inhoudelijke en organisatorische verkenningen is positief. We verwachten vóór deze zomer een business plan en nemen de resultaten hiervan mee in onze Nota van aanbidding.

Het Stripmuseum diende voor deze cultuurnota een incidentele subsidieaanvraag in. Deze geldt voor de periode medio 2014, wanneer Libéma de ondersteuning stopzet, tot de opening van het Groninger Forum in 2017. De gevraagde subsidie is een schatting. De organisatie weet nog niet welk bedrag nodig is voor een tijdelijke openstelling. Aangezien we voor de genoemde periode niet over incidentele middelen beschikken, maken we het Stripmuseum geen onderdeel van het cultuurnotabudget. In onze Nota van aanbidding komen we op terug op de ontwikkelingen rond het Stripmuseum.

6. Deelname aan cultuur

6.1. Cultuureducatie

Stand van zaken

In Groningen kan iedereen zich cultureel ontwikkelen. Het concept van de culturele loopbaan past bij de filosofie van een leven lang leren. Kennismaking met kunst en cultuur begint op jonge leeftijd. Het beoefenen van kunst kan op school en in de vrije tijd. Door ons gesubsidieerde instellingen beschouwen educatie als een kerntaak.

Al sinds de jaren '90 is cultuureducatie onderdeel van onze cultuurnota's. Groningen is landelijk gezien een van de voorlopers op dit terrein. Onze subsidieregeling voor interne cultuurcoördinatoren (icc-ers) in het basisonderwijs is vrijwel uniek in Nederland. De stad geeft verder de toon aan met de ontwikkeling door de Rijksuniversiteit Groningen van een doorlopende leerlijn cultuureducatie, onder de noemer *Cultuur in de Spiegel*.

De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in het bewegen van scholen om, liefst op een goede manier, aan cultuureducatie te doen. Hoewel het Rijk het basisonderwijs tot cultuureducatie verplicht en hiervoor per leerling geld beschikbaar stelt, werd dit tot nu toe door veel scholen vrijblijvend opgevat. Mede door de voornoemde subsidieregeling beschikt vrijwel elke basisschool in onze stad nu over een icc-er, die een samenhangend jaarplan vertaalt in een programma van cultuureducatieve activiteiten.

Voor het Voortgezet Onderwijs (VO) introduceerde het Rijk in schooljaar 2008-2009 de Cultuurkaart. Met deze digitale, persoonsgebonden kaart konden leerlingen individueel of klassikaal cultuureducatieve activiteiten betalen. Het saldo per kaart bedroeg 15 euro. Vanaf schooljaar 2012-2013 stopt het Rijk met de Cultuurkaart, die zowel op scholen als bij culturele instellingen (als bestedingsplek) in onze stad een groot succes was.

Onderzoek wees in 2008 uit dat ons beleid zich te eenzijdig richtte op het onderwijs. Minder dan de helft van onze cultuurinstellingen bleek te beschikken over educatief aanbod. Door het belang van cultuureducatie ook hier uit te dragen en te ondersteunen, is dit inmiddels opgetrokken naar meer dan 80 procent. Het hebben van cultuureducatief aanbod is tot voorwaarde gemaakt voor opname in onze nieuwe Cultuurnota.

Cultuur Educatie Stad (CES), deel van het Kunstencentrum, helpt bij het ontwikkelen, verbeteren en implementeren van cultuureducatie. CES geeft gratis ondersteuning en advies, bundelt het aanbod en organiseert kennisbijeenkomsten voor cultuursector en onderwijs. Mede door het ontbreken van een theoretisch kader voor een doorlopende leerlijn, blijft bij instellingen en op scholen echter veelal sprake van 'ad hoc' beleid.

Wat willen we bereiken?

Op het gebied van cultuureducatie willen we dat in de stad:

- a. de structuur en kwaliteit verbetert;
- b. alle scholieren cultuureducatieve activiteiten ondernemen.

Wat gaan we doen en met wie?

a. Verbetering structuur en kwaliteit

Veel aandacht in ons beleid ging uit naar het overtuigen van scholen en cultuurveld van het belang van cultuureducatie. Deze fase is nu voorbij. Het Rijk heeft aangekondigd actief te gaan toezien op de besteding van het rijksgeld voor cultuureducatie in het primair onderwijs (10,90 euro per leerling). Ook scherpt zij de kerndoelen voor cultuureducatie aan. Cultuurinstellingen zien cultuureducatie inmiddels als kerntaak. Dat alles maakt dat we nu vol kunnen inzetten op het verbeteren van de structuur en de kwaliteit van cultuureducatie in onze stad.

Het Rijk biedt ons hierbij de helpende hand. Zij start vanaf 2013 *Cultuureducatie met kwaliteit*. Aan dit programma kunnen andere overheden deelnemen als zij er hetzelfde bedrag voor uittrekken als het Rijk. Detailvoorwaarden zijn nog niet bekend, maar het geld moet in elk geval terecht komen bij de niet door het rijk gesubsidieerde culturele instellingen en leiden tot een samenhangend programma voor het basisonderwijs.

De komende maanden onderzoeken we met de provincie hoe we dit programma het beste kunnen vormgeven. Uitgangspunt is een binnen- en buitenschool aanbod met doorlopende leerlijn, voor professionele en amateurkunst. Samenwerking binnen de disciplines verdient de voorkeur, evenals een onafhankelijke regie. Ook willen we een stevige inbreng van het onderwijs om het aanbod goed te laten aansluiten op de vraag.

Om ook de structuur en kwaliteit te verbeteren in het VO-cultuureducatieaanbod, gebruiken we onze nieuwe 'PO-aanpak'. Dat wil zeggen: een gestructureerd aanbod, zoveel mogelijk op basis van een doorlopende leerlijn, met een goede samenwerking van en binnen de verschillende cultuurdisciplines en de ontwikkeling van het kind of de jongere als uitgangspunt. We verwachten dat de uitkomst van onderzoek in het kader van *Cultuureducatie met kwaliteit* ook goede handvatten biedt voor het VO.

In (de ontwikkeling van) het cultuureducatieaanbod willen wij de ontwikkeling van het kind centraal stellen. Deze zienswijze sluit aan bij *Cultuur in de Spiegel*, het theoretisch kader voor een doorlopende leerlijn cultuureducatie, dat momenteel wordt ontwikkeld aan de RuG. Evenals het Rijk volgen wij de vorderingen van *Cultuur in de Spiegel* op de voet. Waar mogelijk, willen wij *Cultuur in de Spiegel* gebruiken bij het vormgeven van cultuureducatie in het onderwijs en bij culturele instellingen in onze stad.

b. Alle scholieren ondernemen cultuureducatieve activiteiten

Via kerndoelen en CKV is cultuureducatie geborgd in het lesaanbod. Wij vinden het echter belangrijk dat scholieren ook actief kennismaken met kunst en cultuur. Dat kan door presentaties binnen of bezoeken buiten de muren van de school. Waar het Rijk basisscholen activiteitengeld voor cultuureducatie blijft verstrekken, schaft zij dit nu met de Cultuurkaart voor VO-scholieren af.

Dit zien wij als een gevoelig verlies. Alle VO-scholen in de stad en 92% van de scholieren in de provincie Groningen maken gebruik van de Cultuurkaart. Zo'n 80 culturele instellingen in de provincie, waarvan het leeuwendeel in onze stad, incasseren gezamenlijk jaarlijks een half miljoen euro aan bestedingen van de kaart. Dat maakt de Cultuurkaart tot een groot succes.

Hoewel cultuureducatieve activiteiten ondernemen in het kader van CKV verplicht is, verwachten wij (mede op basis van NIPO-onderzoek) dat veel scholen dit vanaf 2012-2013 binnenschools zullen gaan oplossen. Dat wil zeggen: zonder samenwerking met culturele instellingen, die met de Cultuurkaart in zijn huidige vorm juist automatisch is geregeld. Als gemeente willen we daarom verder met de Cultuurkaart.

Met het CJP, uitgever van de Cultuurkaart, komen we tot een nieuwe samenwerking. Samen zetten we 15 euro (evenveel als de huidige rijksbijdrage) op alle geactiveerde Cultuurkaarten van Groninger CKV-leerlingen. Als voorwaarde stellen we dat het geld klassikaal wordt uitgegeven. Overige VO-scholieren stellen we in staat hun Cultuurkaart te activeren en zo toegang te krijgen tot het basisbedrag van 5 euro.

6.2 Amateurkunst

Stand van zaken

Onze stad kent een omvangrijke en levendige amateurkunstsector, stelt de Kunstraad in haar Amateurkunstadvisie uit 2010. Talrijke gezelschappen, cursussen en podia bieden Groningers de mogelijkheid zich te ontwikkelen en eigen werk te laten horen of zien. Cijfers over het aantal Stadlers dat in de vrije tijd aan kunstbeoefening doet zijn er niet. Maar vertalen we de landelijke cijfers naar een stad met de omvang van Groningen, dan gaat het om 80.000 á 85.000 actieve kunstbeoefenaars van 6 jaar en ouder.

Jaarlijks ondersteunen wij vanuit de Basisregeling Amateurkunst (BAK) zo'n 100 amateurverenigingen, vooral koren, muziekkorpsen en orkesten. Deelnemers aan de BAK kunnen ook een beroep doen op een investeringssubsidie (voor zaken als instrumenten en uniformen) en een huursubsidie. Dit laatste als tegemoetkoming in de huurkosten van grotere podia als kerken en De Oosterpoort/Stadsschouwburg. Deze kunnen vanuit hun cultureel ondernemerschap de amateursector steeds minder ontzien. Om de kwaliteit en vernieuwing van de amateurkunst te bevorderen, hebben we het stimuleringsbudget amateurkunst ondergebracht bij de Kunstraad. Verenigingen kunnen hieruit aanvragen voor bijvoorbeeld het inschakelen van een professional, zoals een dirigent.

Volgens de Kunstraad ontbreekt het aan regie en structuur in het amateurveld. De Kunstraad pleit in dat verband al jaren voor een samengaan van de Stedelijke Muziekschool en de Kunstencentrum Groep. De eerste zou zich hiervoor moeten losmaken van de gemeente, wat de slagvaardigheid van de instelling fors ten goede zou moeten komen. Wij hebben dit voorjaar het principebesluit genomen de Muziekschool te verzelfstandigen, zodat deze nog in 2012 met de Kunstencentrum Groep kan fuseren.

Om meer Stadlers actief bij kunst en cultuur te betrekken, kennen we sinds 2009 *De wijk als werkplaats*. Deze subsidieregeling voor 'community art' is erop gericht amateurs en professionals samen kunst te laten maken in de wijk. Als regievoerder en kenniscentrum is Buro Loeks ingericht, als onderdeel van de Kunstencentrum Groep. Het projectbudget voor *De wijk als werkplaats* is ondergebracht bij de Kunstraad.

Op het gebied van kunst in de wijken en community art is veel bereikt in Groningen, óók buiten *De wijk als werkplaats*, in de context van het Nieuw Lokaal Akkoord (NLA). De wijk als werkplaats bleek belangrijk als plek van onderzoek en experiment, en droeg bij aan het opbloeien van kunst en cultuur in de wijken. Inmiddels is kunst in de wijken een vanzelfsprekendheid onderdeel van het NLA-programma geworden.

Wat willen we bereiken

Voor de amateurkunst en cultuurdeelname willen we dat in de stad:

- a. meer regie en structuur komt;
- b. wordt ingezet op vernieuwing en kwaliteitsverbetering;
- c. mogelijkheden blijven voor de ondersteuning in huur en investeringen.

Wat gaan we doen en met wie?

a. Meer regie en structuur

De stad kent een rijk amateurleven, maar mist een spin in het web. Deze moet ontstaan uit de voorgenomen fusie tussen de Stedelijke Muziekschool en de Kunstencentrum Groep. Hiermee versmelten dé twee instellingen op het gebied van amateurkunst en kunstzinnige vorming. Het gevolg is één gezicht en aanspreekpunt voor afnemers, met een totaalaanbod en heldere lijnen naar het verenigingsleven en het onderwijs.

De fusiecombinatie zoekt actief contact met het amateurveld en positioneert zich als platform en kenniscentrum. Zij incorporeert amateurverenigingen in haar programma voor de culturele loopbaan en legt verbindingen tussen het amateurveld, het reguliere onderwijs en het vakonderwijs. De inzet van amateurverenigingen op scholen verrijkt het cultuureducatieaanbod en betreft kinderen van jongs af aan actief bij amateurkunst.

Met het concept van de culturele loopbaan biedt de fusiecombinatie Stadgers een heldere structuur voor het wakker maken en ontwikkelen van creatief talent. Van de eerste fase, gericht op kennismaking, tot de laatste, gericht op verdieping en samenspel, is er sprake van een doorlopende leerlijn. Deze sluit aan op het verenigingsleven en in het beste geval op de kunstvakopleiding. Voor minder draagkrachtige Stadgers moet de culturele loopbaan extra toegankelijk zijn.

Voor *De wijk als werkplaats* beschouwen we een belangrijk proces voltooid: het vanzelfsprekend worden van kunst en cultuur als wijkinitiatief. Kunst en cultuur zijn nu vaste ingrediënten van het NLA-programma. Wij willen community art vanuit het cultuurbudget blijven ondersteunen via het incidentenbudget bij de Kunstraad (zie H9). Voor aanvragers blijven kwaliteitscriteria gelden en is er als extra prikkel een voordeliger matchingsplicht (de helft i.p.v. tweederde van de begroting).

b. Inzetten op vernieuwing en kwaliteitsverbetering.

In zijn advies Amateurkunst concludeert de Kunstraad dat het gemeentelijk beleid voor amateurverenigingen te weinig sturend en stimulerend is. De BAK kent vooral rituele aanvragen voor betrekkelijk lage subsidies. Daarmee is de regeling in de eerste plaats gericht op instandhouding en niet op vernieuwing of topkwaliteit in de amateurkunst. De Kunstraad adviseert derhalve opheffing van de BAK.

Wij volgen het advies van de Kunstraad en stoppen de BAK. In plaats daarvan zetten we in op vernieuwing en kwaliteitsverbetering in de amateurkunst. Hiertoe verhogen we het stimuleringsbudget amateurkunst, dat we - ditmaal 'ontschot' - onderbrengen bij de Kunstraad. Met het budget stimuleren we vernieuwende en excellente amateurkunst. Op dit vlak verwachten wij ook inspanningen van de nieuwe fusiecombinatie amateurkunst.

c. mogelijkheden voor de ondersteuning in huur en kleine investeringen;

Het stoppen van de BAK leidt mogelijk tot verhoging van de contributie van amateurverenigingen. Wij willen de sector blijven steunen bij het doen van grotere investeringen in het materiaal en handhaven de investeringssubsidie amateurkunst. Ook blijven we de nadelen van de wens tot cultureel ondernemerschap bij grote podia in de stad voor het amateurveld compenseren. Daartoe handhaven wij de subsidieregeling

voor een bijdrage in de huurkosten. Met het oog op de stijgende huurkosten verhogen we het budget van deze regeling.

7. Kunst en economie

Stand van zaken

Een groot en gevarieerd cultuuraanbod maakt steden een aantrekkelijke vestigingsplaats voor hoger opgeleide, creatieve professionals. Dat is goed voor de werkgelegenheid en voor de economie. Mensen wonen graag in de buurt van culturele voorzieningen. Interessant cultureel aanbod, vooral podia, is van invloed op de huizenprijzen. Bezoekers van culturele instellingen en evenementen geven geld uit in de stad. Cultuur trekt kapitaal aan en genereert werkgelegenheid in de cultuursector en in de toeleveringsindustrie. Investeren in cultuur is investeren in de economie. Dat geldt zeker voor Groningen.

Er gaat in de cultuursector een veelvoud om van het gesubsidieerde aandeel. Overheden financieren wat van waarde is maar niet particulier kan worden opgebracht. In deze tijd moeten overheden hun uitgaven terugdringen. De vraag is of een culturele organisatie er vervolgens in slaagt meer eigen inkomsten te genereren of bedrijven en particulieren te interesseren om te geven aan cultuur. De mate waarin dat lukt is ook een indicatie van het maatschappelijk draagvlak voor cultuur.

Zoals gezegd volgt Groningen op de Culturele Index direct Amsterdam, de nummer 1. De regio profiteert hiervan, zeker als het om krimp gaat. Vormen hoger opgeleiden een gezin, dan verhuizen ze naar de regio. Maar de stad met zijn rijke cultuuraanbod blijft voor hen belangrijk. Onderzoeker Marlet berekende de maatschappelijke waarde van het cultuuraanbod in Groningen op 340 miljoen euro. Hiervan slaat 298 miljoen in de stad neer. Dit komt overeen met een jaarlijkse welvaartswinst van ruim 17 miljoen euro.

Het rijk kondigde in 2011 een aantal maatregelen aan om de verdien capaciteit van de cultuursector te vergroten, zoals de Geefwet. Ook wees zij op de mogelijkheid van crowdfunding en op culturele instellingen als goede doelen. De btw-verhoging van 13% voor de podiumkunsten werd teruggedraaid na de val van het kabinet Rutte.

Voor onze gesubsidieerde instellingen hanteren wij een minimale eigen inkomstennorm. Net als het Rijk stellen wij die op 17,5%, met een jaarlijkse stijging van 1%.

Voor het halen van de norm en vergroten van de verdien capaciteit boden we ondersteuning. Zo organiseerden we in 2011 een Cultuurplein op de Promotiedagen voor het Noordelijk bedrijfsleven in Martiniplaza. In onze kadernota vroegen we instellingen te zoeken naar partnerschappen met bedrijven om immateriële steun te krijgen bij professionalisering. Daarnaast onderzoeken we met de Kunstraad alternatieve financieringsmodellen voor cultuur, zoals crowdfunding.

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat:

- a. Groningen aantrekkelijk is als vestigingsplaats voor creatieve hoger opgeleiden en als toeristische hotspot;
- b. instellingen minder afhankelijk worden van subsidie;
- c. de stedelijke samenleving en het bedrijfsleven investeren in cultuur.

Wat gaan we doen en met wie?

We reserveren de komende jaren budget voor activiteiten die aan onze doelstellingen op het gebied van kunst en economie voldoen. Hierbij kan het gaan om deelname aan de Promotiedagen, maar ook om onderzoek naar financieringsmodellen voor cultuur of om culturele evenementen die een meerwaarde hebben voor de economie. We willen deze flexibiliteit houden vanwege de snelle ontwikkelingen op dit terrein.

Kunst en cultuur zijn belangrijk instrumenten voor de stedelijke en regionale economie. Niet alleen als vestigingsfactor voor bedrijven en particulieren, maar ook als motor voor initiatieven en evenementen met een grote economische spin-off. Het muziekfestival *Swinging Groningen* is een goed voorbeeld van de inzet van kunst en cultuur als investering in het aantrekkelijk houden van de binnenstad en het ondernemersklimaat.

7.1 Crowdfunding

We willen andere financieringsmodellen voor kunst en cultuur verder onderzoeken. In oktober 2011 diende de PvdA een initiatiefvoorstel in voor onderzoek naar crowdfunding. Wij hebben dit uitgezet bij de Kunstraad. Bij crowdfunding helpt de input van velen ('crowd') het doel van één partij te halen. In de regel gebruiken cultuurorganisaties het voor een specifiek project. Succes is in belangrijke mate afhankelijk van de daadkracht van de initiatiefnemer.

Bij crowdfunding gaat het om de directe relatie tussen de initiatiefnemer en 'crowd'. Een goed platform is hierbij cruciaal. Het Amsterdamse Voordekunst loopt voorop als platform voor crowdfunding. Samen met deze organisatie richt de Kunstraad een website in voor Groningse projecten en adviseert instellingen over de mogelijkheden van crowdfunding. We evalueren deze pilot na een jaar en kijken vervolgens op welke wijze we het project voortzetten en definitief onderbrengen.

8. Internationalisering**Stand van zaken**

Als landelijk cultureel kernpunt heeft Groningen instellingen met een internationale kwaliteit en oriëntatie. Deze instellingen lopen met hun activiteiten vooruit op of sluiten aan bij internationale ontwikkelingen als het gaat om innovatie van de kunst- en cultuurpraktijk. Hun internationale succes straalt af op onze stad.

Deze instellingen zijn internationale marktpartijen, de muziekindustrie voorop. Eurosonic/Noorderslag staat voor een eigen identiteit van de Europese muziekindustrie en Europese bands. Ook is het festival internationaal knooppunt voor de uitwisseling

van innovatie en kennis van allerlei aspecten van de muziekindustrie. Daarmee dient zij culturele én economische belangen van Europa. Ook het Groninger Museum en de festivals Noorderzon en Noorderlicht zijn internationaal georiënteerd. Zij presenteren en produceren internationale voorstellingen en exposities. Dat doen ze voor een breed en divers publiek, vooral afkomstig uit de noordelijke grensoverschrijdende regio, maar ook voor een publiek van internationale professionals. Club Guy & Roni werkt nauw samen met de Tanzcompagnie uit Oldenburg en heeft een internationale speellijst.

Onze positie als cultuurstad is nauw verweven met die van kennisstad, 'city of talent', en netwerkstad in een internationale omgeving. Groningen maakt onderdeel uit van een globaliserende samenleving. We hebben belang bij internationale netwerken en contacten die kennis, innovatie, handel en cultuur bevorderen. Via die netwerken ontwikkelen we strategische partnerschappen in Europees verband. Zo maakt Groningen tot halverwege 2012 deel uit van de *Creative City Challenge*, een strategisch partnerschap van acht Europese steden in de Noordzeeregio (Groningen, Delft, Oldenburg, Bremen, Hamburg, Hoje Taastrup, Gothenburg, Newcastle, Dundee, Kortrijk). Culturele instellingen en professionals zijn deelnemers en ambassadeurs van de stad in deze netwerken. In voorkomende gevallen organiseren we uitwisseling van culturele activiteiten met onze zustersteden.

De ontwikkeling van het Groninger Forum en van het Ebbingekwartier als creatieve stadszone stond de afgelopen periode prominent op onze internationale cultuuragenda. In de grensoverschrijdende noordelijke regio organiseerden we met Oldenburg en Bremen een jaarlijks 'Fachtriffen', waarvoor ook culturele organisaties en creatieve bedrijven werden uitgenodigd. We versterkten de relatie met Hamburg en onderzochten in 2011 samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van de creatieve economie, gaming, muziek en cultuurtoerisme. In 2012 ontvingen we Bundesland Hamburg. Uitkomst was een samenwerking tussen Eurosonic/Noorderslag en het Reeperbahnfestival. Met de Rijksuniversiteit ontvingen we in 2011 een delegatie van wetenschappers en gemeentelijke partners uit Newcastle. We faciliteerden dat jaar tevens enkele activiteiten in onze zusterstad Tallinn, culturele hoofdstad van Europa.

Wat willen we bereiken?

Op het gebied van internationalisering willen we dat onze stad:

- a. als cultuurstad blijvend tot de Nederlandse top 5 behoort;
- b. deelneemt aan strategische partnerschappen in Europees verband;
- c. gastvrij is voor internationale kenniswerkers en bezoekers.

Wat gaan we doen en met wie:

a. *Groningen in de top 5 van internationale cultuursteden.*

Om onze positie als internationale cultuurstad te versterken, sluiten we zoveel mogelijk aan bij de internationale agenda's van de rijksoverheid en van de Europese Commissie. Ook subsidiëren we onze culturele instellingen van internationale kwaliteit, zodat deze zich internationaal kunnen manifesteren. Wij geven hiertoe deze instellingen specifieke opdrachten mee. Tot slot scheppen we de komende periode de voorwaarden voor de opbouw en voorbereiding van een internationale programmering van het Forum.

In alle functies in de culturele keten is het internationale karakter aanwezig. Op het gebied van presentatie zijn er internationale festivals en exposities, op het gebied van productie internationale coproducties. Voor talentontwikkeling zijn er stipendia, internationale masterclasses en uitwisselingsfaciliteiten. Vanzelfsprekend zijn de internationaal gericht activiteiten onderdeel van het cultuureducatief aanbod.

b. Deelname aan strategische partnerschappen in Europees verband.

Europa blijft in de periode 2014-2020 investeren in de eigen culturele en creatieve sector. Besluitvorming hiervoor is in voorbereiding. De Europese agenda *Europe 2020* richt zich op *sustainable, smart and inclusive economy* - duurzame, slimme en inclusieve economie. Creatieve industrie in Europees verband is in staat innovatieve oplossingen te vinden voor maatschappelijke en technische problemen van de 21^e eeuw.

Waar mogelijk sluiten we aan op de Europese agenda. Dat doen we door gemeentebreed nieuwe partnerschappen te sluiten of verlengen. Indien profijtelijk, nodigen we culturele instellingen uit actief deel te nemen. We gaan door met de Fachtriffen met Oldenburg en Bremen. Ook blijven we investeren in onze relatie met Hamburg met een nieuwe Letter of Intent. Dit biedt kansen voor de ontwikkeling en uitwisseling van cultureel talent en creatieve concepten, zoals NP3 en Urban House in het Ebbingekwartier. We reserveren budget voor activiteiten samen met Oldenburg, Bremen en Hamburg.

We investeren als landelijk kernpunt in onze culturele keten, waarvan de top mede wordt gefinancierd door de rijksoverheid en landelijke fondsen. Zo zorgen wij voor inbedding van de landelijke top in een keten van lokale voorzieningen en voor een springplank van lokaal talent naar internationale netwerken.

We sluiten aan bij de internationale agenda van het Rijk. Zo is 2013 Ruslandjaar, om de bilaterale contacten tussen beide landen te versterken. De nadruk ligt op versterking van de economische relaties, maar er is ook aandacht voor cultuur. Culturele organisaties nemen zelf het initiatief hun programmering hierop te laten sluiten en het publiek te interesseren voor beide culturen. Wij stellen wederzijds onze netwerken open.

c. Een gastvrije stad voor internationale kenniswerkers en bezoekers

We willen gastvrij zijn en onze status als internationale kennisstad eer aan doen. We geven alle culturele instellingen opdracht via hun communicatie en faciliteiten het potentiële internationale publiek (studenten, kenniswerkers, bezoekers) aan te spreken en hen te interesseren voor kunst en cultuur in onze stad. Marketing Groningen is hiervoor, in samenwerking met de kennisinstututen, een logische partner.

9. De Kunstraad Groningen

Stand van zaken

De Kunstraad Groningen is in 2006 door gemeente en provincie opgericht als opvolger van separate adviescommissies voor kunst en cultuur. Doel van de Kunstraad is een bijdrage te leveren aan het culturele klimaat in Groningen. Dit doet de Kunstraad door het verstrekken van adviezen en subsidies, en door - gevraagd en ongevraagd - provincie en gemeente te adviseren over hun kunst- en cultuurbeleid.

Waar mogelijk, brengen wij onze projectbudgetten voor kunst en cultuur onder bij de Kunstraad. De Kunstraad ontvangt aanvragen, organiseert de beoordeling en regelt de verdere afhandeling. In de periode 2009-2012 brachten wij vijf budgetten onder bij de Kunstraad, de eerste twee gezamenlijk met de provincie: het incidentenbudget (professionele kunst), de stimuleringssubsidie amateurkunst, het budget e-culture, Groningse Nieuwe (talentontwikkeling) en De wijk als werkplaats (kunst in de wijk). Het budget e-culture is in 2012 vervallen.

Sinds de oprichting is de Kunstraad meermaals geëvalueerd. De meest recente evaluatie werd in 2011 uitgevoerd door een externe partij, in opdracht van gemeente en provincie. De uitkomsten presenteerden wij begin 2012. Conclusie was dat Kunstraad, gemeente en provincie zowel tevreden zijn over de onderlinge samenwerking als over het functioneren van de Kunstraad. Wel was er een aantal aanbevelingen (excerpt):

- Vereenvoudig de opdracht aan de Kunstraad en scherp deze aan.
- Trek als provincie en gemeente gelijk op.
- Stroomlijn de subsidieprocedures.
- Creëer meer transparantie en leg helder verantwoording af.
- Scherp de subsidiecriteria aan.

Zowel Kunstraad als gemeente en provincie verbonden consequenties aan de uitkomsten van het onderzoek. Zo is de Kunstraad al begonnen met het naar buiten toe meer inzicht geven in de werkwijze. Ook vroegen wij, samen met de provincie, de Kunstraad de niet-adviserende taken te laten vallen. De overige gevolgtrekkingen maken wij onderdeel van deze cultuurnota.

Wat willen we bereiken?

Voor de Kunstraad Groningen willen we dat:

- a. de opdracht wordt vereenvoudigd;
- b. de procedures worden vereenvoudigd;
- c. er voldoende ruimte blijft voor vernieuwing.

Wat gaan we doen en met wie?

a. Vereenvoudigen van de opdracht

Voor de nieuwe cultuurnotaperiode vereenvoudigen wij de opdracht aan de Kunstraad en formuleren we de afspraken zo SMART mogelijk. Het aantal taken van de Kunstraad hebben we dit jaar, in samenspraak met de provincie, al beperkt. Zo is het verstrekken van opdrachten en het stimuleren van debat en cultureel ondernemerschap vervallen.

Ook in de toekomst willen we zoveel mogelijk met de provincie optrekken als het gaat om de Kunstraad. Zo werken we aan een gezamenlijke opdracht en voegen we wederom budgetten samen. Ook willen we tot een integrale advisering komen voor de gemeentelijke en provinciale cultuurnota's. Voor de cultuurnota's 2013-2016 lukte dit niet omdat gemeente en provincie een verschillend tijdspad kozen.

b. Vereenvoudigen van de procedures

Wij zien het stroomlijnen en vereenvoudigen van subsidieprocedures als een voortdurend proces. Zo hanteert de Kunstraad reeds een versnelde procedure voor aanvragen tot 2.500 euro. Ook handelt de Kunstraad alle subsidieaanvragen af binnen de hiervoor gestelde termijn. Wel werken we aan vereenvoudiging van de gemeentelijke Algemene Subsidieverordening, op basis waarvan de Kunstraad opereert.

Daarnaast willen we de Kunstraad laten optreden als 'één loket'. Hierbij oordeelt de Kunstraad zelf bij welk van de budgetten een aanvraag het beste past. Budgetten worden 'ontschot'. Wel zullen bij toewijzingen verschillende criteria en eisen gelden. Zo moet een project in de provincie vanzelfsprekend aan de doelstellingen van de provincie voldoen. De Kunstraad werkt aan vereenvoudigd aanvraagstelsel, dat vooraf duidelijk maakt of een aanvraag überhaupt voor beoordeling in aanmerking komt.

c. Voldoende ruimte voor vernieuwing

Opname in onze cultuurnota geschiedt vaak na 'bewezen kwaliteit'. Als gemeente willen we echter ruimte houden voor vernieuwing in ons aanbod. Daartoe brengen wij projectbudgetten onder bij de Kunstraad, die openstaan voor nieuwe initiatieven op het gebied van professionele kunst, amateurkunst en community art.

Om deze vernieuwing nog beter te faciliteren, verhogen we de budgetten die we de komende cultuurnota onderbrengen bij de Kunstraad. Instellingen die wij structureel voor activiteiten subsidiëren vanuit onze cultuurnota, kunnen alleen bij de Kunstraad terecht voor activiteiten die hun reguliere programma aantoonbaar overstijgen.

Groningse Nieuwe komt in deze cultuurnota niet terug als apart budget. Dit gaat in tegen het advies van de Kunstraad, die zijn sectoradvies op dit punt herzag. Wij constateren dat alle grotere instellingen de komende periode expliciet aandacht besteden aan talentontwikkeling. Daarmee is het doel van Groningse Nieuwe bereikt en de functie talentontwikkeling afdoende geborgd in onze culturele infrastructuur.

Ondanks het belang van de naamgever voor de stad stoppen we met de Hendrik de Vriesprijs. De prijs sorteert te weinig effect als het gaat om talentontwikkeling en de landelijke uitstraling van Groningen. De naam van de dichter en schilder/tekenaar blijft wel verbonden aan onze jaarlijkse stipendia. Daarmee blijft de naamsbekendheid van dit Groninger dubbeltalent gewaarborgd. Van onze verhoging van de budgetten voor de Hendrik de Vriesstipendia verwachten wij meer effect voor talent tot 35 jaar in de stad.

In Appendix I treft u de begroting. Voor een gedetailleerd overzicht van de subsidiebesluiten per instelling verwijzen wij naar Appendix II.

APPENDIX I: FINANCIËLE PARAGRAAF CONCEPT CULTUURNOTA 2013-2016

nr	Instelling/Activiteit	CN 0912	Advies Kunstraad 2013-2016			College 2013-2016		
		gem. 2012	struct.	inc.2013	inc.2014	struct.	2013 inc.	2014 inc.
Keten Podiumkunsten								
1	Grand Theatre	547.000	125.000	350.000	350.000	379.000	225.000	175.000
2	Noord Nederlands Toneel		200.000			200.000		
3	Noorderzon	271.000	490.000	20.000	20.000	490.000		
4	OPSB (incl.200k eff.bez MP/OS)	5.945.000	nvt			5.945.000		
5	Theater te Water	20.000	21.000			21.000		
6	Theater de Citadel	39.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
7	Theater De Steeg	36.000	0			0		
7a	<i>Matchmaker</i>		0			0		
8	Jeugd circus Santelli		0	10.000	10.000		10.000	10.000
9	Jonge Harten Festival	59.000	60.000	20.000	20.000	60.000	20.000	20.000
10	De Noorderlingen	88.000	60.000			60.000		
11	Stichting Vertellus		0			0		
12	DN/Club Guy & Roni	56.000	120.000			124.000		
13	Noord Nederlandse Dans		0			0		
14	Capella Frisiae		0			0		
15	Luthers Bach Ensemble		0			0		
16	Musica Antiqua Nova		0			0		
17	Noord Nederlands Orkest	20.000	40.000			40.000		
18	Peter de Grote Festival		26.000			26.000		
19	Stichting Music and Fun	15.000	15.000	2.500	2.500	15.000	2.500	2.500
20	Haydn Jeugd Strijkorkest	22.000	15.000			15.000		
21	Princes Christina Concours	10.000	12.500			12.500		
22	Stichting Jungle Warriors Productions	24.000	0			0		
23	Urban House	52.000	45.000			70.000		
24	Productiehuis Popcultuur Groningen		0			0		
25	Simplon	428.000	300.000	125.000	75.000	350.000	75.000	50.000
26	Stichting Muziek over Groningen		0			0		
27	Vera	398.000	400.000			400.000		
28	Eurosonic Noorderslag	108.000	140.000			140.000	50.000	50.000
keten Beeldende Kunst								
29	Centrum Beeldende Kunst Groningen	723.000	600.000	100.000	50.000	625.000	100.000	75.000
30	Noorderlicht	162.000	190.000			190.000		
31	Groninger Museum	nvt	nvt			76.000		
31	Groninger Museum	3.547.000				3.547.000		
32	Kunstruimte 09	27.000				0		
33	NP3	53.000	100.000			100.000		
34	Sign	39.000	43.000			43.000		
35	Stichting Tschumipaviljoen	33.000	25.000			33.000		
36	Wall House #2	20.000	30.000			30.000		
37	atelierbeleid	104.000	0			0	25.000	25.000
keten Letteren								
38	Stichting Bibliothet Groningen	6.138.000	5.825.000			5.825.000		
39	Poeziepaleis	24.000	25.000	10.000	10.000	30.000	10.000	10.000
39a	Stadsdichter	10.000				10.000		
40	Stichting Literaire Activiteiten Groningen	16.000	25.000			36.000		
41	Stichting van der Leeuw-lezing	6.000	0	6.000	6.000		6.000	6.000
keten Erfgoed								
42	Noordelijk Scheepvaartmuseum	267.000	276.000			311.000	39.000	20.000
43	Grafisch Museum Groningen	20.000	20.000			35.000		
44	Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen	37.000	37.000			37.000		
	<i>reservering stadsgeschiedenis</i>		50.000			0		
45	Stichting Beeldlijn	17.000	17.000			17.000		
46	Martini Beiaard	8.000	5.000	2.500	2.500	5.000	2.500	2.500
Overig								
47	fusie Muziekschool/Kunstencentrum	1.730.000	nvt			1.730.000		
47	fusie Muziekschool/Kunstencentrum	876.000	nvt			876.000		
47	fusie Muziekschool/Kunstencentrum	41.000	nvt			0		
48	Cultureel Studentencentrum Usva	10.000	0			0		
49	@Sinnema's	nvt	0			0		
50	Liga 68	183.000	180.000			130.000	50.000	25.000
51	Vier 5 Mei/Bevrijdingsfestival Groningen	53.000	45.000				45.000	45.000
52	Het Nederlands Stripmuseum		0			0		

nr	Instelling/Activiteit	CN 0912	Advies Kunstraad 2013-2016		College 2013-2016			
		gem. 2012	struct.	inc.2013	inc.2014	struct.	2013 inc.	2014 inc.
	Overige Cultuurnotabudgetten							
	Inc. Activ. Cultuur	330.000	320.000			265.000	160.000	160.000
	Inc. Activ. Orgels	20.000	20.000			20.000		
	Groningse Nieuwe	106.000	100.000			0		
	De Wijk als werkplaats	93.000	0			0		
	FCP Amateurs stimulering	44.000	0			60.000		
	Amateurgezelschappen	134.000	0			0		
	Groninger Forum	2.578.000	0			2.578.000		
	Martiniplaza	1.612.000	0			1.612.000		
	Oude Gron Kerk (Synagoge)	36.000	0			36.000		
	Kunst en Economie		0			50.000		
	Internationale samenwerking (Hamburg, Bremen, Oldenburg)	38.000	0				40.000	40.000
	Investeringsbudget	16.000	0			16.000		
	Incidentenbudget	86.000	0			35.000	70.000	69.000
	Onderzk/onvoorz.	92.000	0			42.000		65.000
	Groningse Nw. Stip.		0			10.000		
	Groningse Nw. Stip.		0			14.000		
	Groningse Nw. Stip.	61.000	0			21.000		
	Cultuureducatie bemiddeling	174.000	0			150.000		
	Cultuurkaart VO	97.000	0			48.000		
	Cultuureducatie (KCG/vh ABCG)	79.000	0			79.000		
	Visitatie							80.000
	FCP PO-coördinator	93.000	0			71.000		
	Amateurs Huursub.	29.000	0			35.000		
	Kunstraad	164.000	0			152.500		
	Swinging Groningen		0				30.000	30.000
	Niet door cultuur beïnvloedbare budgetten							
28	Noorderslag Euroson. RO/EZ G-kracht	50.000	0			50.000		
	Groninger Archieven	2.049.000	0			2.049.000		
	Mediabeleid		0			10.000		
	Mediabeleid		0			21.000		
	Mediabeleid		0			15.000		
	Mediabeleid	608.000	0			562.000		
	Volksfeesten	167.000	0			167.000		
		31.038.000				30.242.000	1.000.000	1.000.000

Appendix II: SUBSIDIEBESLUITEN

INHOUD

PODIUMKUNSTEN

Grand Theatre	3
Noord Nederlands Toneel	6
Noorderzon	9
De Oosterpoort/Stadsschouwburg	11
Theater te Water	14
Theater de Citadel	16
Theater De Steeg	19
Jeugdcircus Santelli	21
Jonge Harten Festival	23
De Noorderlingen	26
Stichting Vertellus	28
Dansvoorziening Noord/Club Guy & Roni	30
Noord Nederlandse Dans	33
Capella Frisiae	36
Luthers Bach Ensemble	38
Musica Antiqua Nova	40
Noord Nederlands Orkest	42
Peter de Grote Festival	44
Stichting Music and Fun	46
Haydn Jeugd Strijkorkest	48
Prinses Christina Concours	50
Jungle Warriors Productions	52
Urban House	54
Productiehuis Popcultuur Groningen	56
Simplon	58
Stichting Muziek over Groningen	61
Vera	63
Eurosonic Noorderslag	65

BEELDENDE KUNST

Centrum Beeldende Kunst Groningen	67
Noorderlicht	70
Groninger Museum	73
Kunstruimte 09	75
NP3	77
Sign	80
Tschumipaviljoen	82
Wall House #2	84
Atelierorganisatie HaViK	86

LETTEREN

Biblionet Groningen	88
Poëziepaleis	91
Stichting Literaire Activiteiten Groningen	94

Stichting Van der Leeuw-lezing 97

ERFGOED

Noordelijk Scheepvaartmuseum 99
Grafisch Museum Groningen 101
Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen 103
Stichting Beeldlijn 105
Martini Beiaard Groningen 107

OVERIGE INSTELLINGEN

Centrum voor de Kunsten Groningen (Fusie Stedelijke
Muziekschool Groningen en Kunstencentrum Groep) 109
Cultureel Studentencentrum Usva 112
@Sinnema's 114
Liga 68 116
Vier 5 Mei/Bevrijdingsfestival Groningen 119
Het Nederlands Stripmuseum 121

Naam instelling:	Grand Theatre
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structureel gesubsidieerd; specifieke voorziening
Doelstelling:	Het Grand Theatre is een podium en productiehuis voor hedendaagse dans, theater en muziek. Het productiehuis biedt ondersteuning, presentatiemogelijkheden en faciliteiten aan internationale en regionale kunstenaars. Daarnaast worden er nieuwe projecten geïnitieerd. Het Grand Theatre richt zich in het bijzonder op een jonge generatie kunstenaars. Ambitie van de kunstenaar, actualiteit en authenticiteit van het werk staan daarbij hoog in het vaandel.
Kwantitatieve gegevens:	Het Grand Theatre programmeert jaarlijks om en nabij: <ul style="list-style-type: none"> - 125 dans- en theatervoorstellingen; - 25 concerten; - 25 voorstellingen voor jeugd en jongeren. De 175 voorstellingen per jaar maken 65% uit van de bedrijfsvoering. De overige 35% bestaat uit productie. Momenteel worden er ca. 20 producties per jaar gerealiseerd. De komende jaren moet dit tot gemiddeld 10 terug gebracht worden, waarvan 5 internationale coproducties.
Missie en visie:	Het Grand Theatre is een (internationale) vrijplaats voor (nog) onbekende, ambitieuze podiumkunstenaars. In het Grand is ruimte, tijd en steun voor nieuwe ideeën, met authentieke, actuele voorstellingen en concerten als resultaat. Vanuit de overtuiging dat reflectie essentieel is voor een gezonde samenleving, is het Grand Theatre voor de bezoeker een plek waar hij of zij door kunst geraakt en/of geconfronteerd wordt.
Positie in de keten:	Productie, presentatie en talentontwikkeling (en beperkt educatie)
Visie op cultureel ondernemerschap:	De weggevallen rijkssubsidie wordt o.a. gecompenseerd door: <ul style="list-style-type: none"> - het overhevelen van een deel van de programmering van De Oosterpoort/Stadsschouwburg; - een coalitie met Noorderzon met oog op meer efficiency en kans op Europese financieringsbronnen; - gelden uit landelijke fondsen, particuliere fundraising, sponsoring, recettes, uitkoopsommen en opbrengsten uit verhuur en horeca.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - basisscholen kunnen klassikaal voorstellingen in het pand bezoeken en gebruikmaken van het voor hen ontwikkeld lesmateriaal; - educatieve activiteiten voor het voortgezet onderwijs zijn gekoppeld aan het Jonge Harten Festival; - met lessen en facilitaire steun worden examinandi van kunstvakopleidingen betrokken bij de activiteiten van het Grand Theatre; - binnen het productiehuis zijn er mogelijkheden voor stageplekken en werkervaringstrajecten.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Educatieve activiteiten voor schoolgaande jongeren: <ul style="list-style-type: none"> - jaarlijks 30 lessen op scholen met een bereik van 750 leerlingen; - jaarlijks 4 workshops met 160 deelnemers; - jaarlijks 5 schoolvoorstellingen met in totaal 500 bezoekers. De komende periode organiseert het Grand Theatre jaarlijks: <ul style="list-style-type: none"> - 8 gratis toegankelijke activiteiten met 800 bezoekers; - 4 publieke debatten met 600 bezoekers; - 10-15 inleidingen met 900 bezoekers in 2016.
Visie op publieksbereik:	Het Grand Theatre wil: <ul style="list-style-type: none"> - het onbekende bekender maken bij een groter publiek;

	<ul style="list-style-type: none"> - een rol vervullen als marketingcoach bij realisatie van een cultureel loket, waar kaarten worden verkocht voor alle podia in de stad; - RUG-studenten bereiken via studentenverenigingen, studenten van hbo-opleidingen via lunchvoorstellingen en –concerten.
Visie op talentontwikkeling:	<p>Voor de komende periode zijn de volgende afspraken gemaakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - op gebied van dans wordt samengewerkt met Club Guy & Roni en Random Collision in de vorm van coproducties en de programmering van een jaarlijks dansfestival voor nieuw talent; - in samenwerking met het NNT wordt verantwoordelijkheid genomen voor alle vormen van talentontwikkeling op theatergebied; - het Grand Theatre neemt verantwoordelijkheid voor de talentontwikkeling van ‘high potentials’ onder Noordelijke kunstenaars; - het talentontwikkelingsproject ‘Station Noord’ wordt gecontinueerd met bestaande partners (o.a. NNT, Theater de Citadel, PeerGroup, Tryater, Oerol); - door lessen op de lokale kunstvakopleidingen en het aanbieden van werkervaringsplekken worden de uitvoerenden, producenten, technici en communicatiemedewerkers in de praktijk opgeleid.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<ul style="list-style-type: none"> - de afstemming in programmering en publiciteit met De Oosterpoort/Stadsschouwburg wordt verder geïntensiveerd; - formalisering van samenwerking met Noorderzon met versterken van internationale positionering en publieksbetrokkenheid als doel; - samenwerking met o.a. Jonge Harten Festival, Eurosonic, ForumImages, het NNO, De Noorderlingen en Club Guy & Roni.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 1.462.750
Totale baten (gem. per jaar):	€ 1.463.000
Huidige subsidie	€ 501.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 894.000 in 2013, €580.000 in 2016
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 27.500
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	Deze aanvraag wordt ingediend in samenhang met de aanvragen van De Oosterpoort/Stadsschouwburg, Noorderzon en De Noorderlingen. Het Grand Theatre is opgenomen in het visiedocument ‘Groninger Eendracht.’
Overwegingen en advies Kunstraad:	De Kunstraad adviseert de productiefunctie van het Grand Theatre niet langer te subsidiëren omdat het een investering betreft die door het wegvallen van de rijkssubsidie een onevenredig grote belasting legt op het gemeentelijke cultuurbudget. De Kunstraad schat de kosten van het opvangen van de kleine zaalprogrammering van het Kruithuis door het Grand Theatre vele malen hoger in dan de partners hebben begroot. De Kunstraad acht het legitiem dat De Oosterpoort/Stadsschouwburg daarvoor dieper in de buidel tast. Binnen het budget van De Oosterpoort/Stadsschouwburg dient hiervoor voor de periode 2013-2016 uiteindelijk een bedrag van € 250.000 te worden geormerkt. Voor de bekostiging van de programmering van onder andere het Kruithuis in het Grand Theatre dient een transparante, zakelijke overeenkomst te worden gemaakt. De Kunstraad adviseert de gemeente tenslotte het Grand Theatre en De Oosterpoort/Stadsschouwburg op te dragen in de periode 2013-2014 gezamenlijk

	<p>een visie te formuleren op de toekomst van het vlakkevloertheater en midden- en kleine zaalprogrammering in de stad. Op basis van dit plan zal de gemeente in 2014 voor de keuze staan of en met welk budget de subsidiëring van het Grand Theatre in de toekomst kan worden gecontinueerd.</p> <p>Geadviseerd bedrag: € 125.000 structureel + € 350.000 incidenteel in 2013 en 2014</p> <p>Aanvullend voor de Kruithuisprogrammering van de OPSB: In 2013 en 2014 € 150.000 en in 2015 en 2016 € 250.000.</p>
<p>Besluit B&W:</p>	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aan het Grand Theatre voor de presentatie-functie en de faciliteiten voor de productiefunctie een structurele subsidie van € 379.000 beschikbaar te stellen. Dit is noodzakelijk om de (internationale) productiefunctie te behouden, ook voor andere partijen die hiervan gebruik maken (bijv. Noorderzon, NNT, Club Guy & Roni). Voor het daadwerkelijk produceren van voorstellingen wordt het Grand Theatre afhankelijk van externe financieringsbronnen. De presentatiefunctie van het Grand Theatre mag in de nieuwe situatie niet ten koste gaan van de productiefunctie. 2. voor de jaren 2013 en 2014 een incidentele subsidie van respectievelijk € 225.000 en € 175.000 beschikbaar te stellen, om het Grand Theatre in staat te stellen zich in haar nieuwe rol als faciliterende organisatie en podium te bewijzen en een nieuwe, meer zakelijke manier van werken te implementeren. 3. voor de jaren 2013 en 2014 € 150.000 uit het budget van De Oosterpoort/Stadsschouwburg te bestemmen voor uitbreiding van de programmeringstaak van het Grand Theatre. Voor de jaren 2015 en 2016 gaat het om € 250.000. <p>Concreet betekent dit het volgende:</p> <p>2013 t/m 2016: € 379.000 structureel per jaar 2013: € 225.000 incidenteel 2014: € 175.000 incidenteel 2013 en 2014: € 150.000 vanuit programmering OPSB 2015 en 2016: € 250.000 vanuit programmering OPSB</p> <p>SALDI</p> <p>2013: € 754.000 2014: € 704.000 2015: € 629.000 2016: € 629.000</p> <p>Aanvullend besluit het college:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het Grand Theatre en De Oosterpoort/de Stadsschouwburg te verzoeken voor 1 september 2012 gezamenlijk een herzien plan in te dienen voor de podiumfunctie van het Grand Theatre en ieders inhoudelijke en financiële betrokkenheid daarin. 2. het Grand Theatre, Noorderzon, NNT, Club Guy&Roni, Jonge Harten en de Noorderlingen te verzoeken voor 1 september 2012 gezamenlijk een herzien plan in te dienen voor de productiefunctie van het Grand Theatre en ieders inhoudelijke en financiële betrokkenheid daarin voor de jaren 2013 en 2014. 3. het Grand Theatre in samenhang met deelnemende partijen in 2014 te laten visiteren op de uitvoering van de presentatie- en productiefunctie.

Naam instelling:	Noord Nederlands Toneel
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Nieuwe aanvraag, opgenomen in Basisinfrastructuur (BIS)
Doelstelling:	<p>Het NNT is een rijksgesubsidieerde theaterinstelling met Groningen als thuisbasis. Inhoudelijk zijn de voorstellingen op stad en ommeland gebaseerd, om zo streekverhalen of verhalen van deze tijd met het klassieke repertoire te verbinden. De hoofddoelstellingen voor 2013-2016 zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - productie van drie groot gemonteerde voorstellingen per jaar, waarvan twee in landelijke schouwburgen en één op een specifieke locatie in de noordelijke regio; - een nog sterkere presentatie als toonaangevend gezelschap; - het bereiken van een grotere slagkracht door samenwerking met collega-gezelschappen in stad en regio; - het bieden van mogelijkheden aan jonge regisseurs, acteurs, auteurs en vormgevers om een eigen theatertaal te ontwikkelen.
Kwantitatieve gegevens:	Het NNT maakt meerdere voorstellingen per jaar. Twee spelen in de nationale schouwburgen, het derde buiten het reguliere schouwburgcircuit. Als huisgezelschap van de Stadsschouwburg speelt het NNT daar jaarlijks in twee series van drie weken.
Missie en visie:	Door klassieke verhalen met het hedendaagse te combineren laat het NNT de bezoeker reflecteren op zijn of haar eigen cultuur. Het sleutelen aan het bewustzijn van het publiek in de vorm van 'social engineering' is haar middel om denkwijzen te kunnen veranderen. Het NNT wil hiervoor in zowel de schouwburgen als op straat zichtbaar zijn.
Positie in de keten:	Productie, presentatie, talentontwikkeling, educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Om financieel sterker en minder subsidieafhankelijk te worden werkt het NNT aan: het opbouwen van bedrijfs sponsoring, een mecenaatsprogramma, verhuur van zaalruimte en het aangaan van samenwerkingsverbanden. Op het gebied van voorstellingen: aantrekken van een bredere doelgroep, hogere zaalbezetting, betaalde randprogrammering, verschillende vormen van co-financiering en bezuiniging door minder te reizen. Het doel is de eigen inkomsten gemiddeld met minimaal 5 % te laten stijgen.
Visie op educatie:	Vanuit de overtuiging hen op te voeden tot kritische wereldburgers moeten kinderen vanaf jonge leeftijd in aanraking komen met kunst en cultuur. Hiervoor maakt het NNT het klassieke repertoire inzichtelijk en biedt zij expressiemogelijkheden door het maken van theater. Samen met collega-instellingen wordt een doorlopende leerlijn ontwikkeld.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Een tournee bereikt ca. vijftig leerlingen per voorstelling. Per landelijke tournee worden ongeveer dertig verschillende educatieve activiteiten georganiseerd. Aan het project <i>Dichterbij</i> doen zestig jongeren mee.
Visie op publieksbereik:	Door klant- en marktonderzoek leert het NNT haar publiek beter kennen om haar beter op maat te kunnen informeren. Met deze doelgroepgerichte aanpak moeten de bezoekersaantallen stijgen met ca. 10%. Daarnaast richt het NNT zich op haar bestaande doelgroepen in het kader van educatie (scholen en volwassenen), festivals en talentontwikkeling. Het NNT ziet schouwburgen en bedrijven in Noord Nederland ook als haar publiek. Directe publiekscontacten zoals NNT klankbord, tweet-ups en bezoekersonderzoeken worden geïntensiveerd.
Visie op talentontwikkeling:	<ul style="list-style-type: none"> - makers niet alleen opleiden voor het NNT, maar ook voor de theaterwereld in brede zin; - de scouting van jong talent beter organiseren, i.s.m. Station Noord,

	<p>'speedprojecten' en theatertalent 'importeren' via theateracademies;</p> <ul style="list-style-type: none"> - mogelijkheden en faciliteiten creëren om de ambities van de regisseur te vergroten; - voorzien in coaching en workshops voor decorontwerpers, schrijvers en regisseurs; - structureel ervarings- en stageplekken bieden op de productie-, marketing- en educatieafdeling.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Samenwerken met andere podiumkunstinstituten als Club Guy & Roni en De Citadel; met welzijnsinstellingen en woningbouw-coöperaties werken aan een voorstelling met kansarme jongeren uit Oost-Groningen; met Usva-studenten werken aan een voorstelling die thematisch verbonden is aan een grote-zaalvoorstelling van het NNT.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 3.736.935
Totale baten (gem. per jaar):	€ 3.765.125
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 500.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 2.500.000
Overige opmerkingen:	Het NNT is initiator van het visiedocument 'Groninger Eendracht'.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De Kunstraad acht het van belang dat het NNT als theateervoorziening van het Noorden met ingang van deze cultuurnota ook door de gemeente wordt ondersteund. Het nieuw te vormen Stadsgezelschap heeft voldoende in zich om uit te groeien tot een zich landelijk onderscheidend gezelschap. Die ontwikkeling dient zich organisch te voltrekken en vooral inhoudelijk interessant te zijn. Vorming van een Stadsgezelschap zou gepaard moeten gaan met de nodige creativiteit en ambitie om de daarvoor gewenste organisatie vorm te geven. Dit zou niet moeten leiden tot een verhoging van de kosten. De Kunstraad acht een gemeentelijke bijdrage aan het NNT vanzelfsprekend en noodzakelijk maar de groei van de organisatie nodig noch wenselijk.</p> <p>Huidige subsidie: - Gevraagde subsidie: € 500.000 Geadviseerd bedrag: € 200.000</p>
Overwegingen B&W:	<p>De Kunstraad geeft in zijn advies aan dat het plan van het NNT, De Citadel en Club Guy & Roni, om te komen tot een Stadsgezelschap potentieel heeft om uit te groeien tot een zich landelijk onderscheidend gezelschap. Wij zijn het daarmee eens. Daarom willen we het NNT ondersteunen om deze plannen verder te ontwikkelen. Een structurele subsidiëring van het NNT voor de komende cultuurnotaperiode achten wij – conform het advies van de Kunstraad – wenselijk, en subsidiëren het NNT in verband met beschikbare middelen met € 200.000 per jaar.</p> <p>Per 21 mei jl. is bekend dat de Raad voor Cultuur adviseert om aan het NNT voor de komende vier jaar een structurele subsidie toe te kennen van € 2.500.000. Daarmee behoort het NNT tot de grote gezelschappen in het land. Tegelijkertijd heeft de Raad voor Cultuur geadviseerd om Club Guy & Roni en Theater de Citadel niet te subsidiëren. De vorming van het Stadsgezelschap moet in dit licht opnieuw bekeken worden.</p> <p>NNT neemt productiefaciliteiten af van het Grand Theatre. Tot nu toe werd dit voornamelijk met gesloten beurzen gedaan. Om de</p>

	productiefunctie van het Grand Theatre te kunnen blijven faciliteren is inzicht nodig in het verdienmodel van de productiefunctie van het Grand Theatre.
Besluit B&W	Het college besluit: 1. aan het NNT een structurele subsidie beschikbaar te stellen van € 200.000 2. het NNT in een herzien plan voor de productiefunctie van het Grand Theatre, in te dienen voor 1 september 2012, de inhoudelijke en financiële bijdrage van het NNT te beschrijven voor de jaren 2013 en 2014. Zie ook het besluit over het Grand Theatre op pag. 5.

Naam instelling:	Noorderzon
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; festivals
Doelstelling:	Als jaarlijks terugkerend elfdaags performing arts-festival biedt Noorderzon voorstellingen op het gebied van dans, film, theater, muziek en debat. De komende periode richt Noorderzon zich naast de inhoud op verbetering van service en publieksbereik en oriënteert zij zich op het verder uitbouwen van het DownTown-gedeelte.
Kwantitatieve gegevens:	Noorderzon vindt eenmaal per jaar plaats. Het festival duurt 11 dagen, trekt gemiddeld 135.000 bezoekers en verkoopt ca. 52.000 tickets. Er staan 25 tot 30 grotere gezelschappen op meer dan 20 podia. In samenwerking met lokale partners zijn er 1 tot 5 co-producties of -presentaties. 30% van het aanbod komt uit het noorden, 60% heeft een internationale herkomst. Per festival werken ca. 600 vrijwilligers mee.
Missie en visie:	Noorderzon is een belangrijke speelplek voor (beginnende) makers van kleine en middelgrote producties. Met zowel een internationale als lokale programmering is het een laagdrempelig festival dat een breed publiek aanspreekt. Noorderzon biedt aan zowel beginnende als gevestigde (inter)nationale makers een podium met een groot bereik, en een professionele context en organisatie. Haar artistieke profiel is een aanvulling op het bestaande aanbod.
Positie in de keten:	Productie, presentatie en talentontwikkeling.
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - een groot deel van de inkomsten wordt tijdens het festival gegenereerd; - lage toegangsprijzen om de toegankelijkheid te waarborgen worden gehandhaafd; - sponsors en business friends moeten toenemen in aantal en bedrag; - er moet meer aansluiting gevonden worden bij de zakelijke markt om samen met lokale overheid, cultureel veld en bedrijven meer draagvlak te creëren voor duurzame ondersteuning van lokale culturele activiteiten.
Visie op educatie:	Educatie ligt besloten in de presentatietraak: het festival levert een speelse, laagdrempelige, vrijblijvende kennismakingsomgeving met cultuur, primair gericht op (jong)volwassenen. Er wordt o.a. samengewerkt met Cultuur Educatie Stad en een aantal opleidingen, zoals Noorderpoort en De Friese Poort. Het ontwikkelen van een extra educatief programma is volgens de organisatie geen haalbare of noodzakelijke toevoeging aan het festival. Intern worden de middelen voor educatie wel uitgebreid. Met name op het gebied van digitale ontwikkeling wil het festival investeren in scholing en het aantrekken van gespecialiseerde kennis.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Noorderzon bereikt jaarlijks meer dan 5.000 kinderen via het speciale Kidsprogramma en is CKV-acceptant.
Visie op publieksbereik:	De wensen voor 2013-2016 zijn: <ul style="list-style-type: none"> - accent op eigen omgeving: groei van het aantal bezoekers uit de noordelijke provincies; - meer accent op het verlenen van service en maatwerk; - een betere benadering van, en faciliteiten voor internationale en nieuwe bezoekers; - de ontwikkeling van een adequate social media strategie; - het onder de aandacht brengen van alle aspecten van het festival.
Visie op talentontwikkeling:	Met opleidingen als Academie Minerva en projecten als het <i>AValanche</i>

	<i>project</i> wordt samengewerkt om jong talent te scouten. In 2013-2016 blijft Noorderzon voorzien in de talentontwikkeling van haar makers, organisatoren, collega-festivals, culturele instellingen en van het eigen personeel en de vrijwilligers tijdens het festival.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	- een verdergaande samenwerking op het gebied van aanbod en publieksbereik met het Grand Theatre en De Noorderlingen wordt onderzocht; - op het gebied van programmering bestaan vele (internationale en nationale) samenwerkingsverbanden, zoals met de Rotterdamse Schouwburg en het Zürcher Theater Spektakel.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 1.898.045
Totale baten (gem. per jaar):	€ 1.896.045
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 489.945
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 111.100
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 250.000 (plus € 50.000 innovatietoeslag FPK)
Overige opmerkingen:	De aanvraag wordt ingediend met visie op Grand Theatre en De Noorderlingen als potentiële partners voor de periode 2013-2016.
Overwegingen en advies Kunstraad:	De Kunstraad adviseert de gemeente om Noorderzon als belangrijkste producerende festival in de stad voor het gevraagde bedrag te subsidiëren. Deze aanzienlijke subsidieverhoging schept verplichtingen. De Kunstraad heeft er het behoud van de producerende functie en het behoud van meerkleurigheid binnen het kleinschalige theateraanbod in de stad mee voor ogen. Binnen het geadviseerde bedrag is € 100.000 geormerkt voor coproducties. Huidige subsidie: € 271.000 Gevraagde subsidie: € 489.945 Geadviseerd bedrag: € 490.000 + € 20.000 aanvullende projectsubsidie in 2013 en 2014. Binnen de totale subsidie is in 2013 en 2014 € 120.000 en in 2015 en 2016 € 100.000 geormerkt voor (internationale) coproducties.
Overwegingen B&W	Noorderzon neemt productiefaciliteiten af van het Grand Theatre. Tot nu toe werd dit voornamelijk met gesloten beurzen gedaan. Om de productiefunctie van het Grand Theatre te kunnen blijven faciliteren is inzicht nodig in het verdienmodel van de productiefunctie van het Grand Theatre.
Besluit B&W:	Het college besluit: 1. aan Noorderzon een structurele subsidie van € 490.000 toe te kennen. In afwijking op het advies van de Kunstraad kennen wij geen incidentele projectsubsidie van € 20.000 in 2013 en 2014 toe, mede gelet op de grote druk op het budget door bezuinigingen bij Rijk en provincie. 2. Noorderzon te verzoeken in een herzien plan voor de productiefunctie van het Grand Theatre, in te dienen voor 1 september 2012, de inhoudelijke en financiële bijdrage van Noorderzon te beschrijven voor de jaren 2013 en 2014. Zie ook het besluit over het Grand Theatre op pagina 5.

Naam instelling:	De Oosterpoort/Stadsschouwburg
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; kernvoorziening
Doelstelling:	Het bieden van een actueel, gastvrij en technisch optimaal podium aan (toekomstig) belangwekkende kunstenaars. Voor haar voorstellingen en concerten zoekt de organisatie zoveel mogelijk het juiste publiek, waaraan een gastvrije en comfortabele ambiance wordt geboden.
Kwantitatieve gegevens:	De Oosterpoort en Stadsschouwburg hebben gezamenlijk meer dan 5 podia met in totaal 2.500 stoelen. Jaarlijks worden bijna 600 concerten en voorstellingen gepresenteerd voor ca. 220.000 bezoekers.
Missie en visie:	De Oosterpoort/Stadsschouwburg biedt kunstenaars een gastvrij podium en een goed publiek. Verder levert de organisatie een duidelijk zichtbare, hoorbare en voelbare bijdrage aan het aantrekkelijker maken van de stad, vanuit de opvatting dat cultuur de stad veel brengt. OPSB doet dit in samenhang met andere culturele instellingen in de stad.
Positie in de keten:	Presentatie, educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	De Oosterpoort/Stadsschouwburg wil steeds effectiever en efficiënter programmeren, met maximale impact op de samenleving. Dit door: <ul style="list-style-type: none"> - via voor- en na programmering en horecamogelijkheden, bezoekers zoveel mogelijk binnen de poort te houden; - meer middelen aan te vragen bij fondsen; - winst maken op de verhuur van ruimtes en door levering van diensten en producten voor diverse evenementen. De zakelijke afdeling zorgt voor verbinding tussen de zakelijke markt en de programmering; - versterking van het relatiebeheer, netwerkuitbreiding en samenwerkingspartners. Dit resulteert in frequenter theaterbezoek door ondernemers, een volle Business Club en meer (bedrijfs)sponsoring.
Visie op educatie:	De Oosterpoort/Stadsschouwburg wil met educatieve programma's een actieve, receptieve en reflectieve kennismaking met en/of verdieping in podiumkunsten teweegbrengen. Via educatie laat OPSB kinderen en jongeren genieten, begrijpen, geeft ze bijzondere ervaring mee en stimuleert hen met een open blik te kijken. Er zijn plannen om met De Citadel (po) en De Steeg (vo) te komen tot samenhangend educatief programma voor 4-18 jarigen. Voor wat betreft muziek worden er plannen uitgewerkt met respectievelijk Vera, NNO en het Prins Claus Conservatorium. OPSB onderschrijft de didactische opzet van een doorlopende leerlijn zoals deze wordt ontwikkeld bij de RUG.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Jaarlijks komen er 4000 mensen naar de 60 inleidingen. In 2016 worden met 15 workshops 350 schoolgaande kinderen onder de 18 bereikt. Bij klassieke muziekeducatie is het doel om met minimaal vier speciale concerten per jaar minimaal 2000 kinderen te bereiken van zoveel mogelijk basisscholen. De plannen op het gebied van cultuureducatie worden in 2012 verder uitgewerkt.
Visie op publieksbereik:	Om het juiste publiek bij een voorstelling of concert te zoeken is het kennen van de wensen van het publiek belangrijk. De organisatie wil het publiek actief betrekken, interesseren voor en meenemen in de ontwikkelingen. Door een ambiance te bieden waarin dit alles mogelijk is krijgt het publiek meer dan ooit een 'avond uit'.
Visie op talentontwikkeling:	De OPSB streeft met haar aanbod naar een positie onder de beste podia van Nederland. De focus ligt op 'top' en 'lab'. Top: een artistiek hoogwaardige, belangwekkende en toonaangevende programmering die ook internationaal aandacht krijgt bij artiesten, publiek en pers. Lab: met een focus op talentontwikkeling (laboratorium), een podium

	zijn waar talent de kans krijgt en op doorbreekt.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<p>- de Oosterpoort/Stadsschouwburg zoekt samenwerking op het gebied van inhoud, programmering, planning, marketing en backoffice. Bestaande samenwerkingsverbanden worden geïntensiveerd en waar nodig geformaliseerd;</p> <p>- in de stad werkt OPSB samen met het NNO, Prins Claus Conservatorium, Eurosonic Noorderslag, Vera, Simplon, De Steeg, Grand Theatre, Noorderzon, De Noorderlingen, Jonge Harten, RUG, gemeente Groningen en Martiniplaza. In de regio en landelijk wordt samengewerkt met andere relevante podia;</p> <p>- met het NNT, Club Guy & Roni en De Citadel wil de organisatie samen optrekken als partner en coproducent. In 2012 wordt een strategisch plan uit voor de samenwerking uitgezet. In de samenwerking wordt ook nadrukkelijk gezocht naar besparing van kosten op het gebied van marketing en publiciteit.</p>
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 12.775.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 12.775.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 5.985.000 in 2013 (€ 5.865.000 in 2016)
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De Kunstraad adviseert de gemeente geen efficiencykorting toe te passen bij De Oosterpoort/Stadsschouwburg en uit te gaan van de huidige subsidie. Daarbij dient De Oosterpoort/Stadsschouwburg binnen zijn budget een bedrag te oormerken voor de co-programmering van het Grand Theatre. Voor de bekostiging van deze Kruithuis programmering in het Grand moet een transparante, zakelijke overeenkomst worden gemaakt. Aangezien er sprake is van een tijdelijke uitruil van programmering acht de Kunstraad het noodzakelijk dat de gemeente De Oosterpoort/Stadsschouwburg en het Grand Theatre vraagt om de komende periode gezamenlijk een visie te formuleren op de toekomst van het vlakke vloertheater en de midden- en kleine zaalprogrammering in de stad. Hierbij is ook een toekomstgerichte rol voor de gemeente weggelegd, die de weg dient te bereiden voor een zelfstandige Oosterpoort/Stadsschouwburg en een nieuw vlakke vloertheater in Groningen.</p> <p>Huidige subsidie: € 6.038.000 Gevraagde subsidie: € 5.985.000 Geadviseerd bedrag: niet van toepassing Advies: € 150.000 in 2013 en in 2014 en € 250.000 in 2015 en in 2016 oormerken voor de realisatie van de Kruithuis programmering in het Grand Theatre</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> aan De Oosterpoort en de Stadsschouwburg (OPSB) structurele subsidie toe te kennen van € 5.945.000. Hiervan wordt in 2013 en 2014 een bedrag van € 150.000 en in 2015 en 2016 een bedrag van € 250.000 geoormerkt voor de realisatie van de Kruithuisprogrammering in het Grand Theatre. het Grand Theatre en De Oosterpoort/de Stadsschouwburg te verzoeken voor 1 september 2012 gezamenlijk een herzien plan in te

	dienen voor de podiumfunctie van het Grand Theatre en ieders inhoudelijke en financiële betrokkenheid daarin. 3. tot het voornemen tot sluiten van het Kruithuis.
--	--

Naam instelling:	Theater te Water
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; Fonds voor cultuurparticipatie
Doelstelling:	Theater te Water maak toegankelijke voorstellingen voor een breed publiek. Het publiek wordt opgezocht in hun woonomgeving. Daarnaast geeft de organisatie mensen zonder theateropleiding de kans om onder professionele begeleiding ervaring op te doen in het theater.
Kwantitatieve gegevens:	In de komende beleidsperiode wordt een tweetal producties per jaar uitgebracht die gezamenlijk 120 keer gespeeld worden. Hiervan worden 22 opgevoerd in de gemeente Groningen. De zomerproductie trekt ca. 4500 bezoekers, de winterproductie 3250.
Missie en visie:	In een voorstelling als sociale gebeurtenis staat menselijk contact centraal. Verschillende groepen mensen ontmoeten elkaar en er ontstaan nieuwe ideeën. De voorstellingen blijven niet enkel voorbehouden aan een beter opgeleid publiek, maar zijn toegankelijk voor iedereen. Theater te Water geeft buurtcentra en wijkgebouwen een culturele impuls en levert daarmee een bijdrage aan de leefbaarheid van stad en regio. Verder biedt Theater te Water kansen en ervaringsmogelijkheden aan amateurs.
Positie in de keten	40 % productie, 40 % educatie, 20 % presentatie.
Visie op cultureel ondernemerschap:	Eigen inkomsten worden geworven uit entreegelden, uitkoopsommen, sponsoring, fondsenwerving en vriendenbijdragen. Een aantal voorstellingen wordt als sponsorvoorstelling verkocht aan bedrijven, banken of privépersonen.
Visie op educatie:	Theater te Water levert educatie op twee niveaus: - aan eigen medewerkers in de vorm van opleiding en ervaring. De zakelijk en artistiek leider zijn beschikbaar voor evaluatiemomenten en terugkoppeling; - confrontatie van het publiek met de inhoud van een voorstelling of kennismaking met een onbekende schrijver of cultuur. Via de site wordt het aanbod onder de aandacht van de potentiële gebruiker gebracht.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	De komende periode speelt Theater te Water jaarlijks één of twee wintervoorstellingen overdag op een school, waar nodig in verkorte versie. Verder krijgen scholen in de gemeente Groningen de mogelijkheid om in het kader van CKV dramalessen of een repetitie bij te wonen. Voor specifieke onderzoeksopdrachten worden vrijwilligers of stagiairs geworven. De komende periode krijgen ca. veertig spelers en ongeveer vijftien mensen in de begeleidende sfeer de ruimte om binnen Theater te Water hun talent te ontwikkelen.
Visie op publieksbereik:	Theater te Water: - zet in op bereik van een jongere doelgroep, omdat de gemiddelde leeftijd van de bezoekers de laatste jaren is gestegen; - beweegt het publiek zowel de winter- als zomervoorstelling te bezoeken; - maakt de komende jaren beter gebruik van digitale middelen en sociale media voor werving van en communicatie met haar (nieuwe) publiek; - zet het huidige communicatiebeleid deels voort in de vorm van verspreiding van affiches en flyers, al dan niet in digitale vorm; - zet een databestand op voor het versturen van nieuwsbrieven; - genereert publiciteit en communiceert over de dagelijkse gang van zaken via persberichten; - onderzoekt de mogelijkheden om tot een educatieve samenwerking met het voortgezet onderwijs te komen.

Visie op talentontwikkeling:	- Theater te Water blijft stageplekken bieden aan spelers en technici van o.a. mbo-opleidingen in Groningen en Leeuwarden; - voor mensen die na een theateropleiding verder willen leren blijft de mogelijkheid bestaan om binnen Theater te Water ervaring op te doen. De kleine setting van het theater moet daarbij een verrijking zijn;
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	De voornaamste samenwerkingspartners zijn de opleidingen waarvan studenten stage lopen. Verder werken culturele commissies, wijkcentra en buurthuizen mee aan de verspreiding van de voorstellingen. De komende periode wordt samenwerking met het voortgezet onderwijs onderzocht.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 210.037,50
Totale baten (gem. per jaar):	€ 211.250
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 21.000
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 40.000 (Groningen)
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	De Kunstraad realiseert zich dat het niet de ambitie van Theater te Water is om theater van het hoogste niveau te maken maar om binnen een professionele structuur met goede amateur spelers een herkenbaar verhaal neer te zetten. Hier slaagt Theater te Water goed in. De Kunstraad adviseert de traditie van Theater te Water in stand te houden met een bescheiden basissubsidie. Huidige subsidie: € 20.000 Gevraagde subsidie: € 21.000 Geadviseerd bedrag: € 21.000
Besluit B&W:	Het college besluit aan Theater te Water een structurele subsidie van € 21.000 toe te kennen.

Naam instelling:	Theater de Citadel
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; instandhoudingsbijdrage
Doelstelling:	De Citadel is een instelling voor jeugdtheater. De komende periode wordt met behulp van de artistiek leider, gelieerde makers, een educatiepakket, inhoudelijke samenwerking met een aantal instellingen, aandacht voor talentontwikkeling en een internationale context de artistieke continuïteit geoptimaliseerd. Verder wil De Citadel haar maatschappelijke binding met het Noorden versterken, door vergroting van naamsbekendheid en bereik, samenwerking en netwerkontwikkeling.
Kwantitatieve gegevens:	In de gemeente Groningen speelde De Citadel de afgelopen jaren op 20 van de 60 basisscholen en op 21 van de 49 scholen voor het vo. In de komende beleidsperiode realiseert De Citadel jaarlijks 4 voorstellingen met in totaal 124 speelbeurten, 64 educatieve activiteiten, 12 maatschappelijke activiteiten en 10 andersoortige activiteiten. Met de voorstellingen worden in totaal 10.450 toeschouwers bereikt en met de educatieve activiteiten 3.650 deelnemers (samen 14.100).
Missie en visie:	De Citadel brengt schoolkinderen en jongeren in Noord-Nederland in aanraking met diverse genres en stijlen van het theater, zoveel mogelijk op locatie en in een dagelijkse omgeving. Met begeleidende projecten worden kinderen op weg geholpen om hetgeen ze zien te duiden. De combinatie van voorbereiding-voorstelling-verwerking, zorgt voor een bekljvende ervaring en thematische verdieping.
Positie in de keten:	Productie en educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	De Citadel versterkt het cultureel ondernemerschap door: <ul style="list-style-type: none"> - verbreding van het bestaande aanbod; - benadering van nieuwe doelgroepen; - sponsoring van particulieren, bedrijven en coproducties; - realiseren van extra activiteiten met een tweeledig doel: versterken van de binding met het Noorden en genereren van meer winst; - verkopen van voorstellingen aan het basisonderwijs via bemiddelende instanties met groei van het aantal scholen met 15% als doel.
Visie op educatie:	Het doel van de educatieve activiteiten is niet alleen het verwerven van kennis, maar ook reflectie op de werkelijkheid. De Citadel wil kinderen ondersteunen in het leren kijken naar kunst door: <ul style="list-style-type: none"> - voorstellingen in te bedden in een educatief programma; - in te zetten op doorlopende leerlijn; - samen te werken met het onderwijs en overige partners: expertise en platform bieden aan leerkrachten en studenten; - in te zetten op de brede school/vensterschool.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Educatieve activiteiten voor kinderen (4+, 8+ en 12+): jaarlijks 16 lessen op scholen voor 400 leerlingen, 48 workshops voor 1200 deelnemers.
Visie op publieksbereik:	De komende periode wordt contact gezocht met bedrijven die een sterke band met de doelgroep hebben. Zo wordt er gepraat met Jumbo en Ikea. Ook wil de organisatie haar doelgroep verbreden, door o.a. een voorstelling te maken met jonge schoolverlaters en werklozen. Er wordt uitgegaan van een bereik van een jaarlijks gemiddelde van 650 bezoekers uit deze doelgroep. Ook worden in coproducties familievoorstellingen gemaakt, waarbij ook wordt samengewerkt op het gebied van marketing. Voor een productie die 4-6 weken loopt wordt het bezoekersaantal geschat op 3000-5000. Via het sponsorconcept <i>Adopteer een School</i> wordt het aanbod ruimer gepresenteerd. In de

	komende periode moet het gemiddelde publieksbereik met 20% stijgen.
Visie op talentontwikkeling:	De samenwerking met Station Noord blijft in stand. Binnen dit samenwerkingsverband opereert Theater de Citadel samen met Tryater, de PeerGrouP, Grand Theatre, het NNT en De Noorderlingen. In deze structuur wordt niet alleen jong talent binnengehaald maar vindt ook onderling reflectie plaats. Regisseurs Lotte Lohrengel en Saskia Driessen blijven in de gelegenheid om zich, met Rob Bakker als coach, verder in het vak te bekwamen.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Er wordt veel samengewerkt met: <ul style="list-style-type: none"> - leerkrachten als bron van informatie en een brug naar de doelgroep; - organisaties als Cultuur Educatie Stad, Tryater, DJT de Reus en Kunststation C voor de gemeenschappelijke benadering van het po; - Tryater, de PeerGrouP, Grand Theatre, het NNT, De Noorderlingen en Station Noord voor samenwerking op het gebied van talentontwikkeling; - De Oosterpoort & de Stadsschouwburg en De Steeg voor een cultuureducatief programma; - NNT en Club Guy & Roni voor artistieke wisselwerking over en weer, leidend tot een artistiek-inhoudelijk profiel van het stadsgezelschap.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 804.787,50
Totale baten (gem. per jaar):	€ 804.787,50
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 87.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 45.000 Toegekend 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 500.000
Overige opmerkingen:	De aanvraag wordt ingediend in samenhang met NNT/Club Guy & Roni en De Oosterpoort/Stadsschouwburg, en voor wat betreft versterking kunsteducatie met het Jonge Harten Festival, De Noorderlingen, De Steeg, De Oosterpoort/Stadsschouwburg en het NNT. In de 'matchmaker' treedt De Citadel op als contactpersoon voor acquisitie en verkoop.
Overwegingen en advies Kunstraad:	Het oordeel is positief ten aanzien van de functie van De Citadel als landelijk onderscheidend jeugdtheatergezelschap. De Kunstraad adviseert in de periode 2013-2014 een eenmalige extra impuls toe te kennen om de artistieke ontwikkeling van nieuw werk voor in theaterzalen en voor nieuwe doelgroepen te ondersteunen. De Kunstraad ziet geen reden voor een structurele verhoging. De vorming van een Stadsgezelschap dient zich organisch te voltrekken en vooral inhoudelijk interessant te zijn. Dit zou niet moeten leiden tot een verhoging van de kosten. De Kunstraad adviseert de meerjarige subsidie voor De Citadel op hetzelfde niveau te houden. Huidige subsidie: € 39.000 Gevraagde subsidie: € 87.000 Geadviseerd bedrag: € 40.000 + € 40.000 in 2013 en in 2014
Advies Raad voor Cultuur:	Per 21 mei jl. is bekend dat de Raad voor Cultuur adviseert om de aanvraag van Theater de Citadel af te wijzen. De instelling voldoet niet aan de eigen inkomstennorm en de raad is van mening dat de instelling een te beperkte focus en onvoldoende publieksbereik heeft. De raad hecht er op grond van zijn uitgangspunten voor jeugdtheatergezelschappen aan dat er in de regio Noord een rijksgesubsidieerd jeugdgezelschap is gevestigd. Hij adviseert daarom

	om de vacature voor een jeugdgezelschap in deze regio opnieuw open te stellen.
Overweging B&W:	Zonder de structurele rijkssubsidie voor Theater de Citadel is het onmogelijk om dit gezelschap met alleen subsidie van de gemeente op been te houden. Wij gaan mee in het advies van de Raad voor Cultuur om de vacature voor een jeugdgezelschap in deze regio open te stellen. Wij vinden dat in het licht van bovenstaand advies ook de vorming van het Stadsgezelschap opnieuw gezien moet worden.
Besluit B&W:	Het college besluit: om de vorming van een nieuwe jeugdtheatervoorziening in de stad af te wachten en daarvoor een structurele subsidie van € 40.000 te reserveren, aangevuld met een incidentele subsidie van € 40.000 in 2013 en 2014. Toekenning daarvan hangt af van toekenning van jeugdtheater in de BIS in Groningen.

Naam instelling:	Theater De Steeg
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; Fonds voor Cultuurparticipatie
Doelstelling:	De Steeg maakt en speelt theatervoorstellingen voor jongeren vanaf 12 jaar in het voortgezet onderwijs en daarbuiten. De Steeg laat deze jongeren kennismaken met theater met het doel ze vertrouwd te maken met iets waar ze zelf niet snel naar toe zouden gaan. De voorstellingen zetten aan tot nadenken over actuele onderwerpen. Verder wordt een podium geboden aan jong noordelijk talent.
Kwantitatieve gegevens:	De afgelopen jaren ontwikkelde De Steeg 23 voorstellingen, die in totaal 1.304 keer gespeeld werden en 120.660 bezoekers trokken. In de periode 2013-2016 speelt De Steeg jaarlijks 200 voorstellingen voor in totaal 20.000 jongeren.
Missie en visie:	De Steeg laat jongeren de taal van theater begrijpen en hen spelenderwijs ondervinden dat theater belangrijk is voor de persoonlijke ontwikkeling. Door de voorstellingen worden actuele onderwerpen en prangende kwesties inzichtelijk en invoelbaar. Als productiehuis voor professioneel jongerentheater is er ruimte voor jonge theatermakers om zich te ontwikkelen.
Positie in de keten	Productie, educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Subsidies worden gebruikt om overhead en productiekosten te dekken. Distributiekosten worden gedekt door de verkoop aan scholen. Voltooid voorstellingen zijn daarmee kostendekkend en kunnen in reprise winst opleveren, wat weer wordt geïnvesteerd in nieuwe projecten. De eigen inkomsten komen voort uit de verkoop aan scholen en bijdragen van opdrachtgevers en fondsen. Er wordt gezocht naar een sponsor voor extra activiteiten om weggevallen subsidies op te vangen.
Visie op educatie:	De voorstellingen van De Steeg sluiten aan bij het educatieve aanbod van scholen. Er wordt educatief materiaal ontwikkeld om de theaterervaring in te bedden en te intensiveren. Om actieve participatie te stimuleren, wil De Steeg vakdocenten beschikbaar stellen voor het onderwijs. Samen met Theater de Citadel, het NNT, Jonge Harten Festival en De Noorderlingen sluit De Steeg aan bij het plan van de 'Matchmaker'. In samenwerking met De Oosterpoort/Stadsschouwburg wordt een aanbod op het gebied van cultuureducatie ontwikkeld waarbij jongeren kennismaken met diverse aspecten van theater, zowel receptief als reflectief en actief.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	De Steeg bereikt ca. 20.000 jongeren per jaar. Verder wil De Steeg plaats bieden aan ongeveer 15 stagiaires per seizoen. In 2013 wil De Steeg 10 workshops verzorgen, in 2016 20.
Visie op publieksbereik:	De Steeg blijft zich inzetten om jongeren vanaf 12 jaar te bereiken, die niet vanzelfsprekend in aanraking komen met theater. Op dit moment wordt jaarlijks een aantal van 20.000 jongeren bereikt. Groei is geen streven, met oog op de beperkte omvang van de organisatie. De focus ligt op voorstellingen in Groningen en Drenthe en op een aantal jongerenfestivals. Samen met De Citadel wordt gekeken naar een passend aanbod per doelgroep, een doorlopende leerlijn en een manier om ongewenste concurrentie te voorkomen. Voor de promotie maakt De Steeg gebruik van seizoensbrochures, flyers, website, digitale nieuwsbrief, social media, docentenvoorstelling, deelname van relevante beurzen en bijeenkomsten.
Visie op talentontwikkeling:	In de voorstellingen van De Steeg is plek voor jonge theatermakers om hun talenten te ontwikkelen. Er wordt onder andere samengewerkt met

	jonge acteurs die een opleiding volgen aan het Noorderpoort (Kunsten, Theater en Media). Sinds 2005 werken 30 jonge theatermakers in opleiding mee in de producties.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Op het gebied van cultuureducatie werkt De Steeg vanaf 2012 samen met Theater de Citadel, het Noord Nederlands Toneel, het Jonge Harten Festival, De Noorderlingen en De Oosterpoort & de Stadsschouwburg.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 394.500
Totale baten (gem. per jaar):	€ 394.500
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 45.000 (plus € 25.000 voor de Matchmaker)
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 60.000 (Hiervoor is geen budget binnen de cultuurnota beschikbaar, maar er ligt vanuit een motie van PS een inspanningsverplichting om dit bedrag alsnog beschikbaar te stellen)
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	Samen met Theater de Citadel, het NNT, Jonge Harten Festival en De Noorderlingen heeft De Steeg een plan ontwikkeld voor samenwerking op het gebied van theatereducatie. Voor de uitvoering van dit plan wordt een aparte bijdrage van de Gemeente Groningen gevraagd. De Steeg treedt op als penvoerder voor deze 'Matchmaker'.
Overwegingen en advies Kunstraad:	De Kunstraad concludeert dat De Steeg de inhoudelijke kwaliteitstoets onvoldoende doorstaat om voor meerjarige subsidie in aanmerking te komen. De Kunstraad onderkent de waarde van het gezelschap als stageplek voor Mbo-studenten. Naast inkomsten uit opdrachtwerk ziet zij bij de exploitatie van de organisatie een grotere rol weggelegd voor het Noorderpoort: als moederbedrijf voor het werkbedrijf dat De Steeg in de praktijk steeds meer voor het ROC is. Een dergelijke constructie zou ook meer transparantie geven aan de marktpositie van De Steeg. Huidige subsidie: € 35.000 (uit het programma cultuurparticipatie) Gevraagde subsidie: € 45.000 Geadviseerd bedrag: € 0
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding om van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt De Steeg niet op in de cultuurnota 2013-2016.

Naam instelling:	Jeugdcircus Santelli
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Incidentele subsidie; Budget De wijk als Werkplaats
Doelstelling:	Santelli maakt contemporaine circusvoorstellingen met kinderen, jongeren en jongvolwassenen en stelt hen zo in staat op een creatieve en actieve manier podiumkunst te maken en te vertonen. Santelli geeft les in circustechnieken aan kinderen, jongeren en (jong) volwassenen, in dienst van de voorstellingen binnen Santelli. Met een deel van de leerlingen wordt een voorstellingsgroep gevormd, waarmee elke anderhalf jaar een circustheaterproductie wordt gerealiseerd. Daarnaast geeft Santelli circuslessen in het kader van cultuureducatie en als middel om ontwikkeling te stimuleren bij personen en groepen.
Kwantitatieve gegevens:	Santelli maakt circusproducties met drie verschillende productiegroepen. Er wordt gestreefd naar een ledenaantal van 200. De afgelopen jaren verzorgde Santelli workshops voor meer dan 4200 deelnemers. Het eigen theater biedt plaats aan 100 mensen.
Missie en visie:	Circus als doel is een verrijking van de podiumkunsten en circus als middel is een krachtige manier om (culturele) ontwikkelingsdoelen binnen (groepen) mensen te bewerkstelligen. Santelli wil als één van de grotere jeugdcircussen de ontwikkeling van (les)kwaliteit en de (sociale) veiligheid van jeugdcircussen in Nederland verbeteren en stimuleren. Verder leent circus zich goed voor de 'inclusion' gedachte: iedereen kan meedoen, niemand wordt uitgesloten. De komende jaren wil de organisatie groeien in artistieke, educatieve en organisatorische kwaliteit.
Positie in de keten:	75% educatie, 24% productie, 1% presentatie.
Visie op cultureel ondernemerschap:	Inkomsten worden gegenereerd uit verhuur van ruimtes aan derden, circusworkshops en –concepten voor scholen en bedrijven, contributie en entree. Met oog op de gewenste groei van workshops en leden ziet de organisatie voldoende kansen om de eigen inkomsten te vergroten.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - streven naar een eigen leerwerkplan voor de scholing van trainers; - lessen voor een brede doelgroep, waarin de basis wordt gelegd voor een instroom naar verdiepende vaklessen en productiegroepen; - activiteiten van eigen leden (jeugd en volwassenen); - activiteiten voor derden in verschillende concepten (cultuurparticipatie voor inwoners van Groningen); - vrije training onder professionele begeleiding.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Het aantal deelnemers aan de workshops is de afgelopen jaren gestabiliseerd. In de stad Groningen waren er workshops voor 33 scholen met een totaal van 2470 deelnemers. In samenwerking met scholen moeten de activiteiten op zowel basisscholen als middelbare scholen groeien met 25%.
Visie op publieksbereik:	Met de voorstellingen wordt een breed publiek bereikt. Door uitbreiding van het aantal voorstellingen en betere publiciteit moet het aantal betalende bezoekers stijgen met 25%.
Visie op talentontwikkeling:	<ul style="list-style-type: none"> - op basis van talent en motivatie kunnen deelnemers aan de basislessen doorstromen naar vaklessen en lessen in het teken van de producties; - de productiegroep 'Santelli Xclusief' is er voor getalenteerde jongeren die na de middelbare school door willen gaan met het maken van circusproducties; - het aanbod van activiteiten voor (jong)volwassenen is zodanig uitgebreid dat ze zich ook technisch kunnen blijven ontwikkelen; - leden die door willen stromen naar een opleiding tot (circus)artiest

	worden door de organisatie met een leerwerkplan ondersteund in hun voorbereiding om de kloof tussen de uitstroom en instroomeisen vanuit de circusscholen overbruggen. Ook zijn er tussen Nederlandse circusscholen en Circomundo plannen om te komen tot een voorbereidingsjaar circusschool. Santelli participeert in een nog te kiezen vorm.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<ul style="list-style-type: none"> - dankzij projecten in de wijk zijn er verschillende duurzame samenwerkingsverbanden ontstaan, waaronder met het CJG, lagere scholen en BSO's; - er wordt samengewerkt met verschillende gezelschappen binnen en buiten de en sector; - op landelijk niveau is er contact met verschillende jeugdcircussen, de organisatie van de Circustheaterdagen en de koepelorganisatie Circomundo; - op internationaal terrein zijn er contacten met individuele circussen in België en Duitsland. Bij gelegenheid wordt samengewerkt in producties, professionalisering van trainers en uitwisselingsprojecten. Santelli participeert in het 'Network of International Circus Exchange' en heeft de erkenning als leerbedrijf (Ecabo en Calibris); - samenwerking met de Kunstencentrum Groep voor het aanbieden van projecten op scholen en op het gebied van administratie wordt onderzocht;
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 162.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 164.250
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 20.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
M-banen:	Jeugdcircus Santelli is opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-baan in principe is veiliggesteld tot 2015.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De Kunstraad moet constateren dat de bedrijfsvoering en organisatie van Circus Santelli op dit moment onvoldoende transparant en professioneel zijn. Dat maakt de organisatie kwetsbaar en staat ondersteuning uit publieke middelen op dit moment in de weg. Gezien de betekenis van het jeugdcircus voor de actieve cultuurparticipatie in Groningen adviseert de Kunstraad Santelli voor twee jaar een bedrag ter beschikking te stellen als impuls om de organisatie te professionaliseren.</p> <p>Huidige subsidie: – Gevraagde subsidie: € 20.000 Geadviseerd bedrag: 0 + € 10.000 in 2013 en in 2014</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aan jeugdcircus Santelli in 2013 en 2014 een incidentele subsidie van € 10.000 toe te kennen voor de professionalisering van de organisatie 2. de mogelijkheden tot wederzijdse versterking tussen Santelli en de fusiecombinatie van de Stedelijke Muziekschool en de Kunstencentrum Groep te onderzoeken.

Naam instelling:	Jonge Harten Festival
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; festivals
Doelstelling:	Jonge Harten Festival is een negendaags theaterfestival voor jongeren van 12-30 jaar. Naast de kennismaking met theater tijdens de festivalweek in november worden ze op verschillende manieren bij de organisatie en haar activiteiten betrokken. Het doel is om ze op zo'n manier kennis te laten maken met kunst dat dit hun leven verrijkt en de verbinding tussen kunsten en samenleving vergroot wordt. Communicatie en ontmoeting tussen jong talent, bezoekers, kunstenaars, bedrijfsleven en het onderwijs is een belangrijk onderdeel van het festival. Het programma heeft internationale allure dankzij goede contacten met collega-festivals in binnen- en buitenland.
Kwantitatieve gegevens:	Jonge Harten Festival beleeft in 2012 zijn 15e editie. In 2011 trok het festival ruim 10.000 bezoekers. Jonge Harten werkt samen met ca. 150 professionals van verschillende instellingen en 300 vrijwilligers.
Missie en visie:	Jonge Harten Festival brengt jonge mensen op interactieve wijze in contact met artistiek hoogstaande theater- en dansvoorstellingen uit binnen- en buitenland. Het festival creëert een veilige ambiance voor jonge makers en is een vruchtbare plek voor experiment, waarbij de artistieke lat hoog ligt. Jonge Harten draagt experiment, innovatie en ondernemerschap uit en levert met zijn netwerk en activiteiten op een vernieuwende manier een bijdrage aan het culturele klimaat van Groningen.
Positie in de keten:	Presentatie, productie, talentontwikkeling, educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Jonge Harten Festival is een broedplaats voor nieuw talent en publiek. De organisatie brengt opgedane expertise in publieksbereik, marketing en educatie in kaart en maakt inzichtelijk wat het waard is om op deze manier grijpbaar te zijn voor het bedrijfsleven. De kennis op het gebied van jongeren- en studentenmarketing wordt beschikbaar gesteld in de vorm van lezingen, workshops en documentatie op eigen website.
Visie op educatie:	Door verdieping en contextuele programma's wil de organisatie het theaterbezoek goed voorbereiden. De komende periode wordt educatie voor jongeren en studenten verstevigd, verankerd en uitgebreid. Makers houden rekening met leeftijd en belevingswereld van het publiek: zo wordt er een specifiek jongerenaanbod voor de doelgroep 12-17 (vmbo/havo/vwo) samengesteld. Samen met De Steeg, Theater de Citadel, het NNT en De Noordelingen wordt invulling gegeven aan een doorlopende leerlijn, zodat jongeren gedurende hun schoolcarrière kennismaken met diverse vormen van theater. Verder ontwikkelt Jonge Harten Festival een Portal Website die een gelijke tred tussen aanbieders en het onderwijs mogelijk maakt.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	De komende jaren wil Jonge Harten Festival jaarlijks 20 schoolvoorstellingen en 30 workshops organiseren met een bereik van 3.000 leerlingen voor de schoolvoorstellingen en 500 deelnemers aan de workshops per jaar.
Visie op publieksbereik:	Voor elke editie wordt een uitgebreid marketingplan gemaakt. De publiciteitsmedewerkster van het Jonge Harten Festival en haar team (stagiaires, werkervaringsplekken en een vaste deeltijdkracht) hebben een centrale rol bij de uitvoering. Een jong team is elke keer belangrijk omdat de doelgroep zichzelf steeds vernieuwt. Aan de hand van het opstellen van een SWOT-analyse, een interne en externe analyse, maar vooral ook door contact met de doelgroep brengt Jonge Harten de

	<p>kwaliteiten en valkuilen voor het festival in beeld en formuleert het ieder jaar nieuwe doelstellingen. Door doelgroepen te differentiëren wordt voor elke doelgroep een marketingmix ontwikkeld.</p>
<p>Visie op talentontwikkeling:</p>	<p>Jonge mensen krijgen binnen het festival de kans om hun eerste professionele ervaringen op te doen in de theaterwereld en een netwerk op te bouwen. Jonge Harten Festival werkt op het gebied van talentontwikkeling en educatie samen met o.a. Grand Theatre, Station Noord, Usva, RUG, Noorderlingen, Noorderzon (Sign), OOG, de opleiding KTM van het Noorderpoort en de JTS Groningen.</p>
<p>Visie op grensoverschrijdende samenwerking:</p>	<p>Als netwerkorganisatie gaat Jonge Harten Festival verbanden aan in de keten: produceren, programmeren, publieksonwikkeling en kennis delen. Binnen de samenwerking met een partij wordt altijd ingezet op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een breed spectrum van samenwerkingspartners: van grote, gevestigde kunstinstellingen tot scholen, ondernemers en individuele kunstenaars; - de artistieke kwaliteit van het product: kunst is het uitgangspunt en de mogelijke educatieve programma's zijn volgend; - jonge mensen en hun ontwikkelmogelijkheden; - het motto 'voor en door jonge mensen' hanteren, echter wel met waarborging van de kwaliteit van het festival; - een actieve houding bij de samenwerkingspartners op het gebied van meedenken, uitvoeren en ondersteunen; - verbindingen die meerwaarde brengen op artistiek gebied, maar ook op organisatorisch, marketingtechnisch en financieel niveau moet samenwerking synergie en een win-win situatie teweegbrengen.
<p>Totale kosten (gem. per jaar):</p>	<p>€ 421.929,50</p>
<p>Totale baten (gem. per jaar):</p>	<p>€ 421.929,50</p>
<p>Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):</p>	<p>€ 60.000</p>
<p>Toegekend bedrag provincie (structureel):</p>	<p>€ 17.000</p>
<p>Gevraagd bedrag rijk (structureel):</p>	<p>€ 125.000</p>
<p>Overige opmerkingen:</p>	
<p>Overwegingen en advies Kunstraad:</p>	<p>De Kunstraad adviseert de gemeente de aanvraag van het Jonge Harten Festival voor het gevraagde bedrag te honoreren. Een tijdelijke verhoging van het programmeringsbudget ligt in de rede, zodat de organisatie de gelegenheid krijgt zich aan te passen aan de nieuwe, veranderde productie-/programmeringsrelatie met het Grand Theatre. Huidige subsidie: € 59.000 Gevraagde subsidie € 60.000 Geadviseerd bedrag: € 60.000 + € 20.000 in 2013 en in 2014 voor programmering en/of coproducties</p>
<p>Overwegingen B&W</p>	<p>Jonge Harten neemt productiefaciliteiten af van het Grand Theatre. Tot nu toe werd dit voornamelijk met gesloten beurzen gedaan. Om de productiefunctie van het Grand Theatre te kunnen blijven faciliteren is inzicht nodig in het verdienmodel van de productiefunctie van het Grand Theatre.</p>
<p>Besluit B&W:</p>	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het Jonge Harten Festival een structurele subsidie van € 60.000 toe te kennen voor de organisatie van een jeugdtheaterfestival en daarnaast € 20.000 in 2013 en 2014 voor programmering en/of coproducties. 2. Jonge Harten te verzoeken in een herzien plan voor de productiefunctie van het Grand Theatre, in te dienen voor 1 september

	2012, de inhoudelijke en financiële bijdrage van Jonge Harten te beschrijven voor de jaren 2013 en 2014. Zie ook het besluit over het Grand Theatre op pag. 5.
--	--

Naam instelling:	De Noorderlingen
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorzieningen
Doelstelling:	De Noorderlingen is een theaterwerkplaats voor jongeren van 12-20 jaar en bestaat uit twee componenten: de Productiegroep en een aanbod van lessen en trainingen. De Productiegroep wordt jaarlijks samengesteld uit getalenteerde jongeren die van het theatervak hun beroep willen maken. Lessen en trainingen worden door zes docenten gegeven aan een groep van ± 45 middelbare scholieren die via een auditie zijn toegelaten. Daarnaast zijn er in de herfst- en voorjaarsvakanties workshops van professionele theatermakers.
Kwantitatieve gegevens:	Er zijn ca. 45 jongeren actief binnen het trainingsprogramma. Een derde van de spelers komt uit de stad Groningen, een derde uit de rest van de provincie en een derde uit de provincie Drenthe. Per seizoen worden er vijf voorstellingen gerealiseerd. Twee keer per jaar is er een auditie voor nieuwe leden. De Noorderlingen geeft in totaal 289 uren per jaar les, verdeeld over workshops, producties en reguliere lessen.
Missie en visie:	De Noorderlingen zet zich in voor de ontwikkeling van talentvolle jongeren uit de regio op het gebied van theater door trainingen en geëngageerde voorstellingen. Spelers worden uitgedaagd zich te ontwikkelen en zichzelf zichtbaar te maken op het podium dat de Noorderlingen hen biedt. De Noorderlingen is een gerenommeerde vooropleiding en een unicum in de noordelijke theaterinfrastructuur.
Positie in de keten	talentontwikkeling (en beperkt presentatie en productie)
Visie op cultureel ondernemerschap:	In beperkte mate worden eigen inkomsten in de vorm van recettes en uitkoopsommen gegenereerd. In het kader van 'friendraising' ziet De Noorderlingen mogelijkheden om van particuliere gevers bijdragen te ontvangen. Hiervoor wordt het 'alumnimodel' en/of 'club van 25' ingezet. Verder start een nieuwe zaterdagopleiding, waardoor meer jongeren, ook van buiten de regio, de kans krijgen mee te doen.
Visie op educatie:	Educatie, in de vorm van het opleiden van jonge mensen, is een kernactiviteit. De Noorderlingen wil mogelijkheden bieden en jongeren stimuleren om te experimenteren en te onderzoeken. In samenwerking met De Citadel, De Steeg en Jonge Harten Festival werkt de organisatie samen om middels een 'matchmaker' meer samenhang te krijgen op het gebied van educatie en gezamenlijk een doorlopende leerlijn aan te bieden.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie	<ul style="list-style-type: none"> - nieuw lesprogramma op zaterdag voor 15 nieuwe studenten; - instroom nieuw talent middels een groep van 9-12 jarigen; - elk halfjaar een nieuwe introductiegroep van 8 tot 10 spelers.
Visie op publieksbereik:	<p>Speerpunten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bestendigen van de reputatie bij de stakeholders; - zichtbaarheid via social media (groeien naar 5000 Facebookvrienden en 2000 Twitervolgers in 2016) en ontwikkelen van een uitgebreide online strategie; - bereiken van potentieel nieuw talent; - werven van publiek voor de voorstellingen; - informeren van subsidiënten, overheden, fondsen en theaters; - binding tussen De Noorderlingen en oud-spelers waarborgen.
Visie op talentontwikkeling:	Talentontwikkeling is de belangrijkste doelstelling van De Noorderlingen. De lat ligt hoog en de organisatie wil op hetzelfde hoge niveau voorstellingen blijven maken om het theatertalent in de regio verder te ontwikkelen.

Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	De Noorderlingen is stevig verankerd in de noordelijke regio en onderhoudt contacten met de andere professionele spelers in het Noorden, waaronder het Grand Theatre, Noord Nederlands Toneel, De Citadel, de Jeugdtheaterschool, De Steeg en de Station Noord partners. Ook met de festivals Oerol, Noorderzon en Jonge Harten wordt regelmatig samengewerkt.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 402.387,50
Totale baten (gem. per jaar):	€ 398.052,50
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 100.600
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 100.600
Gevraagd structureel bedrag rijk (structureel):	€ 100.000
M-banen	De Noorderlingen zijn opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-baan in principe is veilig gesteld tot 2015.
Overwegingen en advies Kunstraad:	De unieke kwaliteit van De Noorderlingen, zijn functie in de keten en het landelijke succes van de opleiding rechtvaardigt een bijdrage van de stad in het kader van de cultuurnota. Omdat de gevraagde bijdrage in het huidige tijdsgewricht (in het bijzonder waar het de productiegroep betreft) een onevenredig hoog subsidiebedrag per leerling betekent, is het advies de subsidie te verlagen. Er wordt een grotere inspanning van De Noorderlingen verlangd in private fondsenwerving, ouderbijdragen en donaties. Bij verhoogd lesgeld dient er een voorziening te worden getroffen voor leerlingen van minder vermogende ouders. Ook is een breder bereik van de activiteiten wenselijk. Voor de toekomst is een bredere inbedding van De Noorderlingen wenselijk, bijvoorbeeld door alliantievorming met andere initiatieven voor cultuurparticipatie of het beroepsonderwijs. Huidige subsidie: € 88.000 Gevraagde subsidie: € 100.600 Geadviseerd bedrag: € 60.000
Overwegingen B&W	De Noorderlingen neemt productiefaciliteiten af van het Grand Theatre. Tot nu toe werd dit voornamelijk met gesloten beurzen gedaan. Om de productiefunctie van het Grand Theatre te kunnen blijven faciliteren is inzicht nodig in het verdienmodel van de productiefunctie van het Grand Theatre.
Besluit B&W:	Het college besluit: 1. De Noorderlingen een structurele subsidie van € 60.000 toe te kennen in het kader van talentontwikkeling; 2. de Noorderlingen te verzoeken in een herzien plan voor de productiefunctie van het Grand Theatre, in te dienen voor 1 september 2012, de inhoudelijke en financiële bijdrage van de Noorderlingen te beschrijven voor de jaren 2013 en 2014. Zie het besluit over het Grand Theatre op pagina 5.

Naam instelling:	Stichting Vertellus
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Nieuwe aanvraag
Doelstelling:	Vertellus ontwikkelt, produceert en voert theatrale verhaalprojecten uit voor kinderen van 4-12. Verhalenverteller Erik van Dort is de stuwende kracht achter de stichting. De voorstellingen zijn voornamelijk gebaseerd op kinderboeken en het immaterieel Groninger Erfgoed.
Kwantitatieve gegevens:	Vertellus ontwikkelt elk jaar één vertelproductie. Deze productie wordt gedurende 40 speeldagen ca. 80 keer gespeeld. Het gemiddelde bezoekersaantal is 60 personen per keer. In totaal worden 4.800 bezoekers per productie bereikt. In 2010 werden er in de provincie Groningen 123 voorstellingen gespeeld en 172 buiten de provincie. Het totaal aantal bezoekers was 15.000. Naast de vaste productie ontwikkelt de stichting elk jaar twee kleinschalige producties die één tot vijf keer gespeeld worden voor ca. 1.000 mensen.
Missie en visie:	De voorstellingen staan synoniem voor een fantastische belevenis en laten een onvergetelijke indruk na. Er wordt een groep kinderen bereikt die normaalgesproken niet snel met kunst en cultuur in aanraking komt. Door mee te doen worden de kinderen zich bewust van hun eigen identiteit en de relatie tot hun directie leefomgeving en verleden. De komende periode richt Vertellus zich op het bevorderen van deelname aan cultuur door alle Stadgers. Hiervoor worden projecten ontwikkeld waarbij het streekverhaal centraal staat. Daarnaast worden er ook projecten ontwikkeld waarbij kinderen zelf gaan vertellen.
Positie in de keten:	Productie en presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Voor allianties met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties wordt contact gezocht met scholen en instellingen die een link hebben met Groningse verhalen.
Visie op educatie:	Vertellus ontwikkelt een aanbod op het gebied van cultuureducatie die geschikt is voor het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs en zorgt voor voldoende afname van dit aanbod.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	2013-2016: jaarlijks 50 workshops voor 1.250 bezoekers.
Visie op publieksbereik:	Het publieksbereik moet vergroot worden door: <ul style="list-style-type: none"> - mailing naar basisscholen en overige speelplekken voor elke productie; - persberichten naar lokale media voor elke voorstelling; - plaatsing van de bewerkte streekverhalen op de website 'Het verhaal van Groningen'; - uitbreiding repertoire met een voorstelling voor volwassenen; - contact met theaters, festivals en speciale evenementen; - contact met RTV-Noord voor de ontwikkeling van een programma met het Groningse streekverhaal als onderwerp.
Visie op talentontwikkeling:	Vertellus wil aansluiten bij de City of Talent-gedachte. Er wordt samengewerkt met het Noorderpoort om jonge talenten te betrekken bij de voorstellingen. De ontwikkeling en begeleiding van talenten wordt de komende periode gecontinueerd.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	De vertelvoorstellingen worden regelmatig gecombineerd met een andere kunstdiscipline. Een groot aantal erfgoedinstellingen wordt actief benaderd. Voorbeelden zijn het Openluchtmuseum in Warffum en Stichting Oude Groninger Kerken. Verder worden er plannen voor nieuwe samenwerkingsverbanden met andere kunstinstaties uit stad en

	provincie gemaakt, waaronder een vertelvoorstelling met het NND. Ook wordt er samengewerkt met uitvoerende kunstenaars.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 125.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 125.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 30.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 30.000 Toegekend 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Het beleidsplan maakt de noodzaak van schaalvergroting in de werkwijze niet duidelijk. De Kunstraad constateert dat Vertellus opereert als een projectorganisatie en die is niet zo complex dat meerjarige subsidiëring van activiteiten noodzakelijk is. Daarbij is de transparantie van de organisatie onvoldoende om voor ondersteuning via de cultuurnota in aanmerking te komen.</p> <p>Huidige subsidie: – Gevraagde subsidie: € 30.000 Geadviseerd bedrag: –</p>
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt de Stichting Vertellus niet op in de cultuurnota 2013-2016.

Naam instelling:	Dansvoorziening Noord/Club Guy & Roni
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Het produceren van inspirerende en innovatieve dansvoorstellingen voor een zo groot en divers mogelijk (inter)nationaal publiek. Een krachtige culturele ambassadeur zijn met verantwoordelijkheid voor het dansklimaat in Groningen. Dit door jonge choreografen en danstalent de kans geven zich te ontwikkelen, educatie en participatie in dans te stimuleren en waar nodig samen te werken met collega-producenten.
Kwantitatieve gegevens:	Jaarlijks worden er drie grote-zaalproducties geproduceerd en gepresenteerd. Elk seizoen maakt een gerenommeerde internationale maker een productie. De meest recente voorstellingen trokken meer dan 500 bezoekers in de Stadsschouwburg. Minimaal 60% van het publiek is tussen de 18 en 35 jaar.
Missie en visie:	Het artistieke 'merk' Club Guy & Roni realiseert toonaangevende, voorstellingen, innovatieve producties, een stevige marktpositie en een groeiend (internationaal) publieksbereik. Club Guy & Roni neemt verantwoordelijkheid voor het dansklimaat in de stad door in moderne dans te investeren, het te behouden te versterken.
Positie in de keten:	Productie en presentatie: 85%, educatie 10%, participatie 5%.
Visie op cultureel ondernemerschap:	Guy & Roni wil haar eigen inkomen vergroten door: <ul style="list-style-type: none"> - uitbreiding van het aantal zaalproducties en speelplekken in Nederland; - opvoering van jaarlijks 20 voorstellingen in het buitenland; - meer samenwerking, o.a. met het NNT; - nieuwe medewerker voor internationale verkoop, fundraising en sponsoring; - verbindingen met toeleveranciers, sociaal- maatschappelijke instellingen en bedrijven met oog op sponsoring en ondersteuning; - efficiency en maximaal rendement in de organisatie door zo beperkt mogelijke vaste bezetting, van zowel ondersteunende functies als dansers.
Visie op educatie:	Club Guy & Roni investeert in jongeren van 12-18 jaar. In projecten staat participatie centraal: leerlingen maken kennis met het dansidoom van Guy & Roni en doen mogelijk een inspirerende ervaring op. Bijkomende sociale ontwikkelingseffecten zijn een positief bijeffect. Overdracht van kennis via bijvoorbeeld lespakketten heeft geen hoge prioriteit, krachtige publiekspresentaties van de resultaten van deze projecten echter wel. De twee belangrijkste projecten in het educatie-participatieprogramma, <i>Move it!</i> en <i>Dichterbij</i> , worden gerealiseerd met het NNT en het NNO.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	2013: 80 workshops voor amateurs (volwassenen), 750 deelnemers; 10 inleidingen, 200 bezoekers; 10 workshops voor leerlingen tot 18 jaar, 250 deelnemers; Projecten <i>Move it!</i> , <i>Dichterbij</i> , <i>1000dانسjes</i> , totaal 1100 deelnemers. In 2016 worden 200 leerlingen (tot 18) bereikt met lessen op scholen.
Visie op publieksbereik:	Vergroting van het publiek met ca. 25%. De komende jaren wordt de marketingstrategie niet fundamenteel gewijzigd, wel wordt de uitwerking, binnen de samenwerking met NNT, Grand Theatre en De Oosterpoort/Stadsschouwburg verder aangescherpt, gericht op publiek in de stad. De eigen marketing is open, informeel en fan-based. Financiële investeringen concentreren zich conform deze strategie, relatief sterk op

	fans. Gebruik van social media is hierbij belangrijk. In 2016 moeten er 27.375 bezoekers komen, waarvan 3.075 uit de stad.
Visie op talentontwikkeling:	Club Guy & Roni investeert in ontwikkeling van jonge dansers en choreografietalent. Met een verantwoord en individueel uitgewerkt programma heeft plaatselijk talent een reden om in Groningen te blijven en wordt nieuw talent van elders geïnspireerd om naar Groningen te komen. Het programma voor de dansers wordt samengesteld in overleg met de drie belangrijkste moderne dansacademies in Nederland en is vaak toegesneden op de individuele choreograaf/danser. De dansers volgen workshops en krijgen een intensieve persoonlijke training. Enkele van hen stromen door naar het gezelschap. Tijdens de opleiding is interactie tussen de jonge choreografen, danser en publiek cruciaal.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	De samenwerking tussen Club Guy & Roni en het NNT krijgt een extra impuls door het maken van unieke voorstellingen die verankerd zijn in Groningen maar ook buiten de stad uitstraling hebben, mogelijk in de vorm van een interdisciplinair Stadsgezelschap. Ook worden twee kleine-zaalproducties gerealiseerd i.s.m. Groningse beeldend kunstenaars. De afgelopen jaren zijn de internationale coproducties voortgezet en uitgebouwd. Er zijn structurele relaties met producenten in Oldenburg, Moskou, Toscane en Belgrado. De coproducties in dit netwerk moeten bijdragen aan de positie van de stad Groningen in een cultureel en economisch netwerk.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 2.397.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 2.397.250
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 400.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 1.500.000
Overige opmerkingen:	Naast de BIS, heeft Club Guy & Roni ook een aanvraag gedaan bij het Fonds Podiumkunsten t.w.v. € 592.200.
Overwegingen en advies Kunstraad:	Gezien het sterke artistieke profiel, de brede oriëntatie op talentontwikkeling en educatie en de inbedding in de stad adviseert de Kunstraad de ambitie van Club Guy & Roni als dansgezelschap van Groningen te honoreren. De samenwerking met het NNT en in mindere mate De Citadel heeft potentie. Het nieuw te vormen Stadsgezelschap heeft voldoende in zich om uit te groeien tot een zich landelijk onderscheidend gezelschap. Die ontwikkeling dient zich organisch te voltrekken en vooral inhoudelijk interessant te zijn. Dit zou niet moeten leiden tot een verhoging van de kosten. Enige groei van Club Guy & Roni acht de Kunstraad wenselijk maar het gevraagde bedrag is gezien het beschikbare budget niet reëel. Daarnaast acht de Kunstraad de voorgestelde mate van schaalvergroting ook niet in het belang van de artistieke ontwikkeling van het gezelschap. Huidige subsidie: € 56.000 Gevraagde subsidie: € 400.000 Geadviseerd bedrag: € 120.000
Advies Raad voor Cultuur:	Per 21 mei jl. is bekend dat de Raad voor Cultuur adviseert om de aanvraag van Club Guy & Roni voor opname in de BIS af te wijzen. Het aanbod van Club Guy & Roni is in de ogen van de raad artistiek gezien één van de meest vernieuwende en interessante dansgezelschappen van Nederland. De instelling bereikt met haar

	<p>producties een bescheiden, maar nieuw en jong danspubliek en bevindt zich niet in de Randstad. De raad vindt echter het ondernemingsplan van deze instelling niet overtuigend. De verwachte inkomstengroei is volgens de raad onrealistisch. Hij is van mening dat de organisatie op dit moment nog niet is toegerust om de grote stap te maken die Club Guy & Roni wil zetten.</p> <p>Ook zet de raad vraagtekens bij de artistieke continuïteit. De raad is van mening dat Club Guy & Roni wel voor rijkssubsidie in aanmerking zou komen als de instelling voor haar artistieke gevers zou beschikken over een gedegen en realistisch ondernemersplan en een organische groei kan bewerkstelligen. De raad vindt dat de basisinfrastructuur is gebaat bij een grotere pluriformiteit in de danssector; deze instelling zou binnen een aantal jaren kunnen bijdragen aan de vernieuwing van het dansidoom en de publieksbenadering. Als er binnen de basisinfrastructuur nog een plek beschikbaar zou zijn, dan zou de raad deze onder voorwaarden beschikbaar stellen aan Club Guy & Roni.</p>
Overweging B&W:	<p>Zonder een bijdrage vanuit het Rijk is het onmogelijk om dit gezelschap met alleen subsidie van de gemeente Groningen in de been te houden. In augustus van dit jaar wordt bekend of Club Guy & Roni wordt gehonoreerd vanuit het Fonds Podiumkunsten voor een bedrag van € 592.200.</p> <p>Wij vinden dat in het licht van bovenstaand advies ook de vorming van het Stadsgezelschap opnieuw bezien moet worden.</p> <p>Club Guy & Roni neemt productiefaciliteiten af van het Grand Theatre. Tot nu toe werd dit voornamelijk met gesloten beurzen gedaan. Om de productiefunctie van het Grand Theatre te kunnen blijven faciliteren is inzicht nodig in het verdienmodel van de productiefunctie van het Grand Theatre.</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Club Guy & Roni een structurele subsidie toe te kennen van € 124.000. 2. Club Guy & Roni te verzoeken in een herzien plan voor de productiefunctie van het Grand Theatre, in te dienen voor 1 september 2012, de inhoudelijke en financiële bijdrage van Club Guy & Roni te beschrijven voor de jaren 2013 en 2014. Zie het besluit over het Grand Theatre op pagina 5.

Naam instelling:	NND
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Opgenomen in Basisinfrastructuur (BIS), nieuwe aanvraag structurele subsidie
Doelstelling:	Het maken van hedendaagse dansvoorstellingen van internationaal niveau. NND richt zich de komende periode op het uitbrengen van kwaliteitsproducties en een specifieke danssignatuur voor de (inter)nationale markt. Als dansinstituut van Noord-Nederland wil zij zich verfijnen met nieuwe voorstellingen met hoger bereik, en verhoging van het aantal voorstellingen. Dit geldt zowel voor voorstellingen uit opgebouwd repertoire als van de StudioGroup, een groep van vijf dansers in de laatste fase van hun vakopleiding. Deze producties zijn geschikt voor kleine zalen en scholen.
Kwantitatieve gegevens:	2010: 12 voorstellingen in Groningen, 3.347 bezoekers; 18 voorstellingen in de regio, 2.983 bezoekers; 28 voorstellingen in de rest van Nederland, 7.264 bezoekers; 2 voorstellingen in het buitenland, 129 bezoekers.
Missie en visie:	Met artistiek directeur Stephen Shropshire en het werk van een nieuwe generatie van internationale choreografen draagt NND een visie uit op hedendaagse dans in een herkenbare stijl die, zowel nationaal als internationaal, onderscheidend is in de actuele moderne danswereld. Het doel is het publiek maximaal te raken en te verrijken.
Positie in de keten:	Productie, talentontwikkeling en educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Het NND wil financieel sterker en minder subsidieafhankelijk worden en daarmee voldoen aan de eisen van de inkomstennorm. Het NND zet in op meer producties en voorstellingen voor een breder, nieuw, publiek. De huidige verkoop moet, ondanks de druk op de markt, in stand kunnen blijven of verhogen door toevoeging van bekendere namen van andere disciplines en uitbreiding van activiteiten van de StudioGroup. Door sponsorrelaties verder uit te bouwen moeten sponsorinkomsten gemaximaliseerd worden. NND kiest voor een major donorstrategie ondersteund door een sponsorwervingbureau.
Visie op educatie:	Het NND streeft naar verhoging van het aantal educatieve activiteiten in Noord-Nederland. Door grotere inzetbaarheid van de StudioGroup en meer ervaring op de educatieafdeling kan een ruimer, 'op maat-programma' aangeboden worden aan scholen, theaters en andere geïnteresseerden en stijgt het bereik. Bij educatie voor jongeren staan beleving en ervaring voorop en zijn de activiteiten gericht op het begrijpbaar(der), inzichtelijk(er) en toegankelijk(er) maken van moderne dans. Voor amateurdansers, dansdocenten, danspubliek en kunstliefhebbers biedt NND activiteiten aan die zijn gericht op verdieping. Het NND onderhoudt een relatie met scholen en podia in het noorden, werkt samen met festivals, organisaties voor kunsteducatie, het kunstvakonderwijs, ballet- en dansscholen en andere culturele instellingen.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	2013: 30 inleidingen, 1800 deelnemers; 40 workshops, 2550 deelnemers tot 18 jaar.
Visie op publieksbereik:	Het NND streeft naar een groter publieksbereik door het aanbod van een gevarieerd programma en een sterke verbondenheid met de lokale gemeenschap. Door samenwerking met kunstenaars uit andere disciplines en uit Noord-Nederland bereikt NND een groter of nieuw

	publiek. NND steekt in op een specifieke benadering per doelgroep.
Visie op talentontwikkeling:	Talentontwikkeling richt zich op 6 pijlers: technische ontwikkeling, artistieke ontwikkeling, persoonlijke begeleiding, ontwikkelen van een zelfsturend vermogen, auditiebegeleiding, doorstroming naar het gezelschap. Het NND heeft aparte programma's ontwikkeld voor dansers en makers. Voor dansers heeft dit de vorm van de StudioGroup. Gedurende tien maanden vormt de StudioGroup onderdeel van het dagelijkse werk van NND. Naast de artistiek directeur en de repetitor wordt de groep intensief begeleid door een artistiek coördinator, die nauw samenwerkt met de educatief medewerker.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Als producerende instelling heeft NND een vaste plek als huisgezelschap van de Stadsschouwburg Groningen. Ook wordt er samengewerkt met het NNO en het NNT (Sacre festival), Noorderzon, het Jonge Harten Festival en Grand Theatre. Op het gebied van talentontwikkeling en educatie zijn Usva, Academie Minerva en Dansacademie Lucia Marthas vaste partners. Voor het beleid op het gebied van internationalisering werkt het NND samen met impresariaten, festivals en buitenlandse gezelschappen.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 2.028.250
Totale baten (gem. per jaar):	€ 2.026.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 70.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 35.000 Toegekend 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 1.500.000
Overwegingen en advies Kunstraad:	Het NND is er de afgelopen periode onvoldoende in geslaagd vorm te geven aan de functie van dansvoorziening van het noorden. In aanmerking genomen dat het NND de afgelopen periode onvoldoende eigen gezicht heeft gekregen en niet op alle functies even goed presteert, adviseert de Kunstraad de gemeente het gezelschap — met waardering voor het door het NND in de dans getoonde vakmanschap — niet te subsidiëren. Huidige subsidie: – Gevraagde subsidie: € 70.000 Geadviseerd bedrag: –
Advies Raad voor Cultuur:	Per 21 mei jl. is bekend dat de Raad voor Cultuur adviseert om de aanvraag van het NND af te wijzen. De raad is van mening dat de plannen van Noord Nederlandse Dans weinig bevoegenheid tonen en onvoldoende zijn uitgewerkt. De artistieke kwaliteit van het gezelschap is voldoende, maar is slechts in beperkte mate onderscheidend ten opzichte van de rest van de danssector. Het lukt de instelling niet een substantieel aantal toeschouwers te bereiken en het is de vraag of het publieksbereik op basis van de plannen flink zal toenemen. De instelling heeft een geïsoleerde positie in de standplaats. De financiële plannen van de instelling zijn wankel, gelet op de onderbouwing van de voornemens die moeten zorgen voor meer publieks- en private inkomsten. Op het gebied van educatie en talentontwikkeling levert Noord Nederlandse Dans degelijk beleid en een adequaat historisch resultaat, maar deze activiteiten zijn slechts aanvullend op de kerntaken van de instelling.
Overige opmerkingen:	Naar aanleiding van het advies van de Raad voor Cultuur van 21 mei jl.

	heeft het NND aangegeven per 1 januari 2013 op te houden te bestaan.
Overwegingen B&W:	<p>De Raad voor Cultuur adviseert de aanvragen van Noord Nederlandse Dans af te wijzen. Als het kabinet dit advies overneemt, wordt het advies van de Kunstraad en onze beslissing op de aanvraag van het NND voor een bijdrage uit de cultuurnota irrelevant. Bovendien heeft het NND inmiddels zelf aangegeven er op 1 januari 2013 mee te zullen stoppen.</p> <p>Met het verdwijnen van het NND verdwijnt voor Groningen en het hele Noorden een belangrijk instituut voor kunst en cultuur. Achtereenvolgens vervulden Reflex, Galili Dance en Noord Nederlandse Dans de functie dans in Groningen van hoge kwaliteit op landelijk én internationaal niveau. Dat straalde af op de stad en leidde tot nieuwe initiatieven als Club Guy & Roni.</p>
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding om van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt Noord Nederlandse Dans niet in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	Capella Frisiae
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Incidenteel gesubsidieerd
Doelstelling:	Capella Frisiae is een Noordelijk kamerkoor onder leiding van Gijs Leenaars. Het koor heeft een vaste kern van twintig, voornamelijk uit de noordelijke provincies afkomstige zangers. Het accent ligt op muziek van de 20ste en 21ste eeuw. Capella Frisiae wil zich de komende jaren onderscheiden met kwalitatief hoogwaardige concerten op bijzondere locaties, een productie met een andere kunstdiscipline (dans, toneel, literatuur) en het verstrekken van een compositieopdracht aan een toonaangevende vocale componist.
Kwantitatieve gegevens:	Capella Frisiae geeft jaarlijks 3 tot 4 concerten in Groningen met gemiddeld 875 bezoekers. In de regio worden gemiddeld 8 concerten gegeven voor gemiddeld 1319 bezoekers.
Missie en visie:	Capella Frisiae is een inspiratiebron voor een algemeen publiek en amateurzangers. Het koor biedt een onderscheidende programmering, verstrekt compositieopdrachten, werkt samen met festivals en realiseert participatieprojecten met amateurzangers en/of scholen. Hierin is ruimte voor leerplekken aan conservatoriumstudenten. Verder worden cultureel ondernemerschap en marketingkracht versterkt. Capella Frisiae is naast in Noord-Nederland, ook landelijk zichtbaar.
Positie in de keten:	Productie, presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Bij de samenstelling van de programmering wordt nadrukkelijk naar de vraagkant van de markt gekeken. Er wordt samengewerkt met festivals om het draagvlak van de concerten bij publiek en fondsen te vergroten. De eigen inkomsten uit de markt blijft de komende jaren boven de 25%. Eventueel afnemende inkomsten uit uitkoop en recette worden deels met stijgende inkomsten uit het mecenaat gecompenseerd. Het bestuur van de vriendenstichting gaat hiervoor extra inspanningen doen in zijn (sponsor)netwerk.
Visie op educatie:	Capella Frisiae voert educatieprojecten uit onder de vlag van de overkoepelende Noordelijke Stichting voor Koorzang & Koorscholing. Jaarlijks wordt een project georganiseerd waaraan zangers en scholieren deelnemen. Voor deze projecten worden alle amateurkoren van de gemeente Groningen en de middelbare scholen waar het vak muziek actief wordt beoefend benaderd.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Jaarlijks 2 workshops voor amateurs voor 100 deelnemers, 2 inleidingen voor 100 deelnemers. Jaarlijks een participatieproject waar 200 jongeren onder de 18 aan mee kunnen doen.
Visie op publieksbereik:	De doelgroep bestaat uit liefhebbers van klassieke muziek en zang in het algemeen, bezoekers met specifieke culturele belangstelling voor kamermuziek of koorzang, muziek- en zangstudenten, amateurzangers en financiers. De concerten van Capella Frisiae zijn over het algemeen redelijk tot goed bezocht, met name evenementen tijdens feestdagen. Samenwerking met andere instellingen geeft de marketing een impuls, zorgt voor bereik van nieuwe doelgroepen en is essentieel voor de bundeling van de vaak beperkte budgetten.
Visie op talentontwikkeling:	Capella Frisiae biedt presentatiemogelijkheden aan de meest talentvolle instrumentalisten van het Prins Claus Conservatorium ter begeleiding van de concerten. Bij de participatieprojecten worden dirigent en vocalisten en schoolmusici van het conservatorium betrokken bij workshops, repetities en uitvoeringen. In de periode 2013-2016 wordt jaarlijks een project georganiseerd waaraan zangers van verschillende

	niveaus kunnen deelnemen.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	De structurele muzikale samenwerkingsverbanden in Groningen worden gecontinueerd en de multidisciplinaire verbanden buiten de muziek uitgebreid. Op de planning staan o.a. de productie Song of Science voor de Nacht van Kunst en de Wetenschap (met acteur) en de productie van Daphnis et Chloë (met dans). De belangrijkste structurele samenwerkingspartners in Groningen zijn: The Northern Consort, Grand Theatre, Prins Claus Conservatorium, NNO. De afgelopen periode werd op incidentele basis een concert aangeboden in de serie van Musica Antiqua Nova en een lunchconcert in De Oosterpoort. Verder waren er oriënterende gesprekken over samenwerking met de organisatie van het Groninger Forum en het NNT.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 150.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 135.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 25.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 35.000 Toegekend 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	De Kunstraad constateert dat Capella Frisiae wel enige toegevoegde waarde heeft. Maar de noodzaak van een professioneel vocaal ensemble is in Groningen onvoldoende aanwezig en het bereik van Capella Frisiae te klein om de organisatie meerjarig te subsidiëren. Huidige subsidie: – Gevraagde subsidie: € 25.000 Geadviseerd bedrag: –
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt Capella Frisiae niet in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	Luthers Bach Ensemble
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	<i>Incidenteel gesubsidieerd, nieuwe aanvraag</i>
Doelstelling:	Het laten horen van barokmuziek op authentieke plaatsen met authentieke instrumenten. De helft van de concerten wordt gerealiseerd met een semiprofessioneel vocaal ensemble, de andere helft met amateurs van hoog niveau. Het ensemble trekt jonge, talentvolle zangers en verzorgt scholing en masterclasses.
Kwantitatieve gegevens:	Jaarlijks negen uitvoeringen, drie open toegankelijke activiteiten, één workshop voor amateurs en twee inleidingen op het programma verzorgen. Ca. 50% van de concerten vindt plaats in de stad Groningen, 35% elders in noordelijke provincies en 15% in Duitsland. Het aantal bezoekers wordt geschat op 1800 (cijfers uit 2010).
Missie en visie:	Een kwalitatief goed ensemble in stand houden met een royaal aanbod van uitvoeringen van Bach/barokke werken, geleid door de huidige dirigent en gesteund door een team van gemotiveerde vrijwilligers. Het educatieve aspect vergroot de deskundigheid in het noorden op het gebied van barokke muziek.
Positie in de keten:	Presentatie (concerten) 70%, educatie 30%.
Visie op cultureel ondernemerschap:	Het eigen financiële draagvlak versterken en meer inkomsten genereren door het: <ul style="list-style-type: none"> - bereik van een vastere en grotere publieksgroep; - leggen van verbindingen met het lokale bedrijfsleven en particulieren; - doorontwikkelen van de vrienden van het LBE; - het aanstellen van een fondsenwerver; - verhogen van de toegangsprijzen; - verkopen van dvd's en cd's.
Visie op educatie:	Uitvoering van het Bachschool-project op vier Groningse basisscholen met o.a. het bijwonen van repetities, workshops barokzang en een masterclass met een barokspecialist als concrete activiteiten. Er wordt aansluiting gezocht bij scholen waar muziek al een plaats in het programma heeft en de leerlingen worden benaderd via ouders uit de kring van het ensemble. In 2012-2013 worden de voorwaarden voor een meer permanente Bachschool onderzocht en de huidige situatie geëvalueerd. De bedoeling is dat zowel het LBE als externen voor verdere plannen uit de evaluatie kunnen putten.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	In de loop van het project wordt de werving op basis van ervaring en het enthousiasme verbreed van vier tot ca. tien basisscholen. In 2013 worden de activiteiten verbreed naar een doelgroep van 6-18 jaar. Daarnaast is er jaarlijks één les op een school voor tachtig leerlingen onder de 18 jaar en drie workshops voor negentig leerlingen.
Visie op publieksbereik:	Aan klantbinding en vergroting van het bereik wordt gedaan door o.a.: <ul style="list-style-type: none"> - traditionele media (televisie en radio); - nieuwsbrieven (3x per jaar op papier, iedere maand digitaal); - social media (likes Facebook en verloting van vrijkaarten); - jaarlijkse vrijwilligers-, donateurs-, publieksbijeenkomsten; - uitbreiden van de vrijwilligersgroep; - lezingen/inleidingen voor publiek en donateurs (2x per jaar); - verbinding gastgezinnen en musici; - opname van een cd (2012).
Visie op talentontwikkeling:	Het LBE is voor al zijn musici en zangers een werkplaats voor professionele talentontwikkeling. De doelgroep bestaat uit jonge musici (gem. <35jr.) die in barok gespecialiseerde conservatoriumopleidingen

	met hoge scores hebben afgerond. Door dagelijkse studie, aanvullende opleidingen en masterclasses zijn deze musici in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun verdere ontwikkeling en dragen op deze manier bij in de ontwikkeling van een goed ensemble. De dirigent/artistiek leider heeft daarin een rol als teamspeler en zoekt gericht de inbreng van de andere musici om een steeds hoger niveau te bereiken. Een nieuwe stap is om naast het (semi-professionele) vocaal ensemble een professioneel klein bezet koor op te richten. Samenwerking, samen zingen en leren, is de kern van deze professionalisering.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Het LBE werkt samen met Stichting Oude Groninger Kerken, podia en kerken in de provincie Groningen en diverse koren in Groningen op het gebied van programmering en het opzetten van festivals. Buiten Groningen wordt samengewerkt met het Amsterdam Baroque Orchestra voor de planning van concerten, overleg, artistieke bijscholing en krachtenbundeling in publieksbereik. In het buitenland wordt samengewerkt met het Krummhörner Orgelfruhling in Ostfriesland.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 94.450
Totale baten (gem. per jaar):	€ 94.450
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 17.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	De Kunstraad acht het bereik en draagvlak van het Luthers Bach Ensemble onvoldoende om voor meerjarige subsidiëring in aanmerking te komen. Hij spoort de organisatie aan om actiever in te zetten op publieksbereik en ondersteuning door de eigen achterban. Huidige subsidie: – Gevraagde subsidie: € 17.000 Geadviseerd bedrag: –
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt het Luthers Bach Ensemble niet in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	Musica Antiqua Nova
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structureel geld gereserveerd bij de Kunstraad
Doelstelling:	Het ten gehore brengen van oude muziek in authentieke, historische geïnformeerde uitvoeringen. Kwaliteit en authenticiteit staan bij de programmering hoog in het vaandel. De stichting presenteert regelmatig nieuw talent uit binnen- en buitenland.
Kwantitatieve gegevens:	De voorstellingen trokken in 2010 1390 bezoekers, verdeeld over 12 concerten, met een gemiddelde van 116 bezoekers.
Missie en visie:	Met haar concerten levert Musica Antiqua Nova een belangrijke bijdrage aan het culturele klimaat van de stad Groningen.
Positie in de keten:	Presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Er zijn plannen om particuliere inkomsten te reguleren via een vriendenvereniging.
Visie op educatie:	De stichting wil scholieren en studenten bij de concerten betrekken. Er is over samenwerking met scholen gesproken, maar er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Onbekend.
Visie op publieksbereik:	De organisatie wil haar publiek met name bereiken door een aantrekkelijke programmering en de inzet van vrijwilligers die de concerten onder de aandacht brengen. Om meer mensen te bereiken wordt gebruik gemaakt van mailings. Gratis toegang voor bezoekers t/m 18 jaar heeft al geleid tot meer jeugdige bezoekers. De stichting wil gaan samenwerken met de universiteit en hogescholen door arrangementen voor studenten aan te bieden.
Visie op talentontwikkeling:	Door hen op te nemen in de programmering biedt de stichting een podium aan nieuw talent uit binnen- en buitenland.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	De stichting wil samenwerken met de Universiteit en hogescholen op het gebied van publieksbereik. Verder is er een samenwerking met het NNO, De Oosterpoort, Museum de Buitenplaats en Stichting Orgelland op het gebied van programmering en uitvoering. Ook wordt er samengewerkt met een aantal kleine podia (o.a. Kasteelconcerten Zutphen en Musica Antiqua Den Haag)
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 46.951,50
Totale baten (gem. per jaar):	€ 46.751,50
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 15.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 5.000 (NFPK)
Overige opmerkingen:	Musica Antiqua Nova valt niet onder het 200 banenplan en de subsidie op de M-banen wordt dan ook de komende jaren stapsgewijs afgebouwd.
Overwegingen en advies Kunstraad:	Ondanks de gewaardeerde bijdrage aan de diversiteit binnen het podiumkunstenaanbod ziet de Kunstraad onvoldoende grond om Musica Antiqua Nova meerjarig te blijven ondersteunen. Binnen het aanbod van klassieke muziek is de oude muziek weliswaar niet op dit niveau maar wel voldoende vertegenwoordigd. De Kunstraad pleit voor een meer ondernemende aanpak en een zwaarder beroep op het publiek

	en de eigen trouwe achterban. Huidige subsidie: € 15.600 (geoormerkt binnen incidentenbudget) Gevraagde subsidie: € 15.000 Geadviseerd bedrag: –
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt Musica Antiqua Nova niet in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	Noord Nederlands Orkest
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Opgenomen in Basisinfrastructuur (BIS)
Doelstelling:	Het NNO biedt naast symfonische muziek als kern, ook cross-overs en barok in haar jaarprogramma. Met een aangepaste programmering, marketing en educatie wordt de komende periode een nieuw publiek bereikt, zonder daarbij de 'core business' uit het oog te verliezen. Daarnaast geeft het NNO het publiek inzicht in de muziekgeschiedenis door de toegang tot klassieke muziek aantrekkelijk en gemakkelijk te maken.
Kwantitatieve gegevens:	Het NNO speelt 25 weken per jaar symfonische muziek. Verder worden er 5 tot 6 weken cross-over concerten gespeeld, en 3 tot 5 weken barok. Het NNO verkoopt gemiddeld 80.000 kaarten per jaar. In 2010 had het NNO 57.843 bezoekers
Missie en visie:	Het NNO brengt als toonaangevend symfonieorkest vier eeuwen symfonische muziek tot leven op uiteenlopende locaties in de drie noordelijke provincies. Het NNO geeft de symfonische muziektraditie nieuwe inhoud. De combinatie van verschillende stijlen en componisten is spraakmakend en onderzoekt de grenzen van de muzikaliteit onderzoeken. De concerten zijn verrassend, prikkelend en uitdagend voor het publiek.
Positie in de keten:	Productie en presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	O.a.: <ul style="list-style-type: none"> - het aantal concertspansors in de noordelijke provincies uitbreiden en een hoofdsponsor vinden met behulp van een geactualiseerd sponsor- en wervingsplan; - uitbreiding particuliere steun via vriendenvereniging en NNOfonds; - betere aansluiting op de wensen van de opdrachtgever realiseren; - verdeling van concerten binnen de noordelijke provincies beter inzetten via zaalevaluaties; - introductie nieuwe abonnementenreeks met hogere kortingen (2012) - gebruik monitorsysteem om tegenvallende kosten tijdig te kunnen vaststellen en de strategie vervolgens bij te stellen.
Visie op educatie:	Het NNO onderscheidt drie benaderingen van het begrip educatie: educatie gericht op beleving, educatie gericht op waardering en educatie vanuit maatschappelijk perspectief. De educatieve activiteiten bestaan uit repetitiebezoek, familievoorstellingen, cursussen luisteren naar klassieke muziek en inleidingen op de concerten. Naast een breedtestrategie wordt ingezet op een dieptestrategie met nadruk op de ontwikkeling van doorgaande leerlijnen, talentontwikkeling van jongeren en amateurs en professionalisering van aankomend talent. Medio 2012 wordt een medewerker educatie aangesteld, om de voorgenomen activiteiten verder uit te kunnen werken.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	2016: 22 inleidingen met 3000 bezoekers. 45 keer koorbegeleiding voor 4500 mensen.
Visie op publieksbereik:	Met publiekssegmentatie als leidende koers, wordt een nieuw publiek aangeboord. Door in de marketing samenwerkingspartners te zoeken bij festivals, moet het publiek vastgehouden én uitgebreid worden. Door aan te sluiten bij regioactiviteiten en op kleinere locaties zichtbaar te zijn, wordt de organisatie steviger verankerd in de drie noordelijke provincies. Via lunchconcerten worden studenten beter betrokken.
Visie op talentontwikkeling:	Bij talentontwikkeling gericht op het stimuleren van toptalent gaat het

	om studenten die de ambitie hebben om (internationaal) topsolist of topdirigent te worden. Het NNO heeft een aantal initiatieven op dit gebied in gang gezet, zoals samenwerking met o.a. de Young Pianist Foundation (YPF) en de conservatoria van Groningen, Amsterdam en Den Haag. Ook worden er jeugdconcerten georganiseerd voor het onderwijs, waarmee kinderen op school kennismaken met orkestmusici en hun instrument. Het NNO biedt stageplekken voor studenten van het Prins Claus Conservatorium en reikt om de drie jaar het Gouden Viooltje uit om jong talent te stimuleren.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	NNO werkt samen met verschillende instellingen in Groningen waaronder De Oosterpoort en het Prins Claus Conservatorium, het Noord-Nederlands Concert Koor en Club Guy&Roni. Het NNO speelt ook regelmatig buiten het Noorden, o.a. bij de Nationale Reisopera. Ook wordt er gewerkt aan grensoverschrijdende projecten, waaronder één met deejay Armin van Buuren. Het NNO treedt regelmatig op in het buitenland.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 8.122.500
Totale baten (gem. per jaar):	€ 7.881.737,50
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 40.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 60.000 (Groningen, Friesland en Drenthe) Nog geen besluit maar €20.000 is toegezegd door Groningen.
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 6.000.000
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	Het NNO is een belangrijke kunstinstantie voor de noordelijke regio. De vestigingsplek in Groningen en de ambassadeursfunctie die het orkest voor de stad heeft en in de toekomst nog meer kan vervullen, rechtvaardigen een hogere bijdrage van de gemeente. Het Ministerie van OCW draagt het grootste deel van de kosten. Wanneer de stad haar betrokkenheid bij het orkest met een verhoging van de subsidie toont, staat het orkest sterker in het onder druk staande veld van rijksgesubsidieerde symfonieorkesten. Huidige subsidie: € 20.000 (uit het Noordelijk convenant) Gevraagde subsidie: € 40.000 Geadviseerd bedrag: € 40.000
Advies Raad voor Cultuur:	De Raad voor Cultuur adviseert Stichting het Noord Nederlands Orkest een subsidiebedrag toe te kennen van € 6.000.000. Het NNO heeft een aanvraag ingediend als symfonieorkest. Het NNO brengt in de drie noordelijke provincies een breed aanbod van symfonisch repertoire en heeft een goed educatieprogramma met een groot bereik. Op het gebied van ondernemerschap en publieksbereik verwacht de raad van het orkest meer ambitie en een doorwrochte aanpak.
Besluit B&W:	Het college besluit aan het NNO een structurele subsidie toe te kennen van € 40.000.

Naam instelling:	Peter de Grote Festival
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structureel geld geormerkt binnen incidentenbudget bij de Kunstraad
Doelstelling:	Het elfdaags kamermuziekfestival heeft jaarlijks in de zomer plaats in de drie noordelijke provinciën, met de stad Groningen als brandpunt. Het festival bestaat uit de concertserie en de Summer Academy. Beide onderdelen zijn nauw met elkaar verbonden. De musici die op de concertserie spelen, geven les aan de Summer Academy, geselecteerde deelnemers aan de Summer Academy spelen op de concertserie.
Kwantitatieve gegevens:	Op verschillende locaties worden 40-50 kamermuziekconcerten gegeven. Tijdens de Summer Academy krijgen 80 tot 100 muziekstudenten dagelijks les. De dagelijks ca. 25 gratis toegankelijke masterclasses worden gevolgd door ongeveer 1100 deelnemers. In 2011 trok het festival 6110 bezoekers.
Missie en visie:	Het Peter de Grote Festival is het grootste klassieke muziekfestival in Noord-Nederland. Het festival kenmerkt zich door een enerzijds internationale uitstraling en anderzijds regionale inbedding. De concertserie bestaat een hoogstaand en divers programma van circa veertig concerten van internationale musici op locaties in Groningen, Friesland en Drenthe. Aan de Summer Academy nemen muziekstudenten van over de hele wereld deel. Zij krijgen dagelijks individuele lessen, groepslessen en ensemblelessen van internationale topdocenten.
Positie in de keten:	Presentatie, educatie en talentontwikkeling
Visie op cultureel ondernemerschap:	De dekking van het festival wordt gerealiseerd door: <ul style="list-style-type: none"> - overheden: de drie Noordelijke provincies, de gemeentes waar concerten plaatsvinden, de EDR; - fondsen: o.a. SNS Reaal Fonds, VSB Fonds, Fonds Podiumkunsten, Beringer Hazewinkel Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds; - bedrijven: o.a. GasTerra, Hanzehogeschool Groningen, Rijksuniversiteit Groningen, Hanzevast, Vobiscum, Steenhuis, Beijk; - eigen inkomsten: kaartverkoop en deelnamegelden.
Visie op educatie:	De Summer Academy is één van de pijlers van het festival. Inhoudelijk is de educatie intensief maar qua bereik beperkt. Gezien de beschikbare middelen (financieel en organisatorisch) is het niet haalbaar meer dan honderd deelnemers toe te laten. Naast de Summer Academy heeft ook de Concertserie een educatief aspect. Alle concerten worden voorafgegaan door een inleiding. Verder worden lezingen georganiseerd, die nog dieper op het repertoire ingaan. Ook wordt jaarlijks een familieconcert georganiseerd dat geschikt is voor kinderen vanaf een jaar of zes.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Naast 100 deelnemers van 12-25 jaar aan de Summer Academy is het beoogde bereik in 2016: 250 workshops met 3850 deelnemers, 9 inleidingen voor 1350 deelnemers en 2 familieconcerten met een bereik van 200 bezoekers. De 1375 masterclasses hebben 2750 bezoekers.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> - publiek wordt geworven m.b.v. concertfolders, posters, site, advertenties, Z-card, brochures, driehoeksborden, digitale nieuwsbrief, social media; - in samenwerking met organisaties als MJD, Seniorenkrant en STIPS wordt contact gezocht met doelgroepen die normaal gesproken de weg naar de concertzaal minder goed weten te vinden; - houders van een Stadjespas krijgen speciale korting; - deelnemers aan de Summer Academy worden benaderd via docenten,

	conservatoria, mond-tot-mondreclame en digitale kanalen.
Visie op talentontwikkeling:	Met de Summer Academy creëert het festival randvoorwaarden voor het optimaal ontwikkelen van talent. Jonge musici volgen op het festival masterclasses bij beroemde musici en docenten. De deelnemers presenteren hun vorderingen op de gratis toegankelijke lunchconcerten of op een officieel concert van het festival. De docenten van de Summer Academy zijn op diverse conservatoria en festivals werkzaam en scouten op die manier nieuwe deelnemers.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	- lokale bedrijven en (maatschappelijke) organisaties waaronder GasTerra, Hanzehogeschool, RUG, Dagblad van het Noorden, Beijk, Hampshire Hotel, Hanzevast, UMCG, Vobiscum, MarketingGroningen, PriceWaterhouseCoopers Noord, Seniorenkrant, Stadjerspas, MJD, STIPS, NNO, Prins Claus Conservatorium, Haydn Jeugd Strijkorkest, Dichters in de Prinsentuin, het Hortusfestival en diverse concertlocaties als Martinikerk, Groninger Museum en Lutherse Kerk. Als tegenprestatie verzorgt het festival concerten voor deze instellingen, indien gewenst ook buiten het festival om. - regionale en (inter)nationale bedrijven o.a. Drents Museum, Grachtenfestival, Radio 4, International Franz Liszt Piano Competition, Oostfriesische Landschaft en de Ems Dollard Region van Interreg.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 433.298,19
Totale baten (gem. per jaar):	€ 433.298,19
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 40.000
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 37.500
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	De Kunstraad adviseert meerjarige financiering specifiek voor het publieksgedeelte van het Peter de Grote Festival. De Kunstraad onderkent dat de vervlechting van het festival en de Summer Academy een win-win situatie oplevert voor het kunstvakonderwijs en de stad. De kosten van de Summer Academy acht hij echter niet subsidiabel en daarmee de gevraagde verhoging naar het niveau van voor 2009 niet in de rede liggend. Voor de toekomst ziet de Kunstraad graag een meer transparante verdeling tussen de kosten van het festival en de Academy. Huidige subsidie: € 26.000 (geoormerkt binnen incidentenbudget) Gevraagde subsidie: € 40.000 Geadviseerd bedrag: € 26.000
Besluit B&W:	Het college besluit aan het Peter de Grote Festival een structurele subsidie toe te kennen van € 26.000. We vragen het festival de komende periode extra in te zetten op het vergroten van het publieksbereik.

Naam instelling:	Stichting Music and Fun
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; Fonds voor Cultuurparticipatie
Doelstelling:	Het bieden van mogelijkheden en faciliteiten voor en organiseren van activiteiten rondom muziek, muzikale vorming, jamsessies en optredens in Beijum en Noorddijk. Het daarbij laten participeren van zoveel mogelijk mensen, met een nadruk op sociaal kwetsbare groepen. De activiteiten moeten betaalbaar zijn en het intercultureel samenwonen en leven stimuleren.
Kwantitatieve gegevens:	Gemiddeld oefenen 12 bands en andere muziekacts wekelijks in de MAF-oefenruimte. Structureel maken 50 muzikanten gebruik van de faciliteiten. Gemiddeld 100 basisschoolleerlingen nemen jaarlijks deel aan de instaplessen. Een vijfde daarvan meldt zich daarna aan voor vervolglussen. 1 keer per 4 weken worden sessies gehouden, met gemiddeld 20 muzikanten en 60 bezoekers. De MAF-Funfestivals trekken gemiddeld 1500 bezoekers.
Missie en visie:	Door het organiseren van festivals en andere activiteiten, wordt in samenwerking met sociaal-cultureel werk en maatschappelijke dienstverlening individuele ontplooiing, maatschappelijke bewustwording gestimuleerd. Dit komt ten goede aan de leefbaarheid in de wijk.
Positie in de keten:	Presentatie, educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	De kosten voor apparatuur, instrumentarium en vervoer worden laag gehouden worden door kennis van 'de markt' en onderhoud in eigen beheer. De verwachting is dat de periode 2013-2016 een gestage groei van activiteiten brengt. Extra uitgaven daarvoor wil MAF dekken uit inkomsten anders dan gemeentelijke subsidies. Ook voor bijzondere projecten wordt naar aparte middelen gezocht.
Visie op educatie:	Basisschoolleerlingen maken door instaplessen kennis met het bespelen van popinstrumenten. Jongeren maken gebruik van faciliteiten als de oefen- en opnameruimte, uitleen van apparatuur, instrumentarium en de MAF-bus. Verder biedt MAF ondersteuning en faciliteiten aan startende musici.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	<ul style="list-style-type: none"> - 100 basisschoolleerlingen maken jaarlijks door instaplessen kennis met het bespelen van popinstrumenten; - 50 muzikanten maken gebruik van de faciliteiten van MAF; - aan de MAF-sessies nemen 30 musici deel; - MAF biedt ondersteuning aan de Beijumer drumband bestaande uit 15 Antilliaanse jongeren van 8-18 jaar.
Visie op publieksbereik:	MAF werkt met posters, flyers, berichten in de pers- en agendamedia, een website (in ontwikkeling) en een adressenbestand voor digitale verzending van aankondigingen en berichten.
Visie op talentontwikkeling:	Van de 100 basisschoolleerlingen die gebruik maken van instaplessen, bevordert MAF het succes van ongeveer 20% dat verder gaat in de muziek. Verder stelt MAF apparatuur, instrumenten en ruimte beschikbaar voor startende musici. Voor de MAF sessions krijgt jong talent een podium aangeboden.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	MAF werkt samen met het basisonderwijs, muziekscholen en particuliere muziekpraktijken. Verder wordt er samengewerkt met het festival New Attraction en MJD.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 18.500
Totale baten (gem. per jaar):	€ 18.500

Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 15.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De Kunstraad onderschrijft de voorbeeldfunctie van de stichting. In tijden van krapte vindt de Kunstraad het van groot belang de basis van cultuurparticipatie en –educatie niet te vergeten. Met het beleidsplan van MAF honoreert de Kunstraad graag een goed voorbeeld van wijkgericht muziekaanbod in de stad. Wel verwacht hij dat de stichting, al dan niet ondersteund door derden, actief werk maakt van de documentatie en overdracht van haar werkwijze ten behoeve van andere wijken in de stad.</p> <p>Huidige subsidie: € 15.000 Gevraagde subsidie: € 15.000 Geadviseerd bedrag: € 15.000 + € 2.500 in 2013 en in 2014 voor documentatie en overdracht van de werkwijze</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de Stichting Music and Fun een structurele subsidie toe te kennen van € 15.000. 2. MAF voor 2013 en 2014 een additionele incidentele subsidie toe te kennen van € 2.500 voor de overdracht van hun werkwijze naar andere wijken in de stad. 3. de mogelijkheden te onderzoeken tot wederzijdse versterking tussen MAF en de fusiecombinatie van de Stedelijke Muziekschool en de Kunstencentrum Groep.

Naam instelling:	Haydn Jeugd Strijkorkest
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Het ontdekken en ontwikkelen van jong muzikaal talent t/m 19 jaar, door middel van training, concerten in ensembleverband en waar mogelijk begeleiding tot het niveau van een muziekvakopleiding. Aanvullende activiteiten zijn het organiseren van kamermuziekavonden, buitenlandse concertreizen en het maken van cd- of dvd-opnamen. Om het kwaliteitsniveau te bewaken worden nieuwe leden geselecteerd door een jaarlijkse auditie.
Kwantitatieve gegevens:	Jaarlijks ca. 65 repetities, 25 concerten, vier kamermuziekconcerten en opname van een cd of dvd. Verder jaarlijks o.a. één studieweekend, één of meer buitenlandse concertreizen, een meespeeldag, een educatief concert en een compositieopdracht. Het Haydn Voorbereidend Strijkorkest heeft ca. 65 repetities, vijf concerten, een studieweekend en een meespeeldag. Bij elkaar bereikt het orkest met concerten jaarlijks ongeveer 4000 bezoekers in Nederland en zo'n 2500 tijdens de tournee.
Missie en visie:	Het Haydn Jeugd Strijkorkest legt de verbinding tussen conservatoria, muziekscholen en particuliere docenten enerzijds en tussen publiek en jonge musici anderzijds. Het niveau waarop het Haydn Jeugd Strijkorkest functioneert is uniek in Noord-Nederland en onmisbaar voor jong regionaal talent om een kansrijke start te maken als muziekvakstudent. Het orkest voorziet de regio van inspirerende concerten op een hoog niveau met toegankelijke werken.
Positie in de keten:	Presentatie, educatie en talentontwikkeling.
Visie op cultureel ondernemerschap:	Het orkest wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van overheden, fondsen, bedrijven, concertbezoekers, donateurs en de verkoop van cd's. Door samenwerking met het bedrijfsleven komt de professionele muziekwereld dichtbij. Het orkest ontvangt uitkoopsommen van podia en een vergoeding voor radio-uitzendingen van opnames. Aangezien een artistiek verantwoord podiumproduct voor de regio het minimale doel van de stichting is, kan met indien nodig bezuinigen op de ondersteunende activiteiten, zoals kamermuziek, educatie, meespeeldagen, weekenden, muziektheater en het Voorbereidend Strijkorkest.
Visie op educatie:	Het vervullen van een rol als opleidingsinstituut door specifiek te zoeken naar jongeren die de potentie hebben om een vakopleiding te volgen. Daarmee is het orkest een kweekvijver die doorstroming naar het conservatorium mogelijk maakt. Daarnaast wil zij toekomstige generaties strijkers inspireren door het tonen van het speelplezier, de sociale cohesie en het niveau van het orkest. Ieder seizoen is er minimaal één educatief concert voor basisschoolleerlingen in een nog te kiezen vorm. Opties: een gratis educatief concert in de regio, het verzorgen van workshops, het uitnodigen van leerlingen voor de concerten van het (voorbereidend) strijkorkest, het organiseren van meespeeldagen en het participeren in strijkersdagen in de regio. Het orkest onderzoekt dit terrein in overleg met Cultuur Educatie Stad, De Stedelijke Muziekschool, het Prins Claus Conservatorium en anderen.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	2016: twee meespeeldagen voor 100 deelnemers, één educatief concert voor basisschoolleerlingen voor 100 deelnemers, één buitenlandse concertreis.
Visie op publieksbereik:	- marketing door levering en presentatie goed product; - werving van nieuwe leden via particuliere docenten en organisatie

	<p>educatieve concerten en meespeeldagen;</p> <ul style="list-style-type: none"> - het geven van presentaties voor een breed publiek zoals festivals, het Nieuwjaarsfeest en het Grachten Concert; - jaarlijks uitbrengen van een cd/dvd; - website met een externe en interne communicatieve functie.
Visie op talentontwikkeling:	<p>Het orkest biedt een 'werkplaats' in combinatie met een uitvoerend orkest van hoog amateurniveau. Het orkest gaat zeer procesgericht te werk en zorgt voor continue begeleiding. Hierbij komen verschillende aspecten van het orkestspel aan de orde: repetities, uitvoeringen en cd-opname. Via kamerconcerten en concertreizen worden ervaringen verder verbreed.</p>
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<ul style="list-style-type: none"> - Prins Claus Conservatorium voor realisatie buitenmuzikale onderdelen; De komende periode wordt de inhoudelijke en organisatorische samenwerking verder uitgewerkt; - samenwerking met bedrijfsleven, o.a. bureau Nordconnect van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland; - multidisciplinair, o.a. Wanda Kuiper Ballet en De Noorderlingen; - compositieopdrachten voor jongeren, met uitvoeringen in Groningen (Stadsschouwburg), Drachten (Lawei) en Assen (Schalm); - televisieomroep voor opname meerdelige TV soap (optie); - diverse instellingen en podia als de Meldij Drachten, ICO Assen, de Stedelijke Muziekschool en De Oosterpoort in Groningen en het Amsterdam Sinfonietta.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 191.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 191.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 22.500
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 15.000
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De unieke kwaliteit van het Haydn Jeugd Strijkorkest, de inbedding in de culturele infrastructuur en het bereik van de concerten rechtvaardigt een bijdrage aan het Haydn Jeugd Strijkorkest binnen de cultuurnota. De Kunstraad acht echter een steviger bijdrage uit de private sfeer zowel wenselijk als haalbaar en adviseert daarom een lager bedrag te honoreren.</p> <p>Huidige subsidie: € 22.000 Gevraagde subsidie: € 22.500 Geadviseerd bedrag: € 15.000</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit aan het Haydn Jeugd Strijkorkest een structurele subsidie toe te kennen van € 15.000.</p>

Naam instelling:	Prinses Christina Concours
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structureel gesubsidieerd; specifieke voorziening
Doelstelling:	Het organiseren van concoursen voor klassieke muziek, jazz of compositie voor jongeren van 12-19 jaar met aanwas van nieuwe muziekbeoefenaars en kennismaking met (klassieke) muziek voor zoveel mogelijk jongeren. Voor kinderen t/m 12 jaar is er het Prinses Christina Junior Concours dat zich grotendeels afspeelt op internet. De concoursen stimuleren de jongeren door te gaan met muziek maken en hun passie met anderen te delen. Prijswinnaars van de concoursen worden verder begeleid door de organisatie middels adviezen, workshops en masterclasses.
Kwantitatieve gegevens:	Jaarlijks ca. 500 deelnemers bij de vier landelijke concoursen uit heel Nederland. 50 tot 60 daarvan spelen in één van de zes regionale finales, acht gaan door naar de Nationale Finale in Den Haag. Het Prinses Christina Jazz concours telde in 2010 312 deelnemers en aan het Competitie Concours in 2011 deden acht jonge componisten mee. In de Classic Express worden in ca. 70 gemeentes jaarlijks ongeveer 500 concerten gegeven, waarvan 125 voor kinderen met een handicap. Hierbij treden zo'n 115 jeugdige musici op voor ca. 12.000 basisschoolleerlingen.
Missie en visie:	In Nederland maken alle kinderen en jongeren kennis met (klassieke en jazz-) muziek en worden gericht gestimuleerd en ondersteund om hun muzikale talenten zo ver mogelijk te ontwikkelen. De activiteiten zijn toegankelijk voor zoveel mogelijk jongeren.
Positie in de keten:	Educatie, talentontwikkeling en presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Inkomsten worden uit meerdere bronnen gegenereerd; een groot deel van het budget is afkomstig van private sponsors, stichtingen, fondsen en het bedrijfsleven. (Extra) projecten worden enkel uitgevoerd als de financiering daarvoor gevonden is. De gevraagde subsidie is bedoeld voor de concoursen en het begeleiden van jong talent in Groningen.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - bijdrage leveren aan de ontdekking van en participatie aan muziek door kennismaking te stimuleren; - ontwikkeling van educatieve programma's voor het basisonderwijs als <i>Classic Express</i>, <i>Kies je instrument</i> en <i>Bennie Briljant</i>, waarbij laagdrempeligheid hoog in het vaandel staat; - katalysatorfunctie uitvoeren om regionale en lokale educatieve projecten met elkaar te verbinden en te koppelen aan het basisonderwijs.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	<p>Per regio zijn jaarlijks circa 70 concoursoptredens voor 80-100 deelnemers (inclusief ensembles).</p> <p>Concours in Groningen: aantal deelnemers en bezoekers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Selectie: 80-100 deelnemers, 300 bezoekers; - Finale: 8-10 deelnemers, 750 bezoekers; - Masterclass: 6 deelnemers, 50 bezoekers. <p>De <i>Classic Express</i> bereikt met ongeveer 500 concerten per jaar ca.12.000 basisschoolleerlingen. Het tijdschrift <i>Kies je instrument</i> bereikt jaarlijks bijna een derde van alle basisscholen in Nederland. Afhankelijk van de aannames kent het project <i>Bennie Briljant</i> tussen de 400.000 en 2,3 miljoen kinder-kijk-momenten.</p>
Visie op publieksbereik:	- met gratis toegankelijke lesfilms, de website www.benniebriljant.nl , <i>Classic Express</i> -bus en het magazine <i>Kies je instrument</i> leren kinderen samen muziek maken, thuis, op school of in de buitenschoolse opvang.

	- de communicatie voor alle activiteiten verloopt via websites, sociale media, drukwerk, radio en televisie. Waar zinvol en mogelijk wordt samengewerkt met externe partijen en collega-organisaties.
Visie op talentontwikkeling:	<ul style="list-style-type: none"> - talentvolle jongeren worden op hun weg naar het podium begeleid door het bieden van podiumervaring, workshops en masterclasses en hen te adviseren en te ondersteunen; - met concoursen als basis worden educatieve programma's uitgevoerd. Hierdoor kan het talent gevonden worden dat een brug slaat naar de (nog) jongere generatie. De concerten voor prijswinnaars van de concoursen is één van de belangrijkste middelen om jonge muzikanten podiumervaring te bieden. - met informatie uit de afgelopen jaren kan de organisatie een wezenlijke bijdrage leveren aan discussies en onderzoeken rondom het thema talentontwikkeling. Ook initieert zij zelf onderzoeken bij haar concoursdeelnemers. Hiermee geeft de organisatie in de toekomst invulling aan de rol van 'kenniscentrum'.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<ul style="list-style-type: none"> - samenwerking met docenten van muziekscholen en conservatoria die concoursen onder de aandacht brengen van hun leerlingen en studenten; - samenwerking met koepelorganisaties als ESTA Nederland (strijkers), het Fluitgenootschap, orkesten, ensembles en concertzalen; - samenwerking met het NNO, het Peter de Grote Festival en de Groningsche Muziekvereniging voor beschikbaar stellen van prijzen; - samenwerking met Oosterpoort en het Prins Claus Conservatorium voor het faciliteren van concoursen; - samenwerking met collega-organisaties als het Nationaal Muziekinstrumentfonds en de Stichting Eigen Muziekinstrument; - samenwerking met commerciële bedrijven.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 1.496.941
Totale baten (gem. per jaar):	€ 1.491.510
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 12.500
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 336.560
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Met een bijdrage aan de regiofinales van het Prinses Christina Concours in Groningen ondersteunt de gemeente een waardevol podium voor jong muzikalent. Doordat de organisatie zich tevens inzet voor muziekeducatie en -participatie in stad en regio, is het bereik groter dan deelnemers en publiek van de regiofinale alleen.</p> <p>Huidige subsidie: € 10.400 Gevraagde subsidie: € 12.500 Geadviseerd bedrag: € 12.500</p>
Besluit B&W:	Het college besluit aan het Prinses Christina Concours een structurele subsidie toe te kennen van € 12.500. We vragen het Prinses Christina Concours de komende periode te werken aan de zichtbaarheid in de stad.

Naam instelling:	Stichting Jungle Warriors Productions
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; instandhoudingsbijdrage
Doelstelling:	Het aanbieden van uitgebreide (jeugd)educatietrajecten voor muziek- en danstalent ter vernieuwing van de muziek- en danscultuur en het organiseren van projecten op het gebied van innovatie en experiment. Om samenwerking te bevorderen vormt de stichting een platform voor verschillende activiteiten en organiseert zij festivals en internationale projecten met uitwisselingsmogelijkheden.
Kwantitatieve gegevens:	De stichting kent drie kernactiviteiten: - ca. vijftig gitaarconcerten per jaar met medewerking van (inter)nationale en regionale musici met ca. 20.000 bezoekers; - zes verschillende jeugdeducatieve projecten voor scholieren van het basis-, middelbaar- en beroepsonderwijs (bereik: 50.000); - drie festivals, 10.000 bezoekers per festival; - tien optredens van het <i>World Guitar Duo</i> , 4000 bezoekers per jaar.
Missie en visie:	Onder leiding van directeur en artistiek leider Jan Kuiper wordt improvisatie en flexibiliteit in de (hedendaagse) muziek- en danscultuur bevorderd en integratie van nieuwe stijlen bewerkstelligd. De nadruk ligt op wereld-, pop-, latin- en jazzmuziek.
Positie in de keten:	Presentatie en educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Het grootste gedeelte van de eigen inkomsten is 'uit de markt' afkomstig, zoals kaartverkoop en uitkoopsommen van theaters en anders afnemers. De rest wordt gegenereerd door subsidies en sponsoring (20 à 30%). Dit waarborgt de continuïteit van de organisatie en biedt de mogelijkheid tot aansluiting andere financiers. Een project, festival of jeugdeducatieve activiteit vindt pas plaats als er voldoende financiering tegenover staat.
Visie op educatie:	Middelbare scholieren nemen deel aan workshops waarin improvisatie in muziek en dans het belangrijkste middel en doel is om leerlingen na te laten denken over hun eigen functioneren en kunnen in de huidige maatschappij. De voorstellingen en workshops worden door twintig ervaren musici en dansers gegeven.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Totaal bereik: jaarlijks 50.000 middelbare scholieren met projecten en educatieve activiteiten. In de periode 2013-2016 wordt in samenwerking met de Stedelijke Muziekschool en de Kunstencentrum Groep ontwikkeld: - schoolvoorstellingen <i>Mind, Body & Soul</i> , veertig voorstellingen per jaar, 300 workshops voor 15.000 leerlingen; - <i>Music Match 5</i> ; 10 voorstellingen per jaar voor 10.000 leerlingen; - Groninger Gitaar Festival (jaarlijks), met o.a. workshops en lessen op de Muziekschool. Bereik: 5000 bezoekers. - <i>Triple UR Energy</i> : muziek en –dansproject met voeding en lifestyle-adviezen en bewustwordingstrainingen voor 50.000 leerlingen van middelbare scholen in de provincie en stad Groningen; - <i>De Groninger Symfonie</i> met presentaties van amateurmusici en combinatie met gearriveerde musici. Jaarlijks op tien locaties met totaal 10.000 deelnemers en 100.000 bezoekers; - <i>Corporate Events</i> : muziek- en dansproducties op maat voor diverse commerciële opdrachtgevers met een variabel bereik.
Visie op publieksbereik:	- door onderscheidende en vernieuwende projecten en activiteiten wordt een gevarieerd en zo groot mogelijk publiek aangesproken; - aanlevering van een borderel met de publieksamenstelling;

	- bestuderen van publieksreacties via sociale media.
Visie op talentontwikkeling:	<ul style="list-style-type: none"> - organiseren van LAB (laboratorium)-projecten met nadruk op innovatie en experiment; - opzetten van uitgebreide (jeugd)educatietrajecten voor muziek- en danstalent, vanaf het basisonderwijs tot en met het middelbaar- en beroepsonderwijs, met aandacht voor toptalent alsmede het vormen van een platform voor samenwerking van jong talent, gearriveerde musici en dansers afkomstig uit andere delen van de wereld; - uitgangspunt is dat het talent zijn eigen kunnen ontwikkelt en niet simpelweg reproduceert. Daarnaast wordt hen ook geleerd goed gebruik te maken van PR en marketing; - een praktijkgerichte denkwijze en visie, waarbij het ontplooiën van een eigen gezicht centraal staat, zowel muzikaal als marketingtechnisch.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	De stichting werkt samen met de Stedelijke Muziekschool en de Kunstencentrum Groep. Doel is de expertise te bieden die deze instellingen niet in hun aanbod hebben en door samen te werken tot een 'win-win'-situatie voor alle partijen te komen. Verder wordt samengewerkt met het NNO en (inter)nationale popmusici.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 350.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 350.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 50.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 50.000 Toegekend 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	Deze aanvraag wordt ingediend in samenhang met de Stedelijke Muziekschool Groningen en de Kunstencentrum Groep. Bedoeling is dat in het nieuwe Centrum voor de Kunsten samengewerkt gaat worden op zes verschillende gebieden.
Overwegingen en advies Kunstraad:	Hoewel de organisatie voorziet in een behoefte aan kwaliteitsaanbod in het voortgezet onderwijs adviseert de Kunstraad Jungle Warriors niet meerjarig te subsidiëren. De organisatie voldoet wat transparantie en bedrijfsvoering betreft niet aan de toetsingscriteria van de cultuurnota. Huidige subsidie: € 14.000 Gevraagde subsidie: € 50.000 Geadviseerd bedrag: –
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt de Stichting Jungle Warriors Productions niet in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	Urban House
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; Fonds voor Cultuurparticipatie
Doelstelling:	Invulling geven aan verschillende vormen van Urban Arts en deze activiteiten als volwaardige kunstvorm een plek in het culturele veld laten vervullen. De organisatie betreft, bereikt en bedient een divers publiek, met nadruk op jongeren van 12-28. De stichting legt verbindingen tussen partijen in het lokale, regionale en landelijke netwerk en versterkt daarmee de infrastructuur van de Urban Culture. De twee hoofdfuncties zijn het festival New Attraction en de educatiefunctie via Urban Academy.
Kwantitatieve gegevens:	Bij het leernetwerk Urban Academy staan 452 artiesten en 530 vrijwilligers ingeschreven. New Attraction bereikt 3500-4500 mensen per editie. Voor de komende periode is de doelstelling 5000-7500.
Missie en visie:	Cultuuruitingen die voortkomen uit en aansluiten bij jongeren(sub)culturen krijgen een volwaardige positie in het culturele veld. De stichting biedt jongeren de mogelijkheid daarin een rol te spelen en zich hierbinnen te ontwikkelen. De stichting draagt bij aan de culturele diversiteit van de samenleving en de ontwikkeling van jongeren, vanuit het idee dat cultuur bijdraagt aan identiteitsvorming. Daarnaast speelt Urban House een rol in de emancipatie en participatie van jongeren en jongvolwassenen, o.a. via participatietrajecten.
Positie in de keten:	40% presentatie, 60% educatie, waaronder talentontwikkeling.
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - de organisatie werkt met een minimale overheadstructuur en zet de middelen zo direct mogelijk in. Activiteiten moeten altijd aangeboden kunnen worden, ook als de doelgroep weinig te besteden heeft. Maar, marktconform betalen is noodzakelijk voor de continuïteit en kwaliteit. - 5% van de inkomsten komt voort uit sponsor- en marketingactiviteiten. De komende periode moeten deze mogelijkheden toenemen; - een groot deel van het festival is gedekt door provincie en gemeenten, fondsen en bijdragen van partners en deelnemers. De bijdragen worden gezien als indicator voor erkenning landelijk belang en kwaliteit; - entreegelden, deelnemersbijdragen en horecawinst vormen 10% van de totale inkomsten, maar daalt mogelijk door uitbreiding educatieaanbod; - eigen onderwijsprojecten worden in principe 100% kostendekkend doorberekend aan de scholen en dragen 5% bij aan totaalbegroting.
Visie op educatie:	In samenwerking met diverse partijen worden activiteiten uitgevoerd die het verhogen van de participatie en de ontwikkeling van de doelgroep als doel hebben. Het aanbod richt zich op beoefenaars van de Urban Arts én op vrijwilligers en professionals die actief (willen) zijn bij de organisatie van events. Urban House gaat beter naar amateur- en professionele ambities van de deelnemers kijken om een passender aanbod per groep te bieden. De toekomstige activiteiten zijn gericht op het verhogen van de kwaliteit van de events.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Streefaantallen deelnemers beleidsperiode 2013-2016 op jaarbasis: <ul style="list-style-type: none"> -jongeren: 300 (75% stad, 25% regio Noord); -talent: 100 (50% stad, 40% regio Noord, 10% landelijk); -(young)professionals: 15 (40% stad, 40% regio Noord, 20% landelijk); -target los van activiteiten: talent: 150-250, young professionals: 25-40.
Visie op publieksbereik:	Bereik van een breed publiek door aan te sluiten bij de culturele interesses en beleving van het publiek. De streefaantallen voor 2013-

	2016 zijn 5000-7500 voor het festival en 1000-3000 voor events. Het publiek komt hoofdzakelijk uit de stad en de provincie. Urban House wil voor de komende periode inzetten op meer bezoekers uit de landelijke en Noordelijke regio.
Visie op talentontwikkeling:	Urban Academy bevordert deelname en participatie van amateurs tot professionals en vervult daarmee de behoefte aan meer samenhang, een basisstructuur en een doorgaande leerlijn. Daarnaast ontstaat een leernetwerk waarmee de infrastructuur lokaal, regionaal en landelijk aan elkaar verbonden wordt. Bij Urban Academy Events gaat het m.n. om het bieden van een podium. Deelname aan de talentgroep is gericht op ontwikkeling van professionaliteit, zowel organisatorisch als inhoudelijk. Uit de talentgroep komen de Young Professionals voort, aangevuld met zij-instroom. Voor de Young Professionals die een gerichte studie doen op mbo- en hbo-niveau kunnen hun kennis in de praktijk brengen. Zij maken actief onderdeel uit van het netwerk en doen mee aan (ontwikkeling van) activiteiten voor talenten en jongeren.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Urban House betreft andere organisaties bij het realiseren van (gezamenlijke) doelstellingen. Het betreft partners die zelf in meer of mindere mate ook actief (willen) zijn op het terrein van Urban arts. Urban House Groningen is ook partner van landelijke projecten en ontwikkelingen zoals Grote Prijs Nederland, R'Beats en legt daarmee verbinding tussen regionaal en landelijke ontwikkelingen en aanbod. De streefaantallen voor langdurige samenwerkingspartners zijn: lokale partners 5-10, regionale partners 5-10, landelijke partners 5-10.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 430.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 430.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 90.000
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 30.000
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	0
Overige opmerkingen:	Er zal per jaar bij de fondsen aangevraagd worden.
Overwegingen en advies Kunstraad:	Ondanks het ontoegankelijke beleidsplan vindt de Kunstraad de praktijk van Urban House dusdanig onderscheidend dat meerjarige subsidie gewenst is. De Kunstraad spoort de organisatie aan om de lat voor zichzelf hoger te leggen. Door meer efficiëntie in de bedrijfsvoering te ontwikkelen en zijn specifieke expertise meer in te zetten om geld uit te markt te genereren moet Urban House met minder subsidie toe kunnen. Huidige subsidie: € 52.000 Gevraagde subsidie: € 90.000 Geadviseerd bedrag: € 45.000
Besluit B&W:	Het college besluit: in afwijking van het advies van de Kunstraad Urban House een structurele subsidie van € 70.000 toe te kennen. Met de verhoging Wij verhogen de subsidie met € 25.000 en ondersteunen daarmee de artistieke en maatschappelijke relevantie van Urban House. Wij vragen Urban House dit bedrag in te zetten voor de hele keten binnen urban arts en voor het verder ontwikkelen van de urban sector. Hierbij zijn samenwerking, bereik van het urban publiek en professionaliseren van talent focuspunten.

Naam instelling:	Productiehuis Popcultuur Groningen
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Nieuwe aanvraag; incidentele subsidies
Doelstelling:	Het initiëren, uitvoeren, werven, ondersteunen en faciliteren van projecten op het gebied van popcultuur door muzikanten een podium te bieden en samenwerkingsverbanden tussen muzikanten en artiesten uit andere disciplines op te zoeken en aan te gaan. De focus ligt op productie en talentontwikkeling. Onder begeleiding van professionals krijgt toptalent de ruimte om grenzen te verkennen en wordt men uitgedaagd tot vernieuwing en ontwikkeling.
Kwantitatieve gegevens:	Jaarlijks zijn er ca. 20 activiteiten georganiseerd, waarvan de meeste plaatsvonden in de noordelijke regio en stad Groningen. De activiteiten trokken ca. 3000 bezoekers. Er was één gratis toegankelijke activiteit, met een bezoekersaantal van ca. 15.000. De komende vier jaar wil het productiehuis, naast minimaal vijf verschillende grote producties, +/- 35 activiteiten organiseren voor gemiddeld 12750 bezoekers.
Missie en visie:	Het stimuleren van popcultuur in Groningen door het ontwikkelen, produceren en distribueren van popculturele producties. Vernieuwing en verrijking van het bestaande aanbod in de popcultuur is een belangrijk uitgangspunt. Deze komt veelal tot stand op basis van interactie tussen popmuziek en andere kunst disciplines.
Positie in de keten:	Productie, educatie en talentontwikkeling
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - per project wordt uit het netwerk geput voor inhoudelijke en/of creatieve input - veel partners zijn vaak ook actief als ZZP'er; - door samenvoeging van netwerken wordt PPG een spil in de creatieve industrie in het noorden. Samenwerking wordt gestimuleerd door het netwerk, mogelijkheden tot portfolio-opbouw en stimuleren van ondernemerschap, zodat artiesten na begeleiding zelf verder kunnen; - genereren van eigen inkomsten door producties 'weg te zetten' voor een uitkoop som waaruit activiteitenkosten betaald worden, enkel aanloopkosten worden uit subsidie geïnvesteerd. Verder kijkt de organisatie naar mogelijkheden voor commerciële sponsoring en crowdfunding. Hierbij worden strategische partners gezocht om projecten bij een breed publiek onder de aandacht brengen.
Visie op educatie:	PPG voert in beperkte mate educatieve activiteiten voor jongeren uit. In productionele en ondersteunende zin ligt de natuurlijke samenwerking met het mbo, hbo en de kunstacademies uit het noorden. Bij aspecten als decor- en podiumbouw, techniek, productieondersteuning, marketing, conceptontwikkeling en vormgeving is ondersteuning van stagiaires, meelopers en afstudeerders gewenst of zelfs noodzakelijk. De komende tijd worden deze activiteiten gecontinueerd.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Onbekend.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> - kwaliteit is een belangrijke voorwaarde: er is ruimte voor experiment, maar het eindproduct moet van voldoende kwaliteit zijn om publiek te trekken en om de productie te verkopen aan podia en festivals; - via (inter)nationale perscontacten wordt promotie gemaakt voor alle activiteiten. Er wordt ruimte gecreëerd voor een marketingmedewerker; - het promotiebeleid maakt gebruik van nieuwe media, samenwerking met partners en zichtbaarheid in eigen regio als speerpunten, vanuit het idee dat lokaal draagvlak essentieel is.
Visie op talentontwikkeling:	- ondersteunen en faciliteren op inhoud, productie en financiën;

	<ul style="list-style-type: none"> - artiesten uitdagen tot innovatie en verkennen van mogelijkheden; - samenwerken in Noordelijk verband stimuleren om keten van talentontwikkeling mogelijk te maken; - direct investeren in talent, niet in overhead en fysieke infrastructuur; - meer mogelijkheden tot internationalisering en Europese financiering; - verhogen van publieksbereik door combineren van afzetgebieden; - bereiken van efficiency in bedrijfsvoering; - investeren in creatieve industrie en innovatie; - investeren in het Noorden als broedplaats van artistieke ontwikkeling; - inspireren van nieuw talent en bijdrage aan culturele klimaat; - scouten van toptalent op macroniveau en inspireren van de 'onderkant' door mogelijkheden zichtbaar maken.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Samenwerking is noodzakelijk om structurele talentontwikkeling in het Noorden te waarborgen. Een coöperatie met Popfabryk is een realistisch scenario. Op uitvoerend niveau wordt er samengewerkt met artiesten die creatieve workshops geven bij bedrijven. De samenwerking met opleidingen als Academie voor Popcultuur, Communication & Multimedia Design en School voor de Kunsten van het Noorderpoort is mede gericht op doorstroom van nieuwe creatief zelfstandigen naar de professionele arbeidsmarkt.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 312.500
Totale baten (gem. per jaar):	€ 312.500
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 50.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 50.000 Toegekend 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De Kunstraad constateert dat er binnen het cultuurbudget onvoldoende ruimte is voor een aparte Groningse organisatie voor talentontwikkeling en vernieuwing in de popcultuur en acht het niet langer wenselijk om naast de Popfabryk een aparte structuur voor talentontwikkeling in de popmuziek in het Noorden overeind te houden. De Kunstraad acht het beleidsplan daarin niet overtuigend. Daarmee komt er een zwaardere verantwoordelijkheid te liggen bij podia en festivals om artiesten de weg te wijzen (bijvoorbeeld naar de Popfabryk Leeuwarden) of door zelf, door middel van cofinanciering of coproductie bijzondere, vernieuwende projecten in de popcultuur te initiëren of te ondersteunen.</p> <p>Huidige subsidie: – Gevraagde subsidie: € 50.000 Geadviseerd bedrag: –</p>
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt het Productiehuis Popcultuur Groningen niet in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	Simplon
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Het organiseren van cultuuruitingen voor jongeren in stad en ommeland met een specifiek aanbod van popmuziek. O.a. lokaal talent, beginnende bands en hiphop-acts en (inter)nationale dance komt aan bod. De programmering complementeert het aanbod in Groningen.
Kwantitatieve gegevens:	Vanaf 2012: jaarlijks 50 concerten voor 10.000 bezoekers, 40 dance-activiteiten met max. 16.000 bezoekers, 3 of 4 festivals met 4.000-5.000 bezoekers en 30 gratis activiteiten, met zo'n 2.500 tot 2.750 bezoekers. Op basis van kengetallen wordt Simplon gerekend tot de kleine poppodia volgens de systematiek van de vakvereniging van poppodia.
Missie en visie:	Een veelzijdige en grensverleggende programmering op het gebied van popmuziek, cultuur en lifestyle. Simplon biedt podium aan jong talent en is voor medewerkers een boeiende en inspirerende werkomgeving. Als culturele onderneming kent Simplon een breed publiek, heeft een heldere artistieke visie en een herkenbare programmering, waarbij jongeren nauw betrokken worden.
Positie in de keten:	Presentatie (65%), productie (35%) en educatie (5%).
Visie op cultureel ondernemerschap:	Simplon realiseert een sluitende begroting door winst uit de recette van horeca en garderobe. De verhuur aan andere aanbieders die binnen de doelstelling van Simplon activiteiten organiseren, is een belangrijke aanvulling. Bij signalen dat de publieksopkomst te laag is voor een redelijkerwijs zinvolle avond, wordt er afgelast.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - deel uitmaken van de keten die begint bij het leren bespelen van een instrument en via les/studie, Muziekschool of Noorderpoort kan leiden tot de optredens bij Simplon; - binding met jongvolwassenen door het Ambassadeursproject i.s.m. Vera en Oosterpoort. Hierin 'adopter' middelbare scholieren een activiteit naar keuze, waarvoor zij onder medescholieren en op middelbare scholen in de stad kaarten verkopen. - door een stagiaire wordt uitgezocht of er nog andere mogelijkheden zijn om binnen de bandbreedte (financieel, personele inzetbaarheid) aan educatie te doen. Er wordt gedacht aan muzieklles op scholen; - Simplon is een erkend leerbedrijf voor het Alfacollege, Noorderpoort en de Academie voor Popcultuur.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Simplon richt zich op jongeren tussen de 16-27. Volgens recent publieksonderzoek komt dit overeen met de daadwerkelijke bereikte groep waarvan de meeste bezoekers tussen de 20-24 jaar zijn, gevolgd door 16-20 jarigen. De bezoekers van Simplon zijn voor het grootste gedeelte scholieren en studenten.
Visie op publieksbereik:	Simplon heeft een jongere doelgroep dan de meeste Nederlandse poppodia. De communicatie is vooral gericht op 16-27 jarigen uit de stad en provincie. Hoewel deze groep slechts een beperkt budget te besteden heeft, is uitgaan een belangrijk onderdeel van hun uitgaven. Simplon richt zich in zijn programmering op vier, voor jongeren belangrijke hoofdstromingen: dance, hiphop/urban, pop/rock en heavy muziek. Mond-tot-mondreclame en online communities blijken een zeer effectief middel om dit publiek te bereiken. De bezoeker wordt het meest geïnformeerd via de website. Ook Facebook draagt bij, evenals Partyflock, posters, Hyves en de digitale nieuwsbrief. Met het maken van een nieuwe website en inzet van een uitgewerkt social mediabeleid wordt het (potentiële) publiek nog beter geïnformeerd. Simplon wil zich als merk manifesteren, om zodoende de klanten te binden. De koppeling

	tussen marketing en programmering zal verder verfijnd worden, zo is de mix van online activiteiten en fysieke zichtbaarheid (posters) voortdurend aan bijstelling en verbetering onderhevig.
Visie op talentontwikkeling:	<ul style="list-style-type: none"> - in het voorprogramma van grote acts is vaak ruimte voor lokaal talent; - tijdens Simplon UP krijgen jonge muzikanten een podium, publiek en begeleiding op de vloer. Ook krijgen ze digitale opnames mee naar huis, om hun optreden te kunnen evalueren. Desgevraagd is de programmeur bereid opbouwende kritiek te geven; - er zijn stageplaatsen, zowel op kantoor (programmering, bedrijfsvoering, PR) als op de vloer (techniek). Door de relatieve kleinschaligheid van de organisatie kan de stagiair het geleerde snel in de praktijk brengen. - jonge lokale kunstenaars krijgen een podium in Galerie Simplon.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<ul style="list-style-type: none"> -in samenwerking met Vera en De Oosterpoort Groningen steviger neerzetten als tweede popstad van Nederland; -ruimte en middelen ter beschikking stellen aan instanties die met jongeren bezig zijn (o.a. Stiel, New Attraction en verslavingszorg); -krachtenbundeling en de afstemming met clubs in de commerciële sector voor een evenwichtig aanbod van popmuziek in de stad; -samenwerking met Eurosonic/Noorderslag en POPGroningen; -samenwerkingsverbanden met Alfacollege, Noorderpoort en Academie voor Popcultuur in Leeuwarden voor stages.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 984.750
Totale baten (gem. per jaar):	€ 1.045.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 435.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
M-banen	Simplon is opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-banen in principe zijn veilig gesteld tot 2015.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Gezien het belang van het podium en de specifieke doelgroepen die Simplon bereikt, adviseert de Kunstraad de podiumfunctie van Simplon te blijven subsidiëren. De Kunstraad adviseert om van Simplon binnen een jaar een herzien plan te vragen. Daarin moet sprake zijn van een kleinere overhead, een versterking van het strategisch beleid en een aanzienlijk effectievere bedrijfsvoering. Een nauw samenwerkingsverband met de andere poppodia is daarbij het onderzoeken waard.</p> <p>Huidige subsidie: € 428.000 Gevraagde subsidie: € 435.000 Geadviseerd bedrag: € 300.000 + € 125.000 in 2013 en € 75.000 in 2014 om toe te werken naar een betere bedrijfsvoering, efficiency en cultureel ondernemerschap.</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. in afwijking van het advies van de Knsyraad Simplon een structurele subsidie toe te kennen van € 350.000 voor het in stand houden van een poppodium. De financiële geschiedenis van Simplon en de positieve ontwikkelingen hebben een bredere vaste basis nodig dan de Kunstraad adviseert. 2. in aansluiting op het advies van de Kunstraad Simplon binnen een jaar een herzien plan te vragen, waaruit blijkt hoe Simplon meer eigen

inkomsten kan genereren.

3. Simplon aanvullend een incidentele subsidie toe te kennen van € 75.000 in 2013 en van € 50.000 in 2014.

Naam instelling:	Stichting Muziek Over Groningen
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Incidenteel gesubsidieerd, nieuwe aanvraag
Doelstelling:	Het organiseren van verschillende festivals en optredens als onafhankelijk innovatief muziekinstituut in Groningen. Het bestuur bestaat uit musici en andere culturele, productionele en financiële professionals uit de stad. Het doel is bijzondere en kwalitatief hoogwaardige groepen te programmeren, Groninger acts te promoten en te ondersteunen, eigen producties in het (inter)nationale speelveld op te zetten en bij de activiteiten kunst en duurzame energie te promoten en hierbij te zoeken naar nieuwe samenwerkingsverbanden.
Kwantitatieve gegevens:	SMOG organiseert jaarlijks één groot openluchtfestival met 9 podia (<i>Gideon Music Festival</i>), één festival aanvullend op ESNS met ca. 80 bands (<i>Grunn City</i>) en één gratis evenement voor jong talent met meer dan 100 acts en ca. 14.000 bezoekers (<i>Groningsch Peil</i>).
Missie en visie:	SMOG versterkt het imago als 'City of Talent' van de stad en bevordert een veelzijdig popklimaat door kwalitatief goede muziek (rock, dance, pop, urban, jazz, wereldmuziek) te programmeren en/of ondersteunen. De stichting scheidt een sterker speelveld op het gebied van popmuziek: een hoogwaardige infrastructuur versterkt het culturele klimaat, voedt (in)direct de economie en genereert een positieve landelijke uitstraling. Daarnaast zet de stichting muziek in ter bevordering van integratie van verschillende leefwerelden en subculturen.
Positie in de keten:	Productie 30%, presentatie 50%, educatie 20%, waaronder talentontwikkeling.
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - het genereren van inkomsten door kaartverkoop en horecaopbrengst uit het <i>Gideon Music Festival</i>. De andere evenementen zijn gratis. Geld uit sponsoring en subsidies wordt gebruikt om onkosten te vergoeden; - inkomen door verhuur van de podiumbus en verkoop merchandise; - doordat de activiteiten evenredig over het jaar verspreid zijn, kan de stichting besluiten een project bij tegenvallende inkomsten in de toekomst niet te organiseren of aanpassen om zo kosten te sparen.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - advies en coaching aan artiesten verder professionaliseren, d.m.v. masterclasses in combinatie met de podiumbus. Door topmusici te koppelen aan beginnende muzikanten vindt kennisuitwisseling plaats. SMOG werkt samen met scholen en beginnende bands kunnen bij SMOG terecht met vragen over verschillende onderwerpen; - interne educatie aan stagiaires en vrijwilligers. De stichting werkt hierin samen met o.a. Alfa College, Hanzehogeschool, Noorderpoort; - bezoekers van het <i>Gideon Music Festival</i> kunnen zelf actief deelnemen aan de uitingen van kunst en cultuur; - via de <i>Kunstbank</i> en <i>Art Garage</i> worden kunstenaars verzameld die advies en ruimte krijgen om te exposeren.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	De stichting heeft momenteel 5 stage/leer plekken op het secretariaat. Verder zijn er stageplekken beschikbaar bij programmering en productie. In totaal zijn er rond de 70 plaatsen beschikbaar. De Kunstbank heeft de afgelopen jaar 18 kunstenaars de gelegenheid gegeven op laagdrempelige wijze te exposeren.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> - SMOG wil een breed, divers publiekssegment bedienen. Dit uit zich mede in de uitgebreide programmering van het <i>Gideon Music Festival</i>. De komende jaren doet SMOG meer research naar bezoekers om een beter beeld van haar publieksopbouw te krijgen. Globaal genomen zijn de bezoekers tussen de 16-50 jaar;

	<ul style="list-style-type: none"> - de communicatie verloopt via oude en nieuwe media. Lokale en regionale media, zoals TV en krant, hebben afgelopen jaren uitgebreid aandacht besteed aan vooral het <i>Gideon Music Festival</i>. Daarnaast worden persberichten verstuurd en wordt er samengewerkt met toonaangevende websites; - organisatie van o.a. pre-party's wakkert de interesse in het festival aan; - door vrijwilligers bij de organisatie te betrekken vindt ook klantbinding plaats.
Visie op talentontwikkeling:	<p>Talentontwikkeling wordt bereikt middels de volgende activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - masterclasses. Muzikaal talent wordt gekoppeld aan (inter)nationaal gerenommeerde artiesten die hen introduceren in het speelveld; - via NCRV kunnen beginnende bands zich inschrijven om een podiumplek op het <i>Gideon Music Festival</i> te winnen; - bij <i>Groningsch Peil</i> staat lokaal talent centraal om bij te dragen aan de stimulatie en ontwikkeling van jong talent uit de regio; - via de <i>Kunstbank</i> krijgen beginnende kunstenaars een ruimte om te exposeren. Via de <i>Art Garage</i> worden beginnende kunstenaars bij hun marketing ondersteund. Via het internet kunnen beginnende kunstenaars bij SMOG terecht met vragen en voor advies. - doordat <i>A rocket ride to Grunn City Music Planet</i> tegelijkertijd met Eurosonic/Noorderslag plaatsvindt, kunnen deelnemende artiesten meedoen aan het grootste netwerkevenement in de muziekindustrie in Nederland. Bands worden door SMOG geselecteerd.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	SMOG hecht veel waarde aan samenwerking met diverse Groninger podia, omdat de stichting zelf geen beschikking heeft over een podium. Dankzij deze samenwerking begeeft SMOG zich ook dichter bij het culturele leven in de stad. Verder wordt er samengewerkt met een groot aantal organisaties en bedrijven en educatieve instellingen.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 290.500
Totale baten (gem. per jaar):	€ 290.500
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 58.300
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	Structurele subsidie wordt aangevraagd voor professionalisering.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Binnen het rijkelijk voorziene popaanbod in Groningen ziet de Kunstraad geen ruimte voor nog een meerjarig gesubsidieerde festivalorganisatie. De activiteiten van SMOG verdienen eerder inbedding binnen de bestaande structuur van podia dan in een eigen organisatie.</p> <p>Huidige subsidie: – Gevraagde subsidie: € 58.300 Geadviseerd bedrag: –</p>
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt de Stichting Muziek Over Groningen niet in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	Vera
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structureel gesubsidieerd, specifieke voorziening
Doelstelling:	Vera presenteert popunderground in Groningen door de exploitatie van een podium, het organiseren van activiteiten als concerten, dansavonden en filmavonden. Hiermee bereikt Vera een zo breed mogelijk publiek.
Kwantitatieve gegevens:	Vera programmeerde in 2010 107 concerten voor 19.578 bezoekers. Downstage waren er 45 concerten voor 2.700 mensen. Vera vertoonde 55 films waar 1600 bezoekers op af kwamen. Er was 45 keer een dansavond met een bereik van 31.500. De komende jaren wil Vera gemiddeld 135 grote-zaalconcerten programmeren met jaarlijks 22.500 bezoekers. 46 downstageconcerten moeten 2.700 bezoekers opleveren. In de Zienema draaien 55 films voor 1.875 bezoekers. Jaarlijks zijn er 57 dansavonden voor 32.500 bezoekers. De gemiddelde leeftijd van de bezoeker is 25,1 jaar. Op basis van kengetallen wordt Vera gerekend tot de middelgrote poppodia volgens de systematiek van de vakvereniging van poppodia.
Missie en visie:	De missie van de vereniging is het in stand houden én bevorderen van de erkenning van en de belangstelling voor de Internationale Pop Underground in het algemeen en de popmuziek in het bijzonder. Vera vervult met het opsporen en presenteren van popunderground een belangrijke rol voor (de jongerencultuur in) de stad Groningen.
Positie in de keten:	Presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Vera genereert inkomsten via de entree, de bar en via het lidmaatschap van haar leden. Vera ziet kansen in het verhogen van de inkomsten door meer publiek te trekken. Daarnaast wil Vera haar ondernemerschap ook aanwenden om bedrijfsmatige dienstverlening aan instellingen en initiatieven in Groningen aan te bieden. De betrokkenheid van medewerkers die zich inzetten beschouwt de organisatie ook als een component van cultureel ondernemerschap.
Visie op educatie:	- het opleiden van (jonge) leden van de vereniging als vrijwilliger op verschillende vlakken: bij de Artdivision als zeefdrukker of offsetter (Vera-krant), als tapper of beheerder in de horeca, podiumbouwer, geluid- en lichttechnicus, schrijver, vormgever, deejay of filmopérateur. - het werven van ambassadeurs in de bovenbouw van middelbare scholen, om leerlingen in de stad Groningen alvast voor de club te interesseren als bezoeker en als potentiële vrijwilliger in samenwerking met Simplon, de popafdeling van de Oosterpoort en een contactpersoon van de middelbare school;
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Jaarlijks twee KCM colleges voor 35 mensen. Aantal ambassadeurs: onbekend.
Visie op publieksbereik:	Vera wil het publieksbereik vergroten met een doorontwikkeld promotie-instrumentarium, o.a. met inzet van meer publiciteit, doelgroepanalyse, nieuwe partners voor bereik nieuw publiek, 'free-publicity', home-invading advertisement en een betaalbaar programmerings- en horecabeleid. De kanalen waarlangs Vera haar publiek bereikt zijn de website, nieuwe media, de eigen gezeefdrukte concertposters en de Vera-krant (oplage 1450). Deze middelen worden de komende jaren prominenter ingezet.
Visie op talentontwikkeling:	- het bieden van verschillende stageplaatsen: bij techniek, promotie en marketing, de Artdivision, het management en de productie; - talentscouting van artiesten of bands door de programmeur(s). Zij

	<p>kunnen bijvoorbeeld een plaatpresentatie in Vera houden of treden op in de Kelderbar of als voorprogramma in de grote zaal;</p> <p>- opleiding en doorgroei van medewerkers. Geluidstechnici die bij Vera zijn opgeleid, worden bijvoorbeeld gedetacheerd bij ForumImages om kennis en ervaring uit te dragen.</p>
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<p>Vera heeft lokale, regionale, nationale en internationale samenwerkingspartners. Er wordt samengewerkt met o.a. de Oosterpoort, Eurosonic/Noorderslag, Simplon, Productiehuis Popcultuur Groningen, Poparchief Groningen, ForumImages, Internationaal Filmfestival Rotterdam, Noorderzon, Jonge Harten, Gideon Festival, Prins Claus Conservatorium, Noord Nederlandse Dans, Grand Theatre, Noorderlicht, Academie Minerva, Frank Mohr instituut, Prins Claus Conservatorium, Noorderpoort, Alfa college, Marketing Groningen, Open Lab Ebbing, Groninger City Club, middelbare scholen, Hanzehogeschool, Rijksuniversiteit Groningen, Academie voor Popcultuur, Friesland College, VNPF/VSCD-podia, VPRO, 3FM, VERA-project Seattle, Holland in Reno, Stichting Weerwerk, Reclassering Nederland, R95.</p>
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 975.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 975.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 400.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
M-banen:	Vera is opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-banen in principe zijn veilig gesteld tot 2015.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Het is in het belang van de stad om Vera naast De Oosterpoort te ondersteunen als tweede muziekpodium van de stad. Met gelijkblijvend subsidieniveau krijgt Vera de aansporing mee om bredere verantwoordelijkheid voor talentontwikkeling en ontwikkeling van popcultuur te gaan dragen en het eigen inkomstenniveau op termijn nog iets te verhogen.</p> <p>Huidige subsidie: € 398.000 Gevraagde subsidie: € 400.000 Geadviseerd bedrag: € 400.000</p>
Besluit B&W:	Het college besluit Vera een structurele subsidie van € 400.000 toe te kennen.

Naam instelling:	Eurosonic Noorderslag
Discipline:	Podiumkunsten
Huidige status:	Structurele subsidie, festivals
Doelstelling:	Op Eurosonic Noorderslag komen (inter)nationale professionals, artiesten, media en een groot publiek samen. Het festival is daarmee een presentatie- en ontmoetingsplek voor een breed scala aan muziek en talent uit heel Europa. Het festival bestaat uit de Conference, Noorderslag, Eurosonic, de uitreiking van de Popprijs en EBBA Awards. Ook verzorgt de stichting een randprogrammering tijdens het festival en overige activiteiten als <i>Grunnsonic</i> . De komende periode moeten publieksbereik en eigen inkomsten vergroot worden.
Kwantitatieve gegevens:	Tijdens Eurosonic spelen op woensdag-, donderdag- en vrijdagavond ongeveer 250 Europese artiesten en bands in 30 zalen in de binnenstad. Tijdens Noorderslag spelen Nederlandse artiesten in ca. 10 zalen van de Oosterpoort. Per jaar komen 3000 (internationale) professionals uit de popindustrie en ongeveer 1300 muzikanten hiervoor naar Groningen.
Missie en visie:	Eurosonic Noorderslag is het toonaangevende platform voor de Nederlandse en Europese popmuzieksector, gericht op ontwikkeling en versterking van de sector. ESNS genereert aandacht voor Europese popmuziek en vergroot de circulatie van artiesten en repertoire. Door de sector bijeen te brengen in de stad ontstaat meer samenhang, samenwerking en uitwisseling. Het Europese netwerk (media, agenten, festivals) wordt versterkt en talentuitwisseling wordt gestimuleerd.
Positie in de keten:	Presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Met oog op onafhankelijkheid en een solide positie wil de organisatie haar eigen inkomsten (verder) vergroten. Deze volgen deels uit een groter publiek, alsook via groter bereik door grotere media coverage. Uit de vergrootte publiekscapaciteit volgen hogere recettes. Daarnaast volgen hogere sponsorinkomsten, horecaopbrengsten, private funding en mecenaat. Een grotere live capaciteit is goed voor de sponsoring: hoe groter en zichtbaarder een evenement is, hoe meer waarde er voor bedrijven is er hun naam aan te verbinden.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - op de conferentie wordt kennis uitgewisseld via lezingen en panels. De deelnemers vergroten hun vakkennis op gebied van technologie, recht en media. Studenten bezoeken de conferenties tegen gereduceerd tarief; - de organisatie werkt samen met opleidingen in de sector. Primair richt de organisatie zich op opleidingen in het noorden (Hanzehogeschool, Academie voor Popcultuur, Stenden, de NHL, het Noorderpoort), maar ook landelijk (IEMES van de Fontys Hogeschool en de HKU); - bij voldoende financiële middelen wordt een lesprogramma ontwikkeld over Europese popmuziek.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	I.s.m. opleidingen in het Noorden zijn er opleidingsplekken voor vijf stagiaires. Daarnaast worden studenten ingezet tijdens de voorbereiding en uitvoering van het evenement. Voor studenten Podium en Evenemententechniek (Noorderpoort), is een speciaal lesprogramma, bestaande uit 20 lessen op school en 25 praktijken, waarbij 15 leerlingen tijdens Eurosonic Noorderslag ervaring opdoen.
Visie op publieksbereik:	PR is een fundamenteel onderdeel van de promotie. De media wordt zoveel mogelijk gefaciliteerd met boodschappen en materiaal (audio en video). Klanten worden via internet, radio, TV en printed media op de hoogte gehouden. Het (nieuwe) publiek wordt geïnformeerd via media, internet en mailings, maar ook via (inter) nationale PR-bureaus en pop-

	exportbureaus. Voor de marketing wordt een langetermijnstrategie opgesteld. De markt en concurrenten worden in de gaten gehouden om snel te kunnen reageren op ontwikkelingen in de sector. Onder het publiek worden klanttevredenheidsonderzoeken gehouden. Vanaf 2012 gaat een internationale hoofdsponsor het bezoekersgedrag meten, om te kunnen zorgen dat de dienstverlening beter aansluit bij het publiek.
Visie op talentontwikkeling:	In de eerste plaats wordt een optimale presentatieplek geboden aan professionele artiesten op weg naar een internationale carrière. Door het samenbrengen van Europees toptalent ontstaat wederzijdse culturele en artistieke inspiratie en een stimulans voor actieve cultuurdeelname van Noord-Nederlandse artiesten. In samenwerking met de POP Groningen wordt Grunnsonic georganiseerd waar lokale topartiesten zich kunnen presenteren aan de internationale popsector. Al deze optredens lopen mee in de officiële Eurosonic promotie en hebben zo een groot bereik.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	De Groninger podia zijn belangrijke samenwerkingspartners, o.a. voor zalen en studio's. Waar mogelijk wordt de programmering aangepast op het imago van desbetreffende zaal. Verder is Stichting Noorderslag betrokken bij de G7 en wordt samengewerkt met Marketing Groningen en het Groninger bedrijfsleven. Op internationaal niveau werkt Eurosonic/Noorderslag samen met partners in de muziekindustrie als EBU, Yourope, European Music Office en auteursrechtenorganisaties. De EBBA Awards is een samenwerking aangegaan met de Europese Commissie. Ook het aantal mediapartnerships in Europa neemt toe.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 2.874.123
Totale baten (gem. per jaar):	€ 2.899.712,50
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 240.000
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 111.400
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Noorderslag is zowel inhoudelijk als economisch van grote waarde voor de stad. De Kunstraad acht het wenselijk om het evenement te steunen in zijn inhoudelijke en fysieke groei. Daarbij is de rol van de gemeente gelegen in het faciliteren van een goede infrastructuur, het leggen van een basis onder de exploitatie en het mede mogelijk maken van innovatie. De Kunstraad adviseert de huidige incidentele bijdragen om te zetten in meerjarige bijdragen met een kleine verhoging als investering in het innovatieprogramma.</p> <p>Huidige subsidie: € 108.000 (+ € 50.000 uit budget EZ + incidentele middelen: € 50.000 voor de EBBA's en € 16.500 voor Eurosonic Air) Gevraagde subsidie: € 140.000 + € 50.000 uit budget EZ, en € 50.000 voor de EBBA's Geadviseerd bedrag: € 140.000 + € 50.000 uit budget EZ, + € 50.000 voor de EBBA's.</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eurosonic Noorderslag een structurele subsidie van € 140.000 toe te kennen uit de cultuurnota middelen; 2. deze aan te vullen met een structurele subsidie van € 50.000 vanuit het budget van ROEZ; 3. ESNS in 2013 en 2014 een incidentele subsidie toe te kennen van € 50.000 voor de organisatie van de EBBA's.

Naam instelling:	Centrum Beeldende Kunst Groningen
Discipline:	Beeldende kunst
Huidige status:	Structurele subsidie; beeldende kunst en vormgeving
Doelstelling:	Het adviseren over, uitleen van en organisatie van kunst in de openbare ruimte. De nadruk ligt op de vergroting van de zichtbaarheid van beeldende kunst, bereik van een groot publiek, ondersteuning van de beeldende kunstbelangen, bijdragen aan de doorontwikkeling van het kunstklimaat, het zijn van een ondernemende cultuurorganisatie, het verbeteren van de interne en externe communicatie en het CBK als merk ontwikkelen. De komende tijd neemt het CBK een regisserende rol in op het domein tussen beeldende kunst, kunstenaar en publiek. Behoeften van de klanten en samenwerkingspartners worden nog nadrukkelijker in beeld gebracht en er worden verbeteringen aangebracht in de communicatie (intern en extern).
Kwantitatieve gegevens:	Het CBK beheert meer dan 400 kunstwerken in de buitenruimte in en rondom de stad. In 2010 werden 3 <i>Kunst op Straat</i> -opdrachten gerealiseerd, en 16 reparaties en 4 herplaatsingen van kunstwerken uitgevoerd.
Missie en visie:	Het CBK is een cultureel ondernemende organisatie die persoonlijkheid uitstraalt, herkenbaar is en een groot publiek inspireert met beeldende kunst. Daartoe worden verbindingen tussen kunst, publiek en kunstenaars georganiseerd, vanuit de overtuiging dat kunst een extra dimensie geeft aan ieders leven en de samenleving. Om de betekenis van beeldende kunst blijvend onder de aandacht te brengen, gaat het CBK nieuwe verbindingen aan met diverse instellingen.
Positie in de keten:	Presentatie, talentontwikkeling, educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - naast subsidie zijn gelden afkomstig uit bijv. bouwprojecten, woningcorporaties, Stadsdeelcoördinatie en bedrijven als de Rabobank; - <i>Kunst op Maat</i> werft sinds 2005 extern opdrachten bij non-profit instellingen en bedrijfsleven voor startende kunstenaars en vormgevers. Overige activiteiten worden zonder extra bijdragen gerealiseerd; - gemeente Groningen is de afnemer voor <i>Kunst op Straat</i>, maar er zijn mogelijkheden de markt te verbreden. Opdrachten buiten de stad en kostendekkend advieswerk behoren tot de mogelijkheden. Per project wordt een hoger percentage van de salariskosten doorberekend en er wordt ingezet op actieve acquisitie en pro-actief relatiemanagement.
Visie op educatie:	<p>Educatie krijgt de komende jaren een nieuwe impuls, de organisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - richt zich vooral op 4-8 jarigen, vanuit de visie dat goede kunsteducatie bijdraagt aan identiteitsontwikkeling; - werkt vanuit een professionele aanpak die uitgaat van verbinding, continuïteit en inbedding in andere leergebieden. Er worden lange termijnafspraken gemaakt en samenwerkingsverbanden met scholen en wijken aangegaan; - ontwikkelt projecten met receptieve en actieve onderdelen om verbindingen te leggen tussen enerzijds professionele kunst en anderzijds kunst waar kinderen en wijkbewoners mee bezig zijn. Er wordt rekening gehouden met persoonlijke interesses en beleving; - wil in relatie tot het toekomstige 'Educatieplan beeldende kunst' uitbreiding fte's en stageplekken realiseren via een nieuw op te richten externe projectorganisatie die aan het CBK gelieerd is.

Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Het CBK bereikt jaarlijks gemiddeld 2.500 leerlingen. De doelgroepen variëren van basisschool, vmbo, havo, vwo, speciaal onderwijs tot hoger onderwijs en volwassenen. De activiteiten hebben plaats op scholen, op locatie of in het CBK zelf. Ook scholen uit de regio en andere provincies bezoeken het CBK.
Visie op publieksbereik:	Het CBK zet een niet-eenduidig product in de markt waardoor haar klantenkring zeer divers is. In relatie tot dit brede netwerk is de afgelopen jaren toegewerkt naar een goed relatiebestand en een gevarieerd palet aan marketing- en communicatiemiddelen. In de komende periode wil het CBK een nieuw publiek bereiken. Hieronder vallen bijvoorbeeld klanten voor de Kunstuitleen, opdrachtgevers en partners, publiek door het organiseren van spraakmakende presentaties, scholieren van 4-18 jaar, studenten, senioren en toeristen. Er wordt ingezet op product- en doelgroepdifferentiatie.
Visie op talentontwikkeling:	<ul style="list-style-type: none"> - CBK biedt afgestudeerde kunstenaars een leerveld met praktische ervaring, maar de organisatie vindt het belangrijk dat de kunstenaar zich hierin zelf pro-actief opstelt. Er wordt coaching aangeboden waarbij het CBK als procesbegeleider optreedt; - het CBK wil een meer prominente en actieve rol spelen in het veld van de talentontwikkeling in samenhang met de andere instellingen voor beeldende kunst zodat een evenwichtige agenda ontstaat - binnen de eigen afdeling wordt <i>Kunst op Maat</i> georganiseerd. Hiermee verbindt CBK startende Groninger kunstenaars en bedrijven. Het CBK begeleidt de kunstenaar en draagt bij aan het kunstbudget; - het CBK wil jonge kunsthistorici en KCM-studenten de kans geven op te treden als gastcurator van kleine tentoonstellingen waarbij jong talent zich presenteert.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Afhankelijk van de activiteit werkt het CBK samen met diverse instellingen, zoals Platform GRAS, Noorderzon en Noorderlicht. Samen met het bedrijfsleven wordt een kunstproject in de Gelkingestraat ontwikkeld. In het kader van talentontwikkeling wordt samengewerkt met Academie Minerva en FMI Masters. Met scholen ontwikkelt het CBK educatie op maat, met woningbouwcorporaties en buurtcommissies wordt gezorgd voor goede afstemming tussen wijkbelang en kunstenaar. Met betrekking tot presentaties en exposities ziet het CBK kans in samenwerkingsverbanden met andere beeldende kunstinstellingen in de stad en gaat pro-actief nieuwe verbindingen aan. Het CBK wil met goede afstemming meer mogelijkheden op het gebied van Europees geld of particuliere fondsenwerving laten ontstaan. Enkele beeldende kunstinstellingen hebben de intentie uitgesproken hun samenwerking middels het 'Crossing Arts'-overleg uit te breiden en te verdiepen.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 1.283.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 1.283.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 723.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	Met een centrale positie in het Noorden, een levendige en diverse infrastructuur, interessante partners aan de andere kant van de grens en

	<p>een kunstvakopleiding in de stad, heeft het CBK een kansrijke uitgangspositie voor een aansprekend beeldend kunstbeleid. Om deze kansen optimaal te benutten moet het CBK de komende beleidsperiode kunnen toegroeien naar de gewenste betrokken, onafhankelijke en actieve positie. Het beleid in het huidige plan is te afwachtend en onvoldoende geprofileerd om de gewenste coördinerende en faciliterende rol met succes te kunnen vervullen. Daarin moet steeds de beeldende kunst(enaar) centraal staan en niet het CBK als organisatie. De Kunstraad adviseert de gemeente het CBK een uitgewerkt plan te laten maken, gericht op</p> <ul style="list-style-type: none"> - het ontwikkelen van een promotiebeleid voor individuele beeldend kunstenaars; - het initiëren en bewerkstelligen van samenwerking en afstemming binnen de sector, met name voor talentontwikkeling en kunsteducatie; - het voortzetten van het beleid voor kunst in de openbare ruimte (waaronder de coördinatie van het Tschumipaviljoen, zie het advies over het Tschumipaviljoen); - het afstoten van de kunstuitleen. <p>Het beschikbare budget staat sterk onder druk en daarmee de culturele infrastructuur van de Groningse beeldende kunsten. De Kunstraad is ervan overtuigd dat het CBK met het hierboven omschreven takenpakket een vitale rol kan spelen in de versterking van het Groningse beeldende kunstklimaat. Alles overwegend meent de Kunstraad dat dit takenpakket met € 600.000 naar behoren kan worden gerealiseerd. De Kunstraad adviseert om de subsidie in twee jaar af te bouwen naar het geadviseerde niveau.</p> <p>Huidige subsidie: € 716.000 Gevraagde subsidie: € 723.000 Geadviseerd bedrag: € 600.000 + € 25.000 geormerkt voor coördinatietaken Tschumipaviljoen + € 100.000 in 2013 en € 50.000 in 2014 als overgangsbijdrage</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het CBK een structurele subsidie toe te kennen van € 625.000. Wij wijken hierin af van het advies van de Kunstraad door een additioneel bedrag van € 25.000 beschikbaar te stellen voor talentontwikkeling, coaching en uitwisseling in broedplaatsen; 2. het CBK in 2013 een incidentele subsidie toe te kennen van € 100.000 en in 2014 van € 50.000; 3. de mogelijkheid tot verzelfstandiging van het gehele CBK te onderzoeken, in principe met het oog op de cultuurnota van 2017-2020; 4. de mogelijkheden tot intensieve samenwerking of fusie van CBK en Tschumipaviljoen te onderzoeken.

Naam instelling:	Noorderlicht
Discipline:	Beeldende kunst
Huidige status:	Structurele subsidie; festivals
Doelstelling:	Noorderlicht wil als internationaal fotografiepodium nieuwe ontwikkelingen signaleren, de actuele stand van zaken presenteren en het (vakinhoudelijke) debat aanjagen en daarnaast nieuw talent ontdekken, kennis overdragen en de deskundigheid van fotografen bevorderen. Hiervoor wordt jaarlijks (alternerend in Groningen en Leeuwarden) een fotomanifestatie en enkele grote projecten georganiseerd, waarin ruimte is voor fotografen én curatoren. Verder worden regelmatig opdrachten verstrekt en profileert de stichting zich als kenniscentrum voor fotografie.
Kwantitatieve gegevens:	Een jaarlijkse internationale fotomanifestatie, een permanent tentoonstellingsprogramma en losse projecten als foto-opdrachten, onderzoek, boeken en catalogi, export van tentoonstellingen naar binnen- en buitenland en coproducties. Noorderlicht heeft 12.000 betalende bezoekers in 2013, met daarna een jaarlijkse groei van 2.000.
Missie en visie:	Een (inter)nationaal publiek in contact brengen met inspirerende en maatschappelijk relevante fotografie met authenticiteit, vernieuwing, internationale allure, confrontatie, schoonheid en open communicatie als kernwaarden. De projecten stimuleren productie van mondiale, urgente, kwalitatief hoogwaardige fotografie, die erin slaagt duidelijk te communiceren met het publiek. Noorderlicht draagt zo bij aan het culturele landschap op regionaal, landelijk en internationaal niveau.
Positie in de keten:	Presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - batenzijde: structurele en incidentele bijdragen uit publieke en private middelen, sponsoring, eigen inkomsten uit publieksentree en -deelname, boekverkoop, verhuur van tentoonstellingen, verkoop kunstwerken. - lastenzijde: projecten worden in principe extern gefinancierd; publieksentree genereert m.n. inkomsten bij de manifestatie (in het Groninger jaar), prijzen worden in de komende periode verhoogd met 20%; masterclasses genereren inkomsten uit deelname; de verkoopfunctie in de Fotogalerie wordt duidelijker en meer uitnodigend gecommuniceerd, zowel in de galerie als via de digitale kanalen; de verkoop van catalogi biedt zowel een breed publieksboek tegen een lagere prijs, als bijzondere boeken voor de verzamelaar; de bestaande tentoonstellingen die Noorderlicht in binnen- en buitenland verhuurt zijn winstgevend. - bij tegenvallende inkomsten wordt minder uitgegeven. Tot welke vermindering van activiteiten dit zal leiden wordt beoordeeld tegen de achtergrond van inkomstenderving en 'wat veroorzaakt de minste schade' aan het imago/merk Noorderlicht.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - scholieren kunnen gebruik maken van een lespakket, een kijkwijzer en rondleidingen. In de komende jaren wordt dit uitgebreid met rondleidingen buiten de reguliere openingstijden van de manifestatie. - vanaf 2013: katalysatorfunctie richting de educatieve diensten in de stad en inzet van 'Bikkers' om het educatief rendement te vergroten; - organisatie van activiteiten als workshops en portfolio reviews voor het fotografieonderwijs; - lezingen, rondleidingen en debatten voor volwassenen. Met het Groninger Museum worden mogelijkheden tot samenwerking op het gebied van volwasseneneducatie onderzocht, m.n. voor de groep 50+.
Beoogd kwantitatief bereik	Jaarlijks bezoeken meer dan 2000 scholieren de manifestatie. De zelf

met betrekking tot cultuureducatie:	ontwikkelde lesmethode over fotografie wordt gebruikt op 252 scholen en heeft ca. 80.000 scholieren bereikt.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> - prioriteit op publieksverbreding: nieuwe doelgroepen bereiken door thematisch aansluiting te zoeken bij derden; - onderzoek naar de samenstelling, herkomst en wensen van het publiek om corrigerend te kunnen reageren op de recente ontwikkelingen; - Noorderlicht naar het publiek toebrengen, door nieuwe podia. Het aantal (regionale) mediapartners op structurele basis wordt uitgebreid; - samenwerking met doelgroepgerichte organisaties.
Visie op talentontwikkeling:	<ul style="list-style-type: none"> - Noorderlicht moet functioneren als inspiratiebron; - individueel begeleiden van recent afgestudeerde fotografen, het bieden van een presentatiepodium en fotografen laten meewerken bij projecten; - masterclasses voor het scouten van nieuw talent. De masterclass <i>Northern Lights</i> voor internationale fotojournalisten en documentaire-fotografen, en masterclasses voor excellente laatstejaars studenten en afgestudeerde fotografen van (inter)nationale kunstacademies; - uitreiking van de 'Groninger Persprijs' voor Gronings beste journalist/fotograaf met het stimuleren van een kritische (foto)journalistieke benadering van de regionale politiek als doel.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<ul style="list-style-type: none"> - conferenties met Rijksuniversiteit Groningen; - presentaties met het bedrijfsleven; - foto-opdrachten in samenwerking met bijv. provincies en bedrijven; - internationale coproducties bij bijvoorbeeld boeken en presentaties; - educatieve activiteiten met scholen, hogescholen en wetenschappelijk onderwijs, Groninger Museum; - Groninger Persprijs met Dagblad van het Noorden; - presentaties met instellingen als Martiniplaza, ForumImages en Noorderslag.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 1.232.400
Totale baten (gem. per jaar):	€ 1.158.900
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 190.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 230.000 (Groningen en Friesland) Toegekend door Provincie Groningen €116.100
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 500.000
M-banen:	Noorderlicht is opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-banen in principe zijn veilig gesteld tot 2015.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Om het stedelijk en landelijk belang van dit vitale platform voor de fotografie te onderstrepen, adviseert de Kunstraad positief over toekenning van het gevraagde bedrag.</p> <p>Huidige subsidie: € 162.000 Gevraagde subsidie: € 190.000 Geadviseerd bedrag: € 190.000</p>
Advies Raad voor Cultuur:	<p>De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Fotografie Noorderlicht geen subsidie toe te kennen.</p> <p>De raad beschouwt Noorderlicht, evenals vier jaar geleden, vooral als een internationaal festival; een festival voor documentaire en persfotografie, dat (inter)nationaal opvalt door geëngageerde thema's en narratieve vormgeving. De presentaties van de Noorderlicht Fotogalerie entameren volgens de raad echter – evenals het jaarlijkse fotofestival – onvoldoende een discours over de experimentele, onderzoekende en innovatieve kracht van het medium fotografie. Noorderlicht speelt</p>

	<p>zowel lokaal als internationaal een vooraanstaande rol met kwalitatief goede fotopresentaties van serieuze reportagefotografie.</p> <p>De focus ligt, in vergelijking met andere presentatie-instellingen, te weinig op vernieuwingen en theoretische reflectie in relatie tot actuele ontwikkelingen in de fotografische praktijk.</p> <p>De raad is positief over de educatieprogramma's en de ambities van Noorderlicht om nieuw publiek te bereiken. De plannen om meer eigen inkomsten te genereren zijn realistisch. Noorderlicht werkt in de regio samen met musea en culturele partners, maar de raad mist dergelijke verbanden met landelijke fotografie-instellingen.</p>
Besluit B&W:	Het college besluit: Noorderlicht een structurele subsidie toe te kennen van € 190.000.

Naam instelling:	Groninger Museum
-------------------------	-------------------------

Discipline:	Beeldende kunst
Huidige status:	Structurele subsidie; kernvoorziening
Doelstelling:	Ook de komende periode tot de top van de internationale Nederlandse museumwereld behoren en per jaar gemiddeld 200.000 bezoekers trekken. De inhoudelijke binding met stad en provincie Groningen versterken door de collectie provinciale oudheden, kunst en nijverheid, educatieve programma's en publieksbegeleiding. Het negatief eigen vermogen wordt omgebogen naar een substantieel eigen vermogen.
Kwantitatieve gegevens:	Het Groninger Museum trok in de afgelopen twee beleidsperiodes gemiddeld 206.000 bezoekers per jaar. De komende jaren zet het museum in op een gelijk bezoekersaantal. Het museum heeft de ambitie om tenminste één keer per jaar minimaal 100.000 bezoekers met een A-tentoonstelling naar Groningen te trekken.
Missie en visie:	Met haar kernactiviteiten collecties, presentaties en educatie van nationale en internationale betekenis, verwondert het Groninger Museum het publiek en zet aan tot meningsvorming. Het museum is extrovert, veelkleurig en richt zich op een breed publiek.
Positie in de keten:	Presentatie en educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Het Groninger Museum genereert inkomsten (naast de subsidies) met kaartverkoop, de museumwinkel, het MendiniRestaurant en verhuur van ruimtes voor recepties, presentaties en congressen. In de komende jaren zal een grotere inspanning gevergd worden om deze inkomsten op peil te houden. Het blijven organiseren van tentoonstellingen die minimaal 100.000 bezoekers trekken neemt daarbij een centrale rol in. De reorganisatie in 2012 heeft mede tot doel een financiële buffer op te bouwen voor financiële tegenvallers in de toekomst.
Visie op educatie:	Educatie is, naast Collecties en Presentaties, één van de drie kernafdelingen van het Groninger Museum. De educatie van het museum is onder te verdelen in: <ul style="list-style-type: none"> - onderwijsprogramma's voor basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs. In samenwerking met docenten worden er regelmatig nieuwe onderwijsprojecten georganiseerd; - kinderactiviteiten, waaronder een kinderatelier, een speurtocht door het gebouw (Art Trek) en de Junior Club; - publieksinformatie (informatiebalie, GM collector, teksten, audiotours en informatiecentra); - activiteiten voor studenten en ouderen; - het Infocentrum voor het informeren en inspireren van het publiek; - website met nieuwe gebruiksmogelijkheden en uitgebreide informatie - documentaires over getoonde kunst in het auditorium; - rondleidingen en lezingen rond de grote tentoonstellingen.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Jaarlijks komen er circa 13.000 scholieren in groepsverband naar het museum. De verwachting is dat dit de komende tijd gaat groeien. Sinds de introductie in 2010 hebben 130.000 mensen gebruik gemaakt van de GM-collector.
Visie op publieksbereik:	Het Groninger Museum streeft naar een breed publieksbereik, met een grote diversiteit aan tentoonstellingen. Daarbij wordt geprobeerd om telkens een mix van presentaties aan te bieden en zo meerdere doelgroepen tegelijk aan te spreken. Per activiteit wordt een strategisch communicatie- en pr-beleid gevoerd. Er wordt onderzoek gedaan naar aard en motieven van bezoekers en niet-bezoekers evenals naar de neveneffecten van activiteiten. Het Groninger Museum wil haar naam als 'merk' stevig in de markt houden. De website en social media spelen hierin in toenemende mate een belangrijke rol.

Visie op talentontwikkeling:	Professionele talentontwikkeling vindt vooral plaats in directe relatie tot de drie kernactiviteiten van het Groninger Museum: 'Collecties', 'Presentaties' en 'Educatie', en tot 'pr-Communicatie en Marketing'. Bij deze afdelingen wordt gewerkt met stagiaires afkomstig van relevante opleidingen, voornamelijk van de Rijksuniversiteit Groningen en de Hanzehogeschool. Stagiaires werken mee met lopende projecten, doen onderzoeksopdrachten, worden bij alle werkzaamheden intensief begeleid en waar mogelijk ook na hun stageperiode aan opdrachten of contacten geholpen.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Op het gebied van financiën heeft het Groninger Museum relaties met Gasunie, Gasterra, Stichting Fondsbeheer Culturele Relatie-evenementen en Fonds Kunst en Economie. Op het gebied van educatie wordt veel samengewerkt met docenten. In samenwerking met Academie Minerva en Frank Mohr Instituut worden projectweken voor studenten georganiseerd.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 7.206.307,50
Totale baten (gem. per jaar):	€ 7.388.307,50
Gevraagd bedrag aan gemeente :	2013: € 3.618.450 2014: € 3.839.928 2015: € 3.257.500 2016: € 3.289.712
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 980.400
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
M-banen	Het Groninger Museum valt niet onder het 200 banenplan en de subsidie op de M-banen wordt dan ook de komende jaren stapsgewijs afgebouwd. Het museum heeft dit meegenomen in hun beleidsplan voor de nieuwe cultuurnota.
Overwegingen en advies Kunstraad:	De Kunstraad ziet uit naar het beleidsplan van de hand van de nieuw te benoemen directeur. In afwachting van dit plan onthoudt de Kunstraad zich van een inhoudelijke en financiële beoordeling en adviseert positief over het voorlopig handhaven van het huidige subsidiebedrag. Wel wijst de Kunstraad op het eerder genoemde voorstel voor de oprichting van een Groningse erfgoedinstelling waarin de onder de cultuurnota vallende erfgoedtaken van het Grafisch Museum en het Noordelijk Scheepvaartmuseum worden gebundeld. De Kunstraad is van mening dat de functie van stadsconservator, nu ondergebracht bij het Groninger Museum, onderdeel zou moeten zijn van deze erfgoedinstelling. Huidige subsidie: € 3.547.000 Gevraagde subsidie: € 3.547.000 Geadviseerd bedrag: niet van toepassing
Besluit B&W:	Het college besluit: 1, het Groninger Museum een structurele subsidie toe te kennen van € 3.547.000. - de nieuwe directie en Raad van Toezicht van het Groninger Museum te verzoeken nog dit jaar (2012) een herzien beleidsplan voor de periode 2013-2016 in te dienen op basis van de geplande reorganisatie.

Naam instelling:	Kunstruimte 09
Discipline:	Beeldende kunst
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Het bieden van generatieoverstijgend platform en een podium voor jonge, talentvolle (Groningse) kunstenaars. In K09 kunnen publiek en kunstenaars kijken, luisteren, lezen en praten over autonome beeldende kunst.
Kwantitatieve gegevens:	46 deelnemende kunstenaars in 2011, waarvan 9 uit het buitenland, 21 uit de regio en 16 uit de rest van Nederland. Het publieksbereik varieert van 150 tot meer dan 350. Openingen trekken 50 tot 120 bezoekers. Het totaal bezoekersaantal in 2010 was ongeveer 2.000. In de periode 2009-2011 werd werk verkocht van verschillende kunstenaars, waaronder 6 uit de regio. Ook werden enkele tientallen boeken afgenomen.
Missie en visie:	K09 maakt als kleinschalige instelling een verbinding tussen kunstwerken, publiek en kunstenaars. In deze constellatie wil K09 fungeren als een 'vrijplaats' voor autonome kunst, kunstenaars en publiek. Belangrijk is dat kunstenaars en publiek elkaar ontmoeten en men gratis en in alle rust werk van internationale, landelijke en regionale kunstenaars uit verschillende generaties kan zien.
Positie in de keten:	Presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Als 'onderneming' wil K09 financiële mogelijkheden vergroten door: <ul style="list-style-type: none"> - uitbreiding van de 'Vrienden van K09' van ca. 70 naar 100 met gerichte nieuwsbrief; - het interesseren van een aantal kleine bedrijven voor sponsoring; - uitbreiding van potentieel multiples en werken in oplage; - voortzetting van de 40% provisierегeling bij verkoop van werk; - een webwinkel, gekoppeld aan de eigen website; - bedrijven in Groningen van klandizie te voorzien tijdens verblijf van kunstenaars en het inrichten van presentaties.
Visie op educatie:	Presentaties, voordrachten, essays en publicaties bieden mogelijkheden tot kennisvergaring. De doelgroepen zijn: <ul style="list-style-type: none"> - het algemene publiek. Voor deze groep is een breed scala aan mogelijkheden in K09 aanwezig. In de eerste plaats de presentaties zelf, welke worden vergezeld van een informatieblad. Daarnaast zijn er theoretische essays, inleidingen bij exposities en publicaties. Iedere bezoeker kan desgewenst uitleg krijgen; - studenten van kunst(vak)opleidingen. Voor deze groepen worden inleidingen gehouden over lopende exposities; - middelbare scholen en lagere scholen. Er zijn plannen om de beeldende kunst van verschillende kleine instellingen als een pakket aan te bieden aan scholen. Mogelijk wordt een gezamenlijke educatiemedewerker aangetrokken.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	2013: 8 inleidingen voor gemiddeld 650 bezoekers en tafelgesprekken voor 30-40 bezoekers.
Visie op publieksbereik:	K09: <ul style="list-style-type: none"> - verstuurt geprinte en digitale uitnodigingskaarten en persberichten voor nieuwe exposities; - verspreidt affiches, nieuwsbrieven en advertenties in 'Kunstbeeld'; - verspreidt informatie via sociale media; - werkt samen met verschillende beeldende kunstinstellingen om het bereik te vergroten en Kunstenkwartier zichtbaar te maken;

	<ul style="list-style-type: none"> - zet in op collectieve marketing middels het platform Crossing Arts; - verruimt haar openingstijden; - neemt deel aan kunstbeurzen in Nederland en Duitsland; - neemt waar mogelijk Groninger kunstenaars in het programma op.
Visie op talentontwikkeling:	K09 biedt jonge kunstenaars een podium, mogelijkheden netwerken op te bouwen en brengt ze in contact met oudere en belangrijke kunstenaars. K09 maakt talentontwikkeling in de komende periode tot een structureel onderdeel van haar programma. In samenwerking met Sign, Minerva/FMI en Kunstgeschiedenis/KCM wordt dit verder uitgewerkt in het kader van de ketengedachte productie-presentatie-educatie.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Met oog op toekomstige manifestaties wordt samengewerkt met K09, Sign, NP3, CBK, Tschumipaviljoen en Wallhouse #2. Ook werkt K09 samen met andere beeldende kunstinstellingen binnen het 'Crossing arts-overleg'.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 81.750
Totale baten (gem. per jaar):	€ 81.500
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 36.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
M-banen:	Kunstruimte 09 is opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-baan in principe is veiliggesteld tot 2015.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Het gevoerde en het voorgenomen publieks- en marketingbeleid biedt onvoldoende aanknopingspunten om te verwachten dat K09 het voor een meerjarige subsidie benodigde publieke draagvlak voor haar activiteiten zal weten te verbreden. Ondanks de waardering voor de activiteiten van K09 acht de Kunstraad — in lijn met eerdere advisering — een meerjarige subsidie niet op zijn plaats.</p> <p>Huidige subsidie: € 27.000 Gevraagde subsidie: € 36.000 Geadviseerd bedrag: -</p>
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt Kunstruimte09 niet op in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	NP3
Discipline:	Beeldende kunst
Huidige status:	Structurele subsidie; Beeldende Kunst en Vormgeving
Doelstelling:	Als multidisciplinaire instelling rond experimentele, hedendaagse (media)kunst biedt NP3 een podium aan jonge kunstenaars met focus op kwaliteit en innovatie. In de 'broedplaats' ontstaan nieuwe ideeën en initiatieven. Verder biedt NP3 oriëntatiehulp, referentie, klankbord en inspiratie aan geïnteresseerden in hedendaagse kunst. NP3 heeft drie locaties in de stad. De verschillen in architectuur, functioneren en plek van de locaties geeft vrijheid en ruimte aan de kunstenaar.
Kwantitatieve gegevens:	NP3 bestaat uit: NP3.nu met drie tentoonstellingsconcepten, 25 activiteiten met 110.000 bezoekers in 2013. NP3.tmp dat via 6 ateliers werkruimte biedt aan 14 kunstenaars, met 35 activiteiten en 120.000 bezoekers in 2013. NP3.npeg met jaarlijks 3 projecten en een doorlopend videoprogramma dat ca. 100.000 keer bekeken wordt.
Missie en visie:	De kunstenaar en zijn functioneren in het kunstcircuit staan centraal in het beleid van NP3. De focus ligt op inhoudelijke ontwikkeling, kwaliteit, productie, promotie, presentatie en het delen daarvan. NP3 mengt zich in discussies over het functioneren van beeldende kunst, de motieven en drijfveren van kunstenaars en de keuzes van curatoren en critici. NP3 is een aanjager en multidisciplinair intermediair die de regionale, (inter)nationale kunst(wereld), maar ook zichzelf een spiegel voorhoudt om vicieuze cirkels te doorbreken en vastgeroeste instituties los te wrikken.
Positie in de keten:	Presentatie, talentontwikkeling en productie
Visie op cultureel ondernemerschap:	NP3 werkt met vrijwilligers-, expositie- en projectovereenkomsten en maakt afspraken over vergoedingen en commissie. Met de komst van NP3.tmp als nieuwe locatie worden nieuwe verdienmogelijkheden onderzocht. Voorbeelden zijn materiaal- en product sponsoring van bedrijven, coproducties, netwerkavonden, educatie/rondleidingen, verkoop, entree, 'vrienden van' en een kunstcafé. Samenwerking of sponsoring gebeurt altijd vanuit inhoudelijke keuzes. De sponsor krijgt geen inhoudelijke invloed, maar NP3 biedt wel ruimte om samen tot een inhoudelijke, optimale samenwerking te komen.
Visie op educatie:	Om jongeren te betrekken wordt samengewerkt met het onderwijs en maatschappelijke organisaties. De doelgroep moet geïnspireerd worden, maar wordt ook uitgedaagd een kritische houding aan te nemen. NP3: <ul style="list-style-type: none"> - biedt een divers pakket aan educatieve activiteiten die in directe relatie staan tot het beleid en de visie van NP3; - betreft scholieren en studenten actief bij tentoonstellingen; - voedt bestaande relaties met het kunstvak- en middelbaar onderwijs en bouwt nieuwe relaties op met een aantal onderwijsinstellingen; - werkt samen met het CBK op het vlak van educatie; - organiseert gastlessen, stages, rondleidingen voor het middelbaar onderwijs en het lokaal en nationaal kunstvakonderwijs (16-25 jaar);
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	In 2011 hebben ca. 1500 scholieren en studenten deelgenomen aan educatieve activiteiten. De verwachting is dat dit aantal de komende jaren stijgt. In 2016 vinden jaarlijks 16 workshops en 18 lessen op scholen plaats met een bereik van totaal 700 leerlingen. Er zijn 53 rondleidingen voor 1050 scholieren.
Visie op publieksbereik:	Met de komst van de nieuwe project- en presentatieruimte wil NP3 een nog groter, breder en meer divers publiek bereiken. De drie locaties zijn omsloten door drukke fiets- en wandelroutes van en naar het centrum en bereiken elk een aantal diverse publieksgroepen. Ook de aanwezigheid

	van verschillende bedrijven en ondernemers in en op het Open Lab Ebbinge ziet NP3 als een nieuwe doelgroep die betrokken kan worden bij haar beleid en projecten.
Visie op talentontwikkeling:	NP3 wil de Groningse kunstwereld stimuleren door lokale kunstenaars via een coachingsprogramma een springplank te bieden naar de (inter)nationale kunstwereld. NP3 en een team van professionals begeleiden beginnende kunstenaars in hun werkproces, zowel inhoudelijk, zakelijk (met oog op eigen cultureel ondernemerschap), als promotioneel. Door het ontwikkelen van een eigen visie, het bepalen van de eigen positie in de kunstwereld en leren presenteren van eigen werk, worden ze gestimuleerd uit te stijgen boven een regionaal niveau.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	In het regionale en (inter)nationale netwerk wordt op verschillende niveaus samengewerkt. Zo wordt samengewerkt binnen de aanwezige infrastructuur van Open Lab Ebbinge, waar architecten, ontwerpers en andere paviljoenhouders bij aangesloten zijn. Het experimentele karakter van het gebouw en gebied bieden ook mogelijkheden voor het aanboren van nieuwe netwerken bij bedrijfsleven of kennisinstellingen. Verder zijn er samenwerkingsverbanden o.a. met Projectbureau Open Lab Ebbinge, Crossing Arts, De Zaak Nu en Cultuur Educatie Stad. Ook gaat NP3 haar crosscontinentale ambities uitbouwen.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 370.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 370.000
Gevraagd bedrag aan gemeente:	€ 150.000 (2013)
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 100.000
Overige opmerkingen:	Het beleidsplan van NP3 is op enkele onderdelen in nauwe samenhang ontwikkeld met stichting MOBi en het CBK.
Overwegingen en advies Kunstraad:	Met de artistieke programmering op het gebied van hedendaagse experimentele en geëngageerde kunst draagt NP3 bij aan de dynamiek en diversiteit van de beeldende kunst in Groningen. Met het talentontwikkelingsprogramma voor recent afgestudeerde kunstenaars vervult NP3 een belangrijke schakel in de stedelijke infrastructuur. Het (inter)nationale profiel van de instelling is goed. De nieuwe locatie, die met steun van de gemeente, de provincie en woningcorporatie Nijestee is gerealiseerd, biedt voldoende kansen om in de stad ook de buiten de eigen kring van geïnteresseerden noodzakelijke zichtbaarheid te verkrijgen. Een belangrijk deel van de verdrievoudigde subsidieaanvraag die NP3 bij de gemeente heeft ingediend is bestemd voor de programmering van deze nieuwe locatie. De hoogte van het gevraagde subsidiebedrag is niet reëel met het oog op het beschikbare budget. De Kunstraad adviseert positief over toekenning van € 100.000. Huidige subsidie: € 53.000 Gevraagde subsidie: € 150.000 Geadviseerd bedrag: € 100.000
Advies Raad voor Cultuur:	De Raad voor Cultuur adviseert Stichting NP3 geen subsidie toe te kennen. NP3 vraagt voor het eerst subsidie aan als presentatie-instelling. NP3 vormt een schakel tussen de academie en de zelfstandige beroepspraktijk van jonge kunstenaars in Groningen die zich bezighouden met experimentele kunst. De raad staat positief tegenover

	<p>de missie van NP3 met een focus op de vrijplaats voor de kunstenaar en zijn werk, maar vindt de artistieke betekenis van de instelling nog onvoldoende duidelijk. De aanvraag van NP3 geeft amper inzicht in de kwaliteit van de projecten. Het activiteitenplan is weinig uitgewerkt en moeilijk te beoordelen door het niet altijd heldere taalgebruik. De plannen en ambities zijn groot, maar de theoretische basis is nog niet voldoende doordacht. De instelling heeft met de nieuwe locatie haar zichtbaarheid en commerciële mogelijkheden vergroot.</p> <p>De raad wijst de aanvraag van NP3 af op grond van de criteria van de regeling, maar staat positief tegenover de rol van 'luis in de pels' die NP3 speelt. De raad adviseert de instelling zich lokaal en regionaal te oriënteren; voor projectsubsidies komen ook nationale fondsen in aanmerking.</p>
<p>Besluit B&W:</p>	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. NP3 een structurele subsidie toe te kennen van € 100.000 2. NP3 te verzoeken op het gebied van talentontwikkeling en cultuureducatie tot een integrale aanpak te komen met de andere beeldende kunstinstellingen, waaronder het CBK.

Naam instelling:	Stichting Sign
Discipline:	Beeldende kunst
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Als podium voor jonge, experimentele kunst realiseert Sign actuele, interdisciplinaire en experimentele presentaties en projecten. Door ook buiten openingstijden open te zijn, is Sign een toegankelijk podium. Er wordt regelmatig werk van pas afgestudeerden van (post)academies uit het hele land vertoond.
Kwantitatieve gegevens:	<p>Huidige situatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - drie presentaties per jaar voor jong talent; - één keer in de anderhalf jaar project met vier 3e/4e-jaars van Minerva; <p>Prognose komende periode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 17 tentoonstellingen/activiteiten, waarvan 10 in Sign, 7 op locatie; - drie internationale projecten; - één studentenproject, één alumni-project; - 70 deelnemende kunstenaars, 7 medecuratoren en 13 ontwerpers; - ca. 9000 bezoekers in Sign en op locatie; - meer dan 35.000 bezoekers per jaar / ca. 100 per dag.
Missie en visie:	Sign vormt een spilfunctie in de stad: door een podium te zijn voor jonge (inter)nationale kunstenaars en samenstellers laat Sign zien dat Groningen voor jonge kunstenaars een prima stad is om zich te profileren. Sign stimuleert onderzoek, vernieuwing en verrijking van kennis en visie en is een ontmoetingsplek waar het debat over de ontwikkelingen in de kunst voortdurend gevoerd wordt.
Positie in de keten:	Presentatie, talentontwikkeling en educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - Sign financiert haar activiteiten uit projectsubsidies van grote en kleinere (private) fondsen. Ook draagt een substantiële groep donateurs jaarlijks bij en wordt facilitaire ondersteuning in natura geleverd; - mogelijkheden voor het genereren van meer eigen inkomsten zijn: vriendenclub (ANBI-regeling), crowdfunding, verkoop, provisies, aanbieden gastlessen of presentaties, verhuur apparatuur en sponsoring; - aansluiten bij Time/Bank: een online platform waarbij diensten en goederen worden verhandeld met 'tijd' als ruilmiddel.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - educatie voor bezoekers. Mondeling en op papier wordt informatie verstrekt. Daarbij wordt een bredere kijk geboden op de mogelijkheden en betekenissen van kunst en hoe het publiek daar in kan staan. Waar mogelijk is ook ruimte voor voorlichting via lezingen, interviews, discussies, publicaties, websites, workshops en gastlessen; - educatie voor kunstenaars in de vorm van begeleiding; - educatie voor klassen en groepen, o.a. van Academie Minerva, Frank Mohr Instituut, RUG, het mbo en voortgezet onderwijs met uitleg over expositie/project en/of over Sign. Het voornemen is educatie voor het vo te structureren in een verhaal dat inzetbaar is voor diverse doelgroepen en te gebruiken op verschillende locaties.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	<ul style="list-style-type: none"> - klassen 18+: 14 x met studenten diverse kunstopleidingen; - klassen 18-: 10 x klassen vo met samenhangend educatieplan; - 4 lezingen, 3 workshops.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> - door nationale bekendheid, reikwijdte en netwerken komt een substantieel deel van de bezoekers uit de rest van Nederland. - dankzij activiteiten op locatie en in de openbare ruimte, ruime openingstijden, continue programmering, samenwerkingsverbanden, workshops, lezingen en symposia wordt een breed, ook niet-kunstpúblic bereikt. De virtuele bezoeker kan terecht op de website en

	<p>een aantal projectsites;</p> <ul style="list-style-type: none"> - door persaandacht, agenda's en blogs wordt de zichtbaarheid verder verhoogd; - voor de komende periode worden meer samenwerkingsverbanden aangegaan met oog op meer publiciteit. Ook de website wordt verbeterd en er wordt gebruik gemaakt van sociale media.
Visie op talentontwikkeling:	<p>Een deel van de programmering richt zich op recent afgestudeerden aan (post)academies in het hele land. Zij krijgen de mogelijkheid hun bekwaamheden te etaleren en te ontwikkelen. Talentontwikkeling wordt ook toegepast op jonge (mede)curatoren, die de gelegenheid krijgen om onder begeleiding mee te werken aan tentoonstellingen en projecten. Sign heeft een signalerende functie door op zoek te gaan naar talent bij eindexamenexposities. Mogelijk wordt in samenwerking met K09 en Minerva een alumnitraject voor Groninger talent opgezet. Ook zijn er studentenprojecten in samenwerking met Academie Minerva en RUG.</p>
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<p>Voornamelijk Academie Minerva, Frank Mohr Instituut, Academie voor Popcultuur. Sign gaat samenwerking met NP3, Kunstruimte 09, Tschumipaviljoen, Havik en het CBK middels het 'Crossing Arts' overleg uitbreiden en verdiepen.</p>
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 99.500
Totale baten (gem. per jaar):	€ 99.500
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 43.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
M-banen:	<p>Sign is opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-baan in principe is veilig gesteld tot 2015.</p>
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De Stichting Sign heeft de afgelopen jaren aangetoond van grote meerwaarde te zijn voor de talentontwikkeling in de stad. De programmering van actuele experimentele kunst draagt bij aan de infrastructuur van de beeldende kunstsector in de stad. De actuele experimentele kunst is kwetsbaar en verdient ondersteuning. Sign toont niet de ambitie om door te groeien. Daarvoor heeft de Kunstraad begrip. Het werken aan een brede zichtbaarheid in de stad binnen de eigen mogelijkheden is echter een verantwoordelijkheid van alle door de gemeente gesubsidieerde instellingen. De Kunstraad adviseert positief over toekenning van het gevraagde bedrag maar verwacht een actievere bijdrage aan de gezamenlijke inspanningen om de zichtbaarheid van de beeldende kunst in Groningen te vergroten.</p> <p>Huidige subsidie: € 39.000 Gevraagde subsidie: € 43.000 Geadviseerd bedrag: € 43.000</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stichting Sign een structurele subsidie toe te kennen van € 43.000. 2. Stichting Sign te verzoeken op het gebied van talentontwikkeling en cultuureducatie tot een integrale aanpak te komen met de andere beeldende kunstinstellingen, waaronder het CBK.

Naam instelling:	Stichting Tschumipaviljoen
Discipline:	Beeldende kunst
Huidige status:	Structurele subsidie; Beeldende Kunst en Vormgeving
Doelstelling:	Het paviljoen van Bernard Tschumi laten functioneren als een stedelijk podium met een divers, kwalitatief hoogstaand activiteitenprogramma dat tot de nationale top 5 behoort van instellingen die zich bezighouden met grensverleggende mediakunst. Het programma ontstaat in samen- en wisselwerking met culturele partnerorganisaties. De komende periode wil de stichting, naast uitvoering van de programmering, het behoud en goede exploitatie van het paviljoen extra waarborgen. Daarbij wil zij particuliere steun verwerven van geïnteresseerden in architectuur, mediakunst en/of de binnenstad.
Kwantitatieve gegevens:	Tussen 2009 en 2011 gemiddeld 7 projecten per jaar.
Missie en visie:	Het paviljoen brengt architectuur en moderne media samen. Zij functioneert als een stedelijk podium dat zich verbindt met de stad. De ruimtelijke thema's leveren een bijdrage aan het culturele klimaat van Groningen, de aantrekkingskracht van de binnenstad en het imago van City of Talent. Het podium manifesteert zich als een knooppunt binnen de stedelijke context en legt een relatie tussen architectuur, locatie, openbare ruimte en uitingen van moderne mediakunst en technologie. De stichting zoekt samenwerkingsverbanden en cross-overs op het terrein van media en technologie.
Positie in de keten:	Productie en presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Op het fundament van de structurele basissubsidie wordt aanvullende projectsubsidie aangevraagd. Van sponsoring is incidenteel sprake, hoofdzakelijk in de vorm van apparatuur of kortingen. Indien noodzakelijk wordt gestreefd naar een programmering in een lagere frequentie.
Visie op educatie:	Er zijn mogelijkheden rondom het ontwikkelen van een educatief programma (Kunst op Straat). Het programma kan zich richten op bewustwording, vanuit de visie dat kunst in de openbare ruimte vaak de eerste, nog onbewuste kennismaking met kunst vormt. Er is behoefte aan een overkoepelend kader en een centrale aansturing.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Onbekend.
Visie op publieksbereik:	- het paviljoen vormt een bijzondere attractie die goed past in de beeldvorming van de stad; - met gerichte marketing/publiciteit wordt de betekenis van het paviljoen en het activiteitenprogramma beter onder de aandacht gebracht. De publiciteit moet altijd dynamisch zijn, zodat ingespeeld kan worden op het actuele programma en de ontwikkelingen rond het paviljoen; - naast informatieverstrekking zal de site functioneren als een virtueel platform en schakel tussen het publiek en paviljoen. De website moet als communicatiemiddel consistent en overzichtelijk zijn.
Visie op talentontwikkeling:	Periodiek wordt een podium geboden aan nieuw talent en worden kunstenaars uitgenodigd voor het verzorgen van lessen, workshops en coaching. Een en ander is onder meer structureel ingebed in de samenwerking met Academie Minerva.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Wat betreft inhoud en vorm streeft het paviljoen naar eigen invulling. Anderzijds wordt aansluiting gezocht met het Grand Theatre, Eurosonic, Nacht van Kunst en Wetenschap, Platform GRAS,

	Groninger Forum, Academie Minerva en met programma's van andere instellingen, festivals en stedelijke thema's. Mogelijk wordt aangesloten bij dwarsverbanden en cross-overs die binnen het Groningen Forum ontstaan. Ook wordt er samenwerking voorzien met internationale partnerorganisaties, o.a. via het door de gemeente gevoerde stedenbandbeleid. Het AV Festival in Newcastle en het Edith Rubhaus in Oldenburg zijn binnen dit verband voor de hand liggende partners.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 58.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 58.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 38.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
M-banen	Het Tschumipaviljoen is opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-baan in principe is veilig gesteld tot 2015.
Overwegingen en advies Kunstraad:	Kijkend naar de huidige beleidsperiode en het vorige advies, constateert de Kunstraad dat de aanvankelijke ambitie niet is waargemaakt, ondanks de betrokkenheid van de organisatie. Het beleidsplan overtuigt de Kunstraad onvoldoende van de haalbaarheid van de voornemens en van het enthousiasme benodigd om een significante bijdrage te leveren aan de Groningse infrastructuur. De Kunstraad adviseert om het Tschumipaviljoen in te zetten als etalage voor kunstinstellingen in de stad en daarbuiten, als onderdeel van en gecoördineerd door het CBK. Deze organisatie heeft een uitstekend beleid op het gebied van kunst in de openbare ruimte en zal naar verwachting in toenemende mate een coördinerende rol gaan spelen in de beeldende kunstsector van de stad. De Kunstraad adviseert aan het CBK een geoormerkt bedrag toe te kennen voor de coördinatie van de activiteiten in het Tschumipaviljoen. Huidige subsidie: € 33.000 Gevraagde subsidie: € 38.000 Geadviseerd bedrag: € 25.000 (t.b.v. CBK, geoormerkt voor het Tschumipaviljoen)
Besluit B&W:	Het college besluit: 1. De Stichting Tschumipaviljoen een structurele subsidie van € 33.000 toe te kennen voor de instandhouding van het Tschumipaviljoen; 2. de mogelijkheden tot intensieve samenwerking of fusie met het CBK te onderzoeken.

Naam instelling:	Wall House #2
Discipline:	Beeldende kunst
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Als uniek gebouw is het Wall House één van de highlights van de stad. Er wordt gewerkt met nationale en internationale musici, architecten en kunstenaars. De stichting organiseert tentoonstellingen, workshops voor talentontwikkeling en faciliteert onderzoek. Het Wall House wil een bijdrage leveren aan het toerisme, de economie en de identiteit van Groningen als City of Talent.
Kwantitatieve gegevens:	In 2010 waren er drie tentoonstellingen, een workshop en een project in het kader van Groningse Nieuwe met een totaal van 1797 bezoekers. 2013 verwacht men drie tentoonstellingen, één workshop en een totaal van 2000 bezoekers. Één van de drie projecten wordt in samenwerking met het Groninger Museum uitgevoerd.
Missie en visie:	Met het Wall House exploiteert de stichting één van de meest bijzondere huizen in Nederland. Het bestuderen van het huis maakt deel uit van het curriculum van architectuuropleidingen over de hele wereld. Met een artistiek hoogwaardig programma trekt het Wall House zowel een internationaal als lokaal publiek. De tentoonstellingen en projecten brengen de verschillende aspecten van het Wall House naar voren. Het huis scherpt de visie en het vakmanschap van kunstenaars, musici, architecten en vormgevers.
Positie in de keten:	Productie en presentatie.
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - een deel van de inkomsten wordt uit de markt gegenereerd, via toegangsprijzen, verhuur aan bedrijven of brainstormsessies. De komende jaren moet dit aandeel groeien middels een proactief beleid; - bezoek wordt gestimuleerd m.b.v. van o.a. Marketing Groningen; - met bedrijven wordt samengewerkt, o.a. voor combinatiebezoek na een rondvaarttocht; - verhuur Wall House als erfgoedlogies en trouwlocatie (2012); - 'Vrienden van het Wall House'-vereniging met jaarlijkse ondersteuning en publieksbinding als gevolg; - medewerkers scholen op het gebied van cultureel ondernemen.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - de komende periode moet het aandeel educatie groeien tot 10% van de bezigheden in 2013 tot een maximum van 15% (basisschoolleerlingen); - opdrachten, presentaties en projecten voor het middelbaar onderwijs; - jaarlijkse projecten voor de Academie voor Bouwkunst; - relaties met ROC Drachten, diverse hogescholen en de TU Delft; - ontwikkeling van een goede website met specifieke kennis.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	2010: vier educatieve activiteiten voor 200 leerlingen tot 18. Verwacht in 2013: zes lessen op scholen met 300 leerlingen onder de 18.
Visie op publieksbereik:	Door zijn interessante vorm is het nagestreefde bereik van het Wall House groter dan vakgenoten en kunstliefhebbers alleen. Tegelijkertijd is het een uitdaging de marketing hierop aan te passen. De stichting wil bezoek en cultuurdeelname verder bevorderen door de educatieve projecten uit te breiden en verder invulling te geven aan community-art.
Visie op talentontwikkeling:	Het Wall House organiseert projecten in het kader van Groningse Nieuwe. Voor recent afgestudeerd talent wordt voor passende coaching gezorgd. Talent wordt geselecteerd op mogelijkheden die aansluiten bij het Wall House. Verder zijn er workshops, o.a. als onderdeel van het project Speeddesign of in samenwerking met de onderwijsinstututen voor architectuurstudenten.

Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	De voornaamste samenwerking bestaat uit projecten met en voor diverse onderwijsinstellingen op educatievlak en de beoogde samenwerking met het CBK.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 54.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 71.500
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 30.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Met het Wall House #2 heeft de gemeente Groningen een bijzonder gebouw in bezit, dat het verdient beter uit de verf te komen. Uit het beleidsplan en de huidige beleidsperiode concludeert de Kunstraad dat het voortbestaan van de Stichting Wall House #2 in de huidige vorm op den duur niet houdbaar is. Hoewel het artistieke beleid van goede kwaliteit is, zijn gebouw en organisatie onvoldoende toegerust om het Wall House op eigen kracht tot bloei te laten komen. Een samengaan met het Groninger Museum kan het Wall House de benodigde zakelijke structuur en zichtbaarheid geven. De Kunstraad adviseert de gemeente beide instellingen te vragen de mogelijkheid te onderzoeken van een vergaande samenwerking, waarbij het Wall House — met behoud van netwerk en inhoudelijke expertise — als onderdeel van het Groninger Museum kan functioneren. Het is duidelijk dat hier pas stappen kunnen worden gezet als het Groninger Museum weer over een nieuwe directeur beschikt. Onder voorwaarde dat aansluiting bij het Groninger Museum wordt gerealiseerd, adviseert de Kunstraad positief over de toekenning van een meerjarige subsidie ter hoogte van € 30.000.</p> <p>Huidige subsidie: € 20.000 Gevraagde subsidie: € 30.000 Geadviseerd bedrag: € 30.000</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een structurele subsidie te reserveren van € 30.000 voor de artistieke programmering van het Wall House; 2. in breed opzicht nader onderzoek te verrichten naar de gewenste invulling van het Wall House en hierop terug te komen in onze Nota van Aanbieding.

Naam instelling:	Atelierorganisatie HaViK
Discipline:	Beeldende kunst
Huidige status:	Nieuwe aanvraag
Doelstelling:	<p>HaViK bestaat uit Huurdersvereniging Kunstenaars [H.V.K.] en de Stichting Art Indeed [A.I.]. Beide hebben een eigen bestuur en taak binnen HaViK. H.V.K. focust op de permanente panden, Art Indeed op tijdelijke ateliers. De doelstellingen zijn hetzelfde: het gezamenlijk en afzonderlijk participeren in het realiseren en behouden van werkruimten voor professionele kunstenaars, vormgevers en andere cultureel ondernemers. De komende periode wil HaViK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een professionele organisatie realiseren met 2.5 fte betaalde kracht; - HaViK duidelijker en beter profileren en een intensieve rol spelen als aanjager van het atelierbeleid in de stad; - samenwerkingsverbanden met Stichting WEP, CareX en andere atelierpanden, gemeente en culturele instellingen intensiveren; - de adviezen van het onderzoek naar atelierbehoefte in de stad concretiseren vanuit een taskforce; - naar behoefte nieuwe werkplaatsen voor de kunstsector realiseren.
Kwantitatieve gegevens:	<p>HaViK verzorgt de toewijzing en bemiddeling voor zes permanente panden, één semi-permanent pand en zes zelfstandige woonateliers in de binnenstad. Hierin werkt zij samen met vier woningcoöperaties, om te voorzien in de huisvesting van 82 kunstenaars. Daarnaast verzorgt de instelling de toewijzing, bemiddeling en verhuur voor twee tijdelijke ateliergebouwen met daarin werkplaatsen voor 33 kunstenaars en beheert de wachtlijst voor atelierruimten in Groningen met meer dan 300 inschrijvingen. In 2013 zijn er 24 tentoonstellingen met 7000 bezoekers en is er één keer een open atelier met 400 bezoekers.</p>
Missie en visie:	<p>Een goede werkruimte is na de kunstvakopleiding de basis van waaruit ontwikkeling, kansen en successen tot stand komen. HaViK is de eerste schakel in de keten tot een interessant, dynamisch en kwalitatief hoogstaand kunstklimaat in de stad Groningen. Zij gaat door met het zorgen voor goede en betaalbare werkplekken, als grootste atelierorganisatie en als enige met meerdere panden.</p>
Positie in de keten:	Presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	<p>HaViK wil 1.5 fte extra realiseren. De financiële dekking wordt voor 20% gehaald uit contributies van leden van de verenigingen en de bijdragen van de huurders. De overige 80% moet verkregen worden uit bijdragen van belanghebbende instellingen en organisaties zoals de woningcorporaties, RO/EZ en CareX. Verder wil HaViK kostenbesparing realiseren door samenwerkingspartners te zoeken. In de komende periode wordt onderzocht of een financieel onafhankelijke atelierorganisatie mogelijk is.</p>
Visie op educatie:	HaViK geeft beroepsvoorlichting op Academie Minerva.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Onbekend.
Visie op publieksbereik:	<p>HaViK zoekt publiciteit voor de activiteiten waarin ze participeert en wil hierin duidelijk zichtbaar zijn en helder communiceren. Dit via:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de website. Deze moet uitgroeien tot een knooppunt van informatie van de ateliervoorzieningen in Groningen en biedt overzicht van het actuele aanbod, algemene informatie, digitaal inschrijven en inzet van social media, gecombineerd in een helder vormgegeven website; - vergroten van de naamsbekendheid, m.n. onder niet-beeldend

	<p>kunstenaars. Hiertoe is inmiddels een traject met lokale media opgestart;</p> <ul style="list-style-type: none"> - transparantie. HaViK wil zich naar bedrijven, overheden en culturele instellingen transparant opstellen en profileren door actief en duidelijk deel te nemen aan het debat en het netwerk.
Visie op talentontwikkeling:	-
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<p>De samenwerkingsverbanden van HaViK omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - overheden (gemeente en provincie); - huisvesters (CareX en woningcorporaties); - contacten uit de atelierwereld (o.a. LOA, Stichting WEP en MOBi); - culturele instellingen (o.a. Sign, CBK en Kunstruimte 09); - kunstenaars (o.a. Open Studio's, huurders, leden en vrijwilligers); <p>HaViK wil meer relevante samenwerkingsverbanden initiëren en stimuleren. Daarbij wil zij een centraal aanspreekpunt zijn voor zowel de vraag- als aanbodkant, actief deelnemen aan gespreksgroepen, bijwonen van de vergaderingen van het Landelijk Overleg Ateliers en de samenwerkingsverbanden met Stichting WEP, CareX en andere atelierpanden, de gemeente en culturele instellingen intensiveren.</p>
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 108.300
Totale baten (gem. per jaar):	€ 108.300
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 29.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De Kunstraad onderkent dat het atelierbeleid in Groningen stroomlijning behoeft en onderschrijft het streven naar de vorming van een centraal loket en één wachtlijst. Naar de mening van de Kunstraad past een dergelijke taak meer in het profiel van een dienstverlenend Centrum Beeldende Kunst. Het plan van HaViK hinkt te veel op onderling strijdige doelstellingen. De Kunstraad adviseert negatief over het toekennen van meerjarige subsidie.</p> <p>Huidige subsidie: - Gevraagde subsidie: € 29.000 Geadviseerd bedrag: -</p>
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt HaViK niet in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	Stichting Biblionet Groningen
Discipline:	Letteren
Huidige status:	Structurele subsidie; kernvoorziening
Doelstelling:	De Bibliotheek Groningen maakt deel uit van Biblionet Groningen, een netwerk van fysieke en virtuele bibliotheken in stad en provincie. De Bibliotheek staat ten dienste van overheden, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties en heeft vijf kernfuncties: - lezen en literatuur: bevorderen van het leesplezier onder inwoners van de stad en het stimuleren van hun literaire ontwikkeling; - ontwikkeling en educatie: waarborgen dat inwoners van de stad beschikken over een basisoniveau taalvaardigheid en 'mediawijs' zijn; - kennis en informatie: ondersteunen van actief burgerschap en participatie middels een brede, pluriforme collectie en gratis internet; - ontmoeting en debat: een plek bieden om in gesprek te gaan over actuele maatschappelijke thema's; - kunst en cultuur: bijdragen aan een bruisende stad op cultureel gebied en participatie hieraan van de inwoners.
Kwantitatieve gegevens:	De Bibliotheek Groningen bestaat uit de Centrale Bibliotheek, zes familiebibliotheken en drie bibliotheekpunten. De huidige gegevens en doelen voor de komende periode zijn: - 2010: 994.000 bezoekers, 2016: 1.044.000; - 2010: 44.700 leners, 2016: 46.000; - 2013: 1.510.000 uitleningen, 2016: 1.602.000; - 2012: 330.000 bezoekers website, 2016: 439.000; - 2012: 7.000 gebruikers met een profiel, 2016: 10.000; - 2011: bereik 2.742 kinderen van 0-4. 2013: bereik in stand houden; - 2012: bezoek 212 schoolklassen, 2016: 250; - 2012: organisatie 25 activiteiten op het gebied van actualiteit. 2016: 50 activiteiten in samenwerking met het Groninger Forum; - 2012: organisatie 70 literaire en culturele activiteiten, 2016: 100; - 2012: 3.100 bezoekers literaire activiteiten, 2016: 3.500.
Missie en visie:	De Bibliotheek is een moderne laagdrempelige ontmoetingsplaats waar inwoners van de stad betrouwbare informatie vinden. Het is een plek waar niet alleen boeken, cd's, dvd's geleend kunnen worden, maar ook literaire activiteiten worden georganiseerd. De bibliotheek heeft een ondersteunende taak bij leesbevordering, het voorkomen van taalachterstanden en bereikt een diverse doelgroep met het bieden van informatie, educatie, cultuur en ontmoeting. De bibliotheek draagt bij aan de ontwikkeling van burgerschap, is eigentijds en vormt een ijkpunt in het geven van betekenis aan informatie in het digitale tijdperk.
Positie in de keten:	Productie, educatie, presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	- gespecificeerde subsidie via de gemeente voor de exploitatie van de stedelijke filialen (frontoffice), de serviceorganisatie voor facilitaire en logistieke dienstverlening (backoffice) en het centraal werkgeverschap; - eigen inkomsten uit o.a. contributies, leengelden, boetegelden en cursusgelden. Om de eigen inkomsten te verhogen wordt ingezet op uitbreiding van het ledenaantal. Hiertoe is een marketingstrategie ontwikkeld. Verhuur van ruimte en samenwerkingsverbanden biedt een andere mogelijkheid tot inkomstenverhoging; - bij tegenvallende inkomsten wordt de dienstverlening teruggebracht door bijv. beperking van openingstijden of het sluiten van vestigingen.
Visie op educatie:	- de zes filialen en de jeugdafdeling van de Centrale Bibliotheek verzorgen de dienstverlening aan het onderwijs in de wijken, de

	<p>Educatieve Dienst coördineert het beleid voor het gehele netwerk;</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Educatieve Dienst ondersteunt verder scholen met educatieve programma's, advies en de samenstelling van de schoolmediatheek; - de Centrale Bibliotheek is verantwoordelijk voor de dienstverlening aan het vo, het beroepsonderwijs en volwasseneneducatie; - het aanbod wordt de komende jaren voortdurend ververst op basis van de vraag en in samenwerking met andere instellingen en bibliotheken. Aan het begin van het schooljaar krijgen alle scholen voor basis- en voortgezet onderwijs in de stad een jaaraanbod met activiteiten; - media-educatie en laaggeletterden worden speerpunten; - er wordt een doorgaande ondersteuningslijn uitgezet, die loopt van de babyperiode tot onderwijs voor volwassenen. Deze ondersteuning wordt in nauwe samenwerking met scholen ontwikkeld. Bij de keuze wordt ervoor gezorgd dat de leesbevordering, mediawijsheid en stimulering van bibliotheekgebruik in elke leeftijdsfase aan bod komt.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Met de projecten worden alle scholen in Groningen bereikt. Met het ROC wordt samengewerkt op het gebied van laaggeletterden. De belangrijkste doelgroep van de familiebibliotheken zijn kinderen tot 15 en hun ouders/opvoeders. Minimaal 25% van de kinderen van 0-4 wordt bereikt ter voorkoming van taalachterstanden. 39% van deze kinderen is lid van de bibliotheek en de bibliotheek wil dit aantal vasthouden in de komende periode.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> - werken met een strategisch marketingplan; - segmentatie van klantgroepen om deze zo goed mogelijk te bedienen; - verbetering van de site om de digitale diensten aan te laten sluiten bij kinderen en hun vaardigheden. Er wordt gewerkt aan een kidsbieb; - aandacht besteden aan het leengedrag van de 'nullener'.
Visie op talentontwikkeling:	-
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<ul style="list-style-type: none"> - strategische alliantie tussen Stichting Biblionet en Groninger Forum. De samenwerking met het Groninger Forum uit zich vooral op gebied van activiteiten, waardoor het aantal activiteiten stijgt; - samenwerking op het gebied van educatie met het Kunstencentrum en het Groninger Forum; - samenwerking met scholen en instellingen bij de ontwikkeling van educatieve programma's; - landelijke samenwerkingsverbanden met Plus-bibliotheken en interbibliothecair leenverkeer.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 9.259.000 (Stadsbibliotheek: bestaande uit backoffice, frontoffice, schoolbibliotheek, Noorderbad, de Wijert en Vensterschool)
Totale baten (gem. per jaar):	€ 8.365.000 (7.075.000 frontoffice + 1.290.000 backoffice)
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 6.083.000 (+ € 100.000 Noorderbad en € 119.000 Schoolbibliotheekdienst) De gevraagde subsidie bestaat uit een optelsom van de structurele subsidie frontoffice, backoffice en schoolbibliotheekwerk.
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€2.700.000
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	Biblionet valt niet onder het 200 banenplan en de subsidie op de M-banen wordt dan ook de komende jaren stapsgewijs afgebouwd. Aangezien het slechts één M-baan betreft zijn de consequenties van het wegvallen gering.
Overwegingen en advies Kunstraad:	Biblionet is niet alleen een culturele maar ook een maatschappelijke instelling. De taken worden goed uitgevoerd en de instelling is op vele

	<p>fronten actief. Op veel ontwikkelingen in de eigen sector en daarbuiten wordt actief en direct ingespeeld. Van een organisatie van deze omvang en met deze positie zou echter een wat meer vooruitgeschoven rol kunnen worden verwacht, zowel inhoudelijk (in de richting van het Forum) als zakelijk. De begroting biedt onvoldoende inzicht in de kosten en baten van de diverse taken. Mede in het licht van de grote druk op het cultuurbudget adviseert de Kunstraad een subsidie van € 5.825.000 beschikbaar te stellen, aan te vullen met doelsubsidies 'Noorderbad' en 'Schoolbibliotheek' tot een totaalbedrag van € 6.044.000. Dat is een korting van ongeveer 3%, in dezelfde orde van grootte als de efficiencykorting bij de grote gemeentelijke culturele organisaties, zoals De Oosterpoort/Stadsschouwburg en de Stedelijke Muziekschool.</p> <p>Huidige subsidie: € 6.038.000 (+ € 100.000 Noorderbad en € 119.000 Schoolbibliotheekdienst)</p> <p>Gevraagde subsidie: € 6.083.000 (+ € 100.000 Noorderbad en € 119.000 Schoolbibliotheekdienst)</p> <p>Geadviseerd bedrag: € 5.825.000 (+ € 100.000 Noorderbad en € 119.000 Schoolbibliotheekdienst)</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biblionet Groningen een structurele subsidie toe te kennen van € 5.825.000 voor het bibliotheekwerk in de stad Groningen; 2. Biblionet te verzoeken de bezuiniging op het bibliotheekwerk in te vullen in de backoffice en de stadsbibliotheek hierin te ontzien.

Naam instelling:	Stichting Poëziepaleis
Discipline:	Letteren
Huidige status:	Structurele subsidie; instandhoudingsbijdrage
Doelstelling:	Het organiseren van landelijke dichtwedstrijden voor kinderen en jongeren en het publiceren van dichtbundels met de winnaars. Het Poëziepaleis ontwikkelt daarnaast lesmateriaal over poëzie en creatief schrijven. Er zijn producten beschikbaar voor leerlingen van 4-18 voor alle opleidingsniveaus. Het Poëziepaleis bouwt aan een infrastructuur waarin plaats is voor nieuwe dichtvormen als rap, clips, sms-gedichten en poëzie op muziek.
Kwantitatieve gegevens:	<p>2010 (jubileumjaar): Groningen: festival <i>Doe Maar Dicht Maar</i>: 400 bezoekers, bundelpresentatie Jubileumbundel: 80 bezoekers, finaledag <i>Kinderen en Poëzie</i>: 300 bezoekers, optreden <i>DMDM</i> finalisten Prinsentuin: 300 bezoekers, Altersonic optredens <i>DMDM</i> finalisten: 100 bezoekers. Rest van Nederland: <i>Dichter bij 4 mei</i> finale: 100 bezoekers, <i>Dichter bij 4 mei</i> voordracht Dam: 21.700 bezoekers, Conferentie Poëzie in de klas: 200 bezoekers, <i>High School Music Competition</i>: 300 bezoekers</p> <p>2016: Groningen: <i>Doe Maar Dicht Maar</i>: 350 bezoekers, finaledag <i>Kinderen en Poëzie</i>: 300 bezoekers, Kinderdichter Groningen finale: 125 bezoekers, optreden <i>DMDM</i> finalisten Prinsentuin: 400 bezoekers, optredens Kinderdichter: 500 bezoekers. Rest van Nederland: verkiezing finalisten Jonge Dichter des Vaderlands: 100 bezoekers; finale Jonge Dichter des Vaderlands: 200 bezoekers, <i>Dichter bij 4 mei</i> finale: 100 bezoekers, <i>Dichter bij 4 mei</i> voordracht: 21.700 bezoekers, optredens Jonge Dichter des Vaderlands: 500 bezoekers, <i>High School Music Competition</i>: 300 bezoekers.</p>
Missie en visie:	Stichting Poëziepaleis laat zoveel mogelijk kinderen en jongeren uit het hele land met poëzie in aanraking komen. Hiervoor biedt zij hulp aan docenten, begeleidt schrijftalent en biedt uitdagingen voor dichters in spe. Poëzie draagt niet alleen bij aan taalontwikkeling, maar ook aan kennis van de wereld, zelfreflectie, intellectuele vorming en helpt jongeren met taal/ leerproblemen. Door de speelse wijze waarop kinderen kennismaken met poëzie wordt overal, soms onvermoed, talent aangetroffen.
Positie in de keten:	Productie 35%, presentatie 15%, educatie 50%.
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - groot marktaandeel door uniciteit van de activiteiten; - de inkomsten bestaan uit subsidies, sponsorbijdragen en de eigen inkomsten als recette en bundelverkoop; - in 2012 worden nieuwe vormen van geldverwerving onderzocht. Sponsoring (in natura) van uitgevers, bedrijven of gelegenhedsallianties voor nieuwe projecten zijn opties; - bij het zoeken naar nieuwe bestuurders wordt gelet op hun netwerk, zodat dit ingezet kan worden ten bate van de stichting; - activiteiten blijven grotendeels gratis om laagdrempeligheid en groot bereik te garanderen. Workshops moeten wel meer geld gaan opleveren; - bij tegenvallende inkomsten worden de activiteiten bijgesteld.
Visie op educatie:	<p>Poëziepaleis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verspreidt gratis te downloaden lesmateriaal, en vult het jaarlijks aan; - verdeelt het educatieve materiaal onder naar schooltype en bouw; - ontwikkelt de <i>Poëziegids</i>, die in 2013-2016 een vervolg moet krijgen; - creëert een doorgaande lijn in poëzieontwikkeling en maakt daarbij

	<p>gebruik van kennis uit de wetenschap;</p> <ul style="list-style-type: none"> - verzorgt op verzoek poëzieworkshops door dichters en docenten op scholen, zowel aan leerkrachten als aan leerlingen; - zoekt met wedstrijdconcept naar talent en presenteert dit in de bundels; - biedt workshops en masterclasses aan voor de dichttalenten; - verzorgt coaching door professionele dichters; - werkt samen met andere instellingen om talent een podium te bieden; - betreft instellingen bij de prijsuitreikingen van de wedstrijden.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Poëziepaleis zet in de periode 2013-2016 in op een toename van 10% van het aantal deelnemers aan de wedstrijden.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> - de wedstrijden zijn gratis toegankelijk en het lesmateriaal sluit aan op de lesstof uit de educatieve handboeken; - de landelijke spreiding voor de wedstrijden is goed, het zwaartepunt ligt in Groningen; - de komende periode wordt middels digitale nieuwsbrieven en een actief pr-beleid geprobeerd de doelgroep te vergroten; - het aanbod wordt steeds kritisch beschouwd en geregeld aangevuld; - de producten worden regelmatig geëvalueerd. Door aanbevelingen op te volgen wordt naar een vergroting van het bereik gestreefd; - voor het bekendmaken van nieuwe activiteiten en werven van deelnemers wordt meer gebruik gemaakt van digitale mogelijkheden; - er wordt geïnvesteerd in contacten met allerhande media om aan klantenbinding te doen; - door samenwerking met SLAG ontstaan meer pr-kansen.
Visie op talentontwikkeling:	<p>Uit <i>Kinderen en Poëzie</i> en <i>Doe Maar Dicht Maar</i> worden winnaars aangewezen. De honderd beste gedichten van beide wedstrijden worden gepubliceerd en de winnaars treden op tijdens festivals. Ze worden begeleid door een professioneel regisseur. Winnende dichters mogen deelnemen aan workshops onder leiding van professionele dichters. De komende periode wordt ingezet op een intensieve begeleiding zodat ook de huidige winnaars doorgroeien op weg naar een (semi)-professionele status. Voor de talentontwikkelingstrajecten wordt samengewerkt met organisaties elders in het land. Interdisciplinair wordt op het gebied van talentontwikkeling samengewerkt met de Popunie Zuid-Holland in het project <i>High School Music Competition</i>.</p>
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<p>Stedelijk: diverse instellingen als BK050, Buro Loeks, Cultuureducatie Stad, Urban House, de stadsdichter, aangevuld met diverse opleidingen aan de Hanzehogeschool, leerkrachten, cultuurcoördinatoren, educatief medewerkers van culturele instellingen, boekhandels en uitgeverijen, lokale pers. Regionaal wordt er samengewerkt met Kunststation C, Kunst & Cultuur Drenthe, ICO Assen, Biblionet Groningen. Landelijk: festivals en literaire organisaties als Wintertuin, Geen Daden Maar Woorden, Passionate Bulkboek, Poetry International, School der Poëzie, BoekieBoekie. Er zijn goede contacten met de Stichting Lezen & Schrijven, Cultuurnetwerk en Kunstfactor. Ook met enkele Vlaamse organisaties wordt samengewerkt. Het Poëziepaleis is altijd aanwezig bij de Dag van de Literatuureducatie, Dag van de Literatuur, Dag van Taal, Kunst en Cultuur.</p>
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 231.500
Totale baten (gem. per jaar):	€ 231.500
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 77.000

Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Toegekend bedrag rijk (Letterenfonds)(structureel):	€ 77.000
Overige opmerkingen:	<p>Aanvraag in samenhang met Stichting Literaire Activiteiten Groningen. Doel is om samen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een duidelijke ingang voor literair talent te bieden, om goede ideeën uit te voeren en breed onder de aandacht te krijgen van pers en publiek; - een breder aanbod van (inter)nationale literaire producties en grotere bekendheid van de Groningse letteren in het land door uitwisseling met andere instellingen en productiehuizen mogelijk te maken; - kruisbestuiving tussen literatuur en andere kunstvormen in de stad door samenwerking met culturele instellingen te stimuleren; - zakelijke versterking te realiseren door efficiëntere bedrijfsvoering en fondsenwerving.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Op inhoudelijke gronden en gelet op de banden met Groningen verdient het Poëziepaleis zeker een subsidie van de gemeente Groningen. Er is echter geen grond voor een verdriedubbeling van de subsidie. De Kunstraad adviseert een bedrag van € 25.000 beschikbaar te stellen. Ter versteviging van het cultureel ondernemerschap, noodzakelijk om meer inkomsten te kunnen genereren, en om de samenwerking met de Stichting Literaire Activiteiten Groningen beter te kunnen vormgeven, adviseert de Kunstraad een extra bijdrage van € 10.000 voor 2013 en voor 2014.</p> <p>Huidige subsidie: € 24.000 Gevraagde subsidie: € 77.000 Geadviseerd bedrag: € 25.000 + € 10.000 in 2013 en in 2014 als ondersteuning in het kader van de verwerving van aanvullende financiering.</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. in afwijking van het advies van de Kunstraad de Stichting Poëziepaleis een structurele subsidie toe te kennen van € 30.000; 2. de Stichting Poëziepaleis te vragen voor het additionele subsidiebedrag het project Kinder Stadsdichter te continueren; 3. de Stichting Poëziepaleis een incidentele subsidie toe te kennen in 2013 en 2014 van € 10.000 ter ondersteuning van de verwerving van aanvullende financiering.

Naam instelling:	Stichting Literaire Activiteiten Groningen (SLAG)
Discipline:	Letteren
Huidige status:	Structurele subsidie; overige
Doelstelling:	Het organiseren van het poëziefestival <i>Dichters in de Prinsentuin</i> , het prozafestival <i>Het Grote Gebeuren</i> en de <i>Poëziemarathon</i> . Bij de aanpak en benadering voor de komende jaren gaat het zowel om inhoudelijke ontwikkeling van de festivals, de website, nieuwe literaire activiteiten als om een adequate financiële en organisatorische inbedding. SLAG maakt deel uit van de letterenketen in Groningen en werkt zowel inhoudelijk als organisatorisch met andere instellingen binnen die keten samen. Samen met Poëziepaleis vertegenwoordigt SLAG "regio Noord" op het gebied van literatuureducatie en literaire festivals in Nederland.
Kwantitatieve gegevens:	SLAG organiseert drie literaire festivals. Poëziefestival <i>Dichters in de Prinsentuin</i> biedt jaarlijks aan 40 amateurdichters en 40 professionele schrijvers een podium, en had 1850 bezoekers in 2009. Op de <i>Poëziemarathon</i> kwamen 800 bezoekers in 2010. <i>Het Grote Gebeuren</i> trok 770 bezoekers in 2010.
Missie en visie:	Met het bevorderen van het literaire leven in Groningen, het uitwisselen van literaire contacten met andere delen van Nederland en de wereld en het vestigen van de aandacht op de kwaliteit en mogelijkheden van Groningen als centrum van literaire activiteiten in het Noorden wil SLAG Groningen laten behoren tot de top-5 van literaire steden.
Positie in de keten:	75% presentatie, 20% educatie, 5% productie.
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - de inkomsten van SLAG bestaan uit subsidies van overheden en fondsen, sponsorbijdragen en eigen inkomsten; - vanwege de crisis wordt een lagere fondsenbijdrage verwacht. Om de activiteiten laagdrempelig te houden blijven de inkomsten beperkt en is een stijging niet te verwachten; - gratis toegankelijke festivalonderdelen worden meer dan nu het geval is ingezet als poort naar de andere (niet gratis) programmaonderdelen; - de zakelijk coördinator en het bestuur gaan op creatieve wijze op zoek naar nieuwe vormen van geldverwerving. Het onderhouden van een goed netwerk met politieke bestuurders, fondsbeheerders, crowdfunding en het noordelijk bedrijfsleven is daarbij belangrijk; - bij onverhoopt tegenvallende inkomsten houdt het bestuur de geplande en nog te ontwikkelen activiteiten opnieuw tegen het licht.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - de festivals van SLAG vormen een keten met de activiteiten van het Poëziepaleis, waarbij de SLAG-festivals behalve coaching en begeleiding ook een podium bieden aan de oudere talenten; - alle educatieve activiteiten worden door het bestuur geëvalueerd.
Beoogd bereik met betrekking tot cultuureducatie:	SLAG bereikt met de drie literaire festivals voornamelijk een volwassen publiek. Samen wordt literatuur in de breedste zin (proza en poëzie, maar ook gemengde kunstvormen) gebracht naar alle Stadgers, van basisschool tot bejaardenhuis. Er valt nog veel publiek te winnen onder bijvoorbeeld studenten en senioren.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Het Grote Gebeuren</i> wil uitgroeien tot een festival met een landelijke uitstraling en een verdubbeling van het aantal bezoekers: in 2015 moet het festival 1500 belangstellenden trekken. <i>Het Grote Gebeuren</i> haakt aan bij de groeiende betekenis van het Groninger Forum; - de <i>Poëziemarathon</i> en <i>Dichters in de Prinsentuin</i> proberen hun publieksbereik te verbreden. Het eerste festival doet dat o.a. door buiten vaste festivallocaties voordrachten te organiseren. <i>Dichters in de Prinsentuin</i> is gratis en trekt daardoor een groot en divers publiek.

	- SLAG beoogt haar festivals als herkenbare merken te ontwikkelen, waarbij aandacht is voor traditie en vernieuwing. Het publiek wordt op de hoogte gehouden middels nieuwsbrieven en sociale media. In de nieuwe periode zet SLAG actief in op het verwerven van meer inzicht in bezoekersaantallen, publiekssamenstelling en klanttevredenheid.
Visie op talentontwikkeling:	Met de drie festivals wordt een bijdrage geleverd aan het letterenklimaat in de stad, door dichters en prozaschrijvers uit te nodigen, maar ook door lokale schrijvers te programmeren en uitwisseling van ideeën te bevorderen. In samenwerking met de bibliotheek wordt jaarlijks een poëziewedstrijd rond de landelijke Gedichtendag georganiseerd voor Groningse jongeren en volwassenen. De <i>Poëziemarathon</i> geeft poëziewerkshops op middelbare scholen, in samenwerking met Poëziepaleis. In het talentontwikkelingsproject <i>Parels kweken</i> worden gedichten van aspirant-dichters geredigeerd door professionele collega's en een poëziedirecteur. In de komende periode wordt hierin ook samengewerkt met het Prins Claus Conservatorium en het Peter de Grote Festival.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	SLAG beschikt over een uitgebreid regionaal en (inter)nationaal netwerk. Naast Poëziepaleis wordt samengewerkt met o.a. de Bibliotheek, Groninger Forum, Poetry International (Rotterdam) en Wintertuin Literair Productiehuis (Nijmegen). Ook buiten het literaire circuit worden verbanden gezocht, o.a. een gezamenlijk pilotproject plaats met het Peter de Grote Festival. Voor de praktische uitvoering van activiteiten betreft SLAG plaatselijke bedrijven, ZZP'ers en (maatschappelijke) organisaties. Ook wordt samengewerkt met gezichtsbepalende instellingen als de RUG, de IKEA, UMCG, Vera en het Grand Theatre. Marketing Groningen presenteert de literaire festivals van SLAG als onderdeel van het culturele aanbod.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 127.050
Totale baten (gem. per jaar):	€ 127.050
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 38.000
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 30.000
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	De aanvraag wordt ingediend in samenhang met de aanvraag voor het Poëziepaleis. Doel is om samen: <ul style="list-style-type: none"> - een duidelijke ingang voor literair talent te bieden, om goede ideeën uit te voeren en breed onder de aandacht te krijgen van pers en publiek; - een breder aanbod van (inter)nationale literaire producties en grotere bekendheid van de Groningse letteren in het land door uitwisseling met andere instellingen en productiehuisen mogelijk te maken; - kruisbestuiving tussen literatuur en andere kunstvormen in de stad door samenwerking met culturele instellingen te stimuleren; - zakelijke versterking te realiseren door efficiëntere bedrijfsvoering en fondsenwerving.
Overwegingen en advies Kunstraad:	SLAG is een interessante bundeling van een aantal literaire activiteiten en draagt zeker inhoudelijk in positieve zin bij aan het literaire klimaat in Groningen. De artistieke kwaliteit is goed. De organisatie voldoet echter maar zeer matig aan de eisen van cultural governance, er worden veel te weinig publieksinkomsten gegenereerd en er is nog onvoldoende sprake van hedendaags cultureel ondernemerschap. De Kunstraad

	<p>adviseert om een meerjarige subsidie toe te kennen van € 25.000. Huidige subsidie: € 16.200 (+ € 20.000) Gevraagde subsidie: € 38.000 Geadviseerd bedrag: € 25.000</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit in afwijking van het advies van de Kunstraad SLAG een structurele subsidie van € 36.000 toe te kennen voor de organisatie van literaire activiteiten.</p>

Naam instelling:	Stichting Van der Leeuw-lezing
Discipline:	Letteren
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Elk jaar heeft de Van der Leeuw-lezing plaats in de Martinikerk. Via de lezing worden de doelstellingen van de stichting verwezenlijkt: - het wijzen op en het stimuleren van de mogelijkheden van het cultureel gebruik van de Groninger Martinikerk; - bevordering van het culturele leven in de stad en provincie Groningen; - uitwisseling van culturele en wetenschappelijke contacten met andere delen van Nederland; - het vestigen van de aandacht op de kwaliteiten en de mogelijkheden van Groningen als centrum van het Noorden. In de toekomst moet een uitvoeriger programma rondom de lezing georganiseerd worden.
Kwantitatieve gegevens:	De Van der Leeuw-lezing vindt eenmaal per jaar plaats. Daarbij worden zo'n 1200 belangstellenden getrokken. 50 tot 70% van de bezoekers komt niet uit Groningen.
Missie en visie:	De Van der Leeuw-lezing is een belangrijk en toonaangevend jaarlijks evenement, dat in heel Nederland aandacht trekt. Bij het kiezen van een onderwerp houdt het bestuur van de stichting rekening met de maatschappelijke actualiteit en de betekenis daarvan voor de thematiek van de lezing. De Van der Leeuw-lezing draagt, mede dankzij publiciteit via de Volkskrant en tal van andere media, bij aan de naamsbekendheid van Groningen als cultuurstad.
Positie in de keten:	Presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Jaarlijks wordt aan de deelnemende instellingen een jaarverslag en begroting aangeboden, waarin verantwoording wordt afgelegd van de besteding van de beschikbare middelen. De lezing is de afgelopen jaren gesponsord door o.a. de gemeente en provincie Groningen, de Rijksuniversiteit Groningen en de Volkskrant.
Visie op educatie:	Dankzij samenwerking met het literair dispuut Flanor en Studium Generale zijn studenten en medewerkers van de onderwijsinstellingen goed vertegenwoordigd. Naast de Rijksuniversiteit Groningen, heeft ook de Hanzehogeschool aangegeven graag te willen deelnemen. Hierover vinden momenteel verkennende gesprekken plaats.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Onbekend.
Visie op publieksbereik:	De Van der Leeuw-lezing trekt jaarlijks zo'n 1200 belangstellenden. Dit aantal is de maximale capaciteit van de Martinikerk. De toegang is gratis. Van de beschikbare 1200 kaarten worden 200 uitgegeven door de RUG-winkel, 200 via Studium Generale en 100 door boekhandel Selexyz. De overige toegangskaarten zijn te verkrijgen via de website van de stichting. Een klein aantal kaarten wordt beschikbaar gehouden voor mensen die een aanvraag per post doen. Publiciteit verloopt via de Volkskrant (aankondiging, interview met referent, verkorte weergave van de lezingen daags na de lezing), de website en via posters en flyers. Dit jaar is voor het eerst een videoregistratie van de lezing op de website van de stichting geplaatst.
Visie op talentontwikkeling:	Onbekend.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Samenwerking met overheden (gemeente en provincie) voor financiering, de Volkskrant voor publiciteit en instellingen voor studenten en onderwijs.
Totale kosten (gem. per	€ 28.500

jaar):	
Totale baten (gem. per jaar):	€ 26.050
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 6.050
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 6.000
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De Kunstraad acht de Stichting Van der Leeuw-lezing niet subsidiabel binnen de criteria van het cultuurbudget maar vindt wel dat deze traditie absoluut moet worden voortgezet. De Kunstraad adviseert daarom om in 2013 en 2014 nog het gevraagde bedrag te verstrekken, maar vanaf 2015 een andere bron voor de voortzetting van deze traditie te vinden. Dat betekent dat ook geen afweging tegen andere instellingen voor kunst en cultuur meer nodig is.</p> <p>Huidige subsidie: € 6.050 Gevraagde subsidie: € 6.050 Geadviseerd bedrag: - + € 6.000 in 2013 en in 2014</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de stichting Van der Leeuw-lezing voor 2013 en 2014 een incidentele subsidie toe te kennen van € 6.000; 2. de komende twee jaren in overleg met de andere subsidiënten te onderzoeken of het mogelijk is de Van der Leeuw-lezing op een andere manier te financieren; 3. deze lezing vanwege het belang voor de profilering van Groningen als letterenstad in stand te houden.

Naam instelling:	Noordelijk Scheepvaartmuseum
Discipline:	Erfgoed
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Het bieden van beleving en kennisbevordering van enerzijds de bouw- en bewonersgeschiedenis van twee middeleeuwse stadspanden en A-kwartier en anderzijds de maritieme en daaraan gerelateerde sociaaleconomische historie van de stad en provincie Groningen, Drenthe en omliggende regio's. Het museum is niet alleen gericht op scheepvaart, maar ook op stadshistorie en doet daarvoor enkele noodzakelijke investeringen in vernieuwing.
Kwantitatieve gegevens:	Jaarlijks 80.000 tot 90.000 gasten mits alle nieuwe plannen gerealiseerd worden.
Missie en visie:	Het Noordelijk Scheepvaartmuseum is een levendig en aantrekkelijk museum met veel activiteiten, variatie, kwaliteit en een goede naam. Door de herinrichting van het bestaande museum wordt de omgeving van de A opgewaardeerd. Het museum geeft de bezoeker op een boeiende en aantrekkelijke wijze kennis over de bouw- en bewonersgeschiedenis van twee Middeleeuwse stadspanden in relatie tot het A-kwartier, van de maritieme en daaraan gerelateerde sociaaleconomische geschiedenis van Noord-Nederland en de rol van de historische mens daarin, om de bezoeker zich beter bewust te maken van zijn leefomgeving.
Positie in de keten:	Presentatie (60%) en educatie (35%), productie (5%).
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - de transformatie van maritiem naar stadshistorisch museum leidt tot stijging bezoekersaantallen; - er wordt samengewerkt met het bedrijfsleven voor sponsoring van tentoonstellingen en evenementen; - zoveel mogelijk inkomsten genereren uit bronnen als winkelverkoop, schip- en zaalverhuur; - inkomsten uit subsidies worden alleen gebruikt voor meest basale exploitatie; salarissen en groot onderhoud; - verwerving en exploitatie van een museumcafé aan de A; - mede-organiseren van evenementen als WinterWelVaart.
Visie op educatie:	Het museum heeft collecties, een bibliotheek en diverse publieksactiviteiten. In de toekomst is het museum een kenniscentrum voor de maritieme geschiedenis van Noord-Nederland. Voor een doelgroep specifiek wordt informatie geboden die toegespitst is op die doelgroep. Het museum heeft plannen om kindermuseum met gestructureerde educatieve programma's in te richten. Ouderen maken veel gebruik van de rondleidingen.
Beoogd bereik met betrekking tot cultuureducatie:	De komende jaren worden ambitieuze doelen voor de educatieve afdeling vastgesteld. Contacten met scholen en onderwijsinstellingen worden versterkt. Andere instellingen die met kinderen werken worden actiever bij het museum betrokken.
Visie op publieksbereik:	De doelgroep tot 18 jaar en vanaf 55 jaar wordt de komende tijd actief benaderd. Het publiek wordt bereikt via traditionele middelen zoals persbericht, posters en advertenties. De nieuw te benoemen pr-functionaris zal gebruik gaan maken van sociale media. Het aantal bezoekers moet toenemen met tenminste 30.000 per jaar. Voor Groningers wordt ingezet op een herhalingsbezoek en voor toeristen op een kennismakingsbezoek.
Visie op talentontwikkeling:	Talentontwikkeling is de komende jaren geen belangrijke taak. Het museum biedt wel ruimte aan stagiaires en andere vrijwilligers. In de

	afgelopen jaren waren er stageplekken voor studenten van de RUG, de PABO en andere hbo en mbo-opleidingen.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Groninger Forum voor gezamenlijke projecten, Groninger Museum voor gebruik van de collectie. Verder wordt er samengewerkt met onderwijsinstellingen en toeristische instellingen
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 557.561
Totale baten (gem. per jaar):	€ 624.844
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 353.203
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 81.800
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	De reden voor het verhogen van het subsidiebedrag is dat de organisatie het museum geschikt wil maken voor een jaarlijks bezoek van 80.000 tot 90.000 gasten – het opwaarderen van de omgeving van de A en de herinrichting van het museum
M-banen	Het Noordelijk Scheepvaartmuseum is opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-banen in principe zijn veilig gesteld tot 2015.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Het Noordelijk Scheepvaartmuseum heeft uitstekende kennis en ervaring in het beheer van erfgoed en is het op een na grootste gesubsidieerde museum in Groningen. Het museum heeft in de stad een draagvlak weten te creëren voor de nieuwe beleidsvisie waarin de maritieme geschiedenis wordt gecombineerd met de bewoningsgeschiedenis van de museum panden en een eigentijdse aanpak. Of deze thematische uitbreiding en aanpak aantrekkelijk genoeg zijn voor het verkrijgen van de benodigde verbouwingsgelden en de gewenste toename van bezoekersaantallen is nog onzeker. De gevraagde verhoging van het subsidiebedrag is voornamelijk bestemd voor het optrekken van de personeelskosten. De Kunstraad adviseert het huidige subsidiebedrag te handhaven en verwijst verder naar de onderstaande passage over een mogelijke bijdrage in het kader van een samenwerkingsproces.</p> <p>Huidige subsidie: € 276.000 Gevraagde subsidie: € 353.200 Geadviseerd bedrag: € 276.000</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. in afwijking van het advies van de Kunstraad het Noordelijk Scheepvaartmuseum een structurele subsidie toe te kennen van € 311.000. We stellen de additionele structurele subsidie beschikbaar om de basis op orde te brengen. 2. het NSM een incidentele subsidie beschikbaar te stellen van € 39.000 in 2013 en € 20.000 in 2014 als budgetbeheerder voor de verdere ontwikkeling van één historisch museum in Groningen, in samenwerking met het Grafisch Museum.

Naam instelling:	Grafisch Museum Groningen
Discipline:	Erfgoed
Huidige status:	Structurele subsidie, specifieke voorziening
Doelstelling:	Het Grafisch Museum wordt een modern en uniek museum. Levendigheid, activiteit en de verbinding tussen verleden, heden en toekomst staan centraal. In het vernieuwde, opnieuw ingerichte museum is interactie tussen collectie en publiek. Het 'Museum voor Letter & Beeld' wil op termijn financiële onafhankelijkheid bereiken. Hiervoor wordt samenwerking met culturele instellingen en commerciële partners gezocht om krachten te bundelen en samen naar buiten te treden.
Kwantitatieve gegevens:	Het Grafisch Museum organiseert twee tot drie exposities per jaar, waarvan minimaal één met een regionaal karakter. Het museum ontvangt in 2016 15.000 tot 20.000 bezoekers per jaar.
Missie en visie:	Het Grafisch Museum maakt het publiek bekend met het belang van letter en beeld voor de samenleving en het individu. Dit aan de hand van levendige presentaties over kunst, vormgeving, techniek en het leven en werk van H.N. Werkman. Met behulp van een nieuwe vaste presentatie, bijzondere en eigenzinnige wisselexposities en levendige activiteiten laat het museum letter en beeld leven.
Positie in de keten:	Presentatie maar ook productie en educatie.
Visie op cultureel ondernemerschap:	'Letter & Beeld' ontplooit naast museale activiteiten ook commerciële activiteiten, zoals de verhuur van museale ruimten voor vergaderingen, bijeenkomsten en cursussen, arrangementen, horeca en winkelverkoop.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - het Grafisch Museum is een educatief museum, waarbij kijken, doen en leren hand in hand gaan. Om het museum interessant te maken voor een bredere doelgroep vindt herinrichting plaats waarbij de collectie in de context van 'Letter & Beeld' wordt geplaatst en wordt voorzien van interactieve elementen; - voor thematentoonstellingen, educatieve projecten en uitwisseling van expertise hebben de musea in de stad de intentie uitgesproken meer te gaan samenwerken. De educatieve projecten moeten aansluiten op de doorlopende leerlijn die samen met andere instellingen wordt gevormd; - in overleg met scholen worden vraaggericht speciale activiteiten en projecten georganiseerd en gepaard gaan met educatief materiaal. Er wordt gestreefd naar een combinatie van leren en doen door een leerwerk omgeving te creëren voor vmbo- en mbo-leerlingen die zich bezighouden met o.a. grafische technieken, vormgeving en techniek.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Het Grafisch Museum heeft vaste presentaties met een sterk educatief karakter die een vaste plaats hebben binnen het curriculum van de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs. In 2013 zijn er 130 workshops, 20 cursussen en 130 rondleidingen. Er komen in totaal 2000 leerlingen.
Visie op publieksbereik:	In 2016 wil het museum interessant zijn voor een breed publiek van alle leeftijden en achtergronden. Om het imago en de nieuwe identiteit vorm te geven wordt in 2012 begonnen met een uitgebreide planvorming en het creëren van draagvlak bij diverse stakeholders. De omvangrijke pr-campagne die met de invoering van de nieuwe identiteit gepaard gaat, draagt zorg voor het neerzetten van het gewenste imago. Om dit te kunnen monitoren, vindt tweejaarlijks een publieksonderzoek plaats.
Visie op talentontwikkeling:	Onbekend.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Om een sterkere identiteit te kunnen neerzetten wordt naar nieuwe samenwerkingspartners gezocht om fusies mee aan te gaan. Voor thematentoonstellingen, educatieve projecten en uitwisseling van

	<p>expertise hebben de musea in de stad de intentie uitgesproken meer te gaan samenwerken. Het GMG heeft intensieve contacten met de andere grafische musea in Nederland, waarmee samenwerking, uitwisseling van collectie en exposities en het delen van expertise plaatsvinden. Door samenwerkingsverbanden aan te gaan met musea in binnen- en buitenland, kunstenaars, culturele instellingen, particuliere verzamelaars en bedrijven, is het mogelijk grotere projecten te organiseren die landelijke aandacht genereren. Ook andere samenwerkingsverbanden, zowel met culturele als commerciële instellingen, worden onderzocht en aangegaan. Er zijn al afspraken gemaakt met o.a. De Puddingfabriek, cateraar Mama Moos, het Kunstencentrum, de Usva en het Verhaal van Groningen.</p>
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 157.009
Totale baten (gem. per jaar):	€ 166.728
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 40.000
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€17.000 (Hiervoor is geen budget in de provinciale cultuurnota maar vanwege een motie vanuit PS ligt er een inspanningsverplichting om dit bedrag beschikbaar te stellen).
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
M-banen	Het Grafisch Museum is opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-baan in principe is veilig gesteld tot 2015.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De Kunstraad is onder de indruk van de ambitie van het beleidsplan en de daadkracht van de directeur. Al moet gezegd worden dat de instelling er daardoor wel erg van afhankelijk is. Het plan werkt onvoldoende vertrouwen in de goede afloop. Het risico dat het voor het slagen van de plannen onontbeerlijke ambitieniveau niet zal worden gerealiseerd is te groot. De beschikbare middelen voor de Groningse kunst- en cultuursector zijn beperkt. Afgewogen tegen andere aanvragen, heeft dit plan minder potentie en betekenis voor de stad, ook al is het gevraagde bedrag in verhouding bescheiden.</p> <p>Wel is het zaak dat de unieke collectie van het museum goed blijft beheerd en kan worden getoond. Ook zou de Kunstraad de expertise van directie en vrijwilligers voor de kunstcultuursector willen behouden. De Kunstraad is het met het museum eens dat het voortbestaan in de huidige vorm geen perspectief biedt.</p> <p>Voor het behoud van de collectie van het Grafisch Museum en om de hieronder beschreven planvorming mogelijk te maken voor één erfgoedinstelling, adviseert de Kunstraad toekenning van € 20.000 aan het Grafisch Museum.</p> <p>Huidige subsidie: € 20.000 + 8.000 incidenteel. Gevraagde subsidie: € 40.000 Geadviseerd bedrag: € 20.000</p>
Besluit B&W:	Het college besluit in afwijking van het advies van de Kunstraad het Grafisch Museum Groningen een structurele subsidie toe te kennen van € 35.000 voor instandhouding van het museum en het op orde brengen van de basis. Wij verzoeken het Grafisch Museum deel te nemen aan de ontwikkeling van één historisch museum, waarvoor het Noordelijk Scheepvaartmuseum budgetbeheerder is.

Naam instelling:	Oorlogs- en verzetscentrum Groningen
Discipline:	Erfgoed
Huidige status:	Structurele subsidie; instandhoudingsbijdrage
Doelstelling:	Het Oorlogs- en verzetscentrum is een expertisecentrum voor historisch onderzoek naar de Tweede Wereldoorlog in stad en provincie Groningen. Het centrum initieert, organiseert en realiseert educatieve projecten en andersoortige projecten over de oorlog in Groningen en omgeving. Daartoe verwerft, behoudt, registreert, documenteert en digitaliseert het centrum materiële getuigenissen uit de oorlog.
Kwantitatieve gegevens:	De komende jaren organiseert het centrum diverse projecten rond oorlog en bevrijding. Het bezoekersaantal ligt rond de 3000 per jaar.
Missie en visie:	Het OVCG houdt de herinnering aan de oorlogs- en bezettingstijd van 1940-1945 levend en verstrekt hierover informatie. Om het thema bezettingstijd en bevrijding inzichtelijk te maken voor zowel oudere als jongere generaties, richt OVCG zich op de verschillende meerjarige projecten. De belangrijkste zijn het Scholtenhuisproject, een documentaire en een uitwisseling tussen Groningen en Canada.
Positie in de keten:	40% productie, 40% educatie en 20% presentatie.
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - structurele subsidie van provincie en gemeente wordt gebruikt om personeelskosten, bedrijfsvoering en huisvesting te dekken; - via fondsen, bedrijfsleven en particuliere subsidieverstrekkers worden projecten gefinancierd. Het OVCG heeft daarbij weinig te maken met concurrentie van andere partijen.
Visie op educatie:	<p>OVCG:</p> <ul style="list-style-type: none"> - is aangesloten bij het landelijk collectie- en educatieoverleg, wat leidt tot uitwisseling van collecties voor tentoonstellingen en netwerkdagen; - brengt bewustwording van vrijheid en vorming van democratisch en kritisch burgerschap tot stand middels lespakketten, leskisten met materiaal uit de oorlog en programma's rond de herdenkingsdagen; - heeft een doorgaande leerlijn ontwikkeld die zowel het PO als het VO kennis laat maken met de historie van eigen omgeving. OVCG maakt daarbij gebruik van diverse fysieke en authentieke bronnen als affiches, foto's, films en monumenten; - geeft inlichtingen, doet wetenschappelijk onderzoek, behandelt onderzoeksvragen, faciliteert een expertisecentrum voor scholieren, studenten en onderzoekers en stimuleert onderzoek en publicaties over WOII op regionaal niveau.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Belangrijkste doelgroep zijn basisschoolscholieren van groep 7 en 8 en senioren. In 2011 zijn 1300 basisschoolleerlingen bereikt. Met het project <i>De Tweede Wereldoorlog dichterbij</i> zijn in 2011 350 basisscholieren (13 scholen) uit de gemeente Eemsmond bereikt. Een vergelijkbaar project in de stad bereikte ongeveer 950 basisscholieren (25 scholen) uit de stad en omliggende gemeenten. De leskisten van OVCG worden jaarlijks door acht verschillende scholen in stad en provincie Groningen gebruikt. De komende periode vormen studenten een nieuwe doelgroep.
Visie op publieksbereik:	Het feit dat het OVCG dichtbij de Groninger Archieven is gelegen, heeft een positief effect op de zichtbaarheid en het publieksbereik. De digitale collectie is via de Groninger archieven te raadplegen via het

	internet. Het uitzenden van de documentaires op RTV-Noord heeft ook een positief effect op de naamsbekendheid, met name onder senioren. Dankzij het Scholtenhuisproject is de doelgroep verbreed. De komende jaren wil OVCG zich meer richten op de doelgroepen binnen het middelbaar onderwijs en de universiteit via de Scholtenhuisapplicatie en een tentoonstelling over studentenverzet. Ook wil OVCG de komende jaren meer werken met vrijwilligers in de leeftijd van 55-plus.
Visie op talentontwikkeling:	OVCG is een erkend stagebedrijf bij de RUG. Gemiddeld lopen twee studenten geschiedenis stage op jaarbasis.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Een project tussen Groningen en Canada, in combinatie met het ontwikkelen van een digitale applicatie over het verloop van de bevrijding van de stad Groningen. Verder wordt er samengewerkt met lokale media als RTV-Noord en regionale instellingen als Stichting Vier 5 Mei, Bevrijdingsfestival, RHC Groninger Archieven, RUG en Cultuureducatie Stad.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 103.394,50
Totale baten (gem. per jaar):	€ 104.194,50
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 37.132
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 10.000
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	Op het gebied van erfgoedbeheer vervult het Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen zijn taak op een degelijke wijze. Als kleine instelling blijft het bereik van het educatiebeleid mager. Mocht de in de inleiding van hoofdstuk 4 voorgestelde erfgoedinstelling voor de stad tot stand komen, dan ligt inhoudelijke samenwerking voor de hand. Uitgaande van het beleidsplan is de verwachting dat de stichting ook de komende jaren in staat zal zijn voldoende eigen inkomsten te verwerven. De Kunstraad adviseert positief over handhaving van het huidige subsidiebedrag. Huidige subsidie: € 37.000 Gevraagde subsidie: € 37.000 Geadviseerd bedrag: € 37.000
Besluit B&W:	Het college besluit aan het Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen een structurele subsidie toe te kennen van € 37.000.

Naam instelling:	Stichting Beeldlijn
Discipline:	Erfgoed
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Het maken van documentaires over kunst en geschiedenis. De onderwerpen vinden hun oorsprong in Noordelijke gebeurtenissen, geschiedenis en cultuur. Beeldlijn wil bijdragen aan de productie van een kleine maar constante stroom aan films, die lokaal, provinciaal en landelijk vertoond worden. De organisatie genereert zelf inkomsten en helpt filmmakers op projectbasis aan het werk. Beeldlijn heeft een groot netwerk en werkt samen met lokale, regionale en landelijke partners.
Kwantitatieve gegevens:	Productie van twee of drie documentaires per jaar. Vijf bestaande documentaires worden jaarlijks op regionale, landelijke of digitale kanalen uitgezonden. Daarnaast worden de films drie keer per jaar vertoond op evenementen en markten. Er wordt deelgenomen aan drie relevante filmfestivals per jaar. Bij premières zijn 200-500 mensen aanwezig. De beoogde verkoop van dvd's is 600 tot 800 per jaar.
Missie en visie:	Stichting Beeldlijn legt belangrijke ontwikkelingen in het culturele, sociale, economische en politieke leven in Noord-Nederland vast door het maken van audiovisuele producties en het verspreiden ervan onder een groot publiek. Op deze wijze draagt Beeldlijn een beeld uit van de dynamiek van de Noord-Nederlandse samenleving. Beeldlijn wil en kan bijdragen aan een creatieve en toegankelijke audiovisuele sector en helpt het veld vooruit door verjonging, verbreding en educatie.
Positie in de keten:	Productie en presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - projectcoördinatie wordt gefinancierd met structurele subsidie; - films worden gefinancierd middels fondsen en incidentele subsidie; - eigen inkomsten door verkoop dvd's via website voor educatieve doeleinden en commerciële verkoop via stichting Beeldlijn Verkoop. - sponsoring, echter altijd met voldoende vrijheid voor de maker; - onderzoeken van mogelijkheden voor crowdfunding met andere culturele instellingen.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - vo: gebruik dvd's en ontwikkeling lesprogramma's voor de vakken (kunst)geschiedenis, literatuur en maatschappijleer, o.a. i.s.m. Kunststation C, CBK en Cultuureducatie Stad; - beroepsonderwijs: stages aanbieden en begeleiden, o.a. voor het Alfacollege en Noorderpoort; - hbo: workshops en korte film maken met Hanzehogeschool, Academie Minerva en het Frank Mohr Instituut; - RUG: stages en collegemiddagen voor studenten en filmmakers.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Onbekend.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> - meer onderzoek naar bereik en doelgroepen, aanspreken jong publiek; - met vertoningen op televisiezenders het cultureel erfgoed van het Noorden presenteren en duiden voor heel Nederland; - verkoop documentaires via sites, musea, bibliotheken, filmhuizen, vertoning op festivals, vermarkting door via grotere bedrijven de afname te versterken; - media-aandacht en nieuwsbrieven bij premières; - promotie documentaires via websites van provinciale overheden; - meer samenwerking met andere culturele instellingen in Groningen voor gezamenlijke marketingactiviteiten.
Visie op talentontwikkeling:	Jong talent krijgt de kans zich te ontwikkelen bij Beeldlijn. Filmmakers

	worden ingehuurd op projectbasis. De overheidsbijdrage is deels bedoeld voor begeleiding van deze jonge makers. Via de RUG worden stages aangeboden.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<ul style="list-style-type: none"> - Groninger Forum: Beeldlijn gaat content leveren voor een op te zetten digitaal kanaal. Binnen gezamenlijke projecten maakt Beeldlijn documentaires die in ForumImages worden vertoond. Ook kan er op het gebied van de promotie en marketing samen worden gewerkt. - in Noorderbreedte verschijnen artikelen over Beeldlijnproducties en de dvd's van Beeldlijn worden ingezet als marketinginstrument; - films van Beeldlijn worden altijd vertoond in de Bibliotheek Groningen in aanwezigheid van de geportretteerde(n) en de makers. Ook in andere bibliotheken kan een dergelijk programma worden opgezet; - het Groninger Museum, het CBK, Het Drents Museum, Museum de Buitenplaats en de Belvédère zijn mogelijke vertoningslocaties; - Crossing arts: het samenwerkingsoverleg met verschillende beeldende kunstinstellingen moet leiden tot een stadsbrede afstemming met betrekking tot presentaties, marketing, educatie en ondernemerschap; - op het Noordelijk Film Festival worden de nieuwe documentaires vertoond en makers van Beeldlijn doen mee aan de workshops. In samenwerking met het NFF en Noordelijke cultuurambtenaren worden plannen ontwikkeld om te komen tot een Noordelijk mediafonds; - Beeldlijn neemt deel aan de activiteiten van het GAVA zoals de Dag van de Groninger Geschiedenis; - intensiveren van de contacten met filmmakers in het Noorden door regelmatig een discussiemiddag of bijeenkomst op te zetten.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 59.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 59.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 17.000
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 17.000
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>De Kunstraad is positief over de meerwaarde van deze kleine organisatie voor de culturele keten. Met de documentaires levert Beeldlijn een bijdrage aan het vastleggen van noordelijk erfgoed en maakt daarmee ook deel uit van de erfgoedketen. Het onderhouden van contacten met dit circuit ligt voor de hand. De Kunstraad adviseert positief over toekenning van het gevraagde bedrag.</p> <p>Huidige subsidie: € 17.000 Gevraagde subsidie: € 17.000 Geadviseerd bedrag: € 17.000</p>
Besluit B&W:	Het college besluit aan Stichting Beeldlijn een structurele subsidie van € 17.000 toe te kennen.

Naam instelling:	Martini Beiaard
Discipline:	Erfgoed
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Bescherming van de beiaard en het kweken en vergroten van de belangstelling voor beiaardmuziek door beiaardconcerten.
Kwantitatieve gegevens:	Vaste bespelingen op dinsdagen en zaterdag. Jaarlijks een twintigtal extra bespelingen op speciale dagen als Koninginnedag, 5 mei en kerst. Op acht donderdagavonden in de zomer zijn er concerten van (inter)nationale beiaardiers. Eenmaal per jaar is er een wensconcert met verzoeknummers.
Missie en visie:	Het promoten van de beiaard van de Martinitoren als belangrijk cultureel erfgoed. Door het geven van bekendheid aan de beiaard in binnen- en buitenland wordt beiaardmuziek in het algemeen bevorderd.
Positie in de keten:	Presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Inkomsten worden gegenereerd door sponsoring en ondersteuning van de 'vrienden van' bij uitgifte van onder andere cd's.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - het betrekken van jongeren bij de activiteiten door organisatie van luisterwedstrijden en een lesbrief via de website; - RUG-studenten worden uitgedaagd lessen op het klavier te volgen; - lezingen en uitleg in de beiaardcabine door de beiaardiers; - inrichten van de zolder als voorlichtingcentrum; - zomeravondconcerten van tevoren schriftelijk toelichten.
Beoogd bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Scholieren, studenten en algemeen geïnteresseerden.
Visie op publieksbereik:	Door middel van persberichten, publicaties en website wordt publiciteit gegeven aan de activiteiten. Verdere klantbinding wordt gerealiseerd door de Vrienden van de Beiaard. Voor de marketing wordt samengewerkt met Marketing Groningen en de Martinikerk.
Visie op talentontwikkeling:	Indien er voldoende financiële mogelijkheden zijn wordt eens in de zoveel tijd een internationaal beiaardconcours gehouden om jonge talentvolle beiaardiers te stimuleren.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	De stichting werkt samen met o.a. de Beiaard Wereld Federatie, De Nederlandse Klokkenspel Vereniging, Stichting Klokkenspel Groningen, Stichting Groninger Orgelland, Stichting Martinikerk en City Management Groningen.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 8.850
Totale baten (gem. per jaar):	€ 8.850
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 8.650
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	Het is in het belang van de stad dat de activiteiten worden voortgezet en dat de stichting wordt ondersteund in een proces van vernieuwing. Daar is misschien niet eens zoveel voor nodig. De Kunstraad adviseert de gemeente om de stichting (met behoud van identiteit) onder te brengen bij een professionele (muziek- of erfgoed)instelling uit stad of regio, dan wel de opdracht te geven aan een dergelijke organisatie om de Stichting Martini Beiaard te begeleiden in de ontwikkeling van een plan

	<p>waarmee de beiaard de toekomst in kan. Daarbij kan worden gedacht aan de Stichting Oude Groninger Kerken of de Stedelijke Muziekschool, de organisatie waarbij de beide beiaardiers ook in dienst zijn.</p> <p>Huidige subsidie: € 8.000 Gevraagde subsidie: € 8.650 Geadviseerd bedrag: € 5.000 + € 2.500 in 2013 en in 2014 geoormerkt voor visieontwikkeling</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Martini Beiaard een structurele subsidie toe te kennen van € 5.000; 2. deze aan te vullen met een incidentele subsidie in 2013 en 2014 van € 2.500 voor de ontwikkeling van een visie op de toekomst. Wij gaan hierover met de organisatie in gesprek.

Naam instelling:	Centrum voor de Kunsten Groningen (Fusie Stedelijke Muziekschool Groningen en Kunstencentrum Groep)
Discipline:	Amateurkunst/overige instellingen
Huidige status:	Nieuwe aanvraag
Doelstelling:	Het CvdKG (werktitel) ontwikkelt nieuwe programma's met culturele activiteiten. In hun samenhang vormen de programma's de kern van de amateurkunst en cultuureducatie in de stad. Het evenwichtige programma faciliteert de culturele levensloop van de Stadjer, is duurzaam beschikbaar en flexibel in organisatievorm. Het programma wordt uitgevoerd in het onderwijs, in de vrije tijd en in de wijken. Het inrichten en onderhouden van een educatieve netwerkstructuur met collega-instellingen in de stad is noodzakelijk en CKG voert hierin als kernvoorziening de regie.
Kwantitatieve gegevens:	De fusie tussen twee instellingen levert kostenbesparing en efficiencywinst op. CvdKG hanteert als indicatie dat het aantal deelnemers aan het vervolg- en verdiepingsaanbod stijgt van 20% (2012) tot 45% (2017). In 2013-2017 is de verhouding vaste arbeidsovereenkomsten en freelancers 50/50.
Missie en visie:	Op school, in de vrije tijd en in de wijken wordt de verbeeldingskracht van de Stadjer verder ontwikkeld. Het CKG is daarbij de katalysator die samen met haar partners de culturele levensloop van de Stadjer faciliteert. Naast een beter gestroomlijnd en deels beperkter kennismakingsaanbod laat CKG de praktijk beter aansluiten bij niveau en wensen van de bezoeker en zijn behoefte aan verdieping en kwaliteit.
Positie in de keten:	Educatie, talentontwikkeling
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - de Fusie kan via interne ombuiging aan de gemeentelijke norm voor eigen inkomsten blijven voldoen; - door de aard van de activiteiten en de wens om deze voor iedereen toegankelijk te maken is er een grens aan winstgevende bedrijfsvoering. Voor duurzame en meerjarige financiële ondersteuning wordt een eigen strategie van werving en aanpak voorbereid. Gezien het publieksbereik wordt voor speciale projecten op crowdfunding georiënteerd; - om duurzaam te kunnen innoveren wordt een koplopersgroep samengesteld. Deze werkt als kwartiermaker aan de nieuwe koers, de bedrijfscultuur en het credo van ondernemerschap.
Visie op educatie:	<p>Op school:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zodra dit beschikbaar is wordt met het instrumentarium van <i>Cultuur in de Spiegel</i> als nieuw fundament gewerkt; <p>Vrije tijd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kennismaken met kunst en onderzoek naar eigen talent vormt de basis van het programma. Met duurzame verbanden ontstaat behoefte aan leren en verdieping en is evenwicht tussen een kennismakingsprogramma en verdiepende programma's nodig. Dit wordt gerealiseerd door zowel een kwalitatief verantwoord programma als een meer flexibele organisatievorm. Er worden meer cross-overs en interdisciplinaire activiteiten ontwikkeld met een betere facilitering van de culturele levensloop van de Stadjer als doel; <p>In de wijken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het doel is om 'Cultuur van de stad' en 'Cultuur van de straat' elkaar wederzijds te laten beïnvloeden. Deze visie op Community Art moet een vertaling krijgen in een stedelijk plan dat vanaf het seizoen 2013/14 wordt uitgevoerd. Buro Loeks krijgt hierbij een voortrekkersrol; <p>De cultuurmakers:</p>

	- ondersteuning bij en regie op het ontwikkelen van een educatieve taak bij de producerende organisaties. In de eerste plaats vanuit de noodzaak om binnen de culturele keten een gezamenlijke aanpak te realiseren die qua inhoud, publiek en de school beter op elkaar is afgestemd. Hiertoe wordt een masterplan opgesteld.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Deelnemers 2016: Workshops amateurs (volwassenen): 1450 Cursussen, lessen, opleidingen (volwassenen): 4000 Onderwijsactiviteiten (kinderen tot 18): 3500 Workshops onderwijs (kinderen 101 18): 3000
Visie op publieksbereik:	Beide instellingen hebben een groot publieksbereik, maar het kennisaanbod is te groot. Door programma's beter af te stemmen op het niveau van de individuele Stadler zal het aantal deelnemers aan het vervolg- en verdiepingsaanbod stijgen.
Visie op talentontwikkeling:	Binnen de afdelingen van CvdKG werken in de toekomst talentvolle, voormalig leerlingen/cursisten. Kunstenaars die als docent werken krijgen een nieuwe rol als coach en leermeester.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	CvdKG bouwt bestaande relaties om naar duurzame samenwerkingsrelaties waarbij het naast verantwoordelijkheid voor uitvoering, ook om strategisch partnerschap op (school)bestuurlijk niveau gaat. Partijen leggen hun samenwerking vast in meerjarenovereenkomsten. Vanaf 2013/2014 worden jaarlijks voorbeelden van deze vorm inzichtelijk gemaakt om anderen te stimuleren. In 2017 zijn alle samenwerkingsverbanden op deze wijze ingericht en worden dan geëvalueerd.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 5.475.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 5.477.500
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 3.163.000 (2013)
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 304.500 Toegekend 0.
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	De twee voorzieningen zijn naar verwachting eind 2012 samengevoegd.
M-banen:	Het Prinsentheater is opgenomen in het 200-banenplan waarmee de M-baan in principe is veilig gesteld tot 2015. Voor de M-banen bij het Kunstencentrum zelf geldt dit niet. De subsidie op deze M-banen wordt dan ook de komende jaren stapsgewijs afgebouwd. Het Kunstencentrum heeft dit meegenomen in haar beleidsplan voor de nieuwe cultuurnota.
Overwegingen en advies Kunstraad:	De Kunstraad kan over het voorliggende plan geen advies uitbrengen. Het is een goed geschreven, maar ook zeer algemeen verhaal over de doelstellingen van de Fusie en geeft geen houvast voor de gekozen richting. Evenmin geeft het duidelijkheid over de besteding van de middelen in de tijd voordat de Fusie is gerealiseerd. De Kunstraad adviseert het gemeentebestuur de Muziekschool en de Kunstencentrum Groep te vragen nog in 2012 te komen met een veel concreter toekomstplan met een gespecificeerde productbegroting. Overigens blijven wij ons advies om te komen tot één Gronings Centrum voor de Kunsten ondersteunen. Over het gevraagde subsidiebedrag kan de Kunstraad geen uitspraak doen. Huidige subsidie: € 3.159.000 Gevraagde subsidie: € 3.163.000 Geadviseerd bedrag: niet van toepassing

Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none">1. het Centrum voor de Kunsten Groningen een structurele subsidie toe te kennen van de som van € 1.730.000 en € 876.000 voor muziek- en kunstonderwijs in Groningen;2. Muziekschool en Kunstencentrum vóór de zomer een gezamenlijke contourennota ondernemingsplan te laten presenteren. Hierin is de visie op hoofdlijnen vertaald in een programma voor de eerste 3 tot 5 jaar, met daaraan verbonden de financiële en personele inzet;3. de mogelijkheden tot wederzijdse versterking te onderzoeken tussen het CvdKG en respectievelijk Jeugdcircus Santelli en Music and Fun.4. naar aanleiding van de uitkomsten van het gemeentelijk en provinciaal onderzoek i.h.k.v <i>Cultuureductie met kwaliteit</i> met CvdKG in gesprek te gaan over de inzet van Cultuur Educatie Stad en hiervoor een structureel € 150.000 te reserveren.
--------------	--

Naam instelling:	Cultureel Studentencentrum Usva
Discipline:	Amateurkunst/overige instellingen
Huidige status:	Structurele subsidie; amateurbudget
Doelstelling:	Als kenniscentrum, studentenvoorziening en koepelorganisatie voor studenteninitiatieven van de Rijksuniversiteit Groningen bevordert Usva culturele activiteiten, in het bijzonder door en/of voor studenten. Usva is de schakel tussen studenten en professionele culturele organisaties en betreft zo studenten bij culturele activiteiten in de stad. Daarnaast faciliteert zij exposities, cursussen en voorstellingen.
Kwantitatieve gegevens:	Usva organiseert jaarlijks ca. 100 cursussen en workshops in 7 kunst- en cultuurdisciplines met ruim 1.200 deelnemers. Zij subsidieert en huisvest studentenvoorstellingen van 15 gezelschappen voor ca. 50 producties per jaar en organiseert ruim 10 verschillende activiteiten.
Missie en visie:	Usva wil ontwikkeling en inspiratie door kunst en cultuur bij studenten in Groningen stimuleren. Usva is voor hen een thuisbasis, schakel en het aanspreekpunt van kunst en cultuur in Groningen. Hoewel Usva zich voornamelijk richt op studenten kunnen ook niet-studenten deelnemen aan activiteiten als cursussen en voorstellingen.
Positie in de keten:	Presentatie, educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - Usva verkrijgt inkomsten uit cursussen, kaartverkoop, verhuur, horeca en fondsen/subsidies. Mogelijk wordt hier bedrijfs- en alumnisponsoring aan toegevoegd; - Usva streeft naar een gezonde financiële bedrijfsvoering met een positief resultaat, om investeringen en groei mogelijk te maken; - om de doelen te halen in het huidige klimaat programmeert Usva niet langer externe partijen, maar richt zij zich op het bieden van ruimte en een podium voor amateurgroepen. Ook wordt samengewerkt met culturele organisaties in de stad om studenten door te kunnen verwijzen; - Usva streeft naar flexibiliteit en het minimaliseren van financiële risico's. Bij weinig inschrijvingen worden cursussen geannuleerd, er zoveel mogelijk gewerkt met werknemers op freelance- of oproepbasis en recent is het OTheater afgestoten; - in 2016 wil Usva alle subsidies voor culturele studenteninitiatieven uit universitaire gelden verstrekken.
Visie op educatie:	Vanuit de overtuiging dat kunst en cultuur een belangrijke rol speelt in de academische vorming van studenten, hebben alle activiteiten een educatief element. Usva wil steeds meer bezoekers (ook niet-studenten) kennis te laten maken met cultuur, hen meer ervaring op laten doen met cultuur en zo de kennis over cultuur vergroten. In het aanbieden en ontwikkelen van activiteiten werkt Usva naast de RUG regelmatig samen met de cultuurorganisatie van de Hanze Hogeschool. Hierdoor heeft Usva toegang tot de ruim 53.000 studenten in Groningen.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	<ul style="list-style-type: none"> - in 2016 komt jaarlijks 50% van alle RUG-studenten in aanraking met culturele activiteiten voor of door studenten in Groningen; - vanaf 2011, groei naar jaarlijks 2000 cursisten; - voor voorstellingen en randprogrammering is gemiddeld 60% van de bezoekers student en 40% niet-student. Voor cursussen is gemiddeld 70-75% RUG-student, 15% Hanzestudent en 10-15% Stadjer.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> Usva wil haar publieksbereik vergroten door; - duidelijke communicatie van publieksactiviteiten; - door divers en kwaliteit aanbod groei van aantal cursisten per jaar; - groei naamsbekendheid met 5% per jaar, naar 99% voor RUG-studenten en 72% voor HG-studenten in 2016;

	<ul style="list-style-type: none"> - onderzoek doen naar publiekssamenstelling klanttevredenheid; - benadering doelgroep via: papieren promotiemiddelen, persberichten, website, buitenmedia, ludieke acties, sociale media en advertenties; <p>In 2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komt jaarlijks 50% van alle RUG-studenten in aanraking met culturele activiteiten voor of door studenten, op actieve of passieve manier; - bestaat een actieve Usva-community, bestaande uit bestuurders, vrijwilligers, medewerkers van het USCC en bezoekers.
Visie op talentontwikkeling:	<ul style="list-style-type: none"> - door haar cursusaanbod fungeren als voorportaal voor professionele talentontwikkeling. Usva geeft ondersteuning waar nodig; - het bieden van ervaringsmogelijkheid op zakelijk en bestuurlijk niveau; - het bieden van ervaringsmogelijkheden voor studenten van kunstvakopleidingen, zoals in het vormgeven van publiciteitsmateriaal.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Naast de RUG werkt Usva samen met Academie Minerva, Hanze Hogeschool en diverse freelance docenten. Usva wil de komende jaren investeren in het contact met het bedrijfsleven met oog op sponsoring.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 636.450
Totale baten (gem. per jaar):	€ 637.900
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 15.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	Usva en het Universitair Studenten Cultuurcentrum (USCC) van de Rijksuniversiteit Groningen zijn sterk verweven. Usva draagt zorg voor het beleid op het gebied van cultuur voor en door studenten. Het USCC faciliteert Usva, haar beleid en de culturele studentenorganisaties door zorg te dragen voor het pand en personeel. Met de RUG is afgesproken dat in voorjaar 2014 wordt geëvalueerd of Usva weer in staat is financieel zelfstandig verder te gaan. Ook wordt dan gekeken wat dit voor gevolgen heeft voor de organisatie en samenwerking.
Overwegingen en advies Kunstraad:	De Kunstraad meent dat Usva als direct aan de Rijksuniversiteit Groningen gelieerde instelling in principe niet in aanmerking komt voor een meerjarige cultuursubsidie. Het mogelijk maken van culturele activiteiten voor en door studenten is de eigen keuze en verantwoordelijkheid van de universiteit. De ambitie van Usva om studenten met de professionele kunstinstituten te willen verbinden sluit aan op de visie van de culturele keten. Terecht constateert Usva dat veel professionele kunstinstituten moeite hebben de belangstelling van studenten te trekken en dat voor jongvolwassenen weinig cultuureducatief aanbod bestaat. Ondanks de waardering voor deze aanpak vindt de Kunstraad een meerjarige subsidie niet op zijn plaats. Huidige subsidie: € 10.000 Gevraagde subsidie: € 15.000 Geadviseerd bedrag: -
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt het Cultureel Studentencentrum Usva niet in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	@Sinnema's
Discipline:	Amateurkunst/overige instellingen
Huidige status:	Nieuwe aanvraag
Doelstelling:	Het realiseren van een creatieve werkplaats voor verschillende disciplines in de oude Drukkerij aan de Oosterhamrikade en het programmeren van oefenbandjes, realiseren van een opnamestudio, organiseren van muziekprojecten voor jongeren, tentoonstellingen, festivals, workshops, theatervoorstellingen, eetcafé en lezingen.
Kwantitatieve gegevens:	Jaarlijks twee festivals, maandelijks dansavond, tweemaandelijks programma met o.a. muziek, theater en comedy. Verder o.a. studentenavonden voor 50 studenten per avond en activiteiten op de beneden- en bovenverdieping voor maximaal 150 gasten.
Missie en visie:	Het bieden van een werkplaats waar verschillende disciplines elkaar vinden. Door persoonlijk contact met huurders en begeleiding op maat ontstaat voor alle partijen een win-win situatie waarbij creatieve ontwikkelingen een stijgende lijn krijgen. Elke ruimte in het pand wordt daarbij zo veel mogelijk benut. De activiteiten hebben een overstijgend belang. Stedelijk, door huisvesting in een monumentaal pand en cultureel-maatschappelijk door projecten met jongeren.
Positie in de keten:	Productie, presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	De onderneming is in de beginfase afhankelijk van subsidie of startersgeld. Er is geen eigen vermogen. Er wordt gezocht naar partners die willen participeren. Inkomsten zullen voortkomen uit geluids- en muziekopnames, verhuur van ruimte, entreegelden, cursussen en workshops, borg van materiaal en gereedschap en sponsoring/subsidie.
Visie op educatie:	Stageplekken voor studenten van opleidingen als Communicatie en Media, Theaterwetenschappen, Kunst en Cultuur. Bij grotere projecten kunnen vrijwilligers begeleid worden i.s.m. Stichting Stiel.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Onbekend.
Visie op publieksbereik:	Er wordt gebruik gemaakt van een website, flyers, uitgaansagenda's, mond-tot-mondreclame en reclame in bladen.
Visie op talentontwikkeling:	Iedere tweede zondag van de maand wordt een podium geboden aan aanstormend talent op het gebied van o.a. muziek, theater en comedy.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Voor de cultureel-maatschappelijke projecten wordt samenwerking gezocht met het MJD, het Jongeren Advies Bureau, scholen en club- en buurthuizen in de wijk. Verder zijn er samenwerkingsverbanden met o.a. Carex, SMOG, Noorderzon, Jonge harten, theaters binnen en buiten Groningen en gemeentelijke instellingen.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 23.645
Totale baten (gem. per jaar):	€ 10.200
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 46.455
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	Meerjarige subsidies in het kader van de cultuurnota worden doorgaans toegekend aan initiatieven die zich al in zekere mate hebben bewezen en hun ideeën hebben uitgewerkt in een goed onderbouwd inhoudelijk

	<p>en financieel beleidsplan. Het voorgelegde beleidsplan is te pril en bevat onvoldoende aanknopingspunten om vertrouwen te wekken in de kwaliteit van de programmering en de organisatie. De Kunstraad adviseert negatief.</p> <p>Huidige subsidie: - Gevraagde subsidie: € 46.455 Geadviseerd bedrag: -</p>
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt @Sinnema's niet in de cultuurnota 2013-2016 op.

Naam instelling:	Liga 68
Discipline:	Overige instellingen
Huidige status:	Structurele subsidie; specifieke voorziening
Doelstelling:	Liga 68 verzorgt binnen ForumImages de artistieke filmprogrammering. De stichting voert deze taak uit binnen een uitgebreid lokaal, landelijk en internationaal netwerk. Het doel is om filmvertoningen in Groningen in zo optimaal mogelijk geoutilleerde bioscoopzalen te laten plaatsvinden. Met de filmvertoningen wordt een breed stedelijk en regionaal publiek bereikt. Liga '68 richt zich voornamelijk op de presentatie van film. Sinds 2007 hoort filmeducatie daar ook bij.
Kwantitatieve gegevens:	Liga 68 realiseert ongeveer 3500 filmvoorstellingen per jaar, met een bezoekersaantal van ca. 90.000 à 100.000. Jaarlijks zijn er zo'n 55 landelijke premières en ca. 30 Groninger premières. Liga '68 ondersteunt filmliga's te Delfzijl, Veendam, Winschoten, Leek en Schouwerzijl. I.s.m. het International Film Festival Rotterdam wordt jaarlijks het filmfestival in Groningen georganiseerd.
Missie en visie:	Liga 68 heeft een leidende rol in het tot stand brengen en vasthouden van een unieke, professionele voorziening voor de vertoning van culturele films in Groningen. Als filmcentrum met meerdere zalen in de stad, faciliteert Liga 68 een circuit voor culturele film in de provincie Groningen. Relevante cinematografische ontwikkelingen in Nederland en de rest van de wereld worden systematisch gevolgd. Liga 68 levert een aandeel in de ontwikkeling van het culturele klimaat door waar mogelijk samen te werken met culturele instellingen in en om de stad.
Positie in de keten:	Presentatie en educatie (8%)
Visie op cultureel ondernemerschap:	Als cultureel ondernemer: - wordt aansluiting gezocht bij bestaande en nieuwe initiatieven; - worden eigen initiatieven gecreëerd om de positie in het (culturele) netwerk te versterken; - worden relaties met bedrijfsleven onderhouden, o.a. ImagesBusinessclub; - worden inkomsten verkregen uit kaartverkoop, horeca en zaalverhuur; Liga 68 wil haar eigen inkomsten verhogen door: - verhoging bezoekersaantallen film naar 85.000-90.000 per jaar; - verhoging bezoekersaantallen Forumactiviteiten tot 15.000; - stijging horeca-inkomsten door hogere bezoekersaantallen; - verhoging inkomsten verhuur; - stijging inkomsten uit de Businessclub. - als de inkomsten achterblijven wordt er bezuinigd, o.a. door latere openingstijden en scherpere keuzes in de programmering.
Visie op educatie:	Liga 68 houdt zich bezig met: - filmeducatie: vaardigheden en kennis van film(geschiedenis); - media-educatie: mate waarin men met audiovisuele media overweg kan, aansluitend bij het curriculum van leerlingen; - actieve participatie en reflectie middels workshops, debat, opdrachten; - ontwikkeling eigen projecten voor onderwijs, i.s.m. Forum of anderen; - educatief aanbod in het kader van grote festivals; - creëren van een doorlopende leerlijn met verschillende partners; - openbaar te bezoeken educatieve activiteiten, voor alle doelgroepen; - presenteren van het educatieve aanbod bij verschillende doelgroepen door mailing, folders, relevante netwerken en persoonlijk contact; Liga 68 gaat zich in de toekomst (meer) richten op: - beeldcultuur in de breedste zin van het woord;

	<ul style="list-style-type: none"> - een nog grotere rol van media-educatie; - i.s.m. Forum, nieuwe thema's als geschiedenis en cultureel erfgoed; - vinden van nieuwe partners voor crossmediale activiteiten; - volwasseneneducatie met avondcursussen filmgeschiedenis of – analyse.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	<p>2016 o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 40 inleidingen/nagesprekken/cursussen voor een volwassen doelgroep met 2.500 deelnemers; - 75 workshops op scholen met 1.200 deelnemers; - 40 schoolvoorstellingen voor 4.000 deelnemers; - beschikbaarheid 15 openbare educatieve filmtitels met een bereik van 2.500 voor Moviezone Cinekid; - 7 talkshows met 700 bezoekers; - aanbodgerichte projecten, vaak i.s.m. Forum: jaarlijks één of twee projecten gericht op het primair of voortgezet onderwijs.
Visie op publieksbereik:	<ul style="list-style-type: none"> - filmvertoningen bereiken een zo breed mogelijk publiek; - communicatie-inspanningen gericht zich op herhalingsbezoek; - doelgroep 65+ wordt nog te weinig bereikt – inzet op nieuwe initiatieven als een filmsalon en lagere entreprijs; - marketing wordt integraal onderdeel van het beleid; - bereik nieuw publiek door activiteiten van het Groninger Forum; - meer bereik door uitbreiding programmatische samenwerkingsrelaties met lokale en landelijke partners; - nieuwe communicatiemiddelen als belangenverenigingen, bedrijven en internetfora; - bereik doelgroep onder de 18 via scholen in kader van educatie; - betrekken belangengroepen en gastprogrammeurs bij programmering - film on demand, publieks- en klanttevredenheidsonderzoek; - aangepast entreetarief voor studenten en publiciteit in bladen als UK en HanzeMag.
Visie op talentontwikkeling:	<p>Liga 68:</p> <ul style="list-style-type: none"> - levert vanuit 'Groningse Nieuwe' een bijdrage aan ontwikkeling en inhoudelijke ondersteuning van lokale filmprojecten; - geeft advies over scenario-ontwikkeling, productie, financiering en mogelijkheden voor distributie; - biedt mogelijkheid om een product in wording te vertonen op het grote doek, om onvolkomenheden in een vroeg stadium te signaleren; - geeft advies bij het opzetten van (historische) research voor documentaires of het koppelen van expertise die van belang kan zijn voor het opzetten van een filmproject.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	<p>Wat betreft de filmprogrammering wordt verbreding en verdieping van het aanbod beoogd, m.n. in de samenwerking met het Forum. Verder is er nauwe samenwerking met o.a. GAVA, Beeldlijn, OPSB, Noorderzon, NNT, Jonge Harten, OOG, Groninger Museum, VERA, RKZBios en de USVA. Tot het nationale en internationale netwerk behoren o.a. IFFR, IDFA, Nederlands Filmfestival, Holland Animation Film Festival, vrijwel alle provinciale filmhuizen en filmhuizen in Europa en Azië. Ook zijn er specifieke samenwerkingspartners op het gebied van educatie, waaronder RUG, Hanzehogeschool, Frank Mohr Instituut, Noorderpoort, Kunstencentrum, Cultuureducatie Stad, Kunststation C, IVAK, Cedin en landelijk: EYE Filminstitute, IFFR, Cinekid, Fantastisch Kinderfilm Festival, Latin American Film Festival, Movies that matter, Africa in the picture, Moviezone, Kunstbende en verschillende Beroeps Kunstenaars in de Klas en zpp'ers,</p>
Totale kosten (gem. per	€ 446.237,50

jaar):	
Totale baten (gem. per jaar):	€ 445.237,50
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 280.000
Toegekend bedrag provincie (structureel):	€ 56.700
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	Deze aanvraag is ingediend in samenhang met het beleidsplan van het Groninger Forum. Het Groninger Forum is samen met Liga 68 aandeelhouder van GFO B.V., de B.V. die ForumImages exploiteert.
Overwegingen en advies Kunstraad:	<p>Liga 68 voldoet goed aan de inhoudelijke eisen die aan een filmhuis in Groningen mogen worden gesteld en is een onmisbare schakel in de culturele keten. De hoge mate van subsidieafhankelijkheid, het stagnerende bezoekersaantal en de moeite om nieuwe (jonge) doelgroepen te bereiken baart zorgen. De Kunstraad adviseert de gemeente om met Liga 68 in gesprek te gaan om een grotere transparantie op het gebied van de financiën te verkrijgen. De verwevenheid met de GFO BV, waarbinnen ook weer activiteiten van het Groninger Forum plaatsvinden, maakt een goed inzicht erg moeilijk. Liga 68 kon de afloop van de gesubsidieerde banen voorzien. Daar komt bij dat de salarissen zich op een relatief hoog niveau bevinden. Er zal veel actiever op marketing moeten worden ingezet. Alles overwegende en mede in het licht van het krappe budget adviseert de Kunstraad om Liga 68 een meerjarige subsidie te verstrekken ter hoogte van € 180.000.</p> <p>Huidige subsidie: € 183.000 Gevraagde subsidie: € 280.000 Geadviseerd bedrag: € 180.000</p>
Besluit B&W:	<p>Het college besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liga 68 in afwijking van het advies van de Kunstraad een structurele subsidie toe te kennen van € 130.000; 2. Liga 68 een incidentele subsidie toe te kennen van: € 50.000 in 2013 € 25.000 in 2014 <p>Per 1 januari 2015 gaat Liga 68 op in de organisatie van het Groninger Forum en wordt daarmee onderdeel van het financieringsmodel van het Groninger Forum. Wij verzoeken Liga 68 eventuele frictiekosten vóór de overgang naar het Groninger Forum ten laste te brengen van incidentele middelen 2013 en 2014.</p>

Naam instelling:	Vier 5 mei/Bevrijdingsfestival Groningen
Discipline:	Volksfeesten/overige instellingen
Huidige status:	Structurele subsidie; festivals
Doelstelling:	Het vergroten van de betrokkenheid bij het gedachtegoed van 5 mei bij inwoners van de provincie Groningen door organisatie van het Bevrijdingsfestival op 5 mei. De stichting organiseert ook activiteiten en debatten op scholen in de gemeente en provincie in aanloop naar deze dag. Het doel is muziek en inhoud met elkaar af te wisselen en het publiek middels cultuur te confronteren met gedachte en actie over vrijheid.
Kwantitatieve gegevens:	Jaarlijks festival op 5 mei en enkele randactiviteiten in de aanloop er naartoe. De laatste jaren trekt het festival ca. 85.000-100.000 bezoekers.
Missie en visie:	Op 5 mei bereikt het festival veel mensen door middel van een aantrekkelijk programma. Het programma heeft muziek als basis, maar kent ook andere activiteiten die relateren aan het begrip 'vrijheid'. Met een aansprekend programma wordt het publiek in beweging gebracht en aangezet tot het nadenken over vrijheid. Muziek is hierbij een middel omdat het velen aanspreekt en bijdraagt aan een en saamhorigheid onder het publiek.
Positie in de keten:	Presentatie, educatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	<ul style="list-style-type: none"> - horecaverkoop dekt een groot deel van de begroting; - met de gestegen beschikbare middelen voor programmering wordt de komende tijd groei van het publiek en daarmee inkomsten verwacht; - ruim eigen vermogen is nodig om tegenvallers (slecht weer) op te kunnen vangen; - vanwege de aard van het festival wordt niet aan bedrijfssponsoring gedaan.
Visie op educatie:	<ul style="list-style-type: none"> - er is een educatief traject bestaande uit debatten op middelbare scholen, gericht op (v)mbo-leerlingen opgezet. Scholen uit stad en provincie werken hier aan mee; - met het OVCG en de Groninger Archieven is een programma opgezet over de Tweede Wereldoorlog; - mogelijkheden voor maatschappelijk stages worden onderzocht.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	2016: 38 lessen op scholen voor jongen tot 18 jaar. Totaal bereik: 850
Visie op publieksbereik:	De meerdere podia en verschillende soorten muziek is een succes: het Bevrijdingsfestival trekt al jaren een breed publiek. In 2010 en 2011 waren er respectievelijk 100.000 en 85.000 bezoekers. In 2012 wordt een onderzoek over de publiekachtergronden uitgevoerd, geëntameerd door het Nationaal Comité 4 & 5 mei. Belangrijk is dat er elk jaar een festival een interessante programmering wordt neergezet. In 2012 is de website vernieuwd qua vormgeving en inhoud en geschikt gemaakt voor interactief gebruik via Twitter, Facebook en smartphones. Boodschap en vormgeving worden de komende jaren eenduidiger naar voren gebracht. Het risico ligt in de weersomstandigheden en andere festivals. De actieve publiekswerving wordt daarom beperkt tot de eigen provincie.
Visie op talentontwikkeling:	Stichting Vier 5 Mei biedt een podium voor partners als POPGroningen, waardoor beginnende muzikanten publiekservaring kunnen opdoen. Coaching vanuit de partner zelf is daarbij van belang. Er is een begin gemaakt met een samenwerking met leerlingen van het Noorderpoort (School voor de Kunsten) op het gebied van techniek,

	media en vormgeving. Verder worden jonge kunstenaars bij de nieuwe, kleinere en inhoudelijke projecten betrokken.
Visie op grensoverschrijdende samenwerking:	Er zijn samenwerkingsverbanden met instellingen als POPGroningen, OOG , RTV Noord, poppodia als Oosterpoort, Vera, Simplon. Ook wordt samengewerkt met scholen in stad en provincie, het GAVA en het OVCG voor het educatieve traject. Er is een begin gemaakt met een samenwerking met leerlingen van het Noorderpoort (School voor de Kunsten) op het gebied van techniek, media en vormgeving.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 717.000
Totale baten (gem. per jaar):	€ 723.000
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 45.000
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 14.775 Toegekend 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	
Overwegingen en advies Kunstraad:	Dit Bevrijdingsfestival hoort bij Groningen en hoort bij 5 mei. Het is vanzelfsprekend dat de overheid optreedt als subsidiënt. Minder vanzelfsprekend is het dat dit gebeurt vanuit het cultuurbudget. Al eerder heeft de Kunstraad aangegeven dat kunst hier primair middel is en geen doel. Zeker nu het cultuurbudget onder grote druk staat, adviseert de Kunstraad om dit festival in zijn geheel elders in de gemeentebegroting onder te brengen. Nu al wordt een bijdrage verkregen vanuit het budget voor volksfeesten. Het advies van de Kunstraad is positief maar met de kanttekening dat na de periode 2013-2016 naar subsidiëring vanuit andere dan cultuurmiddelen zou moeten worden gezocht. Huidige subsidie: € 53.000 Gevraagde subsidie: € 45.000 (+ € 27.000 uit andere gemeentelijke budgetten) Geadviseerd bedrag: € 45.000
Besluit B&W:	Het college besluit: 1. in afwijking van het advies van de Kunstraad de stichting Vier 5 mei Groningen geen structurele subsidie toe te kennen vanuit het cultuurbudget. Wij kennen de Stichting Vier 4 mei een incidentele subsidie voor twee jaar toe ter hoogte van het gevraagde bedrag en brengen de financiering vanaf 2015 onder bij het budget volksfeesten. 2. de stichting Vier 5 mei een incidentele subsidie toe te kennen van jaarlijks € 45.000 in 2013 en 2014.

Naam instelling:	Het Nederlands Stripmuseum
Discipline:	Overige instellingen
Huidige status:	Nieuwe aanvrager
Doelstelling:	Het Nederlands Stripmuseum is een archief en expositieruimte voor de strip. Het doel is om selectief een collectie van het Nederlands beeldverhaal op te bouwen, te beheren, te behouden en voor een zo groot en breed mogelijk publiek te ontsluiten en te presenteren.
Kwantitatieve gegevens:	Er is een permanente tentoonstelling, een drietal grote en een aantal kleinere exposities. De totale museumcollectie bestaat uit ca. 160.000 objecten. Het merendeel van de bezoekers komt uit het Noord-Nederland, 20% uit de randstad. Ca. 35% van de bezoekers is 41-50 jaar, 40% is jonger en 25% is ouder. Het Stripmuseum trok 43.000 bezoekers in 2010. Er wordt gestreefd naar 70.000 op jaarbasis.
Missie en visie:	Het Nederlands Stripmuseum beschouwt het beeldverhaal (strips, illustraties en cartoons) als belangrijke artistieke exponenten van onze cultuur en draagt met behulp van haar collectie bij aan een beter inzicht in de samenleving en achtergronden. De permanente tentoonstelling beschrijft de historische ontwikkeling van het Nederlandse beeldverhaal. Daarnaast wordt in het museum gebruik gemaakt van interactieve en multimediale mogelijkheden. Het Stripmuseum is een publieksmuseum voor jong en oud. Het publiek krijgt een beeld van de stand van de Nederlandse stripkunst, maar wordt ook een aantal uren op prettige wijze vermaakt.
Positie in de keten:	Presentatie
Visie op cultureel ondernemerschap:	Door het specifieke aanbod heeft het Stripmuseum een sterke marktpositie. Met de beoogde 70.000 bezoekers wil het Stripmuseum het tweede museum van de stad zijn.
Visie op educatie:	Het Stripmuseum Groningen biedt aan het secundair onderwijs een regulier aanbod aan cursussen striptekenen en animatie door gekwalificeerd personeel. Dit aanbod wordt de komende jaren gecontinueerd.
Beoogd kwantitatief bereik met betrekking tot cultuureducatie:	Het museum verzorgt een kleine 200 workshops en rondleidingen op jaarbasis. In 2013 zijn er 120 workshops voor jongeren onder de 18 en 70 workshops voor amateurs.
Visie op publieksbereik:	Rond drie jaarlijkse grote evenementen of exposities wordt publiciteit verzorgd, mede via persberichten, radio- en tv-tijd en billboards. Het museum kent een vriendenvereniging waarvoor drie maal per jaar een vriendenblad wordt samengesteld. Het museum is daarnaast aanwezig op landelijke manifestaties over de strip. Naar omvang, samenstelling en wensen van het publiek wordt regelmatig onderzoek gedaan, mede met behulp van de Hanzehogeschool. De marketingstrategie is de afgelopen jaren in hoofdzaak bepaald door de wijze waarop Libema B.V. haar publieksattracties onder de aandacht bracht. Een groot deel van de onderwijsinstellingen wordt rechtstreeks door Libema geïnformeerd.
Visie op talentontwikkeling:	Het Stripmuseum ontwikkelt jaarlijks een concours voor jong talent. Het werk van de winnaars wordt gepubliceerd en krijgt een plaats binnen de expositieruimte. Het museum onderhoudt daarnaast contacten met de enige Nederlandse opleiding tot striptekenaar (Artez-Hogeschool, Zwolle). Werk van de studenten wordt tentoongesteld, mede in het kader van zogeheten "guerrilla-exposities."
Visie op grensoverschrijdende	Het museum werkt samen met marketingorganisaties als Marketing Groningen, culturele instellingen als musea, archieven en

samenwerking:	onderwijsinstellingen. Het Stripmuseum ziet herhuisvesting in het Groninger Forum als een aantrekkelijke optie.
Totale kosten (gem. per jaar):	€ 525.000 (2013) en €555.000 (2016)
Totale baten (gem. per jaar):	€ 329.000 (2013) en €555.000 (2016)
Gevraagd bedrag aan gemeente (gem. per jaar):	€ 150.000 (2014) en €200.000 (2015-2016)
Gevraagd bedrag provincie (structureel):	€ 0
Gevraagd bedrag rijk (structureel):	€ 0
Overige opmerkingen:	De totstandkoming van het Stripmuseum is mede gebaseerd geweest op een overeenkomst met Libema B.V. Deze overeenkomst eindigt in april 2014. Vanaf die datum wil het Stripmuseum een structurele subsidierelatie aangaan met de gemeente Groningen. Na het verstrijken van de looptijd van de cultuurnota 2013-2016 hoopt het museum te kunnen participeren in het Groninger Forum.
Overwegingen en advies Kunstraad:	Niet de inhoudelijke programmering maar de toegankelijkheid van het stripverhaal en de marketing als gezinsuitje zijn de troeven van dit museum. De Kunstraad constateert dat het Nederlands Stripmuseum met de juiste exploitatie nu een aantrekkelijke winstgevende dagattractie had kunnen zijn. Het museum verkeert in een wankel financiële positie. De prijs van het behoud van dit museum weegt niet op tegen de meerwaarde die het heeft voor de culturele keten in de stad. De Kunstraad adviseert negatief over subsidietoekenning. Huidige subsidie: - Gevraagde subsidie: € 150.000 voor 2014 en € 200.000 m.i.v. 2015 Geadviseerd bedrag: -
Besluit B&W:	Het college ziet geen aanleiding van het advies van de Kunstraad af te wijken en neemt het Stripmuseum Groningen niet in de cultuurnota 2013-2016 op. Indien het Stripmuseum samengaat met het Groninger Forum, onderzoeken wij in 2014 of er mogelijkheden zijn om het tijdelijke huisvestingsprobleem op te lossen.